

Školní vzdělávací program

Gymnázia Na Pražačce

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

Vzdělávací program školy: Šestiletý vzdělávací program

Forma vzdělávání: Denní forma vzdělávání

Předkladatel

Název: Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23

Adresa: Nad Ohradou 2825/23, 130 00 Praha 3-Žižkov

IČ: 60461675

IZO: 000335398

Ředitel: Mgr. Martin Kašpar

Koordinátor ŠVP: Mgr. Jana Pflanzarová

Kontakty: tel.: 797 973 100
email: gymnazium@gymnazium-prazacka.cz
web: www.gymnazium.prazacka.cz
dat. schránka: q2u9or

Zřizovatel

Název: Hlavní město Praha

Adresa: Mariánské náměstí 2/2, 110 01 Praha 1

Kontakty: tel.: 12 444
fax: 236 007 102
web: www.praha.eu
dat. schránka: 48ia97h

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2015

Obsah

Charakteristika školy.....	6
Úplnost a velikost školy, vybavení školy.....	7
Charakteristika pedagogického sboru.....	8
Dlouhodobé projekty, spolupráce školy s dalšími institucemi.....	8
Charakteristika ŠVP.....	10
Zaměření školy.....	11
Profil absolventa.....	12
Organizace přijímacího řízení.....	13
Organizace maturitní zkoušky.....	13
Výchovné a vzdělávací strategie.....	13
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	16
Začlenění průřezových témat.....	17
Osobnostní a sociální výchova.....	17
Výchova k evropskému a globálnímu myšlení.....	17
Multikulturní výchova.....	18
Environmentální výchova.....	18
Mediální výchova.....	18
Výchova demokratického občana.....	18
Učební plán.....	20
Korelace mezi vzdělávacími oblastmi, obory a předměty.....	21
Nižší gymnázium (prima a sekunda) – všeobecné zaměření.....	21
Vyšší gymnázium (tercie až kvarta) – všeobecné zaměření.....	22
Nižší gymnázium (prima a sekunda) – zaměření na výtvarnou výchovu.....	23
Vyšší gymnázium (tercie až kvarta) – zaměření na výtvarnou výchovu.....	24
Nižší gymnázium (prima a sekunda) – zaměření na německý jazyk.....	25
Vyšší gymnázium (tercie až kvarta) – zaměření na německý jazyk.....	26
Tabulovaný učební plán.....	27
Všeobecné zaměření.....	27
Zaměření na výtvarnou výchovu.....	28
Zaměření na německý jazyk.....	29
Učební osnovy.....	30
Číselné označení klíčových kompetencí.....	31
Anglický jazyk.....	31
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	31
Výchovné a vzdělávací strategie.....	32
Vzdělávací obsah.....	32

Biologie.....	41
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	41
Výchovné a vzdělávací strategie.....	41
Vzdělávací obsah.....	42
Český jazyk a literatura.....	55
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	55
Výchovné a vzdělávací strategie.....	55
Vzdělávací obsah.....	56
Dějepis.....	71
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	71
Výchovné a vzdělávací strategie.....	71
Vzdělávací obsah.....	72
Francouzský jazyk.....	101
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	101
Výchovné a vzdělávací strategie.....	101
Vzdělávací obsah.....	102
Fyzika.....	109
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	109
Výchovné a vzdělávací strategie.....	109
Vzdělávací obsah.....	110
Hudební výchova.....	127
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	127
Výchovné a vzdělávací strategie.....	127
Vzdělávací obsah.....	128
Chemie.....	132
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	132
Výchovné a vzdělávací strategie.....	132
Vzdělávací obsah.....	133
Informatika a výpočetní technika.....	148
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	148
Výchovné a vzdělávací strategie.....	148
Vzdělávací obsah.....	149
Matematika.....	153
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	153
Výchovné a vzdělávací strategie.....	153
Vzdělávací obsah.....	154
Německý jazyk.....	161
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	161
Výchovné a vzdělávací strategie.....	162
Vzdělávací obsah.....	162

Občanská nauka – Základy společenských věd.....	177
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	177
Výchovné a vzdělávací strategie.....	177
Vzdělávací obsah.....	178
Tělesná výchova.....	197
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	197
Výchovné a vzdělávací strategie.....	197
Vzdělávací obsah.....	198
Výtvarná výchova.....	207
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	207
Výchovné a vzdělávací strategie.....	207
Vzdělávací obsah.....	208
Zeměpis.....	221
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	221
Výchovné a vzdělávací strategie.....	221
Vzdělávací obsah.....	221
Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	226
Hodnocení žáků ve škole.....	227
Autoevaluace školy.....	227
Oblast vzdělávání žáků.....	227
Vyučovací a školní klima.....	228
Personální práce, řízení školy.....	229

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Gymnázium Na Pražačce je škola s tradicí trvajícím více než půl století. Gymnáziem se stala koncem 60. let 20. století. Od školního roku 2009/2010 změnila v souladu se Školním vzdělávacím programem svou pedagogickou koncepci na výhradně šestileté obory – všeobecný, všeobecný s rozšířenou výukou výtvarné výchovy a všeobecný s rozšířenou výukou německého jazyka. V každém školním roce se otvírá po jedné třídě každého oboru. V 18 třídách studuje okolo 530 žáků. Celková kapacita školy je 600 žáků.

Budova školy je v majetku hlavního města Prahy, svěřena do péče vedení školy. Výuka probíhá v 27 učebnách, z toho jsou 3 laboratoře (fyziky, chemie, biologie), 11 specializovaných učeben (pro fyziku, biologii, chemii, dějepis, zeměpis, hudební výchovu, 2× výtvarnou výchovu, český jazyk, 2× informatiku) a 7 jazykových učeben. K vybavení výtvarné výchovy patří ještě keramická dílna, tělesná výchova se vyučuje ve dvou tělocvičnách, na víceúčelovém hřišti a v rozsáhlém Sportovním a rekreačním areálu Pražačka. V šatnách tělesné výchovy jsou studentům k dispozici sprchy.

Vybavenost učeben je na dobré úrovni – většina učeben je vybavena počítači, dataprojektory, audiovizuální technikou či interaktivní tabulí. Na postupném zlepšování vybavení neustále pracujeme. V celé budově školy je možnost bezdrátového připojení k internetu. Žáci mají k dispozici studovnu s počítači, českou a německou knihovnu, ve škole jsou studentům k dispozici kopírky.

Učitelé mají k dispozici dobře vybavené odborné kabinety, všichni mají připojení na internet a škola každoročně vydává značné částky na nákup učebních pomůcek a dalšího vybavení.

O duševní hygienu žáků pečují pracovnice Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 3, jež dochází do školy minimálně 1x měsíčně, a školní psychoterapeutka, která je ve škole přítomná 1x týdně. Úzce s ní spolupracuje především výchovná poradkyně školy a školní preventistka. Jejím úkolem je dále studijní poradenství pro žáky, a to jak během studia, tak i při výběru povolání, dalšího studia apod.

Stravování zajišťují dva samostatné subjekty – jednak jídelna základní školy, jednak jídelna SaRA sousedního sportovního areálu. V obou jídelnách mají strávníci možnost volby ze dvou, resp. tří jídel.

Škola dbá na hygienu prostředí: úklid zajišťují technicko-hospodářští pracovníci, žáci mají k dispozici šatní skříňky. Přezouvání ve škole je upraveno Školním řádem Gymnázia Na Pražačce.

Výhodou školy je i výborná dopravní dostupnost – nachází se přímo u tramvajové zastávky Vozovna Žižkov.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor gymnázia je stabilizovaný, plně kvalifikovaný. Ve škole pracuje 45–50 aprobovaných učitelů, mezi které patří i rodilí mluvčí ze SRN a z francouzské jazykové oblasti, zpravidla externě 1 rodilý mluvčí z anglické jazykové oblasti a 1 odborník na dějiny umění. Spolupráce s dalšími externími odborníky je možná v souvislosti se specializovanými semináři. Od roku 2014 má škola zkušenosti i s pozicí asistenta pedagoga.

Průměrný věk sboru se pohybuje okolo 40 let. Pro naše gymnázium je charakteristická rodinná atmosféra a přátelské vztahy v rámci pedagogického sboru i mezi pedagogy a studenty.

Chod školy řídí ředitel školy a jeho dva zástupci. Na škole působí i výchovná poradkyně, metodička prevence a metodik ICT. Součástí rozšířeného vedení školy jsou i předsedové jednotlivých předmětových komisí.

Dlouhodobé projekty, spolupráce školy s dalšími institucemi

Škola je zapojena do mnoha projektů, a to zejména díky studijnímu oboru s rozšířenou výukou německého jazyka. Dlouhodobá spolupráce se čtyřmi německými školami umožňuje realizaci výměnných pobytů našich studentů na různých místech v SRN. Předmětová komise německého jazyka pořádá každoročně poznávací zájezdy do německy mluvících zemí; předmětová komise anglického jazyka pořádá již mnoho let několikadenní zájezdy do anglicky mluvících oblastí.

Spolupráce s řadou mezinárodních institucí umožňuje žákům i pedagogům nejrůznější vzdělávací semináře v Čechách i v zahraničí. Škola má zkušenosti i s mezinárodními projekty (např. *Comenius*, *wrlab2* apod.).

Na škole dlouhodobě působí rodilí mluvčí, kteří vedou konverzační i odborné semináře i běžnou výuku. Škola se zapojuje do soutěží vyhlašovaných českými i zahraničními institucemi. Gymnázium Na Pražačce je akreditováno na udílení Německých jazykových diplomů I. i II. stupně – v této oblasti dosahují naši studenti dlouhodobě vynikajících výsledků.

Dlouhou tradici mají na gymnáziu sportovní akce. Jedná se o lyžařské, vodácké a sportovní kurzy, sportovní dny, Hockeyshow apod. K profilu naší školy náleží i organizace četných mimoškolních akcí, které se těší vysoké oblibě – úvodní seznamovací kurzy, kurzy keramiky, krajinářský výtvarný kurz, historické exkurze (Terezín, Osvětim apod.). Škola rovněž využívá hostujících odborníků z jiných institucí k pořádání specializovaných jednorázových přednášek a exkurzí. V roce 2004 byl založen školní sbor *Repetice*, ve kterém působí nejen řada současných studentů a pedagogů, ale i absolventi gymnázia.

V roce 2002 vzniklo občanské sdružení *Klub rodičů a přátel školy při Gymnáziu na Pražačce*. Cílem Klubu je pomáhat škole při zkvalitňování podmínek ke studiu a při organizaci školních i mimoškolních aktivit. Hlavní činnost Klubu se odvíjí od přidělování finančních prostředků z dobrovolných příspěvků rodičů a přátel školy na vybrané akce.

Každoročně již řadu let spolupracujeme s občanským sdružením *Život dětem na Srdíčkových dnech*, na projektech *Světluška*, *Adopce na dálku* apod.

Konkrétní informace o všech pravidelných i jednorázových akcích, stejně jako o činnosti KRPŠ, jsou aktuálně k dispozici na webových stránkách školy.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

Gymnázium Na Pražačce se již od svého založení zaměřuje na poskytování kvalitního všeobecného vzdělávání. Postupem času se na škole vedle tohoto tradičního oboru ustálily ještě dva další – jeden s profilací na výtvarnou výchovu a jeden s rozšířenou výukou německého jazyka. U všech tří oborů se jedná o plnohodnotné všeobecné vzdělání, které je ve dvou případech posíleno o nadstandardní výuku daného předmětu.

Alfou a omegou všech tří odvětví je poskytovat studentům kvalitní všeobecné vzdělání, se kterým se snadno uplatní při studiu na jakékoliv vysoké škole v České republice i v zahraničí i v budoucím zaměstnání. Studium humanitních i přírodovědných předmětů je vyvážené, soustředíme se na předměty technické i jazykové, učíme studenty myslet, hledat souvislosti, propojovat znalosti a využívat je nejen při studiu, ale především v praxi. Důraz klade me samozřejmě i na sociální rozvoj osobnosti každého jednotlivce. V souladu s moderním pojetím pedagogiky se snažíme vzdělávat i vychovávat, kultivovat a zušlechťovat. Škola připravuje na celý život, a proto není pouhým základem života, ale už životem samým.

Naším cílem je harmonická osobnost, aktivní, důsledná a tvořivá. Za součást studia pokládáme kultivaci k řádu a chápání hranic, protože jsme přesvědčeni, že řád a jasnost zajišťují úspěch v životě. Součástí zdravého prostředí je ocenění výkonu a vůle k němu. Jsme toho názoru, že škola má vytvářet vědomí sounáležitosti. Chtěli bychom dosáhnout toho, aby žáci považovali naši školu za „svou“. Nutnou součástí úspěšného studia je převzetí odpovědnosti za sebevzdělání a sebevýchovu, tedy spolupráce života školy.

Nabízíme žákům prostor pro rozvoj jejich osobnosti a motivujeme je, aby pojímali život jako smysluplný celek. Usilujeme o vytváření prostředí vzájemné důvěry a otevřenosti. Před formalismem dáváme přednost lidskému přístupu k žákům – tedy zajímá nás nejen, jak jedná, ale také proč tak jedná. Žák má právo i možnost formulovat své osobní cíle, má právo na naši citlivost a pomoc. Respektujeme individualitu žáka a současně ho vedeme k tomu, aby respektoval osobitost ostatních. Pracujeme v přátelské atmosféře, korektně a se vzájemnou úctou. Žákům přiznáváme jejich práva a svobodnou volbu, zároveň je vedeme k odpovědnosti za učiněná rozhodnutí. Přátelské jednání nevyklučuje vysoké nároky.

Devizou naší školy je široké spektrum volitelných předmětů – seminářů. Semináře nejsou řazeny v blocích, což umožňuje svobodnou profilaci každého jednotlivého žáka, ať již všeobecného, nebo zaměřeného oboru. Spektrum nabídky se klene od jazykovědných přes společenskovědné až po přírodovědné semináře. Ve výtvarné větvi je výběr doplněn o semináře umělecky zaměřené. Otevření volitelného semináře závisí na zájmu studentů. V učebním plánu všeobecného oboru je dbáno na vyvážený poměr přírodovědných a společenskovědných předmětů, v oborech specializovaných (výtvarný, německý) je více prostoru poskytnuto speciálnímu zaměření. Jsme přesvědčeni, že koexistence všech tří oborů znamená pozitivní vliv na jazykovou a estetickou vybavenost všech našich žáků.

Během celého studia pečujeme o efektivní přípravu k maturitní zkoušce. Žáci si informace nemají pouze pasivně osvojovat, mají se zejména naučit pracovat s nimi. To, co se naučí, by měli mít schopnost a ochotu uvádět do praxe privátní i veřejné. Kládeme důraz na

samostatný, adekvátní a kultivovaný projev, který – spolu se solidním zvládnutím obsahových nároků – vede k vysoké míře úspěšnosti v přijímacích řízeních na vysoké školy.

Průběh studia ve všech odvětvích rámuje pravidelné akce; některé jsou společné pro všechny studenty daného ročníku či celé školy, některé jsou charakteristické pro danou specializaci. Pro názornost sem spadají např. úvodní adaptační kurzy, veškeré sportovní akce, oslava Halloweenu, vánoční akademie, tzv. tematické dny, hudebně-výtvarné projekty, které mají podobu interního školního koncertu, apod. U výtvarné větve se přidávají nejrůznější umělecké exkurze či krajinářský kurz, u německé větve výměnné pobyty. Příprava a provedení některých akcí je zcela v režii žáků.

Gymnázium Na Pražačce si uvědomuje nutnost aktivní znalosti cizích jazyků. Na škole působí zpravidla ke každému vyučovanému cizímu jazyku i rodilí mluvčí z daných jazykových oblastí. Všichni naši studenti mají možnost v příslušném ročníku složit mezinárodně uznávané jazykové zkoušky DSD I a LanguageCert, ke které jsou připravováni v rámci výuky. Studenti oboru s rozšířenou výukou německého jazyka skládají v sextě vyšší stupeň zkoušky, DSD II.

Jsme vstřícní v komunikaci s veřejností. Pravidelně se konají třídní schůzky pro rodiče, všichni vyučující jsou připraveni poskytnout rodičům individuální konzultaci. Každoročně pořádáme den otevřených dveří pro rodiče i uchazeče o studium. Již řadu let organizujeme přípravné kurzy pro zájemce o studium.

Součástí zázemí školy je sportovní areál Pražačka (disponující bazénem), vlastní multifunkční venkovní hřiště, tělocvična, aula, česká a německá knihovna, počítači vybavená studovna, učebny informatiky a další odborné učebny a odborně zaměřené kabinetní knihovny. Internetové stránky umožňují snadný přístup k informacím o chodu školy.

Profil absolventa

Profil absolventa Gymnázia Na Pražačce odpovídá parametrům nastaveným ve Školním vzdělávacím programu. Jedná se o kultivaci ke všeobecně vzdělané, autentické a harmonicky rozvinuté osobnosti, která je schopna dalšího rozvoje, sebevýchovy a sebevzdělání, je si vědoma své hodnoty i hodnoty druhých, je odpovědná za své konání sobě i druhým i celku, jehož je přirozenou součástí. Uvědomuje si cenu a smysl práce, je ušlechtilá a vnímavá ve sféře veřejné i soukromé, nepodvádí a není k podvodům tolerantní. Současně je schopná obhájit svůj názor, ale ví, že každý názor je jen hledáním pravdy, nikoli pravdou samou. Proto respektuje názory druhých a neustále se rozvíjí.

Ze záměru výchovného a vzdělávacího programu školy dále vyplývá:

- (1) Absolvent všeobecného oboru by měl být vzhledem ke svým vědomostem i dovednostem připraven k dalšímu studiu na všech typech vysokých škol. Nejméně v jednom cizím jazyce (angličtině) má možnost dosáhnout úrovně B2 Společného evropského referenčního rámce jazykového vzdělávání.

- (2) Absolvent oboru s rozšířenou výukou výtvarné výchovy získává široký přehled o současné vizuální kultuře a jejích východiscích, orientuje se v dějinách výtvarného umění, naučí se nejen pracovat podle modelu, ale také kreativně využívat celou škálu výtvarných technik, osvojí si metody práce, jak přistupovat k výtvarným zadáním. V posledních dvou ročnících má možnost v systému volitelných předmětů se hlouběji připravovat na zvolené pomaturitní studium. Díky získaným kompetencím je připraven na studium nejen s výtvarným zaměřením, ale na všech typech vysokých škol.
- (3) Absolvent oboru s rozšířenou výukou německého jazyka dosáhne znalosti německého jazyka na úrovni C1/B2. Je připraven k dalšímu studiu na všech typech vysokých škol, v přijímacím řízení na německých vysokých školách je v rovnoprávném postavení s německými studenty.

Organizace přijímacího řízení

Veškeré aktuální informace o [organizaci přijímacího řízení](#) jsou dostupné na webových stránkách školy.¹

Organizace maturitní zkoušky

Veškeré aktuální informace o [organizaci maturitní zkoušky](#) jsou dostupné na webových stránkách školy.²

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí:

- (1) kompetence k učení,
- (2) kompetence k řešení problémů,
- (3) kompetence komunikativní,
- (4) kompetence sociální a personální,
- (5) kompetence občanská,
- (6) kompetence pracovní (ZV) / kompetence k podnikavosti (G).

Žáci jsou vedeni k samostatnosti ve studiu – využívají internet, uměleckou i odbornou literaturu, samostatně zpracovávají osvojené poznatky a aplikují je při řešení problémově formulovaných úkolů.

1 <http://www.gymnazium-prazacka.cz/pro-uchazece>

2 <http://www.gymnazium-prazacka.cz/deni-na-skole/maturita>

Při pravidelném a v rámci školy vyváženém opakování se učí zvládat větší tematické celky, poznat, co je podstatné, a shrnout a zobecňovat poznatky.

Jsou vedeni k tvořivosti, realizaci vlastních nápadů, volbě efektivních učebních strategií a učitelé jim poskytují jak prostor k prezentování odvedené práce, tak i různé formy zpětné vazby.

Naším cílem je absolvent všeobecně vzdělaný, schopný uvádět jednotlivé obory do vzájemných vztahů. Umí s osvojenými poznatky samostatně pracovat a aplikovat je v praxi. Je s to nezávisle a kriticky myslet. Svě poznatky si ověřuje z více zdrojů a ví, kde informace hledat. Je si vědom, že se učíme po celý život, a je také schopen a ochoten svému vzdělávání obětovat čas a úsilí. K dosahování svých studijních i životních cílů si dokáže zvolit odpovídající prostředky. (1, 2, 3, 6)

Ve výuce učitelé navozují problémové situace, učí žáky analyzovat je, dílčí problémy řešit a syntézou dílčích řešení docházet k řešení situace. Žáci jsou motivováni k samostatné i týmové práci, mají prostor pro kultivovanou diskusi a argumentaci.

Učitelé kladou důraz na mezipředmětové vztahy, a tím žáky učí spojovat poznatky z různých oborů, aplikovat poznané v jednom oboru na problematiku oboru jiného, vedou studenty k vnímání v souvislostech.

Jako součást výuky i mimo ni se realizují různé projekty, za něž studenti přebírají odpovědnost.

V této souvislosti očekáváme, že náš absolvent před problémy neuniká, ale má odvahu je dle svých dispozic řešit. Ví, že potlačený problém se vrací s ještě větší naléhavostí. Je v těchto aktivitách otevřený, vytrvalý a důsledný a je si vědom hlubokého účinku předvídavé pracovitosti i hodnoty pomoci druhých. (2, 4, 5)

V každé komunikativní situaci (zkoušení, diskuze, písemné práce, seminární práce, referáty apod.) dbají učitelé o kultivovaný a obsahově ucelený projev žáků, důsledně trvají na jasném, srozumitelném, přiměřeném a gramaticky správném vyjadřování, a to samozřejmě nejen ve výuce českého jazyka.

Při párové nebo skupinové práci, při společném řešení a prezentaci projektů se žáci učí vzájemně si naslouchat, obhajovat své stanovisko, docházet ke kompromisům. Jsou vedeni k používání odborného jazyka i ke kultivovanému vyjadřování mimojazykovému.

Usilujeme o to, aby náš absolvent byl schopen se kultivovaně vyjadřovat, věděl, že úroveň mluveného i písemného projevu je odrazem našeho myšlení, uměl mluvit i naslouchat a chápal, že vnímavé a tolerantní naslouchání patří ke smysluplné komunikaci. Měl by umět pracovat s různými prostředky komunikace a využívat je k lepší orientaci v multimediálním světě. (3, 4, 5)

Učitelé maximálně usilují o individuální přístup k žákům. Žáci se učí hodnocení práce své i svých spolužáků, mj. např. v diskuzích o klasifikaci, o referátech, jsou vedeni k tomu, aby se vyrovnali s kritikou, dokázali přehodnotit své stanovisko apod. Učí se navzájem si pomáhat, respektovat odlišné názory nebo intelektové, sociální a etnické zvláštnosti ostatních a nést spoluodpovědnost za činnost skupiny.

Škola usiluje o vytváření příznivé pracovní atmosféry a kvalitních mezilidských vztahů na úrovni učitel – žák i mezi žáky navzájem.

V rámci prevence patologických jevů probíhá v 1. až 4. ročníku pravidelně, v 5. a 6. ročníku dle potřeby diagnostika třídního kolektivu metodou B4 a námi vytvořenými metodami. Garantem je výchovná poradkyně.

Snažíme se, aby byl absolvent naší školy vybaven k tomu, aby dále rozvíjel svou osobnost. Měl by vědět, že život je neopakovatelný dar a že jej sdílíme s druhými, a proto se chováme čestně a slušně a dbáme o pozitivní kvalitu sociálních vazeb. Měl by si být vědom toho, že ve všech sociálních kontextech prospívají otevřená stanoviska, ochota ke spolupráci a pomoci a zjevná spolehlivost. (3, 4, 5)

Žáci jsou motivováni k tomu, aby dodržovali pravidla, netolerovali podvádění ani jiné sociálně patologické jevy. Učitelé je prezentací vlastních postojů vychovávají k tomu, aby se uměli postavit bezpráví, rozlišovali dobro a zlo, aby si uvědomovali svoji zodpovědnost za budoucnost. Výchova k demokracii není dána jen diskuzemi v rámci výuky, nýbrž právě i utvářením života školy, tj. řešením problémů na různých úrovních, respektováním školního řádu, otevřeností apod. Žáci se zapojují do dění ve škole i do rozhodování o něm jednak prostřednictvím svého zástupce v Radě školy, jednak prostřednictvím mluvčích tříd, kteří se scházejí k otevřené diskuzi s ředitelem školy.

Dále se aktivně podílejí na realizaci různých akcí na úrovni třídy (poznávací zájezdy, výlety, kulturní akce) či školy (akademie, Halloween), jsou vedeni k zájmu o společenské dění a učí se poskytovat pomoc potřebným (*Srdíčkový den*, *Adopce na dálku*, třídění odpadu apod.). Jsou vedeni k péči o životní prostředí v učebnách, ve škole, v okolí, k šetření energií i k péči o zdraví.

Absolvent našeho gymnázia by měl chápat provázanost privátní a veřejné sféry, být schopen orientace v historických a kulturních východiscích evropské civilizace a v podstatných hodnotách, které ji zakládají a nesou. Měl by umět vnímat zápas o tyto hodnoty v naší současnosti a rozpoznat skutečnosti, které je ohrožují. Snažíme se, aby se stal demokratem a humanistou. (2, 4, 5)

Ve vyšších ročnících jsou žáci vedeni k odpovědné volbě z nabídky volitelných předmětů (seminářů) tak, aby odpovídala nejen jejich zájmům, ale i budoucímu profesnímu zaměření. Učí se odpovědně posuzovat své možnosti a předpoklady. Vždy se preferuje jejich aktivní přístup. Zejména nadaní žáci jsou motivováni k účasti v různých soutěžích a olympiádách.

Usilujeme o to, aby si náš absolvent uvědomoval, že úspěšnost v životě je založena na konkrétním a osobním výkonu. Ten spočívá v rozpoznání vlastních schopností a dispozic stejně jako ve formulaci adekvátních cílů. (1, 4, 6)

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podle ustanovení § 16 školského zákona a vyhlášky MŠMT č. 27/2016 Sb. ředitel školy poskytne žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) příslušná podpůrná opatření.

Podpůrná opatření prvního stupně škola uplatní i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), na základě plánu pedagogické podpory. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší, pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit návštěvu ŠPZ.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně uplatní škola na základě doporučení ŠPZ, formou integrace těchto žáků do běžných tříd. Těmto žákům vytvoří škola podmínky pro úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb, v případě doporučení i s asistentem pedagoga. Tato opatření budou uplatňována s výslovným souhlasem zletilého žáka nebo zákonných zástupců nezletilého žáka.

Škola nemá bezbariérový přístup, a proto nemůže přijímat žáky s poruchami pohybového aparátu.

Školní poradenská pracovnice je ve škole přítomna jednou týdně. Zajišťuje pro žáky, učitele i rodiče bezplatnou poradenskou a psychologickou péči. Nabízí poradenskou službu v případě školních či osobních problémů a vedení žáků se SVP. Škola také spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 3.

Výchovná poradkyně zajišťuje ve spolupráci se školní poradenskou pracovnící, s pracovnící Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 3 a školní metodičkou prevence práci se žáky s SVP a v případě potřeby spolupráci s rodinou i učiteli. V příslušných ročních informuje žáky o možnostech dalšího studia a o způsobu podávání přihlášek na vysoké školy.

Školní metodička prevence zajišťuje realizaci Školního programu prevence a spolupráci s institucemi při realizaci dalších výchovných a prevenčních postupů a programů.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žákům mimořádně nadaným věnují učitelé zvláštní pozornost. Poskytují jim individuální konzultace, zadávají samostatné úkoly, vysílají je na různé městské, celostátní a mezinárodní soutěže, všemožně se snaží jejich nadání rozvíjet.

Talentovaní žáci vyžadují náročnější jak samotné vyučování, tak aktivity spojené s mimoškolní činností. Škola upřednostňuje individuální přístup k mimořádně nadaným žákům nejen formou výše zmíněných individuálních konzultací, ale i zapojením do samostatných projektů, zařazování žáků do skupin podle úrovně znalostí a bohatou nabídkou volitelných předmětů.

V případě potřeby škola uplatní pro tyto žáky PLPP, případně studium podle IVP. V rámci péče o talentované žáky škola podpoří stáže na vědeckých pracovištích, zapojení do kurzů Centra pro talentovanou mládež apod.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	Způsob realizace
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	<ul style="list-style-type: none"> biologie, cizí jazyky, tělesná výchova, výtvarná výchova, základy společenských věd seznamovací kurzy, sportovní kurzy
Seberegulace, organizační dovednosti Efektivní řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> tělesná výchova, základy společenských věd projektové a problémové vyučování ve všech předmětech, seznamovací kurzy, sportovní kurzy, kurzy první pomoci, školní výlety
Morálka všedního dne	<ul style="list-style-type: none"> dějepis, základy společenských věd
Spolupráce a soutěž	<ul style="list-style-type: none"> projektové a problémové vyučování ve všech předmětech, účast ve školních i mimoškolních soutěžích, seznamovací adaptační kurzy
Sociální komunikace	<ul style="list-style-type: none"> český jazyk, základy společenských věd, cizí jazyky všechny školní i mimoškolní skupinové akce

Výchova k evropskému a globálnímu myšlení

Tematické okruhy	Způsob realizace
Globalizační a rozvojové procesy	<ul style="list-style-type: none"> biologie, cizí jazyky, dějepis, fyzika, chemie, zeměpis
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	<ul style="list-style-type: none"> biologie, cizí jazyky, fyzika, chemie, základy společenských věd, zeměpis
Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> cizí jazyky, dějepis, základy společenských věd aktivní účast na humanitárních akcích (<i>Adopce na dálku, Srdíčkový den</i> apod.)
Žijeme v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> cizí jazyky, český jazyk, dějepis, základy společenských věd, zeměpis poznávací a výměnné zájezdy do zahraničí, mezinárodní projekty

Tematické okruhy	Způsob realizace
Vzdělání v Evropě a ve světě	<ul style="list-style-type: none"> cizí jazyky, český jazyk, dějepis poznávací a výměnné zájezdy do zahraničí, práce s internetem

Multikulturní výchova

Tematické okruhy	Způsob realizace
Základní problémy sociokulturních rozdílů	<ul style="list-style-type: none"> cizí jazyky, dějepis, základy společenských věd, zeměpis
Psychosociální aspekty interkulturality	<ul style="list-style-type: none"> biologie, dějepis, cizí jazyky, základy společenských věd
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> cizí jazyky, český jazyk, dějepis, zeměpis

Environmentální výchova

Tematické okruhy	Způsob realizace
Problematika vztahů organismů a prostředí	<ul style="list-style-type: none"> biologie, chemie, fyzika, zeměpis
Člověk a životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> biologie, chemie, fyzika, zeměpis
Životní prostředí regionu a České republiky	<ul style="list-style-type: none"> biologie, chemie, fyzika, základy společenských věd, zeměpis

Mediální výchova

Tematické okruhy	Způsob realizace
Média a mediální produkce	<ul style="list-style-type: none"> cizí jazyky, český jazyk, dějepis, základy společenských věd, výtvarná výchova, informatika a výpočetní technika
Mediální produkty a jejich významy	<ul style="list-style-type: none"> cizí jazyky, český jazyk, dějepis, výtvarná výchova, základy společenských věd, výtvarná výchova, informatika a výpočetní technika
Uživatelé	<ul style="list-style-type: none"> cizí jazyky, český jazyk, základy společenských věd, výtvarná výchova, informatika a výpočetní technika
Účinky mediální produkce a vliv médií	<ul style="list-style-type: none"> cizí jazyky, český jazyk, základy společenských věd, výtvarná výchova, informatika a výpočetní technika
Role médií v moderních dějinách	<ul style="list-style-type: none"> dějepis, základy společenských věd, výtvarná vý-

Tematické okruhy	Způsob realizace
	chova, informatika a výpočetní technika

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	Způsob realizace
Občanská společnost a škola	<ul style="list-style-type: none"> dějepis, občanská nauka / základy společenských věd
Občan, občanská společnost a stát	<ul style="list-style-type: none"> dějepis, občanská nauka / základy společenských věd
Formy, participace občanů v politickém životě	<ul style="list-style-type: none"> dějepis, občanská nauka / základy společenských věd
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	<ul style="list-style-type: none"> dějepis, občanská nauka / základy společenských věd
Role médií v moderních dějinách	<ul style="list-style-type: none"> dějepis, občanská nauka / základy společenských věd

UČEBNÍ PLÁN

Korelace mezi vzdělávacími oblastmi, obory a předměty

Nižší gymnázium (prima a sekunda) – všeobecné zaměření

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	Časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	9
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	6
	Další cizí jazyk	Francouzský jazyk, Německý jazyk	6
Matematika a její aplikace		Matematika	9
Informační a komunikační technologie		Informatika a výpočetní technika	1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	4
	Výchova k občanství	Občanská nauka	3
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	4
	Chemie	Chemie	4
	Přírodopis	Biologie	4
	Zeměpis	Zeměpis	4
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	4/0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	4/0
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova	4
	Tělesná výchova		
Člověk a svět práce		Informatika a výpočetní technika, Laboratorní práce, Občanská nauka	2
Celkem			64

Vyšší gymnázium (tercie až sexta) – všeobecné zaměření

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	Časová dotace	Dispon. hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	16	4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	15	3
	Další cizí jazyk	Francouzský jazyk, Německý jazyk	12	0
Matematika a její aplikace		Matematika	15	5
Informační a komunikační technologie		Informatika a výpočetní technika	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	6	0
	Občanský a společenskovední základ	Základy společenských věd	7	1
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	6	0
	Chemie	Chemie	6	0
	Biologie	Biologie	6	0
	Geografie	Zeměpis	6	0
	Geologie			
		Laboratorní práce ³	2	2
Umění a kultura	Hudební obor	Hudební výchova	2	0
	Výtvarný obor	Výtvarná výchova	2	0
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova	8	0
	Tělesná výchova			
Člověk a svět práce		Základy společenských věd	1	1
Volitelné vzdělávací aktivity		Volitelné předměty	18	10
Celkem			132	26

3 Laboratorní práce kombinují partie ze vzdělávacích oborů *Biologie*, *Fyzika* i *Chemie*.

Nižší gymnázium (prima a sekunda) – zaměření na výtvarnou výchovu

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	Časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	8
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	6
	Další cizí jazyk	Francouzský jazyk, Německý jazyk	6
Matematika a její aplikace		Matematika	8
Informační a komunikační technologie		Informatika a výpočetní technika	1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	4
	Výchova k občanství	Občanská nauka	2
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	4
	Chemie	Chemie	4
	Přírodopis	Biologie	4
	Zeměpis	Zeměpis	4
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	2
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	5
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova	4
	Tělesná výchova		
Člověk a svět práce		Informatika a výpočetní technika, Laboratorní práce, Občanská nauka	2
Celkem			64

Vyšší gymnázium (tercie až sexta) – zaměření na výtvarnou výchovu

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	Časová dotace	Dispon. hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	13	1
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	14	2
	Další cizí jazyk	Francouzský jazyk, Německý jazyk	12	0
Matematika a její aplikace		Matematika	13	3
Informační a komunikační technologie		Informatika a výpočetní technika	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	6	0
	Občanský a společenskovední základ	Základy společenských věd	7	1
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	6	0
	Chemie	Chemie	6	0
	Biologie	Biologie	6	0
	Geografie	Zeměpis	6	0
	Geologie			
		Laboratorní práce ⁴	2	2
Umění a kultura	Hudební obor	Hudební výchova	0	0
	Výtvarný obor	Výtvarná výchova	16	12
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova	8	0
	Tělesná výchova			
Člověk a svět práce		Základy společenských věd	1	1
Volitelné vzdělávací aktivity		Volitelné předměty	12	4
Celkem			132	26

4 Laboratorní práce kombinují partie ze vzdělávacích oborů *Biologie*, *Fyzika* i *Chemie*.

Nižší gymnázium (prima a sekunda) – zaměření na německý jazyk

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	Časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	7
	Cizí jazyk	Německý jazyk	10
	Další cizí jazyk	Anglický jazyk	6
Matematika a její aplikace		Matematika	8
Informační a komunikační technologie		Informatika a výpočetní technika	2
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	4
	Výchova k občanství	Občanská nauka	2
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	4
	Chemie	Chemie	4
	Přírodopis	Biologie	4
	Zeměpis	Zeměpis	4
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	2
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova	4
	Tělesná výchova		
Člověk a svět práce		Informatika a výpočetní technika, Laboratorní práce, Občanská nauka	1
Celkem			64

Vyšší gymnázium (tercie až sexta) – zaměření na německý jazyk

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	Časová dotace	Dispon. hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	13	1
	Cizí jazyk	Německý jazyk	19	7
		Předmět vyučovaný v německém jazyce	8	8
	Další cizí jazyk	Anglický jazyk	12	0
Matematika a její aplikace		Matematika	13	3
Informační a komunikační technologie		Informatika a výpočetní technika	3	0
		Německý jazyk	1	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	6	0
	Občanský a společenskovední základ	Základy společenských věd	7	1
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	6	0
	Chemie	Chemie	6	0
	Biologie	Biologie	6	0
	Geografie	Zeměpis	6	0
	Geologie			
		Laboratorní práce ⁵	1	1
Umění a kultura	Hudební obor	Hudební výchova	2	0
	Výtvarný obor	Výtvarná výchova	2	0
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova	8	0
	Tělesná výchova			
Člověk a svět práce		Základy společenských věd	1	1
Volitelné vzdělávací aktivity		Volitelné předměty	12	4
Celkem			132	26

5 Laboratorní práce kombinují partie ze vzdělávacích oborů *Biologie*, *Fyzika* i *Chemie*.

Tabulovaný učební plán

Následující tabulky udávají týdenní hodinovou dotaci vyučovacích předmětů v jednotlivých ročnících. Údaj za lomítkem uvádí počet hodin z celkové dotace, na které se třída dělí do více menších skupin.

Všeobecné zaměření

Předmět	Ročník	1	2	3	4	5	6	Celkem
Anglický jazyk		3/3	3/3	3/3	4/4	4/4	4/4	21/21
Biologie		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Český jazyk a literatura		4/1	5/1	4/1	4/1	4/1	4/1	25/6
Dějepis		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Francouzský/Německý jazyk		3/3	3/3	3/3	3/3	3/3	3/3	18/18
Fyzika		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Hudební/Výtvarná výchova ⁶		2/2	2/2	2/2	2/2	–	–	8/8
Chemie		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Informatika a výpočetní technika		1/1	–	2/2	2/2	–	–	5/5
Laboratorní cvičení		1/1	1/1	1/1	1/1	–	–	4/4
Matematika		5/1	4/1	4/1	4/1	3/1	4/1	24/6
Občanská výchova ⁷		1/0	2/0	–	–	–	–	3/3
Tělesná výchova		2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	12/12
Volitelné předměty ⁸		–	–	–	–	6/6	12/12	18/18
Základy společenských věd		–	–	2/0	2/0	2/0	2/0	8/0
Zeměpis		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Celkem		32/13	32/12	33/14	34/14	34/17	31/23	196/93

6 V primě a sekundě mají žáci oba předměty s jednohodinovou týdenní dotací, v tercií a kvartě pak navštěvují pouze jeden zvolený.

7 Minimálně čtyřikrát v průběhu školního roku zorganizuje v primě předmětová komise ve spolupráci s vedením školy tříhodinový výukový blok k aktuálnímu tématu ŠVP.

8 Seznam volitelných předmětů a jejich učební osnovy jsou pro každý školní rok k dispozici ve škole.

Zaměření na výtvarnou výchovu

Předmět	Ročník	1	2	3	4	5	6	Celkem
Anglický jazyk		3/3	3/3	3/3	4/4	3/3	4/4	20/20
Biologie		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Český jazyk a literatura		4/1	4/1	3/1	3/1	3/1	4/1	21/6
Dějepis		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Francouzský/Německý jazyk		3/3	3/3	3/3	3/3	3/3	3/3	18/18
Fyzika		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Hudební výchova		1/1	1/1	–	–	–	–	2/2
Chemie		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Informatika a výpočetní technika		1/1	–	2/2	2/2	–	–	5/5
Laboratorní cvičení		1/1	1/1	1/1	1/1	–	–	4/4
Matematika		4/1	4/1	3/1	3/1	3/1	4/1	21/6
Občanská výchova ⁹		1/0	1/0	–	–	–	–	3/3
Tělesná výchova		2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	12/12
Volitelné předměty ¹⁰		–	–	–	–	4/4	8/8	12/12
Výtvarná výchova ¹¹		2/2	3/3	4/4	4/4	4/4	4/4	21/21
Základy společenských věd		–	–	2/0	2/0	2/0	2/0	8/0
Zeměpis		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Celkem		32/14	32/14	33/16	34/16	34/19	31/23	196/102

9 Minimálně čtyřikrát v průběhu školního roku zorganizuje v primě a v sekundě předmětová komise ve spolupráci s vedením školy tříhodinový výukový blok k aktuálnímu tématu ŠVP.

10 Seznam volitelných předmětů a jejich učební osnovy jsou pro každý školní rok k dispozici ve škole.

11 V případě, že některý ze studentů nebude chtít v sextě pokračovat ve studiu výtvarné výchovy, bude si moci zvolit místo 4 vyučovacích hodin výtvarné výchovy odpovídající počet volitelných seminářů.

Zaměření na německý jazyk

Předmět	Ročník	1	2	3	4	5	6	Celkem
Anglický jazyk		3/3	3/3	3/3	3/3	3/3	3/3	18/18
Biologie		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Český jazyk a literatura		4/1	3/1	3/1	3/1	3/1	4/1	20/6
Dějepis		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Fyzika		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Hudební/Výtvarná výchova ¹²		2/2	2/2	2/2	2/2	–	–	8/8
Chemie		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Informatika a výpočetní technika		1/1	1/1	1/1	2/2	–	–	5/5
Laboratorní cvičení		–	1/1	1/1	–	–	–	2/2
Matematika		4/1	4/1	3/1	3/1	3/1	4/1	21/6
Německý jazyk		5/5	5/5	5/5	5/5	5/5	5/5	30/30
Předmět vyučovaný v něm. jazyce		–	–	2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
Občanská výchova ¹³		1/0	1/0	–	–	–	–	2/0
Tělesná výchova		2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	12/12
Volitelné předměty ¹⁴		–	–	–	–	4/4	8/8	12/12
Základy společenských věd		–	–	2/0	2/0	2/0	2/0	8/0
Zeměpis		2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	–	10/0
Celkem		32/15	32/15	34/17	34/18	34/18	30/22	196/105

12 V primě a sekundě mají žáci oba předměty s jednogodinovou týdenní dotací, v tercií a kvartě pak navštěvují pouze jeden z nich, který si vyberou.

13 Minimálně čtyřikrát v průběhu školního roku zorganizuje v primě a v sekundě předmětová komise ve spolupráci s vedením školy tříhodinový výukový blok k aktuálnímu tématu ŠVP.

14 Seznam volitých předmětů a jejich učební osnovy jsou pro každý školní rok k dispozici ve škole.

UČEBNÍ OSNOVY

Číselné označení klíčových kompetencí

- (1) kompetence k učení
- (2) kompetence k řešení problémů
- (3) kompetence komunikativní
- (4) kompetence sociální a personální
- (5) kompetence občanská
- (6) kompetence pracovní (ZV) / kompetence k podnikavosti (G)

Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Anglický jazyk* je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Cílem je nejen dosáhnout v souladu s požadavky RVP G úrovně B2 Společného evropského referenčního rámce jazykového vzdělávání, nýbrž dát i možnost schopným, zainteresovaným a nadaným žákům dosáhnout vyšší úrovně.

Anglický jazyk je pro všeobecné studium a studium zaměřené na estetickovýchovné předměty prvním cizím jazykem. Hodinová dotace činí 21 a 20 týdenních hodin. V primě až tercii mají všeobecné třídy 3 hodiny týdně, v kvartě až sextě 4 hodiny týdně. Třídy s profilací na VV mají hodinové schéma 3-3-3-4-3-4. Ve třídách s rozšířenou výukou německého jazyka je angličtina druhým cizím jazykem a dotace činí 18 týdenních hodin (v primě až sextě 3 hodiny týdně). Vzhledem k tomu, že jazykové dotace jsou u všech tří typů tříd velmi podobné, jsou očekávané výstupy (tedy i osnovy) stejné.

Třídy jsou děleny do skupin podle předchozí znalosti jazyka. V posledních dvou ročnících je vypisován konverzační seminář, který vede rodilý mluvčí. Žáci jsou připravováni na jazykovou úroveň Společného evropského referenčního rámce jazykového vzdělávání B2, což je úroveň vypisované profilové maturitní zkoušky. Nároky státní maturity jsou nižší, odpovídají úrovni B1.

Probíraný obsah odpovídá jednak požadavkům RVP G, jednak vychází z dlouholetých zkušeností výuky cizích jazyků ve škole. Konverzační a gramatická témata jednotlivých ročníků jsou pouze orientační. S ohledem na pokročilost a vyspělost žáků či aktuální události a materiály se jednotlivé okruhy flexibilně přesouvají.

Využíváme všech dostupných podnětů k organizaci komunikace žáků s rodilými mluvčími, případně jejich pobytu v cizojazyčném prostředí – poznávací zájezdy. K dalším aktivitám patří soutěž v anglickém jazyce, kterou organizuje MŠMT.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka anglického jazyka na našem gymnáziu odpovídá evropskému pojetí, tj. je zaměřena na rozvoj všech čtyř základních dovedností: porozumění slyšenému textu, porozumění čtenému textu, aktivní komunikace a písemný projev.

Vycházíme z předpokladu, že žák, jehož vlastní výsledky a příspěvky se dostanou do centra pozornosti, se stává partnerem učitele i spolužáků a díky této zkušenosti bude v budoucnu připraven přijímat podobné výzvy. Učitel probíraná témata cyklicky opakuje s postupně se zvyšujícími nároky, tj. progresivně rozvíjí jak slovní zásobu, ovládání gramatických jevů, tak i schopnost aktivní komunikace žáků. Velký důkaz je kladen na čtenářskou gramotnost. (1, 3, 4)

Žáci jsou vedeni k samostatnému a systematickému plánování, k organizování svých studijních povinností a k volbě efektivních učebních strategií. V hodinách německého jazyka i v domácích úkolech z nich vyplývajících pracují samostatně s informacemi, s různými typy slovníků, s věcnými, odbornými i uměleckými texty, statistikami, tabulkami, grafy, médii. Učitel zadává problémové úkoly (např. formou projektů), vede žáky k hledání různých řešení a jejich porovnání. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích i v početnějších skupinách. Dané vstupy a témata interpretují, komentují, spolupodílí se na jejich výběru, tvoří prezentace, statistiky, referáty, dramatizace apod. Učitelé jim následně poskytují prostor k prezentování jejich práce, vzájemné diskusi, kultivované argumentaci i obhajování vlastních postojů a závěrů. (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Žáci se učí evaluaci a sebeevaluaci, jsou vedeni k tomu, aby uměli naslouchat druhým, neskákat do řeči, kultivovaně vznést námitku, přednést svůj názor. V cizojazyčném prostředí nebo v kontaktu s příslušníky jiných kultur jsou vedeni k tomu, aby se chovali na odpovídající úrovni, tolerantně, současně nepodléhali mediálnímu nebo jiným tlakům. Právě akce umožňující takové kontakty vedou žáky k utváření vlastních názorů na základě osobních zkušeností. Uvědomují si důležitost znalosti cizího jazyka a chápou, že jeho kvalitní ovládnutí jim umožňuje setkávání s jinou kulturou a tím i obohacení kultury vlastní. V rámci probíraných témat získávají informace z různých oblastí života v cizích zemích a učí se srovnávat s životem v České republice, umí ocenit hodnoty jiných kultur, aniž by ztratili vlastní národní sebevědomí. (4, 5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým sdělením, pokynům a otázkám pronášeným pomalu a zřetelně, obzvláště s vizuální oporou, a reaguje na ně rozumí jednotlivým slovům 	<p>Obecná náplň</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení se s jazykem, s výslovnostními pravidly, s anglicky mluvícími zeměmi <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina a přátelé 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> způsoby trávení volného času v různých zemích informace o různých zvycích a tradicích

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat</p> <ul style="list-style-type: none"> v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat rozumí základním informacím rozpozná téma diskuse <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyrozumí nejdůležitější informace z písemných zpráv a reprodukuje je rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat rozumí jednoduchým nápisům a orientačním pokynům rozumí krátkému jednoduchému textu, obzvláště s vizuální oporou, umí v něm vyhledat důležité informace v informačních textech porozumí informacím k tématům každodenního života v osobní sféře porozumí jednoduchému dopisu/mailu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ve formulářích umí vyplnit osobní údaje přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení na základě textové a vizuální předlohy píše slova a krátké věty umí napsat krátký jednoduchý text na probíraná témata stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže používat slova a slovní spojení, se kterými se ve výuce setkal dokáže podat informace o sobě, své rodině, svých zájmech jednoduchým způsobem podá informace o probíraných téma- 	<ul style="list-style-type: none"> moji vrstevníci v zahraničí škola můj den prázdniny volný čas a záliby moje město <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> slovesa: tvoření přítomného a minulého času, otázky a záporu, nepravidelná slovesa, modální slovesa – <i>can, could</i>, vyjadřování účelu (<i>to</i>), budoucnosti (<i>going to</i>) větný slovosled podstatná jména - členy, počítatelnost přídavná jména, jejich stupňování zájmena ukazovací, přivlastňovací, <i>some, any</i> vazba <i>there is</i> místní předložky základní, řadové číslovky základní pravopisná pravidla základní pravidla výslovnosti 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> škola - vztahy mezi žáky a učiteli, mezi žáky mezi sebou poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> respektování jiných kultur <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> anglicky mluvící země <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina a škola <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnávání jazykových systémů češtiny a angličtiny

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>tech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného či známého tématu ▪ krátce a jednoduchým způsobem dokáže popsat události a své aktivity 		

Sekunda – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí sdělením, pokynům a otázkám pronášeným pomalu a zřetelně a reaguje na ně ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat ▪ v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat rozumí základním informacím <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyrozumí nejdůležitější informace z písemných zpráv ▪ rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, obzvláště s vizuální oporou, umí v něm vyhledat důležité informace ▪ v informačních textech porozumí informacím k tématům každodenního života ▪ v osobní sféře porozumí jednoduchému dopisu/mailu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyplní osobní údaje do formuláře ▪ umí napsat krátký jednoduchý text na probíraná témata ▪ reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ životní styl ▪ stravování ▪ nakupování ▪ móda <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ předpřítomný čas ▪ průběhové tvary sloves (přítomný, minulý) ▪ budoucí děje (<i>going to, will</i>) ▪ nepravidelné stupňování přídavných jmen a příslovcí ▪ vyjadřování množství ▪ složená zájmena (<i>some-, any-, no-</i>) ▪ slovesné vazby s infinitivem a gerundiem ▪ modální slovesa (<i>should, must, would, might</i>) ▪ trpný rod ▪ podmínkové věty I. a II. typu ▪ věty časové 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ sociální komunikace ▪ řešení problémů ▪ zodpovědnost vůči sobě ▪ budování hodnotových kritérií ▪ týmová spolupráce ▪ samostatnost ve vyhodnocování projektů <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ formování pozitivních postojů ▪ rozvoj sociálních a kulturních dovedností <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnávání jazykových systémů češtiny a angličtiny

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže používat slova a slovní spojení, se kterými se ve výuce setkal ▪ dokáže podat informace o sobě, své rodině, svých zájmech ▪ jednoduchým způsobem podá informace o probíraných tématech ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného či známého tématu 		

Tercie – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ v mluveném textu rozliší hlavní a doplňující informace ▪ pochopí hlavní myšlenku ve spisovných projevech rodilých i nerodilých mluvčích ▪ sleduje děj filmů s jednoduchými dialogy <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů a pracuje s nimi ▪ na základě dosavadní slovní zásoby umí z kontextu odvodit význam neznámých slov ▪ v textu rozliší hlavní a doplňující informace, identifikuje jeho strukturu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše souvislý text na známé téma ▪ napíše dopis/mail ▪ popíše zážitky a zájmy ▪ vysvětlí svůj názor 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sport ▪ bydlení ▪ média a reklama ▪ školství ▪ volba povolání ▪ cestování a doprava ▪ volný čas ▪ popis osoby <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přítomný čas prostý a průběhový ▪ předpřítomný čas průběhový a prostý ▪ předminulý čas ▪ trpný rod ▪ vyjadřování budoucích dějů ▪ nepřímá řeč (nepřímé otázky) ▪ opisy modálních sloves ▪ modální slovesa vyjadřující pravděpodobnost ▪ podmínková souvětí III. typu ▪ přací věty ▪ trpný rod 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ sociální komunikace ▪ řešení problémů ▪ zodpovědnost vůči sobě ▪ schopnost zaujmout stanovisko k předávaným informacím ▪ obhajoba vlastních názorů ▪ výchova k toleranci ▪ rozvíjení kulturních hodnot ▪ spolupráce, soutěživost, sebe-regulace <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatnost ve vyhodnocování podnětů ▪ týmová spolupráce ▪ schopnost kriticky posoudit objektivitu předávaných informací <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnání tradic kultury bydlení u nás a v cizí zemi <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vliv našich požadavků na byd-

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> s využitím všeobecné slovní zásoby spontánně reaguje v dané komunikační situaci a formuluje svůj názor je schopen bez větších obtíží komunikovat s rodilým mluvčím podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související, reprodukuje obsah děje 	<ul style="list-style-type: none"> zdůrazňovací a zvrtná zájmena opakovaný děj v minulosti 	<p>lení na životní prostředí</p> <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> škola, volba povolání trh práce <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnávání jazykových systémů češtiny a angličtiny <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> cestování

Kvarta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> pochopí záměr/postoj mluvčích identifikuje různý styl a citové zabarvení jednotlivých mluvčích rozumí hlavním myšlenkám mluvených textů dokáže sledovat rozhlasové a televizní programy na aktuální témata <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů a pracuje s nimi na základě známé slovní zásoby dokáže pracovat i s náročnějšími texty rozumí bez problémů popisům <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> napíše souvislý text na zadané téma a formuluje své stanovisko adekvátně vyjádří a obhájí své názory napíše popis <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> přednese krátký souvislý projev na zadané téma argumentuje s využitím všeobecné i specifické slovní zásoby 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> život mladých lidí, přátelství cestování doprava volba povolání studium v zahraničí školy ve Velké Británii a USA úvod do literatury anglicky mluvící země – úvod <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> souslednost časů nepřímé otázky v minulosti přípustkové věty (výrazy <i>although, however</i>) přací věty frázová slovesa modální slovesa s minulým infinitivem další slovesné vazby 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace řešení problémů zodpovědnost k sobě a druhým rozvoj a poznávání nejen vlastní osobnosti zdvořilé chování v dopravních prostředcích poskytnutí informace poskytnutí pomoci <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv médií na sebepojetí a sebezpřijetí mladého člověka samostatnost ve vyhodnocování podnětů týmová spolupráce vliv masových médií na čtenářství <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv dopravy na životní prostředí <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> psychosociální aspekty multikulturality seznámení s lidovou slovesností dané země základní problematika sociokulturních rozdílů anglicky mluvících zemí

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> plnohodnotně se zapojí do diskuze adekvátně vyjádří a obhájí své názory 		<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> životní styl v evropských zemích významní čeští spisovatelé a jejich ohlas v zahraničí ohlas cizích autorů v naší literatuře <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> anglicky mluvící země doprava cestování <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina, škola volba povolání přátelství <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnávání jazykových systémů češtiny a angličtiny významní představitelé britské a americké literatury

Kvinta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> pochopí záměr/postoj mluvčích identifikuje různý styl a citové zabarvení jednotlivých mluvčích rozumí hlavním myšlenkám mluvených textů dokáže sledovat rozhlasové a televizní programy na aktuální témata <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů a pracuje s nimi na základě známé slovní zásoby dokáže pracovat i s náročnějšími texty rozumí bez problémů popisům 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> anglicky mluvící země a život v nich jak se učit cizí jazyky regionální varianty angličtiny umění (film, hudba, divadlo, sochařství, malířství) literatura a četba významní britští a američtí autoři <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> opakování všech slovesných časů další slovesné vazby s infinitivem a gerundiem předbudoucí čas budoucí děje vztažné věty 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základní problematika sociokulturních rozdílů vztah k multilingvní situaci psychosociální aspekty interkulturality seznámení s lidovou slovesností dané země <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> mezinárodní spolupráce vzdělávání ve světě významní čeští spisovatelé a jejich ohlas v zahraničí ohlas cizích autorů v naší literatuře společenská poptávka po ci-

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše souvislý text na zadané téma a formuluje své stanovisko ▪ adekvátně vyjádří a obhájí své názory ▪ napíše popis <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přednese krátký souvislý projev na zadané téma ▪ argumentuje s využitím všeobecné i specifické slovní zásoby ▪ plnohodnotně se zapojí do diskuze ▪ adekvátně vyjádří a obhájí své názory ▪ je schopen bez větších obtíží komunikovat s rodilým mluvčím ▪ přednese jednoduchý souvislý projev na zadané téma 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ interpunkce ▪ frázová slovesa ▪ podmínková souvětí 	<p>zích jazycích</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalita života v souvislosti s počtem ovládaných jazyků ▪ sociální komunikace ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ řešení problémů <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatnost ve vyhodnocování podnětů ▪ týmová spolupráce ▪ vliv masových médií na čtenářství <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trh práce a profesní volba ▪ pracovněprávní vztahy <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ anglicky mluvící země <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnávání jazykových systémů češtiny a angličtiny ▪ významní představitelé britské a americké literatury

Sexta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu, postihne hlavní informace ▪ porozumí i obsahově složitějším projevům, pokud odpoví dají jeho stupni jazykových i odborných znalostí ▪ bez problémů sleduje filmy v daném jazyce <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického písemného projevu 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ život v České republice ▪ národní identita ▪ život v Praze, přednosti a problémy ▪ životní postoje a priority ▪ globální problémy ▪ život v budoucnosti ▪ příroda a její ochrana, Environmentální problémy ▪ velikáni anglicky psané literatury, rozbor povídek <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ infinitivní a gerundiální slovesné vazby 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psychosociální aspekty interkulturality ▪ životní styl v evropských souvislostech ▪ vztah k multilingvní situaci ▪ rozvíjení cizojazyčných kompetencí ▪ spolupráce kultur ▪ identita člověka v globálním kontextu <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ sociální komunikace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ postihne hlavní informace, porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického písemného projevu ▪ osvojuje si různé techniky čtení a využívá různé druhy slovníků a encyklopedií ▪ vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů na méně běžné téma a pracuje s nimi ▪ porozumí i obsahově složitějším textům, pokud odpovídají jeho stupni jazykových i odborných znalostí <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ své názory formuluje převážně jasně a gramaticky správně ▪ logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné téma ▪ sestaví souvislý text jako sled lineárních myšlenek ▪ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska v přiměřeně dlouhém projevu na známé téma ▪ napíše souvislý text na širokou škálu témat ▪ napíše pojednání a zprávu <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska v přiměřeně dlouhém projevu na známé téma ▪ zapojí se s rodilými i nerodilými mluvčími do rozhovoru na známé téma ▪ s jistou mírou sebedůvěry hovoří foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ▪ plnohodnotně se zapojí do diskuze ▪ připraví si strukturovaný projev na zadané téma ▪ srozumitelně předá informace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ frázová slovesa ▪ regionální varianty angličtiny ▪ průběžné celkové shrnutí gramatických jevů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ morálka všedního dne, odpovědnost vůči sobě i druhým ▪ týmová spolupráce <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vliv člověka na životní prostředí ▪ prognózy globálního rozvoje světa ▪ spolupráce různých kultur <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnávání jazykových systémů češtiny a angličtiny ▪ významní představitelé britské a americké literatury

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří a zdůvodní své názory ▪ vysvětlí problém a navrhne řešení		

Biologie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Biologie* vznikl ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a integruje v sobě i části dalších oborů z různých vzdělávacích oblastí (*Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a svět práce, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Informatika a informační a komunikační technologie*).

Předmět biologie je vyučován ve všech třídách od primy do kvinty s dvouhodinovou dotací. Laboratorním cvičením z biologie připadá jedna třetina z laboratorních cvičení pro přírodovědné předměty s jednohodinovou dotací od primy do kvarty ve třídách se zaměřením na všeobecné vzdělání a výtvarnou výchovu, ve třídách se zaměřením na německý jazyk pak po jedné hodině týdně v sekundě a tercii. Realizace laboratorních cvičení je zcela v kompetenci jednotlivých vyučujících. V posledních dvou ročnících mohou studenti v rámci povinně volitelných předmětů navštěvovat semináře z biologie.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět má promyšlenou vnitřní strukturu, což umožňuje jednotlivé pasáže vyvozovat z předchozích, ale zároveň poukazuje i k tomu, co teprve probereme; tentýž postup praktikujeme mezipředmětově, od fyzikálních a chemických věd k psychologickým a sociologickým oborům, abychom je v rámci možností završili filozoficky. Před encyklopedickými znalostmi dáváme přednost přemýšlení, i když znalost základních faktů vyžadujeme.

Do výuky zařazujeme nejen učebnicové formulace, ale též nové poznatky a objevy. Žáky vedeme k tomu, aby uměli s osvojenými poznatky samostatně pracovat a aplikovat je v praxi a při řešení problémových úloh.

Důraz klademe na problémové otázky, na něž není možné odpovědět pouhou reprodukcí dat – žáky tak motivujeme k samostatnému úsudku. Způsobem i předmětem své práce při hodině žákům ukazujeme, jak vyvstává problém, jak je možné a vhodné ho otevřeně a flexibilně uchopovat, vytvářet hypotézy a testovat je, analyzovat výsledky a dobrat se k relevantním důsledkům a platným závěrům. Podporujeme kritické i tvořivé myšlení.

Žákům vytváříme dostatečný prostor k tomu, aby mohli kultivovaně vyjádřit své názory. Vedeme žáky k formulaci hypotéz, správnému pojmenování problémů i formulaci vlastních názorů na konkrétní téma. Dbáme na to, aby si stále uvědomovali, že úroveň mluveného i písemného projevu je odrazem našeho myšlení. Žáky učíme používat odborný jazyk s porozuměním – nové pojmy zavádíme nejen definicí, ale i bohatstvím příkladů, transdisciplinárními ilustracemi a jejich historií a etymologií. Učíme žáky dbát na sladění obsahové a formální stránky projevu, smysluplně mluvit i naslouchat. Požadujeme, aby se vyjadřovali otevřeně, jasně, srozumitelně, přiměřeně a gramaticky správně. Pečujeme i o grafickou prezentaci – kreslíme na tabuli, užíváme grafy a učíme je interpretovat.

Žáky učíme empatii a respektu k důstojnosti druhých lidí. Podporujeme je v tom, aby našli odvahu k sebereflexi, aby dokázali pochopit a přijmout, že ve všech sociálních kontextech prospívají otevřená stanoviska, ochota ke spolupráci a pomoci. Jedním z našich podstatných cílů je vzbudit v žákovi přesvědčení, že o tom, jaký je, nerozhodují jen jeho geny, resp. schopnosti, nebo dokonce pouhé vnější pasivní prostředí, ale především jeho volby – aby byl ochoten a schopen převzít za svůj život zodpovědnost. Součástí tohoto procesu je i péče o zdraví – o psychosomatickou, partnerskou a ekologickou harmonii.

Žáky učíme vnímat hodnoty v naší současnosti a rozpoznat skutečnosti, které je ohrožují. Staráme se o to, aby péče o člověka, živé bytosti a životní prostředí nezůstávala pouhým verbálním projevem, ale přenesla se do všednodenní životní praxe žáků.

Každého žáka učíme uvědomovat si důležitost rozpoznání vlastních schopností a dispozic, stejně jako formulaci adekvátních cílů. Učíme jej, že dosahování cílů spočívá v odpovědné volbě, vytrvalosti, v projasnění vlastní vůle a v odpovědnosti. Motivuje ho k celoživotnímu vzdělávání – chceme být pro něj v tomto smyslu příkladem a vzorem seberozvíjení, iniciativy i tvořivosti. Poskytuje k tomu širokou škálu vyučovacích metod a forem: problémové úlohy, rozhovory, diskuse, experimenty, výklad i skupinovou práci. Učíme žáky se učit. (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu buňky a její funkce vysvětlí význam diferenciaci buněk a buněk kmenových klasifikuje jednotlivé typy tkání vysvětlí evoluční výhody mnohobuněčnosti. porovná stavbu lidského těla s těly různých živočichů 	Úvod do biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> buňka (živočišná) tkáň uspořádání lidského organismu 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> umění poznávat a učit se poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace péče o zdraví a zdravá výživa činnosti ovlivňující zdraví zodpovědnost vůči sobě i druhým, morálka všedního dne
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje jednotlivé orgány a zařadí je do příslušných orgánových soustav, popíše jejich uložení a vysvětlí jejich funkci popíše a vysvětlí návaznost metabolických dějů v jednotlivých orgánech 	Stavba a funkce orgánových soustav člověka <ul style="list-style-type: none"> soustava opěrná a pohybová soustava oběhová soustava dýchací soustava trávicí soustava vylučovací a kůže soustava nervová a endokrinní 	<ul style="list-style-type: none"> návykové látky, osobní bezpečí partnerství a rodičovství, výchova k odpovědnému sexuálnímu chování Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> člověk a životní prostředí problematika vztahů organismů a životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu viru a průběh virové infekce porovná virus s buněčnými původci infekčních nemocí 	Nemoci a zdraví, první pomoc <ul style="list-style-type: none"> onemocnění člověka, jejich příčiny a prevence (očkování) civilizační nemoci 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná příznaky běžných onemocnění a orientuje se v jejich léčbě a prevenci vysvětlí, co je zdravý životní styl, zná rizikové faktory negativně ovlivňující zdraví zná význam očkování, vysvětlí jeho principy a rizika zná zásady preventivních opatření před úrazy, zná zásady první pomoci a umí ji poskytnout ví, jak přivolat lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> zdravý životní styl první pomoc 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> mezinárodní spolupráce a humanitární pomoc Češi v evropských souvislostech <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základní problémy sociokulturních rozdílů psychosociální aspekty interkulturality <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> biochemie
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu pohlavních orgánů, vysvětlí jejich funkci a vývoj objasní menstruační cyklus ví, jak se chránit proti přenosným sexuálním chorobám a rozpozná jejich příznaky, zná postupy jejich léčby zná antikoncepční metody početí člověka chápe jako významný a zodpovědný krok rodinného života popíše průběh oplození, těhotenství a nitroděložního vývoje charakterizuje jednotlivá období ve vývoji člověka 	<p>Sexualita a ontogeneze člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> rozmnožovací soustava ontogeneze člověka 	
<ul style="list-style-type: none"> srovná mitózu s meiózou vysvětlí význam informačních molekul popíše základní genetické procesy a jejich promítání do lidského života 	<p>Základy genetiky</p> <ul style="list-style-type: none"> dělení buňky DNA a chromozómy 	

Sekunda – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> chápe biologii jako vědu o životě, ale i jako péči o něj chápe evoluci jako příběh života, umí vysvětlit evoluci buňky a základní metabolické strategie 	<p>Úvod do biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> úvod do biologie: evoluce, vznik a vývoj vesmíru a života, evoluce buňky a metabolismu 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> problematika vztahů organismů a prostředí člověk a životní prostředí

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> zná různé hypotézy o vzniku života vysvětlí koncepci Gaia charakterizuje znaky živého 		<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti umění poznávat a učit se sociální komunikace <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> jazyk a jazyková komunikace literární komunikace
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje jednotlivá geologická období, přiřadí k nim významné mezníky v evoluci organismů a geologické události 	<p>Vývoj života na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> vývoj života na Zemi – evoluce organismů, geologická období 	<p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> úvod do filozofie a filozofické antropologie mezinárodní vztahy, globální svět člověk jako jedinec člověk ve společnosti návykové látky, osobní bezpečí
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí evoluci člověka charakterizuje jednotlivé vývojové stupně člověka a jeho předchůdců v časové a vývojové posloupnosti chápe jednotný původ člověka jako druhu a tedy i rovnost lidských ras chápe principy výstavby evoluční taxonomie vysvětlí pojem druhu 	<p>Evoluce člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> evoluce člověka: hominizace a sapientace lidské rasy rasismus a xenofobie evoluční taxonomie 	<p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> přírodní prostředí životní prostředí člověk a anorganická příroda <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> astrofyzika molekulová fyzika a termika <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> stavba molekul a chemický děj biochemie chemie kolem nás obecná chemie <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> závislosti a funkční vztahy
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje archee a bakterie (včetně sinic), chápe strukturu a životní procesy bakterií charakterizuje nejdůležitější infekční choroby, vysvětlí princip epidemie chápe nemoc nejen jako biologický, ale i psychosociální fenomén zná základní principy terapie a prevence objasní evoluci eukaryotické buňky jako evoluční chiméru vysvětlí funkci organel vysvětlí evoluci mnohobuněčnosti a její podmínky a význam, evoluci diferencovaného těla a pletiv charakterizuje stélku a popíše její evoluci charakterizuje červené a zelené řasy charakterizuje morfologii, fyziologii a ekologii mechorostů a jejich životní cyklus charakterizuje psilofytí typ rostlin 	<p>Biologická evoluční taxonomie, struktura a funkce organismů I.</p> <ul style="list-style-type: none"> archee a bakterie, infekční nemoci evoluce eukaryotické buňky pletiva stélkaté rostliny psilofyty evoluce kormu rostlinné orgány výtrusné cévnaté rostliny nahosemenné rostliny reprodukce semenných rostlin evoluce a systém krytosemenných rostlin život semenných rostlin 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní evoluci, stavbu a funkci kořene, vysvětlí osmózu ▪ objasní stavbu a funkci stonku ▪ objasní evoluci, stavbu a funkci listu se zvláštním zřetelem k transpiraci a fotosyntéze ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii plavuní, přesliček a kapradin (případně prvosemenných) ▪ objasní reprodukci kapraďorostů a jejich metagenezi ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii nahosemenných rostlin (jinany, jehličnany, kapraďosemenné a cykasy) a jejich významné druhy ▪ objasní vývoj a význam redukce gametofytu semenných rostlin ▪ objasní evoluci, strukturu a funkci květu, opylení, oplození a vývoj semene a plodu ▪ charakterizuje květenství ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii krytosemenných rostlin ▪ orientuje se v systému vyšších rostlin ▪ charakterizuje hospodářsky, medicínsky a kulturně významné druhy krytosemenných rostlin ▪ zná rostliny, jejichž produkty jsou zneužitelné jako návykové látky - vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí toxikomanie a jak se před ním chránit ▪ objasní ontogenezi rostlin a popíše jejich základní metabolické a životní strategie ▪ vysvětlí regeneraci a vegetativní množení rostlin ▪ objasní integritu rostlinného těla a hormonální regulace, které ji zajišťují (korelace) ▪ vysvětlí mechanismy rostlinných pohybů 		

Tercie – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii uvedených organismů ▪ uvede příklady významných druhů a stručně je charakterizuje ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii, rozmnožovací strategie a ekologii hub a lišejníků ▪ charakterizuje významné druhy hub se zvláštním zřetelem k toxikomaniím ▪ srovná živočichy s ostatními říšemi organismů ▪ charakterizuje trubénky jako jednobuněčné živočichy ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii jednoduchých mnohobuněčných organismů houbovců a žahavců ▪ uvede příklady významných druhů a stručně je charakterizuje ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii ploštěnců, kroužkovců a měkkýšů ▪ uvede příklady významných druhů a stručně je charakterizuje ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii hlístic a členovců ▪ uvede příklady významných druhů a stručně je charakterizuje ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii ostnokožců ▪ uvede příklady významných druhů a stručně je charakterizuje ▪ objasní evoluci druhoústých ▪ popíše embryogenezi kopinatce jako model embryogeneze obratlovců 	<p>Biologická evoluční taxonomie, struktura a funkce organismů II.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bičíkovci ▪ říše integrující hnědé řasy, vaječné houby neboli řasovky, výtrusovce a nálevníky (chromalveoláti) ▪ kořenonožci ▪ měňavky ▪ houby a lišejníky ▪ živočichové ▪ trubénky ▪ houbovci ▪ žahavci ▪ ploštěnci ▪ kroužkovci ▪ měkkýši ▪ hlístice ▪ členovci ▪ ostnokožci ▪ strunatci a jejich bazální skupina: kopinatci ▪ pláštěnci ▪ rybovití obratlovci ▪ transformace žaberních oblouků ▪ obojživelníci ▪ evoluce krevního oběhu ▪ plazi a ptáci ▪ vývoj zárodečných obalů ▪ termoregulace ▪ savci 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ problematika vztahů organismů a prostředí ▪ člověk a životní prostředí ▪ návykové látky, osobní bezpečí <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úvod do filozofie a filozofické antropologie <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ molekulová fyzika a termika <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ biochemie

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí neotenií a regresní metamorfózu na příkladu morfologie a životní strategie pláštěnců a divergence strunatců ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii kruhoústých, paryb, ryb, bahníků a latimérií ▪ uvede příklady významných druhů a stručně je charakterizuje ▪ popíše evoluční transformace žaberních oblouků ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii obojživelníků ▪ uvede příklady významných druhů a stručně je charakterizuje ▪ vysvětlí evoluci krevního oběhu obratlovců ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii plazů a ptáků ▪ uvede příklady významných druhů a stručně je charakterizuje ▪ vysvětlí evoluci zárodečných obalů, rozliší a popíše funkce amnia, choria a alantoidy ▪ objasní termoregulační strategie obratlovců a jejich evoluci ▪ charakterizuje evoluci, morfologii, fyziologii a ekologii savců ▪ objasní reprodukční strategie vejcorodých, vačnatých a placentárních savců ▪ uvede příklady významných druhů a stručně je charakterizuje 		

Kvarta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní vztah mezi strukturou a funkcí organismů se zvláštním zřetelem k fyzikálně-chemic- 	Ekologie <ul style="list-style-type: none"> ▪ struktura a funkce organismů ▪ metabolismus 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>kým (termodynamickým) základem života</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a umí používat pojmy volná energie, entropie a informace vysvětlí vztahy mezi organismy a prostředím uvede příklady potravních sítí a vysvětlí jejich organizaci popíše a uvede příklady symbiotických, parazitických a dalších vztahů mezi organismy klasifikuje biotické a abiotické složky prostředí a jejich vzájemný vliv rozliší základní organizační a funkční uzly biosféry a objasní jejich hierarchické interakce objasní vývojovou dynamiku ekosystémů, rozlišuje <i>r</i> a <i>K</i> životní strategie chápe Gaia jako metaforu pro vyjádření komplexity a celovztážnosti biosféry na Lovelockově modelu objasní souvislosti mezi geochemickými cykly základních prvků a problematiky globálního oteplování zhodnotí kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí uvede příklady narušení ekologické rovnováhy, diskutuje o běžných ekologických problémech, zamýšlí se nad jejich příčinami a důsledky a pokouší se navrhnout vlastní řešení 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi organismy a prostředím: úvod do ekologie ekosystémy a jejich dynamika koncepce Gaia a geochemické cykly ochrana životního prostředí a etika úcty k životu 	<ul style="list-style-type: none"> zodpovědnost vůči sobě i druhým, morálka všedního dne péče o zdraví a zdravá výživa návykové látky, osobní bezpečí partnerství, rodičovství a výchova k odpovědnému sexuálnímu chování <p>Výuka myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj kultury v národním, evropském a globálním kontextu mezinárodní spolupráce a humanitární pomoc žijeme v Evropě <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vztah k multilingvní situaci a spolupráci lidí psychosociální aspekty interkulturality <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> problematika vztahů organismů a prostředí člověk a životní prostředí <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> mezinárodní vztahy, globální svět úvod do filozofie a filozofické antropologie <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> člověk a anorganická příroda životní prostředí <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> závislosti a funkční vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem metabolismu a metabolické sítě rozliší a uvede příklady katabolických a anabolických dějů objasní strukturu a funkci molekuly ATP vysvětlí stavbu a mechanismus katalytického účinku enzymů popíše různé způsoby regulace enzymatických reakcí se 	<p>Metabolismus (biochemie)</p> <ul style="list-style-type: none"> metabolismus jako souhra katabolismu a anabolismu enzymy buněčné povrchy kůže membránový transport energetický a intermediární metabolismus 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> molekulová fyzika a termika fyzika mikrosvěta mechanika elektromagnetismus <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> stavba molekul a chemický děj chemie kolem nás anorganická chemie

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>zvláštním zřetelem k alosterii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nakreslí a popíše stavbu cytoplazmatické membrány a vysvětlí její funkce ▪ stavbu a funkci buněčných povrchů srovná se stavbou, funkcí a evolucí tělního pokryvu ▪ objasní možnosti pasivního a aktivního membránového transportu ▪ objasní strukturu metabolické sítě ▪ charakterizuje průběh primární a sekundární reakce fotosyntézy, vysvětlí princip fotorespirace ▪ charakterizuje průběh glykolýzy (kvašení) a aerobní respirace (citrátový cyklus, aerobní fosforylace) ▪ popíše základní strategie intermediárního metabolismu se zřetelem ke zdravé výživě 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ biochemie ▪ chemie kolem nás <p>Tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti ovlivňující zdraví <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jazyk a komunikace
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje možnosti bakteriálního a eukaryotického buněčného pohybu, srovná jejich mechanismy a energetiku ▪ objasní význam pohybu v evoluci a ontogenezi ▪ popíše a vysvětlí stavbu příčně pruhozaného svalstva a vysvětlí jeho evoluci, ontogenezi a funkci ▪ srovná příčně pruhozané svalstvo s hladkým a srdečním ▪ popíše stavbu kosti a vysvětlí její evoluci, ontogenezi a funkci ▪ popíše a vysvětlí stavbu lidské kostry a muskulatury ▪ rozpozná příznaky vybraných chorob, vysvětlí jejich etiologii, prevenci a terapii ▪ ovládá základy první pomoci, která se váže k uvedeným orgánům ▪ popíše a vysvětlí stavbu trávicí soustavy a vysvětlí její evoluci, ontogenezi a funkci 	<p>Anatomie a fyziologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ buněčný pohyb ▪ histologie, anatomie a fyziologie pohybové soustavy člověka ▪ histologie, anatomie a fyziologie trávicí soustavy člověka ▪ histologie, anatomie a fyziologie dýchací soustavy člověka ▪ histologie, anatomie a fyziologie kardiovaskulární soustavy člověka ▪ histologie, anatomie a fyziologie vylučovací soustavy člověka ▪ autoreprodukce a sex ▪ histologie, anatomie a fyziologie pohlavní soustavy člověka 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná příznaky vybraných chorob, vysvětlí jejich etiologii, prevenci a terapii ▪ zná a umí uplatnit pravidla správné výživy ▪ ovládá základy první pomoci, která se váže k trávení ▪ popíše a vysvětlí stavbu dýchací soustavy a vysvětlí její evoluci, ontogenezi a funkci ▪ rozpozná příznaky vybraných chorob, vysvětlí jejich etiologii, prevenci a terapii ▪ ovládá základy první pomoci, která se váže k dýchání ▪ popíše a vysvětlí stavbu kardiiovaskulární soustavy (včetně krve a lymfy) a vysvětlí její evoluci, ontogenezi a funkci ▪ rozpozná příznaky vybraných chorob, vysvětlí jejich etiologii, prevenci a terapii ▪ ovládá základy první pomoci, která se váže ke kardiiovaskulárnímu systému ▪ vysvětlí existenci skupinových antigenů a její důsledky pro krevní převody ▪ popíše a vysvětlí stavbu vylučovací soustavy a vysvětlí evoluci, ontogenezi a funkci exkrece a osmoregulace ▪ rozpozná příznaky vybraných chorob, vysvětlí jejich etiologii, prevenci a terapii ▪ popíše a vysvětlí stavbu rozmnožovací soustavy člověka a vysvětlí její evoluci, ontogenezi a funkci ▪ objasní menstruační cyklus a jeho hormonální regulaci ▪ orientuje se ve variabilitě lidské sexuality a jejích dysfunkcích, chápe její místo v rozvoji partnerských vztahů ▪ rozpozná alarmující příznaky pohlavních chorob, vysvětlí jejich etiologii, prevenci a terapii 		

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> klasifikuje různé metody kontracepce s porozuměním diskutuje o možnosti interrupce popíše průběh gravidity, porodu a lidské ontogeneze 		
<ul style="list-style-type: none"> popíše evoluci genetického kódu vysvětlí strukturu nukleových kyselin a bílkovin a jejich evoluční a genetické vztahy – replikaci, mitózu, transkripci, translaci a proteosyntézu rozlišuje hierarchické úrovně genetického textu a jeho možnosti změn, jejich význam a průběh popíše dynamiku organel sekreční dráhy 	Genetika a morfogeneze I. <ul style="list-style-type: none"> informační molekuly mitóza genetický text a jeho vývoj 	

Kvinta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje stavbu virionu popíše průběh virové infekce a autoorganizace kapsidy aplikuje získané poznatky na možnosti biotechnologií srovná průběh meiózy s mitózou vysvětlí průběh a význam meiotické redukce genomu, segregace a rekombinace vysvětlí Mendelovy objevy zákonitostí dědičnosti vysvětlí vztahy mezi alelami a umí je použít při řešení vybraných případů hybridizace srovná autosomální a gonosomální dědičnost orientuje se v základní problematice dědičnosti chorob srovná kvantitativní dědičnost s kvalitativní získané poznatky uplatní při vysvětlení variability a dědivosti 	Genetika a morfogeneze II. <ul style="list-style-type: none"> viry genové manipulace meióza dědičnost kvalitativních znaků autosomálních i gonosomálních dědičnost kvantitativní dědičnost populací morfogeneze zhoubné novotvary 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> zodpovědnost vůči sobě i druhým, morálka všedního dne sociální komunikace poznávání a rozvoj vlastní osobnosti umění poznávat a učit se návykové látky, osobní bezpečí péče o zdraví a zdravá výživa Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> problematika vztahů organismů a prostředí člověk a životní prostředí péče o zdraví a zdravá výživa Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> jazyk a komunikace Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> úvod do filozofie a filozofické antropologie

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší vývoj v autogamické a panmiktické populaci ▪ objasní nebezpečí inbrední deprese ▪ vysvětlí procesy narušující genovou rovnováhu a jejich evoluční význam (mutace, selekce, migrace a genový drift) ▪ charakterizuje morfogenezi jako integraci proliferace, růstu, diferenciaci a vlastní morfogeneze ▪ objasní morfogenezi pomocí epigenetického konceptu indukčních signálů a interakcí (vytvářejících morfogenetické pole) ▪ orientuje se v problematice klonování ▪ popíše buněčný cyklus a jeho regulaci ▪ vysvětlí proces malignizace, orientuje se v možnostech terapie a umí aplikovat zásady prevence karcinogeneze 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ člověk jako jedinec ▪ člověk ve společnosti ▪ základy teorie vědy a neformální logiky <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ geometrie ▪ práce s daty, kombinatorika, pravděpodobnost ▪ závislosti a funkční vztahy <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ biochemie ▪ chemie kolem nás ▪ stavba molekul a chemický děj <p>Tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti ovlivňující zdraví <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elektromagnetismus ▪ fyzika mikrosvětla ▪ elektromagnetismus a optika ▪ molekulová fyzika a termika <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší nespecifickou a specifickou imunitu a uvede jejich příklady ▪ objasní rozdíl mezi humorální a buněčnou imunitou, charakterizuje strategie B, T a NK buněk ▪ popíše průběh a cíle zánětu ▪ objasní průběh alergie, zná zásady její prevence, terapie i první pomoci ▪ získané poznatky uplatňuje při vysvětlení imunosuprese, autoimunitních chorob a problému transplantace ▪ vysvětlí průběh hormonálních regulací na úrovni buňky i celotělové souvztažnosti ▪ popíše principy regulace stresu, ontogeneze, homeostázy a rytmicity ▪ získané poznatky aplikuje při vysvětlení drogové závislosti, umí uplatnit principy její pre- 	<p>Psychoneuroendokrinoimunologické regulace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ imunitní regulace ▪ hormonální regulace ▪ neuron a neuronová síť ▪ mozek jako médium psychiky ▪ paměť ▪ fázové stavy ▪ receptory 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>vence a orientuje se v možnostech její terapie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní strukturu a funkci neuronu, vznik, vedení a synaptický přenos akčního potenciálu a uplatnění neuromediátorů ▪ charakterizuje neuronové sítě a jejich možnosti jako média psychiky ▪ popíše strukturu a funkce hřbetní a prodloužené míchy, mozkového kmene, mozečku, čtverohrbolí, hypotalamu, talamu, limbického systému, bazálních ganglií a kortexu ▪ objasní schopnost mozku vyvíjet se a fungovat jako médium lidské psychiky (k tomu použije i poznatky z etologie) ▪ charakterizuje základní korová centra a použije je při vysvětlení řečových funkcí ▪ vysvětlí funkční komplementaritu hemisfér ▪ popíše základní teorie bolesti a umí uplatnit v praxi jejich závěry ▪ orientuje se v základech psychopatologie, její prevenci, terapii a první pomoci ▪ vysvětlí principy krátkodobé a dlouhodobé paměti a umí je použít v praxi ▪ charakterizuje fázové stavy, popíše architekturu spánku ▪ vysvětlí strukturu a funkci receptorů, zamýšlí se nad problematikou vnímání ▪ popíše a vysvětlí stavbu orgánů zraku, sluchu, polohově-rovnovážného aparátu, chuti, čichu a kožního čítí a vysvětlí jejich evoluci, ontogenezi a funkci ▪ rozpozná příznaky vybraných chorob, vysvětlí jejich etiologii, prevenci, terapii a první pomoc, která se váže k smyslovým orgánům 		

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ví, jak pomoci lidem se smyslovým poškozením 		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v různých teoriích a ideologiích života a jeho původu a evoluce a zhodnotí jejich význam pro studium biologie objasní identifikační znaky života uvede chemicko-fyzikální doklady pro možnost abiogeneze a autoorganizace s přihlédnutím k termodynamice srovná Lamarckovu, Darwinovu a Wallaceovu teorii evoluce objasní teorie účelnosti v přírodě a umí přitom uplatnit koncepci přírodního a pohlavního výběru vysvětlí principy neodarwinismu je schopen diskutovat o alternativních koncepcích evoluce popíše evoluci člověka se zvláštním důrazem na anatomicou přestavbu těla související s bipedií objasní rozvoj mozku, myšlení a řeči 	<p>Biologická evoluce</p> <ul style="list-style-type: none"> život a teorie o jeho původu abiogeneze a autoorganizace teorie evoluce evoluce člověka 	
<ul style="list-style-type: none"> objasní pojem smrti v jeho biologických, psychologických i filozofických souvislostech 	<p>Závěr studia biologie: život a smrt</p> <ul style="list-style-type: none"> smrt 	

Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Český jazyk a literatura* je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Byl vytvořen ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* vymezeného v RVP ZV a RVP G. Zaujímá důležité místo ve výchovně vzdělávacím procesu, neboť osvojení si právě jeho výstupů je podmínkou pro úspěšné zvládnutí ostatních předmětů.

Cílem předmětu je rozvíjet jazykovou kulturu žáků, jejich mluvené i psané vyjadřování, znalost mateřského jazyka tak, aby byli schopni správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, hodnotit jejich obsah a přiměřeně na ně reagovat. Snahou je vytvářet i takové podmínky a situace, v nichž si žáci ověřují své schopnosti druhému naslouchat, vést dialog a efektivně komunikovat v mezilidských vztazích.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do složky jazykové výchovy, komunikační a slohové výchovy a literární výchovy.

Hodinová dotace pro všeobecné studium činí 25 týdenních hodin (podle učebního plánu pro jednotlivé ročníky 4-5-4-4-4-4), pro studium zaměřené na estetickovýchovné předměty 21 týdenních hodin (podle učebního plánu pro jednotlivé ročníky 4-4-3-3-3-4) a pro studium s rozšířenou výukou německého jazyka 20 týdenních hodin (podle učebního plánu pro jednotlivé ročníky 4-3-3-3-3-4). Výuka probíhá v běžných učebnách v rámci celé třídy, na jednu vyučovací hodinu je třída dělena.

V primě je vymezen dostatek prostoru pro opakování učiva ze základní školy, tak, aby se úroveň dané třídy sjednotila. Ve vyšších ročnících (kvinta, sexta) jsou v rámci povinně volitelných seminářů nabídnuty semináře zaměřené k literatuře, filmu, jazyku – podle aktuálních možností školy a zájmu žáků.

Součástí výuky je návštěva divadelních představení; ve škole jsou organizovány příležitostné projekty, přednášky a besedy. Žáci se účastní soutěží v oblasti jazykové, slohové i literární.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka českého jazyka a literatury na našem gymnáziu je zaměřena na rozvoj základních dovedností a schopností žáků: porozumět psanému textu, chápat podstatu mluveného projevu, správně interpretovat jazykové projevy všeho druhu, přiměřeně a kultivovaně se vyjadřovat v různých komunikačních situacích, vytvářet vlastní texty psané i mluvené.

Žáci mají prostor pro vyjádření i obhajobu vlastních názorů formou připravených mluvních cvičení, projektů, referátů, připravených i nepřipravených diskusí, při nichž se učí aktivně naslouchat druhým, projevit empatii, být otevření, tolerantní, ale schopní rozpoznat manipulativní jednání. Snahou učitele je vytvářet bezpečné, přátelské prostředí, v němž žák

může aktivně spolupracovat a projevit svou individualitu. Žáci jsou vedeni k vzájemné úctě a respektu, učí se reagovat přiměřeně komunikační situaci. (3, 4)

Žáci jsou vedeni k samostatnosti a systematickosti při studiu. Žákům jsou zadávány krátkodobé úkoly (slohové práce na společensky aktuální témata, referáty ke knihám, recenze na divadelní představení...), které předkládají i v písemné formě. Je tedy kladen důraz na důležitost obsahu i formy textu, na jejich jednotu, na jazykovou správnost a gramatickou úroveň. Dlouhodobá práce, ve formě odborného textu, vyžaduje od žáků smysl pro zodpovědnost, schopnost promyslet téma, které si sami zvolili, schopnost práci naplánovat a časově rozvrhnout. Součástí úkolů je i samostatné vyhledávání a třídění informací. Žáci se učí posuzovat zdroje a pracovat s nimi. Ve studiu je kladen důraz na propojování vědomostí nových s již získanými, a to i v jiných předmětech. Žáci se tak učí vnímat učební látku v širších souvislostech. Zároveň mají možnost formulovat vlastní úsudky. (1, 4, 5, 6)

Žáci mají možnost vyzkoušet si ve výuce různé metody práce a zjistit, jaké jsou jejich vlastní silné stránky osobnosti. Jsou vedeni a motivováni ke skupinové práci, v níž mohou zastávat různou pozici ve prospěch skupiny, učí se účelně argumentovat. Ve výuce využívají práci s texty uměleckými, publicistickými, odbornými i administrativními. Běžnou součástí výuky je práce s různými typy slovníků a základními jazykovými příručkami. Žáci se účastní projektů v rámci nejen třídy a školy, ale i na úrovni mimoškolní. Učí se tak vystupovat před širším publikem a reagovat na něj. Přehlídky recitační, řečnické i s prvky dramatické výchovy vedou k zlepšování jazykové kultury a vychovávají i kultivovaného diváka a posluchače. (2, 3, 4, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá definice termínů biografická literatura, cestopis, báje, epigram projevuje zájem o kulturu a zvyklosti v různých státech světa je seznámen s některými známými bájemi a jejich vlivem na pozdější kulturu chápe význam Bible pro evropskou kulturu ovládá definici termínu apokryf umí objasnit některé křesťanské tradice ovládá definice termínů rytířský román a epos, trubadúrská poezie, vystihne jejich podstatné 	<p>Můj domov a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> biografická literatura cestopis <p>O bozích a lidech</p> <ul style="list-style-type: none"> řecké báje a pověsti starořímská lyrika epigram <p>Vyšla hvězda nad Betlémem</p> <ul style="list-style-type: none"> Bible apokryf křesťanská tradice v literatuře Vánoce <p>Ve službě Bohu, králi a dámě</p> <ul style="list-style-type: none"> hrdinský a rytířský epos rytířský román trubadúrská poezie 	<p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> biografie významných osobností oboru cestopis geografické souvislosti pravopisných jevů práce s odbornými texty vystižení krajiny popis <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní diference etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity multikulturní prostředí neverbální komunikace v různých kulturách charakteristika významných

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>znaky</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe specifika národních literatur a jejich společné znaky ovládá definice termínů balada a byronská povídka umí definovat jednotlivé základní žánry ústní lidové slovesnosti je veden k dramatizaci textu, k uměleckému přednesu a výraznému čtení umí prezentovat svou oblíbenou četbu před kolektivem vhodnou argumentací obhájí své stanovisko čte, orientuje se v tvorbě dokáže si vyhledat informace o četbě v knihovně, na internetu atd. 	<p>Sen, láska, smrt</p> <ul style="list-style-type: none"> balada ústní lidová slovesnost literární žánry romantismu <p>Šoa</p> <ul style="list-style-type: none"> důležité termíny žánry (deník, komiks, povídka) autoři literatury s židovskou tematikou <p>Soubor jednotlivých témat založených na individuální četbě žáků</p>	<p>osobností jednotlivých oborů</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání lidí komunikace rozvoj osobních řečových dovedností neverbální projev jako součást vystoupení prezentace vlastních projektů simulované komunikační situace vedení dialogu <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> počátky filozofie křesťanství, vánoční tradice <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> antika počátky křesťanství téma židovství a 2. sv. války <p>Výchova k myšlení v evropských souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> vývoj kultury v evropských státech vliv na současnou kulturu - kulturní dědictví kulturní diferenciaci <p>Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> trubadúrská poezie lidové písně <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> komiks plakát vystižení krajiny popis <p>Cizí jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> přejatá slova <p>Výchova k myšlení v evropských souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> jsme Evropané (obohacování slovní zásoby) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy život-
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe význam výuky českého jazyk rozvíjí svůj vztah k českému jazyku snaží se o kvalitní jazykový projev, a to mluvený i psaný učí se číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu prohlubuje osvojené poznatky o spisovné podobě českého jazyka ovládá způsoby obohacování slovní zásoby, pojmy aktivní a pasivní slovní zásoba vhodně užívá synonyma rozlišuje základní způsoby tvoření slov v českém jazyce a umí je porovnat se studovanými jazyky rozpozná přenesené pojmenování, zvláště ve frazémeh umí správně vyslovovat, psát a skloňovat jemu známá cizí slova zvyšuje úroveň svého vyjadřování, využívá k tomu své roz- 	<p>Úvod do učiva primy</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení se s požadavky na práci orientace v učebnici základní jazykovědné příručky <p>Opakování učiva 7. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní druhy mluvnické kategorie jmen a sloves větné členy věta jednoduchá, souvětí tvoření slov věty podle postoje mluvčího pravopis slohové postupy a útvary tvorba osnovy <p>Obohacování slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> nauka o tvoření slov slova přejatá <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> přejatá jména v textu slovesný vid <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> psaní <i>ily</i> v koncovkách předpony <i>s/z</i> psaní <i>bě/bje, pě, vě/vje,</i> 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>víjející se aktivní slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ začleňuje do svého projevu přejatá jména ▪ ovládá správnou výslovnost známých přejatých slov ▪ umí určovat slovesný vid, chápe význam vidových dvojic ▪ ovládá pravopis <i>í/y</i> v koncovkách, <i>s/z</i>, <i>ě/je</i> ▪ chápe a aktivně užívá pravopisné principy daných jevů ▪ ovládá daná pravidla pro shodu přísudku s podmětem ▪ využívá poznatků o jazyce ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu ▪ rozliší větu jednoduchou od souvětí ▪ rozlišuje jednotlivé druhy vedlejších vět a jednotlivé druhy významových poměrů ▪ ovládá dílčí učivo potřebné pro větný rozbor ▪ chápe a aktivně užívá pravopisné principy interpunkce ▪ využívá poznatků o souvětí k souvislému a kultivovanému projevu ▪ umí načrtnout graf rozebíraného souvětí a naopak – podle grafu je schopen vymyslet souvětí; této analýzy je schopen u různých textů (literárních, odborných...) ▪ poznává pravidla pro správné formulování složitějších myšlenek ▪ na základě práce s texty vnímá nejrůznější problémové situace a plánuje jejich způsob řešení ▪ seznámí se s rozdělením slovanských jazyků, s vývojem českého jazyka a s jeho jednotlivými útvary ▪ pozná a zdůvodní v textu použití slangu, argotu, obecné češtiny a nářečí ▪ je seznámen se jmény významných jazykovědců 	<p><i>mě/mně</i></p> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ věta jednoduchá ▪ souvětí ▪ druhy vedlejších vět ▪ poměry mezi hlavními větami ▪ interpunkce ▪ větné rozборы <p>Obecné výklady o českém jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovanské jazyky ▪ útvary českého jazyka a jazyková kultura <p>Úvod do stylistiky</p> <p>Výtah</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s odborným textem ▪ osnova ▪ výpisky <p>Charakteristika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnější a vnitřní charakteristika ▪ přímá a nepřímá charakteristika <p>Výklad</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ formulace hlavních myšlenek, uspořádání informací <p>Líčení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umělecký popis ▪ objektivní a subjektivní sdělení <p>Úvaha</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znaky úvahy ▪ citát <p>Souhrnné poučení o slohu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ různé slohové útvary v literárních ukázkách 	<p>ního prostředí</p> <p>Biologie, Fyzika, Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s odbornými texty ▪ výklad o známých osobnostech jednotlivých oborů a jejich významných počinech

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ odlišuje spisovný projev od nespisovného ▪ používá vhodné výrazové prostředky vzhledem ke komunikačním záměrům ▪ vnímá stylistiku jako praktickou disciplínu ▪ pozná v konkrétním textu stylistické postupy, pojmenuje útvar a vyhledá charakteristické rysy ▪ osvojuje si dodržování formálních zásad při práci s odborným textem ▪ osvojuje si zásady zpracovávání informací ▪ zpracuje výtah z učební látky ostatních předmětů ▪ využívá základů studijního čtení (formulování hlavních myšlenek textu) ▪ napíše výpisek, osnovu či výtah jakéhokoliv přiměřeně náročného odborného textu ▪ umí výstižně charakterizovat osobnost ▪ rozliší charakteristiku přímou od nepřímé ▪ respektuje přesvědčení druhých lidí a je schopen vcítit se do jejich situace 		

Sekunda – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ projevuje zájem o kulturu a zvyklosti v různých státech světa ▪ chápe význam odkazu světové literatury minulých dob ▪ rozpoznává literární styl vysoký a nízký ▪ dokáže porovnat různá ztvárnění téhož námětu v různých literárních druzích a žánrech ▪ rozlišuje literární styl směrů 	<p>Můj domov a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kultura indiánů v Americe ▪ v Americe českým básníkem <p>Za literárními památkami</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ z renesanční literatury ▪ od renesance k baroku ▪ z literárního klasicismu <p>Krása je v pravdě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ realismus v literatuře 	<p>Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ indiánská hudba ▪ proměny v hudbě ▪ spojení s literaturou ▪ politická píseň <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ukázky umění ▪ typické znaky daných období v umění ▪ významní malíři moderních směrů

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>19. a 20. století, dokáže jmenovat jejich reprezentativní představitele ve světové i české literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace z různých zdrojů (knihovna, internet), samostatně je dokáže zpracovávat do formy referátu pokouší se o vlastní tvůrčí činnost – variace, parafráze, parodie textu původního má základní představu o sociálně společenské situaci v průběhu vývoje 20. století výrazně čte orientuje se v soudobé tvorbě 	<p>Moderna</p> <ul style="list-style-type: none"> prokletí básníci, anarchisté impresionismus naturalismus symbolismus a dekadence <p>Avantgarda</p> <ul style="list-style-type: none"> futurismus, dada poetismus, surrealismus <p>Neklidné dvacáté století</p> <ul style="list-style-type: none"> první velká válka kříž, srpy, kladiva – nebezpečí ideologií druhá velká válka mezi lidmi – vybraní autoři 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> plakát abstraktní umění <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> oblasti výrazných kulturních etnik změny uspořádání světa místní názvy jazykové oblasti <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> dějiny USA charakteristika epoch historický kontext období válečné i meziválečné mezníky dějin 20. století <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> psychosociální aspekty interkulturality sociokulturní rozdíly <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> psychologie – S. Freud, psychoanalýza <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání lidí morálka všedního dne sociální komunikace <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> mediální produkty uživatelé <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> principy demokracie hodnoty, postoje, etika preventivní program – projekt osobnostní a sociální výchova primární prevence sociálně patologických jevů společenské chování způsoby zdvořilého odmítnutí etiketa, oslovení, komunikace <p>Cizí jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> postup při osvojování si nové slovní zásoby, etymologie, problematika výslovnosti zápor
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe význam výuky českého jazyka rozdílí slova nadřazená, podřazená, souřadná; sousloví zná principy vytváření slovní zásoby - ovládá způsoby obohacování slovní zásoby využívá aktivní slovní zásoby k výstižnému vyjadřování, souvislému a kultivovanému projevu podporuje rozvoj osobnosti a sebedůvěry při vystupování na veřejnosti prohlubuje si schopnost pracovat s textem správně vyslovuje a používá osvojená cizí slova identifikuje odborné názvy ovládá práci se slovníky – zná druhy slovníků a jejich možné využití zná zásady při tvoření českých slov je schopen správně třídit slovní druhy a vědomě je používá ve vhodných komunikačních situacích umí dávat věci, jevy a pojmy do vztahů – upřesňovat význam 	<p>Úvod do učiva sekundy</p> <ul style="list-style-type: none"> opakování učiva primy pravopis, syntax, slohové postupy, útvary <p>Slovní zásoba a význam slova</p> <ul style="list-style-type: none"> slovo a sousloví, věcné významy slov rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby významové vztahy mezi slovy: synonyma, homonyma, antonyma rozvrstvení slovní zásoby; odborné názvy, slova domácí a cizí <p>Nauka o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> stavba slova odvozování, skládání, zkracování slov <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní druhy <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> stavba věty a souvětí věty podle postoje mluvčího věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty tvoření věty a souvětí mluvnický zápor 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>jednoho slova pomocí dalších slov</p> <ul style="list-style-type: none"> umí výstižně a srozumitelně stavět výpovědi je schopen výpovědi o skutečnostech, o svých myšlenkách a pocitech rozvíjí své logické myšlení při rozlišování druhů vět podle postoje mluvčího je schopen porozumět prostředkům neязыkové komunikace rozlišuje termíny věta a výpověď rozlišuje shodu, řízenost, přimykání rozlišuje jednotlivé druhy vedlejších vět rozlišuje strukturu složitějších souvětí zopakuje si užívání uvozovací věty, přímé řeči, uvozovek naučí se aplikovat zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu získává povědomí o soustavě českých hlásek recituje vybrané umělecké texty plynule, výrazně, s prožitkem dbá na slovní přízvuk, větnou melodii – zvuková podoba věty zná funkce řeči, pojem národní jazyk odlišuje spisovný a nespisovný projev – seznamuje se s dílčími obory jazykovědy, s pojmy jazyková kultura, kultura řeči učí se rozeznávat principy manipulativní komunikace učí se dorozumívat se kultivovaně, výstižně, spisovnou češtinou 	<ul style="list-style-type: none"> skladební dvojice věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami složitě souvětí řeč přímá a nepřímá samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná pořádek slov v české větě <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební vlastní jména <p>Zvuková stránka jazyka</p> <p>Obecné výklady o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> projev mluvený a psaný, řeč, jazyk slovanské jazyky vývoj jazyka útvary českého jazyka jazykověda a její disciplíny jazyková kultura 	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> mozek, paměť vliv toxických látek na zdraví člověka hlasivky <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> psychologie – aspekty učení manipulace <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> člověk a životní prostředí <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vztah k multilingvní situaci sociokulturní rozdíly <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> síla hlasu, délka zvuku, výška tónu <p>Všechny vyučovací předměty pojmový aparát, příklady užívaných sousloví, práce se slovníky</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní literární druhy a žánry ▪ chápe význam literární kritiky, teorie i historie a vnímá jejich souvislost ▪ analyzuje umělecký text s využitím znalostí literární teorie a historie ▪ vnímá odlišnost kultur a nalézá souvislosti mezi nimi ▪ chápe význam <i>Bible</i> pro evropskou kulturu ▪ orientuje se v literatuře antické ▪ je schopen vztáhnout témata antických dramát k současnosti ▪ vystihne podstatné znaky středověké literatury z hlediska žánrů a témat ▪ rozlišuje literaturu duchovní a světskou ▪ uvědomuje si proměny v zobrazování hrdiny ▪ rozumí podstatě reformního hnutí ▪ posuzuje a rozlišuje podstatné znaky reformace, renesance a humanismu ▪ vnímá odkaz antiky pro rozvoj evropské renesance ▪ orientuje se v renesanční literatuře ▪ analyzuje texty ▪ vnímá baroko jako umělecký směr v širším kontextu doby ▪ vnímá odlišnost duchovní tvorby a světské ▪ zformuluje myšlenky klasicismu, je si vědom jeho příklonu k antice i k renesanci ▪ chápe okolnosti vedoucí k rozvoji preromantismu ▪ zná jména nejvýznamnějších představitelů, jejich stěžejních děl a charakterizuje základní znaky jejich tvorby 	<p>Úvod do literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ literární druhy, žánry, formy ▪ základní disciplíny literární vědy <p>Starověká literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientální literatura ▪ antická literatura ▪ <i>Bible</i> <p>Středověká literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ evropská literatura ▪ literatura na našem území ▪ husitská literatura <p>Humanismus, reformace a renesance</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ evropská renesance ▪ český humanismus <p>Baroko</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ evropské baroko ▪ české baroko <p>Klasicismus, osvícenství, preromantismus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ historický kontext ▪ charakteristické znaky směrů ▪ hlavní představitelé ▪ stěžejní díla 	<p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam a proměna funkce výtvarných děl ▪ specifické znaky umění od starověku do konce 18. století ▪ proměny estetiky ▪ česká výtvarná scéna ▪ návaznost a překročení baroka ▪ architektura <p>Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam a proměna funkce hudebních děl ▪ specifické znaky umění od starověku do konce 18. století ▪ význam duchovní a světské písně ▪ podstata a vlastnosti tónu, melodie, rytmus, tempo <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ proměny sociální struktury, ideologií a hodnot ▪ proměny sociální struktury, ideologií a hodnot ▪ člověk v mezní situaci ▪ karteziánský obrat, osvícenství, libertinismus, společenská smlouva ▪ osobnost a její složky, společnost, poznání, vědecké poznání, vědecké instituce <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ historické souvislosti <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ geografické vymezení světa od starověku do konce 18. století ▪ vývoj člověka a rozšíření lidského druhu na Zemi ▪ jazykové regiony <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávání v Evropě a ve světě ▪ žijeme v Evropě
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si význam studia 	<p>Úvod do studia jazyka a slohu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pojmy jazykovědy a 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	
<p>mateřského jazyka jako vědního oboru</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe význam studia jazyka pro rozvoj praktických dovedností, rozumových schopností, postojů, hodnotové orientace, estetického citění rozumí základním pojmům a chápe je v historických souvislostech, rozlišuje pojmy jazyk, řeč, písmo dokáže se orientovat ve struktuře odborných publikací napiše výpisek, osnovu, výtah z kteréhokoli přiměřeně náročného textu posoudí různé možnosti formulací osvojuje si dodržování formálních zásad při práci s odbornými texty vnímá zvukovou i psanou podobu jazyka jako stejně významné rozumí základním pojmům z oblasti hláskosloví chápe jejich systém a význam pro praktické využití důsledně odlišuje pravopis od ostatních složek jazyka dokáže popsat pravopisné jevy uvědomuje si pravopisnou úroveň vlastních písemných projevů a soustavně pracuje na jejím zdokonalování vysvětlí na příkladech vlastnosti českého pravopisu na základě poznatků formuluje jazykovědné poznatky a cíle v klíčových historických obdobích vnímá stylistiku jako disciplínu praktickou uvědomuje si nutnost výběru jazykových prostředků vzhledem k funkci sdělení vnímá stylovou podmíněnost každého textu pozná v konkrétním textu sty- 	<p>stylistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> národní jazyk čeština a jazyky příbuzné <p>Získávání a zpracování informací</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se zdroji výpisek, osnova, výtah, anotace, resumé <p>Nauka o zvukové stránce jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> systém hlásek spodoba hlásek souvislá řeč spisovná výslovnost <p>Nauka o písemné stránce jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> písmo pravopis pravidla českého pravopisu česká jazykověda do počátku 19. století <p>Stylistika</p> <ul style="list-style-type: none"> úvod do stylistiky prostěsdělovací styl mluvené útvary psané útvary <p>Z historie české jazykovědy</p> <ul style="list-style-type: none"> od počátků do 17. století Bartoloměj z Chlumce, Jan Hus, V. Kornel, J. Blahoslav, Daniel A. z Veveslavína, J. A. Komenský období 17. a 18. století Josef Dobrovský 	<p>Matematika, Fyzika, Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> nové objevy měnící tradiční představy o světě <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> psychosociální aspekty interkulturality sociokulturní rozdíly <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> mediální produkty a jejich význam, uživatelé <p>Cizí jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> soustavné aktivní srovnávání mluvnických kategorií soustavné aktivní srovnávání zvukové podoby cizího jazyka s češtinou <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> podmíněnost vzniku řeči orgány, poruchy řeči, hlasová hygiena <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik a vývoj řeči a písma historické souvislosti vznik písma historické souvislosti ovlivňující stav českého jazyka od středověku do počátku 19. století <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> podstata zvuku <p>Všechny vyučovací předměty</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s učebnicemi a dalšími odbornými texty <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> Učitelé ČJL využívají ke stylistickému výcviku v maximální míře aktuálních podnětů ze školního prostředí (exkurze, akademie, výlety, situace ve třídě, ve škole....) i ze společenského života (politického,

Očekávané výstupy – žák	Učivo	
<p>listické postupy, pojmenuje útvar a dohledá charakteristické znaky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pojmům jazykové prostředky a kompozice a dokáže je v textu (i vlastním) identifikovat ▪ uvědomuje si rozdíly mezi mluveným a psaným projevem (i v mluvnické rovině) a dokáže oba projevy prakticky použít (jeden transformovat na druhý) ▪ dokáže se kultivovaně, účelně a věcně vyjádřit v běžných komunikativních situacích, vnímá jejich specifika ▪ chápe význam neverbální komunikace 		<p>kulturního, sportovního...), a to bez ohledu na harmonogram učiva</p>

Kvarta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí specifika české kultury v daném historickém období ▪ zná jména nejvýznamnějších představitelů období národního obrození ▪ vnímá souvislosti mezi znaky uměleckých směrů v literatuře i v jiných druzích umění ▪ je schopen porovnat vývoj evropské a české literatury ▪ dokáže pojmenovat nové literární principy ▪ definuje znaky jednotlivých literárních druhů a žánrů ▪ vnímá českou literaturu v kontextu s literaturou zahraniční ▪ vystihne podstatné rysy základních etap vývoje české literatury ▪ chápe proměnu literárního díla ve vztahu k proměně společnosti ▪ uvědomuje si specifické znaky tvorby autorů z hlediska obsahu a způsobu zpracování 	<p>Národní obrození</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ specifika českého národního obrození ▪ první období – Josef Dobrovský ▪ české divadlo ▪ druhé období – Josef Jungmann ▪ Rukopisy <p>Romantismus ve světové literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ historický kontext ▪ charakteristika směru ▪ hlavní představitelé ▪ stěžejní díla <p>Česká literatura v 30. až 50. letech 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ národ ▪ vlastenectví ▪ hlavní představitelé: J. K. Tyl, K. H. Mácha, K. J. Erben, K. H. Borovský, B. Němcová <p>Česká literatura v 2. polovině 19.</p>	<p>Myšlení v evropských souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ žijeme v Evropě <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ morálka všedního dne ▪ sociální komunikace ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <p>Výtvarná výchova, Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvorba umělců 19. století ▪ proměny témat <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ společenskohistorický kontext ▪ historické souvislosti <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ geografické kritérium ▪ geografické souvislosti pravopisných jevů <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální vrstvy

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<p>století</p> <ul style="list-style-type: none"> literární dění v 50. letech sociální problémy romanticko-kosmopolitní vý- chodiska májovci ručovci lumírovci <p>Kritický realismus naturalismus ve světové literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteristika směrů hlavní představitelé stěžejní díla <p>Realismus a naturalismus v české literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> historická próza próza s venkovskou tematikou drama 	<ul style="list-style-type: none"> psychologie reklamy manipulativní jednání fámy ekonomie – analýza statistických údajů, grafů <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociokulturní rozdíly psychosociální aspekty interkulturality vztah k multilingvní situaci <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> mediální produkty a jejich význam, uživatelé účinky produkce a vliv médií média a mediální produkce role médií <p>Cizí jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnání jazykových systémů
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá aktivní slovní zásoby k souvislému a kultivovanému projevu orientuje se ve výstavbě slovníkových hesel rozdlišuje spisovnost a nespisovnost pojmenování podle slohového zabarvení analyzuje sémantické jevy na konkrétních textech vnímá a aktivně rozliší významové rozdíly mezi slovy je schopen porovnat různé způsoby tvoření slov dokáže je analyzovat a vyhodnotit rozdlišuje slovní druhy a používá je ve vhodných komunikačních situacích chápe a aktivně užívá pravopisné principy daných jevů uvědomuje si a dokáže vyhodnotit funkce publicistického stylu zaměřuje se především na 	<p>Lexikologie</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmenování a jeho druhy typy slovníků a práce s nimi obohacování slovní zásoby slovní zásoba z hlediska stylistického slovo a jeho význam významové vztahy mezi slovy <p>Tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> odvozování, zkracování, skládání tvoření sousloví přejímání slov <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> principy třídění slov, slovní druhy mluvnické kategorie jmen a sloves pravopis psaní velkých písmen interpunkční znaménka hranice slov v písmu <p>Publicistický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> funkce základní útvary 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
praktické komunikační potřeby <ul style="list-style-type: none"> ▪ analyzuje publicistické texty se zřetelem na jazykové prostředky a funkci textu ▪ je schopen použít v jazykové praxi základní útvary 	Z historie české jazykovědy <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jan Gebauer ▪ mluvnice 	

Kvinta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
Literární výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje a rozliší jednotlivé umělecké směry ▪ identifikuje typické znaky těchto směrů v textu ▪ vysvětlí specifika české kultury na přelomu století ▪ zná jména nejvýznamnějších představitelů, jejich stěžejních děl a charakterizuje znaky jejich tvorby ▪ dokáže určit typické znaky těchto směrů v textu ▪ uvědomuje si roli jedince a davu ▪ chápe determinovanost v rozhodování jedince ▪ zná nejvýznamnější představitele v jednotlivých národních literaturách a znaky jejich tvorby ▪ vnímá proměny románové formy a rozliší klasickou románovou formu od experimentu ▪ zná nejvýznamnější představitele v jednotlivých národních literaturách a znaky jejich tvorby ▪ vysvětlí specifika české kultury a literatury po vzniku samostatného státu 	Literární moderna <ul style="list-style-type: none"> ▪ prokletí básníci ▪ druhá polovina 19. století ▪ impresionismus, symbolismus, dekadence ▪ hlavní představitelé Česká moderna a anarchističtí buřiči <ul style="list-style-type: none"> ▪ hlavní představitelé ▪ stěžejní díla v poezii a próze Avantgardní umělecké směry první poloviny 20. století <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika hlavních avantgardních směrů ▪ literatura tradiční Obraz 1. světové války a nástup totalitních režimů <ul style="list-style-type: none"> ▪ reakce na válku v národních literaturách ▪ autenticita v literatuře ▪ ztracená generace ▪ antiutopie Český a světový román v 1. polovině 20. století <ul style="list-style-type: none"> ▪ proměny románu ▪ experimentální román Česká literatura 1. polovině 20. století <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika uměleckých směrů v poezii ▪ vývoj prózy ▪ drama 	Výtvarná výchova, Hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah poezie k jiným druhům umění ▪ secese ▪ spojení s literaturou – grafická podoba básně ▪ spojení s filmem Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> ▪ představa, fantazie, asociace ▪ člověk v zátěžových situacích ▪ hierarchie hodnot ▪ sociální problémy ▪ prožívání a chování Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ morálka všedního dne ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ sociální komunikace ▪ spolupráce a soutěž Dějepis <ul style="list-style-type: none"> ▪ historické souvislosti ▪ 1. světová válka a nové uspořádání světa ▪ historické souvislosti ovlivňující jazykovědné bádání v první polovině 20. století Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> ▪ světová bojiště Výchova k myšlení v evropských souvislostech <ul style="list-style-type: none"> ▪ žijeme v Evropě ▪ globalizační a rozvojové procesy, humanitární pomoc
Jazyková výchova	Nauka o větě a souvětí	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímá výpověď jako způsob sdělování informací, mající určité zákonitosti ▪ rozumí vztahu mezi tvaroslovím a funkcí slova ve větě ▪ rozumí významu interpunkčních znamének ▪ umí použít interpunkční znaménka při tvorbě vlastních textů ▪ seznámí se stavem české jazykovědy v první polovině 20. století ▪ na základě poznatků formuluje posun v jazykovědném bádání v české lingvistice od 19. století ▪ uvědomí si nutnost výběru jazykových prostředků vzhledem k funkci sdělení ▪ vnímá stylovou podmíněnost každého textu – rozumí pojímům jazykové prostředky a kompozice a dokáže je v odborném textu identifikovat ▪ seznámí se s vědeckými poznávacími postupy a identifikuje je v textu ▪ dokáže prakticky transformovat text podle daného cíle ▪ je schopen použít více odborných textů k vytvoření textu jiného (rejstřík, výtah, výpisky, osnova, popis, výklad, referát, odborný článek, úvaha) ▪ dokáže sdělit jasně své názory, odůvodnit je, vysvětlit, vhodně argumentuje, vyjadřuje se písemně i ústně bez frází a klišé 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ skladební vztahy ▪ valenční teorie ▪ skladební jevy v textové výstavbě ▪ odchylky od pravidelného vět-ného členění <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ interpunkční znaménka <p>Česká jazykověda ve 20.století</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ první polovina 20. století – B. Hrozný ▪ Pražský lingvistický kroužek ▪ Vilém Mathesius <p>Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kompozice a jazykové prostředky ▪ vybrané útvary odborného stylu: odborný popis, výklad, úvaha 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávání v Evropě <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociokulturní rozdíly ▪ psychosociální aspekty multikulturality <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ média a mediální produkce ▪ uživatelé <p>Všechny předměty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lze využít témata pro zpracování <p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivní užívání

Sexta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší různé literární přístupy k válečnému traumatu ▪ je schopen vysvětlit specifickou motivaci vzniku konkrétních 	<p>Druhá světová válka v literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odraz války ve světové literatuře ▪ odraz války v české literatuře ▪ vybraní autoři 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2. světová válka ▪ Kuba a jihoamerické trauma ▪ jedinec a totalita

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>textů</p> <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si mezní situace, jež přinesl holokaust i počátek jaderného věku chápe podstatu existenciálních otázek vnímá zánik tradic i etických, sociálních a literárněteoretických bariér v postmoderním světě zaujme vlastní postoj k odrazu těchto jevů v literatuře vysvětlí, v čem spočívá literární úspěch předních světových autorů formuluje a zdůvodní své čtenářské preference vnímá globální proměnu literární produkce vysvětlí pojem magický realismus nachází specifiku magična v textech autorů pocházejících z různorodých kulturních prostředí vnímá v dílech střet tradičního světa s moderním vysvětlí společenskou funkci absurdního dramatu v různorodých společenských a politických souvislostech analyzuje funkci jazykové stránky absurdního dramatu vysvětlí, v čem spočívá krize mezilidské komunikace v současném světě nachází příčiny masové popularity těchto žánrů posoudí literární úroveň předních autorů těchto žánrů vysvětlí kořeny zrodu těchto žánrů a je schopen rozlišit je porovnává literární a filmovou podobu vybraných textů orientuje se v historických a kulturních souvislostech daného období chápe podstatu dobového optimismu v 60. letech 	<ul style="list-style-type: none"> základní díla <p>Nové proudy ve světové literatuře druhé poloviny 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> existenciální a postmoderní román magický realismus absurdní drama nonkonformní literatura <p>Československá kultura v 50. až 60. letech</p> <ul style="list-style-type: none"> historický kontext základní literární skupiny hlavní představitelé stěžejní díla divadlo <p>Československá kultura v 70. až 80. letech</p> <ul style="list-style-type: none"> literatura domácí exilová samizdatová český underground <p>Vývojové tendence v české literatuře po roce 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> vývoj knižního průmyslu rozdílnost literatury nová generace autorů <p>Maturitní opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> systemizace učiva 	<ul style="list-style-type: none"> ČS(S)R 1945–1969 ČSSR 1969–1989 věda a kultura přelomu 19. a 20. století kulturní klima kulturní odkaz Velké Moravy, středověký člověk a jeho svět <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> specifika světových bojišť <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> mezní situace Nietzsche, Kierkegaard, postmoderní tázání teorie osobnosti existencialismus asertivita společenská komunikace vztahy v zaměstnání <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociokulturní rozdíly psychosociální aspekty interkulturality psychosociální aspekty multikulturality sociokulturní rozdíly vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti morálka všedního dne sociální komunikace morálka všedního dne sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> globální problémy, jejich příčiny a důsledky globalizační a rozvojové procesy <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> dokumentární fotografie

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> zná přední osobnosti československé kultury formuluje své čtenářské a divácké preference orientuje se v historických a kulturních souvislostech daného období vysvětlí proces rozpadu československé kultury na exilovou, oficiální a samizdatovou chápe podstatu dobového pesimismu a rezignace v kultuře a literatuře 70. až 80. let 		<ul style="list-style-type: none"> pop art, tribal art knížní ilustrace a klišé, počítačová grafika ve filmu propagandistický plakát Expo '58 architektura ostrých hran, DIY, kýč, homo chatař <p>Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> jazz, crossover, postmoderní prolínání stylů, rock, Woodstock, punk, disco, acid house world music hudba a propaganda domácí scéna 60. let muzikál hudba a politika, underground, punk, folk, normalizační pop <p>Cizí jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> četba originálů úroveň překladu paralingvální vztah <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> problematika vztahů organismů a prostředí člověk a životní prostředí <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> média a mediální produkce účinky mediální produkce a vliv médií role médií v moderních dějinách orientace v nejdůležitějších kulturních periodikách a rubrikách domácí publicistiky
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe roli lingvistického bádání ve vztahu k proměně češtiny zná podstatu české flexe a analyzuje odlišnost ostatních typů jazyků zná přední osobnosti domácí a světové lingvistiky vnímá diachronní proměnu češtiny a zná nejvýznamnější historické rysy mateřského jazyka uvědomuje si vliv jiných jazyků na slovní zásobu a gramatický charakter češtiny respektuje specifika administrativního funkčního stylu a je schopen jej užít v praxi uvědomuje si odlišný charakter formální a neformální komunikace vnímá její společenskou roli a význam v profesním prostředí je schopen autentické retrospektivy 	<p>Obecná lingvistika</p> <ul style="list-style-type: none"> jazykovědné disciplíny jazyk, řeč příbuznost jazyků jazykové typy osobnosti domácí a světové lingvistiky <p>Historický vývoj češtiny</p> <ul style="list-style-type: none"> hláskosloví tvarosloví skladba <p>Stylistika</p> <ul style="list-style-type: none"> administrativní styl umělecký styl řečnický styl komunikace <p>Opakování funkčních stylů</p> <ul style="list-style-type: none"> slohové útvary řečnické formy 	

Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Dějepis* spadá do vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Zabývá se studiem dějin lidstva od pravěku až po dobu moderní. Z toho přirozeně vyplývá, že právě v tomto předmětu mají žáci prostor využít své znalosti z řady ostatních předmětů a učit se tak integrovat své vědomosti z různých oborů. Při výuce je kladen důraz nejen na to, aby žáci vstřebali určité penzum faktů, ale – a to především – aby se získanými informacemi dokázali dál pracovat, aby se naučili vyvozovat souvislosti, porovnávat atd. Velkou péči věnujeme také zdokonalování funkční gramotnosti (analýza dobových dokumentů...) a kultivaci mluveného i písemného projevu.

Povahou předmětu je dáno i to, že větší či menší měrou obsáhne i všechna požadovaná průřezová témata.

Dějepis se vyučuje v primě až kvintě dvě hodiny týdně, tj. celkem 10 vyučovacích hodin. V předposledním a posledním ročníku jsou žákům v rámci povinně volitelných předmětů nabízeny semináře, které základní učivo rozšiřují a doplňují.

Dále jsou do curricula dějepisu zařazeny tyto exkurze a semináře mimo školu:

- exkurze do komunistického internačního tábora Vojna u Příbrami (prima),
- seminář o holokaustu v Terezíně (kvarta),
- exkurze do vyhlazovacího tábora v Osvětimi (sexta).

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel motivuje žáky ke studiu historie tím, že jim vysvětlí smysl zabývání se minulostí: minulost je živá, otevřená, stále se aktualizující učebnice zkušeností a poučení. Zdůvodňuje jim potřebnost historického vědomí pro člověka i společnost a upozorňuje na úskalí jeho ztráty. Pěstuje v žácích vědomí, že historii žili jejich vlastní předkové, tím ji pro ně aktualizuje; zároveň v nich probouzí úctu k předkům, z jejichž znalostí, vědomostí a dovedností roste dnešní civilizace, a toleranci k jejich rozdílným postojům a názorům pramenícím z jiného historického kontextu. Zdůvodňováním svého hodnocení, vysvětlováním nedostatků a kladů jejich práce a dodržováním kritérií klasifikace umožňuje žákům hledat příčiny úspěchu a neúspěchu a adekvátně reagovat na tato zjištění; tím je vede k odpovědnosti za vlastní práci a k dodržování pravidel. Klade důraz na práci s textem, a to nikoliv pouze s textem učebnice. Vede žáky k tomu, aby v textu vyhledávali důležité informace, aby zvládali pojmovou analýzu a aby textu aktivně porozuměli. Zadává samostatné práce, na nichž se žáci učí provádět výpisky, tedy s porozuměním zpracovat text. (1, 4, 5)

Učitel upozorňuje žáky na různé interpretace týchž historických faktů, poukazuje na dobovou a ideologickou podmíněnost těchto interpretací a tím také na nebezpečí záměrné dezinterpretace; vede žáky ke kritické analýze informací. Během výkladu, v diskusi i při zkou-

šení klade důraz na problémové otázky na něž není možné odpovědět pouhou reprodukcí dat a faktů, čímž je žák nucen k samostatnému úsudku.(2)

Jak při písemném či ústním zkoušení, tak v diskusi dbá učitel nejen na obsah, ale i na formu žákova projevu. Dává dostatečný prostor pro diskusi, vybízí žáky k formulování vlastních názorů a návrhů řešení problémů; dbá na to, aby se tak vždy dělo kultivovanou formou. Při diskusi vede žáky k tomu, aby se vyrovnali s kritikou a přemýšleli o svých názorech, dokázali je podepřít logickými argumenty, případně na základě pádných protiargumentů své stanovisko přehodnotili bez pocitu prohry či selhání. (3, 4)

V rámci možností zařazuje učitel do výuky individuální či skupinové referáty, které žáci doprovázejí např. powerpointovou prezentací. (3)

Učitel posiluje smysl pro odpovědnost žáků tím, že trvá na dodržení stanovených či dohodnutých termínů zkoušení, odevzdání domácích prací a plnění dalších povinností; pokud žák pravidla nedodrží, musí počítat s negativní odezvou. (4)

Učitel vede žáky k pochopení provázanosti politických, sociálních, hospodářských a kulturních dějin, čímž v nich posiluje schopnost orientovat se i v současném světě. Poskytuje žákům možnost srovnání různých typů politických systémů s jejich výhodami a nevýhodami, pomáhá jim pochopit cestu moderní společnosti k parlamentní demokracii a s využitím historických příkladů upozorňuje na možná nebezpečí demokracie; tím v žácích pěstuje občanskou odpovědnost. (5)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vztahy velmocí před válkou a jejich mocenské cíle objasní poválečné uspořádání Evropy vysvětlí ideu Společnosti národů 	Versailleský mírový systém <ul style="list-style-type: none"> výsledky války mírové smlouvy společnost národů 	Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> změny politické mapy světa
<ul style="list-style-type: none"> popíše rozsah státu, jeho hranice, národností složení obyvatelstva a politický systém zhodnotí menšinovou politiku posoudí vliv světové hospodářské krize na vnitro- i zahraničněpolitické postavení státu zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově rozliší pojmy první a druhá republika objasní okolnosti rozbití ČSR 	Vznik ČSR a její meziválečný vývoj <ul style="list-style-type: none"> vnitřní a zahraniční politika ČSR mnichovská dohoda rozbití ČSR protektorát 	Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> demokratický charakter první republiky pojem občan, občanská práva, volby, formální rovnoprávnost žen Občanská nauka / Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> politické systémy, hospodářské procesy, vliv hospodářských vztahů na vývoj společnosti a formování politických systémů

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem protektorát 		mů
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní rysy totalitních systémů charakterizuje vývoj v Rusku a SSSR od roku 1917 do druhé světové války vysvětlí vznik hospodářské krize a posoudí její hospodářské, sociální a politické důsledky vysvětlí příčiny krize demokracie a vysvětlí vznik evropských fašistických diktatur charakterizuje meziválečný vývoj v Německu a v Itálii dokáže porovnat komunismus, fašismus a nacismus 	Totalitární systémy <ul style="list-style-type: none"> charakteristika totalitních systémů komunismus, fašismus, nacismus meziválečný vývoj SSSR, Německa a dalších vybraných států světová hospodářská krize 	Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> rozdíly mezi totalitou a demokracií prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů výchova k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům Občanská nauka <ul style="list-style-type: none"> politické systémy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny druhé světové války nastíní základní průběh konfliktu zhodnotí sociální, hospodářské a politické důsledky války orientuje se v problematice holokaustu a zločinů proti lidstvi 	Druhá světová válka a její důsledky <ul style="list-style-type: none"> příčiny, průběh a důsledky druhé světové války holokaust a zločiny proti lidstvi 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne, fenomén hrdinství, morální rozdíl mezi válkou útočnou a obrannou, falšování obrazu židovského etnika, propaganda Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> změny politické mapy Evropy
<ul style="list-style-type: none"> objasní charakter perzekuce českého národa, vysvětlí konečné záměry a cíle nacistů na území protektorátu charakterizuje zahraniční a domácí odboj; objasní pojem kolaborace 	Protektorát <ul style="list-style-type: none"> české země v období druhé světové války zahraniční a domácí odboj 	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> změny v postoji západních států k obnovení ČSR, vztah k multilingvní situaci, soužití Čechů a Němců Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne, fenomén hrdinství, kolaborace Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> změny politické mapy střední Evropy Německý jazyk <ul style="list-style-type: none"> výrazy z německého jazyka v tehdejší společnosti
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik OSN a její cíle vysvětlí pokusy o řešení hospodářské situace v Evropě po válce 	Bipolární svět a studená válka <ul style="list-style-type: none"> OSN Marshallův plán, RVHP studená válka a významné 	Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> změny politické mapy světa Osobnostní a sociální výchova

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje studenou válku, okolnosti vzniku bipolárního světa a uvede příklady střetů velmocí ▪ charakterizuje proces dekolonizace ▪ charakterizuje proces evropské integrace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konflikty v jejím rámci ▪ dekolonizace ▪ evropská integrace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ morálka všedního dne, vliv médií na postoj veřejnost
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje ekonomické a sociální problémy sovětského bloku ▪ charakterizuje politickou situaci v poválečném Československu a vysvětlí proces převzetí moci komunisty a upevňování jejich moci ▪ objasní charakter demokratických změn v 60. letech v ČSSR, vysvětlí příčiny okupace země vojsky Varšavské smlouvy ▪ vysvětlí pojem normalizace a důvody vedoucí k neúspěchu komunistické politiky 	<p>Život v sovětském bloku, ČSR a ČSSR</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ČSR v letech 1945–1948 ▪ převzetí moci komunisty v ČSR a upevňování jejich pozice ▪ pokus o demokratizační změny v ČSR v 60. letech ▪ normalizace ▪ problematika východního bloku 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezinárodní spolupráce, prosazování zájmů velmocí <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ demokracie versus totalita, zneužití pojmu demokracie totalitními režimy <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ morálka všedního dne ▪ rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastíní okolnosti rozpadu východního bloku 	<p>Rozpad východního bloku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ systémová krize SSSR ▪ sametová revoluce ▪ rozpad Československa 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ boj proti totalitě <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ souvislosti mezi událostmi v jednotlivých státech východního bloku <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ exkurze do komunistického lágru Vojna u Příbrami

Sekunda – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojmy matriarchát, patriarchát, dělba práce, neolitická revoluce 	<p>Neolit</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ první humanoidé ▪ paleolit, mezolit, neolit a homo 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ problematika vztahů organismů a prostředí

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyvodí důsledky přechodu na zemědělství a usedlý způsob života ▪ objasní souvislost mezi vznikem zemědělství prvními státními útvary, vysvětlí pojem nadprodukce, řemeslo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sapiens ▪ neolitická revoluce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ člověk a aktivní proměny životního prostředí <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ genetika, šlechtění
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní vliv užívání kovů na vývoj společnosti 	<p>Doba bronzová a železná</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ měď a bronz ▪ halštát ▪ latén 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ počátky těžby ▪ proměny prostředí <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracování kovů <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slitiny
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní proces formování městských států a despotií ▪ dokáže uvést charakteristické rysy staroorientálních říší ▪ vysvětlí okolnosti vzniku písma ve vztahu k formování státních útvarů ▪ vysvětlí smysl kodifikace zákonů 	<p>Staroorientální říše</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mezopotámie ▪ Egypt ▪ Indie ▪ Čína 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ náboženství, právo, písmo <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ šíření písma <p>Osobnost a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ myšlení, jazyk a písmo ▪ člověk a státní autorita <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ náboženství ▪ právo, stát <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ písmo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojmy božstvo, poly- a monoteismus, mýtus, epos 	<p>Duchovní kultura staroorientálních despotií a fenomén židovského náboženství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ epos o Gilgamešovi ▪ Bůh a bohové ▪ maat a isfet ▪ tóra ▪ Bůh jako osobně uchopené absolutno 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ variabilita náboženských konceptů <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kořeny evropského myšlení <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ archaické formy sebeporozumění <p>Český jazyk a literatura</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
		<ul style="list-style-type: none"> epos, mýtus starověké literární eposy
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje mínojskou a mykénskou společnost prokáže orientaci v řecké mytologii 	Mínojská a mykénská civilizace <ul style="list-style-type: none"> starověká Kréta mykénské Řecko Homér Hésiodos 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> kořeny evropské imaginace symboliky, počátky epické poezie Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> mytické obrazy světa epický hérós jako výraz počátků jedinečné osobnosti Český jazyk a literatura <ul style="list-style-type: none"> Homér a jeho dílo mytické obrazy světa
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem Hellas objasní okolnosti příchodu Řeků a příčiny maloasijské kolonizace 	Řekové a maloasijská řecká kolonizace <ul style="list-style-type: none"> příchod a šíření řeckých kmenů a jazykových skupin panhelénské instituce, jednota v rozdílnosti 	Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> práce s mapou, mýtus a geografie
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy polis, občan, otrok uvede základní práva a povinnosti občanů popíše stratifikaci obyvatelstva řecké polis objasní fungování polis popíše politický systém a společenské zřízení ve Spartě vysvětlí modus získání spartského občanství 	Řecká polis I. <ul style="list-style-type: none"> polis spartská polis 	Občanská nauka / Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> právní klasifikace člověka, svoboda a nesvoboda, fenomén občanství Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> právní klasifikace člověka, svoboda a nesvoboda, fenomén občanství
<ul style="list-style-type: none"> objasní důsledky velké řecké kolonizace pro poleis na území mateřského Řecka 	Velká řecká kolonizace	Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> práce s mapou, historická geografie
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí změny, které byly vyvolány fenoménem kolonizace popíše politický systém a společenské zřízení v Athénách porovná spartský a athénský politický systém, zhodnotí klady a zápory obou 	Řecká polis II. <ul style="list-style-type: none"> Athény Solón, Drakón, Kleisthénés a jejich reformní činnost spartská a athénská životní a kulturní forma 	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> proměnlivost mravních a právních postulátů Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> antická pojetí fyzické a mentální zdatnosti Výchova demokratického občana

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
		<ul style="list-style-type: none"> politická svoboda Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> politická svoboda
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíly v pojetí státnosti u Řeků (polis) a Peršanů (orientální despotie) objasní příčiny řeckých vítězství v řecko-perských válkách objasní důsledky řecko-perských válek, zhodnotí na základě těchto důsledků změny vztahů mezi dominantními řeckými obcemi 	Řecko-perské války <ul style="list-style-type: none"> bitvy u Marathónu, Salaminy a Plataj Athénský námořní spolek a jeho proměna v imperiální strukturu mocenské napětí mezi peloponéským a athénským spolkem 	Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> polis a vlast jako zdroj osobního osmyslení, hrdinství a étos Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> srovnání řecké a perské kultury a společnosti
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny krize klasické řecké polis a její důsledky objasní faktory vedoucí k propuknutí peloponéské války vyvodí vztah mezi důsledky peloponéské války a nástupem makedonské hegemonie 	Peloponéská válka a krize klasické polis <ul style="list-style-type: none"> peloponéská válka přechodné hegemonie mocenský růst Makedonie a makedonská hegemonie 	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> makedonský monarchismus a řecký demokratismus
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny vzniku a rozpadu impéria Alexandra Velikého objasní pojem helénismus charakterizuje helénistické říše a jejich synkretický kulturní přínos 	Alexandr, helénistické říše a kulturní helénismus <ul style="list-style-type: none"> tažení Alexandra Makedonského a rozvrácení Persie helénistická kultura války diadochů helénistické monarchie 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> vznik první globální civilizace ve středomoří Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> střety kulturních forem, kulturní synkretismus Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> helénistické myšlení
<ul style="list-style-type: none"> popíše politický systém a společenské zřízení Říma doby královské a v éře rané republiky porovná oba systémy objasní podmínky udělení římského občanství porovná politické zřízení římské republiky a vysvětlí rozdíly ve srovnání s koncepty řeckých polis vysvětlí proces emancipace plebejů v římském státě postihne příčiny a důsledky ko- 	Řím doby královské a raná římská republika <ul style="list-style-type: none"> mýtus o založení Říma římské králové a etruský kulturní a politický vliv ustavení republiky a její politické struktury patriciové a plebejové římská zákonnost 	Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> odpor proti despotii kontrolní mechanismy fungování moci emancipace neplnoprávných Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> komparace řeckého a římského politického myšlení Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> norma a kodifikace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
difikace římských zákonů		
<ul style="list-style-type: none"> objasní předpoklady římské velmocenské expanze a vysvětlí ideu římského impéria vysvětlí pojmy provincie a kolonie, odvodí rozdíly v jejich ustavení a vztahu k mocenskému centru uvede, jak docházelo k postupnému rozšiřování římského občanství v hranicích impéria s pomocí mapy se orientuje v růstu rozsahu impéria, lokalizuje limes Romanus a oblasti barbarica vysvětlí pojem romanizace a fenomén dnešních románských jazyků objasní důsledky římské expanze pro obyvatelstvo Říma a Itálie 	<p>Římské impérium a důsledky imperiální expanze</p> <ul style="list-style-type: none"> římská armáda, virtus a vůle k moci způsoby organizace dobytých a závislých oblastí boje v Latii a Itálii Řím pánem Středomoří – punské a makedonské války romanizace kulturní a politická důsledky římských velmocenských úspěchů 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní střety a synkretismus <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> politické myšlení <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> historická geografie <p>Český jazyk a literatura, Cizí jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> původ románských jazyků, latinská slova v lexiku evropských jazyků
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny krize římské republiky uvede příklady pokusů o její řešení orientuje se vírech římských občanských válek vysvětlí pojem triumvirát, porovná triumvirát první a druhý charakterizuje okolnosti a příčiny proměny republikánského zřízení v první formu císařství – principát 	<p>Krize římské republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> agrární krize v Itálii reformy bratří Gracchů Spartakovo povstání Caesar, první triumvirát a jeho rozklad Octavianus Augustus a druhé kolo občanských válek principát 	<p>Osobnost a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> příčiny krizových jevů, fenomén reformy, člověk v mezní situaci <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> snaha o sociální spravedlnost boj otroků za svobodu a důstojnost spor republikánských a autoritářsko-monarchických proudů <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> politické myšlení

Tercie – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy principát a dominát; porovná oba politické systémy a vysvětlí rozdíly vysvětlí pojem kolonát; vysvětlí výhody a nevýhody kolonátu 	<p>Řím v době císařské</p> <ul style="list-style-type: none"> Řím za principátu Řím za dominátu 	<p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> politické systémy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik křesťanství, jeho základní principy a vztah 	<p>Křesťanství a Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> křesťanství a jeho postavení 	<p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>k judaismu</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, proč bylo křesťanství atraktivní pro lidi bez rozdílu postavení, národnosti a pohlaví objasní proměny postavení křesťanství v pozdním Římě uvede hlavní křesťanské svátky a vysvětlí jejich význam, prokáže základní orientaci v <i>Novém zákoně</i>, dá <i>Nový zákon</i> do vztahu s <i>Biblí</i> a <i>Starým zákonem</i> 	<p>v Římě</p> <ul style="list-style-type: none"> křesťanské svátky a základní literatura 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> křesťanství jako universalistické náboženství <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Bible</i>
<ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny stěhování národů objasní vliv stěhování národů na rozpad impéria objasní vnitřní příčiny rozkladu impéria vysvětlí příčiny rozdílného osudu Východořímské říše a Západořímské říše s pomocí mapy se orientuje v etnických změnách kontinentu 	<p>Rozpad impéria, stěhování národů</p> <ul style="list-style-type: none"> stěhování národů vnitřní krize impéria zánik Západořímské říše 	<p>Základy společenských věd, Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> vnitřní a vnější vlivy působící na stabilitu politických systémů
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy caesaropapismus, schizma zhodnotí význam Iustinianova zákoníku objasní roli Byzance při christianizaci slovanských národů nastíní podstatu věroučné rivality mezi Římem a Konstantinopolí, doloží ji na příkladu christianizace střední Evropy vysvětlí velké církevní schizma a zhodnotí jeho význam pro budoucí utváření Evropy 	<p>Byzantská říše</p> <ul style="list-style-type: none"> politické, náboženské a kulturní dějiny Byzance christianizace střední Evropy christianizace Kyjevské Rusi vznik pravoslavné a ortodoxní církve 	<p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> cyrilometodějská mise, staroslověnština <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy islám, muslim, korán porovná judaismus, křesťanství a islám s důrazem na základní styčné body a základní rozdíly objasní vliv vzniku islámu na formování centralizované arabské říše a její expanzi 	<p>Arabové</p> <ul style="list-style-type: none"> islám, Korán arabská expanze Evropa v kontaktu s arabskou kulturou 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství, střed arabského a křesťanského světa <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> hranice arabské říše

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> objasní souvislost mezi rozbitím středomořských obchodních tras arabskou expanzí a formováním francké říše konkrétními příklady doloží vliv arabské kultury na kulturu křesťanské Evropy 		<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> vývoj vztahů mezi islámem a křesťanstvím
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí souvislost mezi formováním raně středověkých centralizovaných států a přijímáním křesťanství jejich panovníky vysvětlí proces nahrazení Merovejců Karlovcí z hlediska formování vztahů mezi mocenským centrem v západní Evropě a papežstvím vysvětlí karolinskou renesanci jako snahu o obnovu římského impéria v politické i kulturní rovině vysvětlí význam a důsledky Karlovy císařské korunovace jak z pohledu západní, tak z pohledu východní Evropy zasadí přesun mocenského centra ze Západofrancké říše do Východofrancké, resp. Německa, do souvislosti s normanskou expanzí 	<p>Francká říše</p> <ul style="list-style-type: none"> christianizace raně středověkých států francká říše za Merovejců a za Karlovců karolinská renesance normanská expanze 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> orientace na mapě, trasy normanské expanze
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy otrok, nevolník, poddaný, svobodný, robota uvede, jakým způsobem se člověk mohl stát nevolníkem/otrokem a jak mohl nabýt svobody vysvětlí pojmy léno, leník/vazal, senior/lenní pán objasní podstatu lenního vztahu a způsob, jakým vznikal a jakým mohl zaniknout vysvětlí pojem rytíř objasní příčiny a důsledky vzniku dědičnosti lén vysvětlí pojem šlechta i to, jak tato vrstva vznikla prokáže orientaci v hierarchii 	<p>Středověká společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> laboratores (ti, kdož pracují) bellatores (ti, kdož bojují) oratores (ti, kdož se modlí) lenní systém struktura středověké společnosti postavení církve šlechta 	<p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> společenské systémy, proměny postavení ve společnosti, ne/rovnost ve společnosti, náboženství <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Bible</i> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> křesťanství jako universalistické náboženství – pojitko mezi křesťanským obyvatelstvem Evropy

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>panovnických titulů (kníže, král, císař)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní rozdíl v postavení panovníka dědičného a voleného ▪ vysvětlí pojem kurfiřt ▪ popíše, jak se člověk mohl stát králem římskoněmeckým a jak císařem Svaté říše římské ▪ charakterizuje postavení ženy a dítěte ve společnosti, rodinné a rodové vztahy ▪ vysvětlí pojmy abatyše, arcibiskup, arcidiecéze, biskup, diecéze, farář, farnost, hřích, investitura, jeptiška, kardinál, kněz, křest, mnich, mše, novic, novicka, obročí, opat, papež, pokání, přijímání, řád, rytířský řád, řehole ▪ popíše strukturu církevní hierarchie ▪ vysvětlí, co je to klášter, popíše jeho chod a hlavní funkce ▪ zhodnotí kulturní a společenský význam kláštera ve středověku ▪ objasní význam náboženství pro středověkého člověka ▪ popíše vztah církevní a světské moci v raném středověku a vysvětlí vznik snah o změnu poměru sil 		<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kazatelna místo televize – ideová výchova
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí příčiny vikingské expanze, její dopad na změnu politické situace v západní Evropě a její vliv na formování státních útvarů ve východní Evropě ▪ s pomocí mapy určí hlavní trasy vikingských výprav 	<p>Normanská (vikingská) expanze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vikingové v západní Evropě a v Kyjevské Rusi ▪ vikingské výpravy do zámoří 	<p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trasy vikingských výprav ▪ objevení Ameriky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dá vznik Kyjevské Rusi do vztahu s vikingskou expanzí ▪ objasní význam dálkového obchodu pro formování Kyjevské Rusi ▪ vysvětlí christianizaci Kyjevské Rusi z politického a mocenského hlediska 	<p>Kyjevská Rus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik a vývoj Kyjevské Rusi 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ náboženství <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rusko, velké ruské řeky

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zásadní dopad dobytí Anglie Vilémem Dobyvatelem na formování anglo-francouzských vztahů 	Raně středověká Anglie <ul style="list-style-type: none"> ovládnutí Anglie Normany anglo-francouzské soupeření 	Anglický jazyk <ul style="list-style-type: none"> britské reálie francouzská a latinská slovní zásoba v angličtině
<ul style="list-style-type: none"> zasadí přesun mocenského centra ze západofrancké říše do východofrancké do kontextu normanské expanze a přesun mocenského centra do Saska dá do souvislosti s maďarskými vpády vysvětlí vznik a smysl říšské církve vysvětlí otonskou renesanci v kulturní i politické rovině a porovná ji s renesancí karo-linskou 	Svatá říše římská <ul style="list-style-type: none"> vznik Svaté říše římské Svatá říše římská v 10. a 11. století otonská renesance 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> kulturní návaznost na Řím Německý jazyk <ul style="list-style-type: none"> německé reálie
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik Sámovy říše objasní podstatu konfliktu mezi Sámovou říší a franckou říší vysvětlí význam cyrilometodějské mise nejen z hlediska kulturního, ale i z hlediska vztahů mezi Velkou Moravou a francoukou říší zasadí cyrilometodějskou misi do mezinárodního politického kontextu 	První státní útvary na našem území <ul style="list-style-type: none"> Sámova říše Velká Morava 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> přináležitost prostoru českých zemí k západoevropskému kulturnímu okruhu Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> náboženství Český jazyk a literatura <ul style="list-style-type: none"> cyrilometodějská mise
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy seniorát, primogenitura, předák zasadí proces formování raného českého státu do mezinárodního kontextu synchronizuje dějiny Velké Moravy a dějiny českého knížectví; vysvětlí povahu vztahů mezi těmito dvěma státními útvary konkrétními událostmi zdokumentuje, jak nástupnické boje v českých zemích vedly k sílící závislosti na Svaté říši římské vysvětlí význam založení pražského biskupství vysvětlí význam získání královského titulu a uvede okol- 	Čechy v době knížecí <ul style="list-style-type: none"> vznik českého knížectví české knížectví ve vztahu k Velké Moravě české knížectví ve vztahu ke Svaté říši římské získání královských titulů 	Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> politické struktury Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> vzájemné vztahy sousedních států

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>nosti, které k tomu vedly</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi dědičným a nedědičným titulem 		
<ul style="list-style-type: none"> zodpoví postoj císaře a papeže k investituře zhodnotí výsledek soupeření nastíní další změny v postavení papežství do avignonského zajetí vysvětlí, proč došlo k avignonskému zajetí objasní, proč bylo vnímáno jako negativní, že papež sídlí v Avignonu vysvětlí příčiny vzniku papežského schizmatu uvede náboženské, politické a ekonomické důsledky papežského schizmatu, zhodnotí, které z nich byly nejzávažnější a vysvětlí, proč bylo nutno schizma řešit zodpoví, proč bylo povinností panovníka Svaté říše římské řešit problematiku papežského schizmatu 	<p>Vztah církevní a světské moci</p> <ul style="list-style-type: none"> boj o investituře avignonské zajetí papežské schizma 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> fenomén moci
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy cech, chomout, konšel, měšťan, mistr, rychtář, tovaryš uvede klimatické a technické příčiny agrární revoluce, dá agrární revoluci do souvislosti s rozvojem řemesla, obchodu a měst popíše základní strukturu středověkého města a městské společnosti ve středověku vysvětlí smysl existence cechů 	<p>Agrární revoluce a rozvoj měst</p> <ul style="list-style-type: none"> agrární revoluce středověké město řemeslo 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv změn přírodních a klimatických podmínek na vývoj lidské společnosti
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem řádový rytíř a křížová výprava objasní příčiny křížových výprav do Palestiny zhodnotí význam těchto výprav z hlediska kulturního, ekonomického i politického uvede další křížové výpravy, které však měly jiný cíl 	<p>Křížové výpravy</p> <ul style="list-style-type: none"> křížové výpravy do Palestiny křížové výpravy po Evropě řádoví rytíři 	<p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> Přední východ <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> křesťanství versus islám

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny vzniku boje Štaufů a Welfů a důsledky jak pro vnitřní situaci Svaté říše římské, tak pro její mezinárodní postavení dá do souvislosti úpadek Svaté říše římské s vzestupem Francie a českých zemí objasní okolnosti získání dědičného královského titulu Přemyslovci zdůvodní zhoršení anglo-francouzských vztahů po nástupu Jindřicha II. Plantageneta na anglický trůn zhodnotí význam Magny charty libertatum pro vývoj anglického parlamentarismu 	<p>Evropa ve 12. a 13. století</p> <ul style="list-style-type: none"> Svatá říše římská, boj Štaufů a Welfů vývoj v českých zemích anglo-francouzské soupeření 	<p>Cizí jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> anglické, francouzské a německé reálie <p>Základy společenských věd, Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> parlament, počátky konstituce, omezování moci panovníka
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí kořeny anglo-francouzského sporu zhodnotí význam stoleté války pro vývoj západní Evropy vysvětlí příčiny války růží a její vliv na proměnu monarchie 	<p>Anglo-francouzské soupeření</p> <ul style="list-style-type: none"> stoletá válka válka růží 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> formování západní Evropy <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> změny hranic v západní Evropě směrem k dnešnímu obrazu anglické a francouzské reálie <p>Anglický jazyk, Francouzský jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> anglické a francouzské reálie
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam dědičného královského titulu pro formování společnosti (šlechta), pro mezinárodní postavení českých zemí i pro jejich vnitřní vývoj vysvětlí pojmy vnitřní a vnější kolonizace na příkladu českých zemí objasní podstatu konfliktu mezi Rudolfem Habsburským a Přemyslem Otakarem II., vysvětlí dopad tohoto konfliktu na další vývoj českých zemí objasní změny v zahraniční orientaci za vlády Václava II. vysvětlí okolnosti nástupu lucemburské dynastie 	<p>Poslední Přemyslovci</p> <ul style="list-style-type: none"> získání dědičného královského titulu kolonizace boj o moc se Svatou říší římskou zahraniční politika posledních Přemyslovců nástup Lucemburků 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> vzájemné ovlivňování sousedních států <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> počátky německého osídlení našeho pohraničí

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí problematiku vztahu Jana Lucemburského a české šlechty; provede srovnání pojetí královské moci ve Francii a v českých zemích zhodnotí Janovu mezinárodní politiku z perspektivy Janovy snahy znovu získat pro rod Lucemburků titul panovníka Svaté říše římské uvede nejvýznamnější Karlovy zakladatelské počiny a vyzdvihne význam založení pražské univerzity vytyčí základní směřování Karlovy mezinárodní politiky vysvětlí Karlův postoj k avignonskému zajetí a k papežskému schizmatu vysvětlí pojem země Koruny české a objasní postavení Zemí koruny české vůči Svaté říši římské 	<p>První Lucemburkové</p> <ul style="list-style-type: none"> Jan Lucemburský jako pokračovatel přemyslovské tradice Karel IV., jeho nová mocenská koncepce a jeho zakladatelská činnost 	<p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> psychologie osobnosti, rodinné a partnerské vztahy <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> evropská politika Lucemburků
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí důsledky rozdělení Karlovy říše mezi jeho syny zhodnotí situaci v českých zemích v době vlády Václava IV. vysvětlí Václavův i Zikmundův postoj k sílící kritice církve v českých zemích 	<p>Václav IV., Zikmund Lucemburský a rozpad Karlovy koncepce za jejich vlády</p> <ul style="list-style-type: none"> vláda Václava IV. počátky kritiky církve v českých zemích Zikmund jako panovník uherský a Svaté říše římské 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> formování středoevropského prostoru
<ul style="list-style-type: none"> objasní vztah většinové společnosti k lidem na okraji vysvětlí pojmy hereze, kacíř nastíní vztah k jiným náboženským skupinám s důrazem na židovství 	<p>Jinakost ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> hereze Židé 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vztah k odlišnostem
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí počátky kritiky církve v souvislosti s avignonským zajetím, papežským schizmatem a morovou ránou zhodnotí projevy opravného hnutí před Husovým vystoupením vysvětlí, proč kostnický koncil Husovy požadavky nepřijal charakterizuje základní body 	<p>Husitství a Čechy do roku 1526</p> <ul style="list-style-type: none"> počátky kritiky církve Hus a jeho učení husitské bouře vláda Jiřího z Poděbrad vláda Jagellonců nástup Habsburků 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ideologizace obrazu dějin – různá interpretace husitství v různých dějinných obdobích <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> náboženství <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> nutnost etické volby

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>husitského programu</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí proměny vztahu ke královskému majestátu a vzestup významu jednotlivých stavů s důrazem na města a nižší šlechtu objasní význam těchto změn pro budoucí formování stavovského státu má základní přehled o vojenských střetech husitských válek, vysvětlí důsledek válek pro Zemi koruny české je si vědom různých ideologických výkladů husitství vysvětlí pojem království dvojího lidu vysvětlí výjimečnost volby Jiřího z Poděbrad i problémy jeho vlády charakterizuje vládu Jagellonců na českém trůně nastíní mocenský vzestup Habsburků a okolnosti vzniku mnohonárodnostní monarchie ve střední Evropě 		<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> koncil <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> Hus, Štítiny, Jednota bratrská
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí důsledky mongolského vpádu pro další vývoj ruských dějin popíše základní etapy osmanské expanze do Evropy charakterizuje vztah osmanské říše a habsburské monarchie 	<p>Mongolové a Turci</p> <ul style="list-style-type: none"> mongolská expanze osmanská expanze 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> střet křesťanství a islámu, střet evropských a asijských kultur <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> střet civilizací <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> orientace na mapě Asie <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní importy (pohanka, káva)
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí okolnosti sjednocení Španělska charakterizuje příčiny objevných plaveb i jejich důsledky dokáže na mapě světa vytyčit základní trasy objevných plaveb velkých mořeplavců vysvětlí význam evropské technologické převahy pro domi- 	<p>Zámořské objevy</p> <ul style="list-style-type: none"> významné objevitelské výpravy objev nových kontinentů kulatost Země, heliocentrická soustava důsledky objevných plaveb pro Evropu i pro místní civilizace 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> objevování nových kultur, jejich střet s vyspělou evropskou civilizací <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> využití kolonií <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvis-</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>nanci ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní tuto epochu jako počátek budování koloniálních imperií ▪ vysvětlí význam objevu kulatosti Země ▪ objasní význam kontaktu s Čínou a dalšími asijskými kulturami 		<p>lostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozitivní i negativní důsledky objevných plaveb pro Evropu i pro objevené kontinenty <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kompletace mapy světa, rozvoj kartografie <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cestopisy <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekonomika <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nové plodiny, fauna, flóra
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojmy renesance a humanismus ▪ nastíní radikální proměnu obrazu světa a možné příčiny, které k ní vedly ▪ objasní důležitost vynálezu knihtisku pro rozvoj lidského ducha, šíření myšlenek i možnosti mediálního působení ▪ charakterizuje souvislost mezi renesančním a antickým uměním 	<p>Renesance a humanismus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ renesance ▪ humanismus ▪ vynález knihtisku ▪ rozvoj vědy 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vynález knihtisku <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umění a architektura <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ renesanční literatura ▪ knihtisk
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojmy reforma, reformace, katolík, luterán, kavlinista, hugenot, predestinace, konfese, utrakvista, rekatolizace, spása ▪ vysvětlí, v čem se Husovo učení liší od pozdějších myšlenek reformace ▪ vysvětlí příčiny nové kritiky církve a reformačního myšlení ▪ odliší hlavní reformační proudy a vysvětlí politické a sociální dopady zmíněných procesů ▪ objasní smysl protireformace a katolické reformy a jejich projevy ▪ vysvětlí podstatu konfliktní situace v Evropě v 16. století a její náboženské pozadí 	<p>Reformace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ příčiny reformace ▪ katolická reformace ▪ vznik nekatolických církví ▪ náboženské války v Evropě ▪ náboženské míry 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ šíření reformace a protireformace <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ různá náboženství <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ luteránská a jezuitská propaganda <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj národních literatur <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ náboženství

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> objasní složitost náboženské a politické situace v zemích koruny české a uvede pokusy o její řešení vysvětlí příčiny, průběh a vyústění českého stavovského povstání, zhodnotí jeho důsledky 	<p>České země v letech 1526 až 1628</p> <ul style="list-style-type: none"> vývoj v českých zemích politická a náboženská situace rudolfinská doba 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> rudolfinská Praha <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> různá náboženství, židovství <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> reformační literatura <p>Fyzika, Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> astronomie, astrologie <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> alchymie
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny globální evropského konfliktu a jeho politicko-náboženské kořeny nastíní základní etapy konfliktu vysvětlí důsledky války a naznačí novou politickou podobu kontinentu po vestfálském míru 	<p>Třicetiletá válka a Evropa po vestfálském míru</p> <ul style="list-style-type: none"> třicetiletá válka – příčiny a průběh české země za třicetileté války vestfálský mír 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> spojenecké bloky za třicetileté války
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí termíny absolutní monarchie, parlamentarismus, liberalismus, kapitalismus, konstituční monarchie vysvětlí politické a ekonomické důsledky ustavení svobodného Nizozemí objasní fenomén anglických revolucí a je schopen zhodnotit jejich důsledky objasní souvislost mezi politickou koncepcí státu a jeho hospodářským vzestupem orientuje se v rostoucím významu zahraničního obchodu 	<p>Formování raně novověké evropské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> různé typy monarchií význam zámořského obchodu 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> počátky nizozemského a anglického kolonialismu <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> využívání přírodních zdrojů člověkem <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ekonomie <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> dálkový obchod – orientace na mapě
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí fenomén evropského baroka v souvislosti s rekatolizací 	<p>Barokní kultura a předpoklady osvědčení</p> <ul style="list-style-type: none"> barokní umění rekatolizace 	<p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> jezuitská literatura, emigrantská protestantská literatura <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> barokní umění a architektura <p>Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> barokní hudba <p>Mediální výchova</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
		<ul style="list-style-type: none"> ideologické využití umění

Kvarta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí změnu postavení zemí Koruny české v rámci centralizované habsburské monarchie charakterizuje základní rysy absolutismu, rekatolizace a proměnu postavení poddaných ve 2. polovině 17. století zhodnotí důsledek války o španělské dědictví nastíní mocenský vzestup Pruska a důsledky jeho soupeření s habsburskou monarchií definuje pojem osvícenský absolutismus na příkladu vlády Marie Terezie a jejího syna Josefa II. charakterizuje příčiny a důsledky osvícenských reforem 	<p>Vývoj středoevropské monarchie v letech 1648 až 1790</p> <ul style="list-style-type: none"> absolutismus, rekatolizace, nevolnictví 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> kořeny žurnalistiky <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> barokní literatura <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> typy monarchií státoprávní změny soudnictví školství <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> barokní umění <p>Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> barokní hudba
<ul style="list-style-type: none"> objasní situaci v Rusku po porážce Zlaté hordy vysvětlí pojmy 3. Řím a samoděržaví charakterizuje vzestup Ruska jako nové evropské velmoci dokáže vysvětlit ruská specifika 	<p>Rusko od Ivana IV. do napoleonských válek</p> <ul style="list-style-type: none"> Vzestup Ruska jako evropské velmoci) 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Potěmkinovy vesnice <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> zrod Ruska jako velmoci <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ruská klasická literatura <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> rozsah ruské expanze 18. a 19. století objevy na Sibiři soužití různých národů v jednom státě <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> soužití různých národů v jednom státě
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí sedmiletou válku jako první globální konflikt a objasní její důsledky uvede další směry britské expanze (Austrálie apod.) 	<p>Anglické kolonie, sedmiletá válka</p>	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> střet kultur při objevných plavbách <p>Český jazyk a literatura</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
		<ul style="list-style-type: none"> Gulliverovy cesty, Robinson Crusoe <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> rozšiřování zeměpisných obzorů
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje situaci v severoamerických koloniích po sedmileté válce objasní evropské souvislosti emancipace amerických osad charakterizuje politický systém USA po roce 1789 vysvětlí vliv amerického hnutí na evropské revoluční procesy orientuje se v mezinárodním postavení USA v 19. století objasní smysl Monroeovy doktríny charakterizuje příčiny a důsledky imigrace do USA vysvětlí důvody vedoucí k občanské válce mezi americkým Severem a Jihem a jejich důsledky 	<p>USA od boje za nezávislost po americko-španělskou válku</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv amerického příkladu na evropské revoluční procesy vznik nové světové velmoci 	<p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> patriot a americká hrdost, Tanec s vlky obraz války jako hrdinství pro vlast <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> genocida indiánů <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> bizoni, železnice, Panama
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny hospodářské a politické krize za vlády Ludvíka XVI. vysvětlí vliv osvícenských myšlenek na politickou emancipaci třetího stavu zná obsah Deklarace práv člověka a občana chápe příčiny a důsledky proměn francouzského státoprávního uspořádání mezi lety 1789-1815 vysvětlí Napoleonův vzestup a pád jako součást dovršení revoluce a vysvětlí klíčové momenty a důsledky napoleonských válek s pomocí mapy nastíní podobu Evropy po Vídeňském kongresu 	<p>Francouzská revoluce, Napoleon a restaurace</p> <ul style="list-style-type: none"> od absolutní monarchie k občanské společnosti 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> noviny a propaganda <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> mentalita města a vsi <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ruská zima <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ruská literatura reflektující napoleonské tažení <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> konstituce různé politické systémy ve Francii během revoluce <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> empír
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vliv romantismu na formování nacionalismu objasní kořeny jednotlivých národních hnutí a charakterizuje 	<p>Národnostní hnutí</p> <ul style="list-style-type: none"> specifika národnostních proudů ve světě 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> cenzura <p>Multikulturní výchova</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
specifika nejdůležitějších z nich s důrazem na domácí národní obrození		<ul style="list-style-type: none"> ▪ národnostní napětí <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ problém malého národa <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ absolutismus, porušování základních svobod
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje příčiny a důsledky průmyslové revoluce 	<p>Průmyslová revoluce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ příčiny a důsledky zavádění strojů do výroby 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ doly ▪ železnice ▪ doprava <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální citění <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ch. Dickens <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální zákony <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využití páry ▪ technika <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hygiena na předměstí a epidemie, TBC <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ doprava
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na mapě světa určí hl. sféry vlivu jednotlivých koloniálních velmocí ▪ pojmenuje, které současné národy a kulturní celky spadaly pod koloniální správy jednotlivých impérií 	<p>Britské impérium a jeho konkurenti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ proces rozdělování světa mezi velmoci 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kolonialismus <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kolonialismus
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná naděje a výsledky revolučních snah v jednotlivých evropských státech s důrazem na domácí vývoj 	<p>Revoluce 1848–1849</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ emancipační a sjednocovací snahy v Evropě 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ žurnalistika a kritika <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mnohonárodnostní střední Evropa a vyplývající problémy

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje sjednocovací procesy v Evropě a jejich důsledky ▪ vysvětlí velmocenské zájmy v Evropě i ve světě 	<p>Evropa ve druhé polovině 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sjednocovací procesy 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ autorita a poslušnost <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ruská imperiální expanze ▪ formování evropských států <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ změny hranic v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí poměry v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století ▪ orientuje se v kulturně politickém vývoji české společnosti té doby 	<p>Formování české občanské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ český politický program, neúspěch snah o federalizaci 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ novinářská práce <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ antisemitismus <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ problematika soužití národů v jednom státě <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ F. Křižík <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ G. Mendel
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v základech se orientuje na koloniální mapě Afriky a Asie ▪ je schopen označit problematické oblasti imperiálních střetů a vysvětlit příčiny eskalace napětí mezi velmocemi na konci 19. století ▪ je schopen postihnout negativní jevy kolonialismu, ale i jeho přínos v některých oblastech ▪ vysvětlí postupnou genezi velmocenských aliancí před první světovou válkou ▪ nastíní politický vývoj ve východní Asii (Japonsko, Čína) ▪ vysvětlí balkánské krize jako katalyzátor napětí mezi velmocemi 	<p>Cesta k první světové válce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ eskalace napětí mezi velmocemi 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Japonsko, Čína ▪ soužití národů na Balkáně <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ velmocenské střety <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ situace na Balkáně ▪ orientace na mapě Asie ▪ Japonsko, Čína <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kinematografie, rádio, telefon <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednodenní či vícedenní seminář do Terezína

Kvinta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí vztahy velmocí před válkou a jejich mocenské cíle ▪ vysvětlí charakter války, její průběh, důsledky a vliv obyvatelstvo 	<p>První světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ boj o moc v Evropě 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ problematika dopadů války na životní prostředí <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ změny politické mapy světa <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ růst role ženy v pracovním procesu, počátky její emancipace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> objasní poválečné uspořádání Evropy a vysvětlí postoj velmocí k němu vysvětlí ideu Společnosti národů orientuje se v územních změnách na mapě Evropy 	Versailleský mírový systém <ul style="list-style-type: none"> poválečné uspořádání v Evropě 	Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> celosvětové důsledky války Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> změny politické mapy světa
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje první československý odboj a vysvětlí jeho význam pro vznik samostatné ČSR vysvětlí politický a společenský význam T. G. Masaryka popíše rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém zhodnotí důsledky vzniku státu pro národnostní menšiny vysvětlí proměny mezinárodního postavení ČSR v meziválečném období 	Vznik ČSR a její meziválečný vývoj <ul style="list-style-type: none"> charakter nového československého státu národnostní problematika 	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> soužití různých národů v jednom státě, vztah k multilingvní situaci
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje příčiny a důsledky hospodářské krize na konci 20. let a vysvětlí pokusy o jejich řešení vysvětlí základní rysy totalitních systémů charakterizuje vývoj v Rusku a SSSR od roku 1917 do druhé světové války vysvětlí vznik hospodářské krize a posoudí její hospodářské, sociální a politické důsledky 	Hospodářská situace v meziválečném období <ul style="list-style-type: none"> příčiny a důsledky hospodářské krize 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> problematika nezaměstnanosti morálka období zdánlivé konjunktury Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> změny životního prostředí v období hospodářského růstu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> mezinárodní jednání, provázanost vyspělých států s americkou ekonomikou Český jazyk a literatura <ul style="list-style-type: none"> meziválečná literatura Výtvarná výchova <ul style="list-style-type: none"> meziválečné výtvarné umění
<ul style="list-style-type: none"> vymezí základní znaky levicových a pravicových totalitních režimů rozliší ruské revoluce charakterizuje vývoj v Rusku a v SSSR mezi válkami vysvětlí příčiny krize demokracie a vznik evropských fašistických diktatur 	Totalitární systémy <ul style="list-style-type: none"> příčiny vzniku totalitních režimů a jejich charakteristika 	Občanská nauka / Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> politické systémy Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> projevy hospodářské krize a způsoby jejího řešení Mediální výchova

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
		<ul style="list-style-type: none"> úloha médií při ovlivňování mas a prosazování politických zájmů <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> význam nalezišť strategicky významných surovin <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpory mezi zájmy malých a velkých národů <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> postoj totalitních států k životnímu prostředí meziválečná literatura
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní vnitro- a zahraničněpolitické problémy meziválečného Československa posoudí vliv světové hospodářské krize na obyvatelstvo, stabilitu republiky a proměnu jejího politického spektra vysvětlí cestu k Mnichovu zhodnotí vývoj druhé republiky a proměnu politického charakteru státu objasní vznik protektorátu a okolnosti rozbití ČSR 	<p>ČSR a rozklad republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> vývoj první Československé republiky v mezinárodním kontextu 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> multikulturní prostředí v ČSR <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv hospodářských vztahů na vývoj společnosti a formování politických systémů <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> změny politické mapy Evropy <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> meziválečná literatura <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> meziválečné výtvarné umění
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny druhé světové války nastíní klíčové události konfliktu objasní proměnu protihitlerovské koalice v průběhu války, výsledky vzájemných jednání zhodnotí sociální, hospodářské a politické důsledky války 	<p>Druhá světová válka a její důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> příčiny a důsledky 2. světové války 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> vzájemná provázanost zájmů velmocí <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> psychosociální aspekty multikulturality spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> úloha médií při ovlivňování mas a prosazování politických zájmů <p>Osobnostní a sociální výchova</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ morálka všedního dne ▪ fenomén hrdinství ▪ rozdíl v motivaci k boji při válce obranné a útočné <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ změny politické mapy Evropy <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ válečná literatura
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí válečné zločiny a zločiny proti lidskosti všech zúčastněných stran ▪ popíše proces uskutečňování konečného řešení židovské otázky ▪ objasní důvody, které vedly k vyhlazovací politice nacistů vůči různým skupinám obyvatelstva ▪ vysvětlí kořeny nacistických rasových teorií ▪ orientuje se v problematice holokaustu a zločinů proti lidskosti 	<p>Zločiny proti lidskosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ válečné zločiny a zločiny proti lidskosti všech zúčastněných stran 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ koexistence křesťanské a židovské společnosti <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ falšování obrazu židovského etnika, propaganda
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní charakter perzekuce českého národa, vysvětlí konečné záměry a cíle nacistů na území protektorátu ▪ charakterizuje zahraniční a domácí odboj; objasní pojem kolaborace 	<p>Protektorát ČSR do roku 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ snahy o perzekuci českého národa ▪ domácí a zahraniční odboj 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ změny v postoji západních států k obnovení ČSR <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ morálka všedního dne ▪ fenomén hrdinství ▪ morální rozdíl mezi válkou útočnou a obrannou <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úloha médií při ovlivňování mas a prosazování politických zájmů <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psychosociální aspekty multikulturality ▪ vztah k multilingvní situaci ▪ soužití Čechů a Němců <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ změny politické mapy střední Evropy

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje politickou situaci v poválečném Československu ▪ objasní poválečnou československou zahraniční politiku ▪ popíše způsob řešení německé otázky ve středoevropském prostoru ▪ vysvětlí proces převzetí moci komunisty 	ČSR 1945–1948 <ul style="list-style-type: none"> ▪ počátky nástupu komunistů k moci 	Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ úloha médií při ovlivňování mas a prosazování politických zájmů Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ odsun Němců Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> ▪ změny politické mapy střední Evropy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí význam vzniku OSN ▪ vysvětlí pokusy o řešení hospodářské situace po válce a okolnosti vzniku bipolárního světa ▪ charakterizuje studenou válku, ▪ charakterizuje proces euroatlantické spolupráce a evropské integrace ▪ vysvětlí princip organizace sovětského bloku a politiku SSSR vůči satelitům a spojencům 	Bipolární svět <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozdělení světa mezi dva mocenské bloky 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozdělení světa na dva nepřátelské tábory ▪ prosazování zájmů velmocí Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ člověk a životní prostředí Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> ▪ změny politické mapy světa Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ psychosociální aspekty multikulturality Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupráce a soutěž ▪ sociální komunikace ▪ morálka všedního dne v konfrontaci s rozdělením světa Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ úloha médií při ovlivňování mas a prosazování politických zájmů Český jazyk a literatura <ul style="list-style-type: none"> ▪ poválečná literatura Výtvarná výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ poválečné výtvarné umění
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v hlavních konfliktech studené války a vnímá jejich geopolitické souvislosti ▪ objasní eskalaci závodů ve zbrojení a pokusy o uvolňování mezinárodního napětí ▪ vysvětlí okolnosti vzniku státu Izrael a problémy s tím spojené ▪ nastíní specifika vývoje ve vý- 	Studená válka, hlavní ohniska konfliktů <ul style="list-style-type: none"> ▪ příklady nejvýznamnějších mocenských střetů 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> ▪ globální problémy, jejich příčiny a důsledky ▪ prosazování zájmů velmocí ▪ humanitární pomoc Environmentální výchova

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>chodní a jihovýchodní Asii</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje proces dekolonizace 		<ul style="list-style-type: none"> člověk a životní prostředí <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> změny politické mapy světa význam nalezišť strategických surovin <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> psychosociální aspekty multikulturality vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne v konfrontaci s rozdělením světa <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv médií na postoj veřejnosti a tím na politický vývoj v demokratických společnostech
<ul style="list-style-type: none"> objasní politický vývoj v SSSR po válce a jeho postavení jako světové velmoci zmapuje pokusy o oslabení sovětského vlivu v satelitních státech střední Evropy charakterizuje ekonomické a sociální problémy sovětského bloku 	<p>Život v sovětském bloku</p> <ul style="list-style-type: none"> ekonomické a sociální problémy v sovětském bloku 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> mezinárodní spolupráce, prosazování zájmů velmocí <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> postoj totalitních režimů k ochraně životního prostředí <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> význam nalezišť strategických surovin <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> psychosociální aspekty multikulturality spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne v konfrontaci s rozdělením světa <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> manipulace s veřejným míněním v totalitní společnosti
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vývoj v Československu po převzetí moci komunisty, uvede konkrétní příklady 	<p>ČSR a ČSSR do rozpadu sovětského bloku</p> <ul style="list-style-type: none"> snahy o uvolnění totality 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>repressivní politiky vůči odpůrcům totality</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní charakter demokratických změn v 60. letech v ČSSR v oblasti politiky, ekonomiky, a kultury a vysvětlí, proč nedošlo k jejich úspěšnému naplnění orientuje se v problematice událostí let 1968-69 charakterizuje období normalizace objasní okolnosti vedoucí k neúspěchu komunistické politiky a jejímu pádu 	<ul style="list-style-type: none"> normalizace 	<ul style="list-style-type: none"> Mocenské rozdělení světa a jeho vliv na vývoj v ČSSR <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne v konfrontaci s rozdělením světa postoj totalitních režimů k ochraně životního prostředí <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> soužití národů a vytváření společných kulturních tradic <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne v konfrontaci s oficiální komunistickou politikou <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> manipulace s veřejným míněním v totalitní společnosti
<ul style="list-style-type: none"> objasní okolnosti rozpadu SSSR a jeho geopolitické důsledky vysvětlí příčiny krize a rozpadu sovětského bloku 	<p>Rozpad východního bloku</p> <ul style="list-style-type: none"> krize komunistického systému a jeho pád 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv dočasné ztráty velmocenského postavení SSSR, později Ruska, na rozpad sovětského bloku, posílení pozic USA <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne v konfrontaci s oficiální komunistickou politikou <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> problematika ochrany životního prostředí a její odraz v politice <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> růst migrace obyvatel z ekonomicky slabších zemí do Evropy <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv médií na veřejné mínění a tím i na politiku
<ul style="list-style-type: none"> objasní fenomén sametové revoluce a jeho důsledky zmapuje příčiny a okolnosti rozdělení ČSFR nastíní proces integrace ČR do 	<p>Pád komunismu v ČSSR a integrační proces</p> <ul style="list-style-type: none"> počátek demokratizace v Československu vznik samostatné České a Slo- 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> role ČR v EU a v mezinárodních společenstvích

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Přířezová témata, přesahy
evropských struktur	venské republiky	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obtíže Čechů na cestě k aktivnímu demokratickému postoji <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ proměny vztahu ke krajině a řešení ekologických problémů minulého režimu <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ČR jako součást globální vesnice ▪ minority v občanské společnosti <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Občan Havel</i> <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seminář v Terezíně ▪ výběrová exkurze do Osvětimi (kvinta/sexta)

Francouzský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Francouzský jazyk* je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Cílem je nejen dosáhnout v souladu s požadavky RVP ZV a RVP G požadované úrovně Společného evropského rámce jazykového vzdělávání, nýbrž dát i možnost schopným, nadaným a zainteresovaným žákům dosáhnout úrovně vyšší.

Francouzský jazyk je pro všeobecné studium a studium zaměřené na esteticko-výchovné předměty druhým cizím jazykem. Hodinová dotace činí 18 týdenních hodin (v průměru až šestě mají žáci 3 hodiny týdně), výuka probíhá v dělených skupinách. V posledních dvou ročnících je zpravidla nabízen konverzační seminář. Žáci jsou připravováni minimálně na jazykovou úroveň Společného evropského referenčního rámce jazykového vzdělávání B1, jež odpovídá státní maturitě.

Probíraný obsah odpovídá jednak požadavkům RVP ZV a RVP G, jednak vychází z dlouholetých zkušeností výuky cizích jazyků na škole. Konverzační a gramatická témata jednotlivých ročníků jsou pouze orientační. S ohledem na pokročilost a vyspělost žáků či aktuální události a materiály se jednotlivé okruhy flexibilně přesouvají.

Využíváme všech dostupných podnětů k organizaci komunikace žáků s rodilými mluvčími, případně jejich pobytu v cizojazyčném prostředí: poznávací zájezdy, návštěvy divadelních a filmových představení ve francouzštině, účast v soutěži *Olympiáda z francouzského jazyka* apod.

K významným mimoškolním aktivitám patří účast na různých akcích pořádaných Francouzským institutem v Praze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka francouzského jazyka na našem gymnáziu odpovídá evropskému pojetí, tj. je zaměřena na rozvoj všech čtyř základních dovedností: porozumění slyšenému textu, porozumění čtenému textu, aktivní komunikace a písemný projev.

Vycházíme z předpokladu, že žák, jehož vlastní výsledky a příspěvky se dostanou do centra pozornosti, se stává partnerem učitele i spolužáků a díky této zkušenosti bude v budoucnu připraven přijímat podobné výzvy. Učitel probíraná témata cyklicky opakuje s postupně se zvyšujícími nároky, tj. progresivně rozvíjí jak slovní zásobu, ovládnutí gramatických jevů, tak i schopnost aktivní komunikace žáků. Velký důraz se klade čtenářskou gramotnost. (1, 3, 4)

Žáci jsou vedeni k samostatnému a systematickému plánování, k organizování svých studijních povinností a k volbě efektivních učebních strategií. V hodinách francouzského jazyka i v domácích úkolech z nich vyplývajících pracují samostatně s informacemi, s různými typy slovníků, s věcnými, odbornými i uměleckými texty, statistikami, tabulkami, grafy, mé-

dii. Učitel zadává problémové úkoly (např. formou projektů), vede žáky k hledání různých řešení a jejich porovnání. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích i v početnějších skupinách. Dané vstupy a témata interpretují, komentují, spolupodílí se na jejich výběru, tvoří prezentace, statistiky, referáty, dramatizace apod. Učitelé jim následně poskytují prostor k prezentování jejich práce, vzájemné diskusi, kultivované argumentaci i obhajování vlastních postojů a závěrů. (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Žáci se učí evaluaci a sebeevaluaci, jsou vedeni k tomu, aby uměli naslouchat druhým, neskákat do řeči, kultivovaně vznést námitku, přednést svůj názor. V cizojazyčném prostředí nebo v kontaktu s příslušníky jiných kultur jsou vedeni k tomu, aby se chovali na odpovídající úrovni, tolerantně, současně nepodléhali mediálním nebo jiným tlakům. Právě akce umožňující takové kontakty vedou žáky k utváření vlastních názorů na základě osobních zkušeností. Uvědomují si důležitost znalosti cizího jazyka a chápou, že jeho kvalitní ovládnutí jim umožňuje setkávání s jinou kulturou a tím i obohacení kultury vlastní. V rámci probíraných témat získávají informace z různých oblastí života v cizích zemích a učí se srovnávat s životem v České republice, umí ocenit hodnoty jiných kultur, aniž by ztratili vlastní národní sebevědomí. (4, 5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým sdělením, pokynům a otázkám pronášeným pomalu a zřetelně ▪ rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat ▪ v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat rozumí základním informacím ▪ rozpozná téma diskuse <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyrozumí nejdůležitější informace z písemných zpráv ▪ rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat ▪ rozumí jednoduchým nápisům a orientačním pokynům ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, obzvláště s vizuální oporou, umí v něm vyhledat důležité informace 	<p>Obecná náplň</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámení se s jazykem, se základními výslovnostními pravidly, s francouzsky mluvící jazykovou oblastí, motivace k osvojování si jazyka <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamování se, pozdravy ▪ školní třída a přátelé ▪ barvy ▪ kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu) ▪ každodenní aktivity a volný čas ▪ oblečení ▪ země a národnosti ▪ popis osoby ▪ státní symboly Francie ▪ realie Francie <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ časování sloves na -er v přítomném čase ▪ slovesa <i>avoir</i> a <i>être</i> ▪ používání určitého, neurčitého 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ informace o prostředí, tradicích a zvycích francouzsky mluvících zemí ▪ způsoby trávení volného času v různých zemích ▪ jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ideální škola – vztahy mezi učitelem a žáky ▪ ideální rodina – vztahy mezi členy rodiny <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ respektování jiných kultur

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> v informačních textech porozumí informacím k tématům každodenního života v osobní sféře porozumí jednoduchému dopisu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ve formulářích umí vyplnit osobní údaje umí napsat krátký jednoduchý text na probíraná témata stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže podat informace o sobě, své rodině, svých zájmech zapojí se do jednoduchých rozhovorů odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného či známého tématu krátce a jednoduchým způsobem dokáže popsat události a své aktivity 	<p>členu</p> <ul style="list-style-type: none"> tvoření množného čísla přivlastňovací zájmena tvoření otázky zápor tvoření ženského rodu <i>Il y a</i> nepravidelná slovesa – časování v přítomném čase zvrtná slovesa tázací zájmena stažený člen předložky místa podmiňovací způsob slovesa <i>vouloir</i> 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> roční období <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> Francie <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina škola státní symboly <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> porovnání mluvnického systému češtiny a francouzštiny problematika překladu

Sekunda – vř, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí sdělením, pokynům a otázkám pronášeným pomalu a zřetelně a reaguje na ně rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám vztahujícím se k probíraným tématům v krátkých poslechových textech k probíraným tématům rozumí základním informacím rozpozná téma diskuse <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> pochopí nejdůležitější z písemných zpráv a reprodukuje je rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám v rámci probíraného tématu rozumí jednoduchým nápisům 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> bydlení rodinní příslušníci orientace ve městě prázdniny a cestování povolání jídlo a vaření počasí a roční období svátky ve Francii filmy a knihy počítač <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> zájmeno <i>on</i> rozkazovací způsob předložky místa nepravidelná slovesa v přítomném čase 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> informace o prostředí, tradicích a zvycích francouzsky mluvících zemí způsoby trávení volného času v různých zemích jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> ideální škola – vztahy mezi učitelem a žáky ideální rodina – vztahy mezi členy rodiny <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>a orientačním pokynům</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkému jednoduchému textu, hlavně s vizuální oporou, umí najít v textu důležité informace <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ve formulářích umí vyplnit osobní údaje umí napsat krátký jednoduchý text na probírané téma reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže podat informace o sobě, své rodině a svých zájmech zapojí se do jednoduchých rozhovorů odpovídá na jednoduché otázky týkající se známého tématu krátce a jednoduchým způsobem dokáže popsat události a své aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> blízká budoucnost ukazovací zájmena zájmena v přímém předmětu dělivý člen časové indikátory neosobní slovesa přítomný čas průběhový nedávná minulost 	<ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> respektování jiných kultur <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> roční období zvířata <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> klima ve Francii <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina škola volba povolání <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> porovnávání jazykového systému češtiny a francouzštiny

Tercie – vš, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí běžným frázím pochopí smysl jasných zpráv v mluveném textu rozliší hlavní a doplňující informace <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> v jednoduchém textu rozliší hlavní a doplňující informace orientuje se v běžných praktických materiálech (plakáty, reklamní letáky, inzeráty, programy, jídelní lístek) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> napíše krátký souvislý text na známé téma napíše osobní dopis/mail 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> prázdniny a prázdninová místa počítač a Internet divadlo a kino denní tisk a televize lidské tělo, zdraví a nemoc oblečení a módní doplňky krajina a příroda, zvířata zámořská území Francie někteří slavní Francouzi <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> zájmeno <i>où</i> slovesa neosobní sloveso <i>falloir</i> infinitiv nepravidelná slovesa 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> informace o prostředí, tradicích a zvycích francouzsky mluvících zemí způsoby trávení volného času v různých zemích jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv médií na náš život <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> popíše zážitky používá základní prostředky koherence <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá běžnou jednoduchou výměnu informací používá běžné fráze popíše jednoduše své okolí, činnosti a zájmy 	<ul style="list-style-type: none"> přičestí minulé <i>passé composé</i> se slovesy <i>avoir</i> a <i>être</i> časové indikátory samostatná osobní zájmena osobní zájmena v nepřímém předmětu rozkazovací způsob a minulý čas ve spojení s osobními zájmeny v předmětu nepravidelné tvary přídavných jmen vztažná zájmena <i>qui, que</i> zájmenné příslovce <i>y</i> příslovce místa absolutní superlativ 	<p>lostech</p> <ul style="list-style-type: none"> respektování jiných kultur <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> roční období počasí ochrana přírody <p>Zeměpis</p> <p>zámořská území Francie</p> <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina, škola, média pravidla slušného chování při nakupování <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> gramatický systém češtiny a francouzštiny problematika doslovného překladu

Kvarta – vš, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> v mluveném textu rozliší hlavní a doplňující informace pochopí hlavní myšlenku ve spisovných projevech rodilých i nerodilých mluvčích sleduje děj filmů s jednoduchými dialogy <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů a pracuje s nimi na základě dosavadní slovní zásoby umí z kontextu odhadnout význam neznámých slov v textu rozliší hlavní a doplňující informace, identifikuje jeho strukturu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> napíše souvislý text na známé téma 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana životního prostředí, domácí a divoká zvířata psychický stav elektrotechnika popis předmětu: tvar, materiál, kvalita v restauraci školní povinnosti a volný čas počasí denní tisk a jeho pravidelné rubriky charakteristika osoby svátky <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> zvrtná slovesa v <i>passé composé</i> <i>imparfait</i> pravidelných sloves <i>imparfait</i> slovesa <i>être</i> vztažná zájmena <i>dont, quoi</i> zájmeno <i>en</i> stupňování 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> informace o prostředí, tradicích a zvycích francouzsky mluvčích zemí způsoby trávení volného času v různých zemích jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> respektování jiných kultur <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> roční období, ochrana životního prostředí klima ve Francii

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše dopis/mail ▪ popíše zážitky a zájmy ▪ vysvětlí svůj názor <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ s využitím všeobecné slovní zásoby spontánně reaguje v dané komunikační situaci a formuluje svůj názor ▪ je schopen bez větších obtíží komunikovat s rodilým mluvčím ▪ podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti ▪ reprodukuje obsah děje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ infinitiv ▪ dělivý člen ▪ neosobní slovesa ▪ nepravidelná sloves ▪ přivlastňovací zájmena ▪ neurčité zájmeno <i>tout</i> ▪ <i>imparfait</i> a <i>passé composé</i> ▪ ukazovací zájmena ▪ jednoduchý budoucí čas ▪ hypotéza ▪ příslovce na <i>-ment</i> 	<p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodina ▪ škola ▪ chování u stolu a v restauraci ▪ chování v obchodě při reklamaci zboží <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ impresionismus <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnávání gramatického systému češtiny a francouzštiny

Kvinta – vš, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopí záměr/postoj mluvčího ▪ identifikuje různý styl a citové zabarvení jednotlivých projevů ▪ rozumí hlavním myšlenkám mluvených textů ▪ dokáže sledovat rozhlasové a televizní programy na aktuální téma <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů s pracuje s nimi ▪ na základě známé slovní zásoby dokáže pracovat i s náročnějšími texty ▪ rozumí bez problémů popisům <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše souvislý projev na zadané téma a formuluje své stanovisko ▪ adekvátně vyjádří a obhájí své názory ▪ napíše dopis <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přednese krátký souvislý projev na zadané téma ▪ argumentuje s využitím běžné i 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpis Francie ▪ popis místa ▪ internet ▪ obnovitelné energetické zdroje, ochrana přírody ▪ city a emoce ▪ literární druhy a žánry ▪ školní a vzdělávací systém u nás a ve Francii ▪ krajina a příroda, zvířata, počasí, přírodní pohromy ▪ město a venkov ▪ jazyk textových zpráv <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ postavení přídavných jmen ▪ logická textová návaznost a její konektory ▪ kondicionál přítomný ▪ dvojí zájmena osobní v předmětu přímém a nepřímém ▪ časové indikátory ▪ <i>imparfait</i> ▪ <i>passé composé</i> ▪ <i>plus-que-parfait</i> ▪ neurčitá zájmena ▪ přímá a nepřímá řeč ▪ neurčitá zájmena samostatná 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ informace o prostředí, tradicích a zvycích francouzsky mluvících zemí ▪ způsoby trávení volného času v různých zemích ▪ jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vliv médií na náš život <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ respektování jiných kultur <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ roční období ▪ počasí ▪ ochrana přírody <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zámořská území Francie ▪ frankofonní země <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodina

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>specifické slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen zapojit se do diskuze adekvátně vyjádří a obhájí své názory je schopen komunikovat s rodilými mluvčími přednese jednoduchý souvislý projev na zadané téma 	<ul style="list-style-type: none"> trpný rod zvratný a opisný 	<ul style="list-style-type: none"> škola média city a emoce problematika města a venkova <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> gramatický systém češtiny a francouzštiny problematika doslovného překladu jazyk textových zpráv vypravování, charakteristika a životopis v umělecké literatuře gramatický systém češtiny a francouzštiny

Sexta – vš, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu, postihne hlavní informace porozumí i obsahově složitějším projevům odpovídajícím jeho stupni jazykových i odborných znalostí je schopen sledovat filmy v daném jazyce <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického písemného projevu, postihne hlavní informace, porozumí hlavním bodům a hlavním myšlenkám autentického písemného projevu, postihne hlavní informace osvojuje si různé techniky čtení a využívá různé druhy slovníků a encyklopedií vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů na méně běžné téma a pracuje s nimi porozumí i obsahově složitějším projevům odpovídajícím jeho stupni jazykových i odborných znalostí 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> cestování letecká doprava návštěva divadla: činohra, opera, balet <i>Le Cirque du Soleil</i> hudba: hudební nástroje, současná francouzská populární hudba stáž, pracovní příležitosti, brigády profese, zaměstnanost <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> příčestí přítomné neosobní slovesa <i>subjonctif</i> přítomný budoucí čas podmínková souvětí <i>subjonctif</i> a oznamovací způsob podmiňovací způsob přítomný a minulý spojky podřadící přídavná jména slovesná <i>gérondif</i> zájmena neurčitá časová souslednost 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> informace o prostředí, tradicích a zvycích francouzsky mluvících zemí způsoby trávení volného času v různých zemích jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> respektování jiných kultur zaměstnání v zemích EU <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> drezura zvířat gastronomie <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> Belgie Alžírsko Martinique

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>tějším textům, pokud odpovídají jeho stupni jazykových i odborných znalostí</p> <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ svénázory formuluje převážně jasně a gramaticky správně ▪ logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev formálního a neformálního charakteru na běžné téma ▪ sestaví souvislý text jako sled lineárních myšlenek ▪ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska v přiměřeně dlouhém projevu na známé téma ▪ napíše souvislý text na nejrůznější témata ▪ napíše pojednání a zprávu <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska v přiměřeně dlouhém projevu na známé téma ▪ zapojí se do rozhovoru s rodilými i nerodilými mluvčími na známé téma ▪ připraví si strukturovaný projev na zadané téma ▪ srozumitelně předá informace ▪ vyjádří a zdůvodní své názory ▪ vysvětlí problém a navrhne řešení ▪ s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně a použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ infinitiv 	<p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodina ▪ škola ▪ volba povolání ▪ boj proti chudobě <p>Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ současná francouzská písňová tvorba <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Paul Gauguin <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovesný čas v češtině a francouzštině ▪ absurdní drama ▪ dynamický popis ▪ současná písňová tvorba ▪ motivační dopis

Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Fyzika* patří do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Jedná se o přírodní vědu, která se zabývá základními vlastnostmi hmotných částic a polí a jejich interakcemi, strukturou látek různého skupenství, různými druhy energie a jejich vzájemnou přeměnou. Fyzika zkoumá různé události, jevy a procesy, současně intenzivně pátrá po zákonitostech, které jimi vládou. Fyzika usiluje o odhalení a zformulování zákonů přírody. Fyzikální vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci chápali roli fyziky, aby rozuměli fyzikálním dějům a uměli je využívat.

Hodinová dotace předmětu činí od primy do kvinty 2 hodiny za týden. Mimo to patří fyzice jedna třetina laboratorních cvičení, která probíhají s jednohodinovou týdenní dotací od primy do kvarty ve všeobecné a výtvarné větvi, v německé větvi pouze v sekundě a tercii. V posledních dvou ročnících je žákům nabízen seminář.

Pravidelně se žáci účastní exkurzí do vědeckých ústavů, planetária, pracovních setkání, besed s odborníky ve škole i mimo ni. Žáci se pravidelně zúčastňují fyzikální olympiády.

Výchovné a vzdělávací strategie

Fyzikální vzdělávání na našem gymnáziu usiluje o to, aby si žáci vytvořili základ systému racionálně uspořádaných fyzikálních poznatků, spočívajících na aktivním osvojení pojmů (zvláště pak veličin a jejich jednotek), zákonů, fyzikálních modelů a teorií, jejichž rozsah a obsah je naznačen v očekávaných výstupech RVP. (1, 2, 3)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby prováděli soustavná a objektivní pozorování, měření a experimenty (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu, ovládli potřebné experimentální dovednosti a návyky při práci s měřidly používanými v praxi, předvídali průběh studovaných fyzikálních procesů na základě znalosti fyzikálních zákonů a specifických podmínek, zdokonalili a využívali základní myšlenkové operace (indukce, dedukce, zobecňování, analýza, syntéza, srovnávání, modelování) při různých činnostech výuky fyziky, zvláště pak při řešení úloh (především úloh s praktickými aplikacemi), při řešení problémových situací, při vlastních pozorováních, měřeních a experimentech. (1, 2, 3, 6)

Dále se žáci učí řešit přiměřeně obtížné problémy, především praktického charakteru, zpracovávat a vyhodnotit získaná data empirických postupů, vyvozovat souvislosti mezi nově získanými poznatky a doposud osvojenými, používat adekvátní matematické a grafické prostředky, symboliku a terminologii k vyjadřování funkčních závislostí mezi zkoumanými veličinami. (1, 2)

Vzdělávací obsah

Prima- vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> používá zavedené fyzikální veličiny užívá zákonné měřicí jednotky pro vyjadřování hodnot veličin a při řešení úloh změří přímou nebo nepřímou metodou a s přiměřenou přesností délku, hmotnost a hustotu látky zpracuje protokol o měření podle vzoru, určí absolutní a relativní chyby měření dodržuje pravidla bezpečnosti práce 	Fyzikální veličiny a jednotky <ul style="list-style-type: none"> soustava základních a odvozených veličin mezinárodní soustava jednotek SI a jednotky vedlejší metody měření fyzikálních veličin, zpracování výsledků měření veličiny skalární a vektorové převody jednotek 	Občanská nauka <ul style="list-style-type: none"> význam soustavy SI pro rozvoj vědeckých a hospodářských styků význam srozumitelné komunikace význam měření veličin v praxi význam jednoduchých strojů v praxi Biologie <ul style="list-style-type: none"> význam ptačího peří a srsti zvířat pro termoregulaci, sněhové pokrývky polí při mrazech nebezpečí ultrafialového záření negativní vliv spalovacích motorů na životní prostředí nebezpečí popálení párou první pomoc při úrazu elektrickým proudem Chemie <ul style="list-style-type: none"> soustava SI atom a jeho složení molekula iont Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> magnetické pole Země a jeho využití k orientaci
<ul style="list-style-type: none"> chápe relativnost klidu a pohybu rozdlišuje pojmy „trajektorie“ a „dráha“ vyjádří závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase jako přímou úměrnost, používá vztah v úlohách umí vyjadřovat rychlost v různých jednotkách chápe rozdíl mezi okamžitou a průměrnou rychlostí 	Pohyb <ul style="list-style-type: none"> Pohyb jako změna polohy vůči vztažné soustavě, relativnost klidu a pohybu. Veličiny, potřebné k popisu pohybu. Trajektorie, dráha, rychlost, (zrychlení) Klasifikace pohybů podle tvaru trajektorie, podle rychlosti. Veličina rychlost a její jednotky, převody. Pohyb rovnoměrný přímočarý, grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase, úlohy o pohybu. 	
<ul style="list-style-type: none"> změří velikost síly siloměrem, znázorní ji určí tíhovou sílu působící na těleso známé hmotnosti určí experimentálně těžiště tělesa určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil kvalitativně předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná výslednici sil působících na těleso 	Síla a její účinky <ul style="list-style-type: none"> síla a její znázornění, jednotka a měření síly tíhová síla, přímá úměrnost tíhové síly působící na těleso a jeho hmotnosti těžiště tělesa skládání dvou sil působících v jednom bodě, jejich výslednice, rovnováha dvou sil rozklad síly posuvné účinky síly, účinky 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo se pohybuje rovnoměrně přímočaře, na příkladech ukáže, že silové působení je vždy vzájemné ▪ využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce v praxi ▪ předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně její velikosti nebo obsahu plochy, na kterou působí ▪ uvede příklady tření v denní praxi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ urychlující a brzdné ▪ zákon setrvačnosti, zákon akce a reakce, zákon síly ▪ otáčivé účinky síly na těleso, moment síly a jeho jednotka ▪ deformační účinky síly, tlaková síla, tlak a jeho jednotka ▪ třecí síla a její měření, souvislost velikosti třecí síly s tlakovou silou, drsností styčných ploch a jejich plošným obsahem 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhodne, zda se koná práce a které těleso ji koná ▪ vypočte práci, jeli dána stálá síla ve směru pohybu a dráha ▪ určí výkon z práce a času a při rovnoměrném pohybu pomocí rychlosti a síly ▪ vyjádří účinnost stroje ▪ určí v jednotlivých případech práci vykonanou silou a změnu energie tělesa ▪ vyjádří polohovou tíhovou energii ▪ vyjádří pohybovou energii ▪ na konkrétních příkladech umí aplikovat vztahy při přeměně energie 	<p>Práce a energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce síly při přemístění tělesa ve stejném nebo opačném směru než je směr síly, jednotka práce ▪ výkon a jeho jednotka ▪ účinnost ▪ práce na jednoduchých strojích (páka, kolo na hřídeli, kladka pevná a volná, kladkostroj, nakloněná rovina) ▪ pohybová energie tělesa, její souvislost s hmotností a rychlostí tělesa ▪ polohová energie tělesa vzhledem k Zemi ▪ pohybová energie ▪ vzájemná přeměna pohybové a polohové energie tělesa 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná složky vnitřní energie a příklady její změny ▪ umí vypočítat změnu vnitřní energie při konání práce ▪ vyjádří teplo přijaté a odevzdané ▪ zná příklady na jednotlivé typy přenosu vnitřní energie ▪ zná jednotlivé typy změn skupenství ▪ popíše činnost jednotlivých tepelných motorů 	<p>Vnitřní energie a teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnitřní energie tělesa ▪ změna vnitřní energie při konání práce a při tepelné výměně ▪ teplo, měrná tepelná kapacita, kalorimetr ▪ přenos vnitřní energie tepelnou výměnou vedením, zářením a prouděním ▪ změny skupenství ▪ tepelné motory 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vznik náboje při tření tě- 	<p>Elektrické jevy</p>	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>les</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ze znalosti druhu náboje rozhodne o silovém působení a opačně ▪ zná princip elektroskopu ▪ pokusně ověří druh náboje na elektroskopu ▪ vysvětlí jevy při indukci ▪ rozliší pokusně vodič od izolantu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elektrický náboj, elektrické pole ▪ elektrický náboj a jeho jednotka ▪ elementární elektrický náboj ▪ elektrické pole nabitého tělesa, elektrická síla, siločára elektrického pole ▪ elektrometr ▪ vodič v elektrickém poli, elektrostatičká indukce ▪ izolant v elektrickém poli, elektrostatičká polarizace 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí zapojit ampérmetr a voltmetr a měřit I a U ▪ sestaví obvod dle schématu ▪ používá s porozuměním Ohmův zákon v úlohách ▪ vypočítá výsledný odpor v jednotlivých případech, proud a napětí ▪ používá vztahy v úlohách 	<p>Elektrický proud</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mechanismus vedení elektrického proudu v kovech, směr proudu ve vodiči, jednotka elektrického proudu ▪ podmínky vzniku elektrického proudu v elektrickém obvodu elektrický zdroj ▪ elektrické napětí, jeho jednotka a měření ▪ voltmetr a ampérmetr ▪ Ohmův zákon ▪ elektrický odpor, jeho jednotka a měření, rezistor, souvislost odporu kovového vodiče s jeho délkou, obsahem průřezu, materiálem a teplotou ▪ reostat ▪ spojování rezistorů za sebou a vedle sebe, dělič napětí ▪ elektrická práce, elektrický výkon, elektrická energie, elektroskop 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí směr indukční čáry magnetkou 	<p>Magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ magnety přírodní a umělé, magnetické póly, pole, síla, indukční čára ▪ magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet 	
Sekunda– vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá s porozuměním učivem zavedené fyzikální veličiny 	<p>Fyzikální veličiny a jednotky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ soustava základních a odvozených veličin 	<p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ funkce, řešení rovnic

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> užívá s porozuměním zákonně měřicí jednotky pro vyjadřování hodnot veličin i při řešení úloh změří vhodnou přímou nebo nepřímou metodou a s přiměřenou přesností délku, hmotnost a hustotu látky zpracuje protokol o měření podle vzoru rozdělí skalární veličiny od vektorových veličin dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> mezinárodní soustava jednotek SI a jednotky užívané spolu s jednotkami SI převody jednotek metody měření fyzikálních veličin, zpracování výsledků měření skalární a vektorové veličiny, operace s vektory 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> využití multimédií k interaktivním a simulačním experimentům <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> závislost tíhové síly na zeměpisné šířce J. Kepler, M. Koperník, T. Brahe a další gravitační pole Země využití energie vody a vzduchu úspěšnost klasické mechaniky při výkladu pohybu těles v centrálním poli Země a Slunce
<ul style="list-style-type: none"> využívá představy hmotného bodu při řešení úloh rozhodne, o jaký druh pohybu se jedná používá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů při řešení úloh sestrojí grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase a využívá tyto grafy k řešení úloh na rovnoměrné a nerovnoměrné pohyby 	<p>Mechanika</p> <ul style="list-style-type: none"> kinematika hmotného bodu poloha a změna polohy hmotného bodu (tělesa) trajektorie, dráha, pohyby přímočaré a křivočaré průměrná a okamžitá rychlost, zrychlení rovnoměrný přímočarý pohyb, rovnoměrně zrychlený a rovnoměrně zpomalený pohyb volný pád, tíhové zrychlení skládání rychlostí rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici zrychlení jako vektor 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> významní evropští učenci - G. Galilei, Ch. Huygens, I. Newton, A. Einstein, Archimédés, J. Kepler, M. Koperník, T. Brahe a další
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady pohybových a deformačních účinků síly na těleso určí graficky a v jednotlivých případech i početně výslednici dvou sil působících v jednom bodě používá Newtonovy pohybové zákony pro předvídání nebo vysvětlení pohybu tělesa při působení sil (tíhové, tlakové, tahové, třecí) a při řešení úloh rozlišuje inerciální vztažnou soustavu od neinerciální a používá Galileův princip relativity pro popis pohybu v různých inerciálních vztažných soustavách využívá zákon zachování hybnosti při řešení úloh a 	<p>Dynamika hmotného bodu</p> <ul style="list-style-type: none"> síla jako fyzikální veličina, skládání a rozklad sil první Newtonův pohybový zákon inerciální vztažná soustava, Galileův princip druhý Newtonův pohybový zákon tíhová síla, tíha tělesa hybnost a její změna třetí Newtonův pohybový zákon zákon zachování hybnosti dostředivá síla neinerciální vztažná soustava, setrvačné síly smykové tření, valivý odpor 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>problémů včetně úloh z praxe</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá rozkladu sil k řešení úloh a problémů vysvětlí jednoduché případy působení setrvačných sil vypočítá zrychlení tělesa na nakloněné rovině uvede příklady užitečného a škodlivého tření v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> opakování a systematizace poznatků z kinematiky a dynamiky hmotného bodu 	
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady, kdy těleso koná a kdy nekoná práci určí práci síly výpočtem a graficky zná souvislost změny kinetické energie s mechanickou prací zná souvislost změny potenciální tíhové energie s mechanickou prací v tíhovém poli Země využívá zákona zachování mechanické energie při řešení úloh a problémů včetně úloh z praxe řeší úlohy z praxe s použitím vztahů pro výkon a účinnost 	<p>Mechanická práce, mechanická energie</p> <ul style="list-style-type: none"> mechanická práce stálé síly kinetická energie a její změna potenciální energie (tíhová, pružnosti) a její změna zákon zachování energie výkon, příkon, účinnost 	
<ul style="list-style-type: none"> řeší konkrétní úlohy na výpočet gravitační síly zakreslí síly vzájemného gravitačního působení vysvětlí fyzikální význam gravitační konstanty odvodí vztah pro gravitační zrychlení z gravitačního zákona a nakreslí směr tohoto zrychlení rozlišuje pojmy gravitační a tíhová síla, tíha vysvětlí závislost tíhové síly na zeměpisné šířce řeší úlohy na vrhy těles diskutuje možné tvary trajektorie tělesa v centrálním poli Země odvodí vztah pro kruhovou rychlost a interpretuje tento vztah řeší úlohy použitím 2. a 3. 	<p>Gravitační pole</p> <ul style="list-style-type: none"> gravitační síla, Newtonův gravitační zákon gravitační pole, gravitační zrychlení tíhová síla, tíhové zrychlení, tíha pohyb těles v homogenním tíhovém poli pohyb těles v centrálním gravitačním poli Země pohyby těles v gravitačním poli Slunce Keplerovy zákony 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
Keplerova zákona		
<ul style="list-style-type: none"> popíše posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa řeší praktické úlohy na moment síly a momentovou větu (rovnováha na páce, kladce a kole na hřídeli) experimentálně ověří platnost momentové věty zkonstruuje výslednici dvou různoběžných sil působících v různých bodech tuhého tělesa určí výslednici dvou souhlasně rovnoběžných sil a dvou nesouhlasně rovnoběžných sil působících v různých bodech tuhého tělesa řeší úlohy na dvojici sil, rozklad sil a stabilitu tělesa experimentálně určí těžiště tenké desky vypočítá kinetickou energii valíciho se válce 	<p>Mechanika tuhého tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> tuhé těleso, jeho posuvný a otáčivý pohyb kolem pevné osy moment síly vzhledem k ose otáčení, výslednice momentů sil, momentová věta skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, dvojice sil; rozklad síly na dvě složky těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa kinetická energie tuhého tělesa, moment setrvačnosti tělesa vzhledem k ose otáčení jednoduché stroje 	

Tercie – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> uvede a vysvětlí základní rozdíly mezi ideální a reálnou tekutinou používá vztahu pro výpočet tlaku a tlakové síly řeší úlohy užitím Pascalova a Archimedova zákona vysvětlí funkci hydraulického lisu a brzd vysvětlí funkci barometru vysvětlí, proč atmosférický tlak klesá s rostoucí vzdáleností od povrchu Země stanoví chování tělesa v tekutině porovnáním hustot experimentálně určí hustotu pevné látky použitím Archime- 	<p>Mechanika tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> shodné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů tlak v kapalinách a plynech tlak v kapalinách vyvolaný vnější silou, Pascalův zákon tlak vzduchu vyvolaný tíhovou silou, vztlková síla Archimédův zákon proudění kapalin a plynů, proudnice objemový průtok, rovnice kontinuity opakování a systematizace poznatků z mechaniky tuhého tělesa a tekutin 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> významní evropští učenci - E. Torricelli, Ch. Huygens, A. Celsius, lord Kelvin, A. Avogadro, R. Brown, J. Perrin, A. Einstein, J. R. Mayer, B. Rumford, G.S. Ohm, A. Volta a další <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> elektrolýza

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
dova zákona		
<ul style="list-style-type: none"> převádí teplotu ve °C na teplotu v K a naopak řeší úlohy na výpočet látkového množství, počtu částic v homogenním tělese, molární hmotnosti a molárního objemu interpretuje fyzikální význam Avogadrovy konstanty 	<p>Molekulová fyzika a termika</p> <ul style="list-style-type: none"> metody zkoumání vlastností látek základy kinetické teorie látek a její experimentální ověření potenciální energie částic, modely struktury látek stavové veličiny, rovnovážný stav, rovnovážný děj Celsiova teplota a termodynamická teplota veličiny popisující soustavu částic z hlediska molekulové fyziky (relativní atomová a molekulová hmotnost), hmotnostní konstanta, látkové množství Avogadrova konstanta, molární hmotnost, molární objem 	
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na změnu vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou interpretuje fyzikální význam měrné tepelné kapacity sestaví kalorimetrickou rovnici a řeší úlohy na její použití řeší úlohy z praxe na použití prvního termodynamického zákona uvede příklady na vedení tepla, proudění tepla a tepelné záření 	<p>Vnitřní energie tělesa a soustavy těles a její změna</p> <ul style="list-style-type: none"> konáním práce a tepelnou výměnou teplo, tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita kalorimetrická rovnice bez změny skupenství první termodynamický zákon přenos vnitřní energie vedením, prouděním a tepelným zářením 	
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na střední kvadratickou rychlost využívá stavovou rovnici ideálního plynu o stálé hmotnosti při řešení problémů spojených s jeho stavovými změnami vyjádří graficky vzájemnou závislost stavových veličin u jednotlivých tepelných dějů (pV, pT a VT diagramy) vysvětlí princip rotační olejové vývěvy vysvětlí princip sněhového hasicího přístroje 	<p>Struktura a vlastnosti plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> ideální plyn, rozdělení molekul plynu podle rychlostí, střední kvadratická rychlost, kinetická energie teplota a tlak plynu z hlediska molekulové fyziky stavová rovnice ideálního plynu pro konstantní hmotnost plynu, speciální případy této rovnice jednoduché děje s ideálním plynem 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na výpočet práce plynu při stálém tlaku graficky určí práci plynu pro jednoduché tepelné děje graficky znázorní kruhový děj složený z jednoduchých tepelných dějů a určí horní mez účinnosti kruhového děje aplikuje poznatky o kruhovém ději k objasnění funkce tepelných motorů 	<ul style="list-style-type: none"> stavové změny ideálního plynu z energetického hlediska, adiabatický děj plyn při nízkém a vysokém tlaku, vývěva kruhový děj s ideálním plynem práce plynu při stálém a proměnném tlaku kruhový děj druhý termodynamický zákon tepelné motory (parní turbína, spalovací motory, proudový a raketový motor) 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje krystalické a amorfni látky na základě znalostí jejich struktury uvede příklady jednoduchých typů deformací řeší úlohy s použitím Hookova zákona vyhledá v tabulkách meze pevnosti různých materiálů a porovná je z hlediska jejich pevnosti řeší úlohy na teplotní délkovou a objemovou roztažnost pevných těles uvede příklady praktické aplikace teplotní roztažnosti 	<p>Struktura a vlastnosti pevných látek</p> <ul style="list-style-type: none"> krystalické a amorfni látky, ideální krystalová mřížka, typy základních kubických buněk bodové poruchy krystalové mřížky deformace pevného tělesa, síla pružnosti, normálové napětí, relativní prodloužení, jednoduché deformace Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem, mez pružnosti a mez pevnosti teplotní roztažnost pevných těles 	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vlastnosti molekul povrchové vrstvy objasní fyzikální význam povrchového napětí vysvětlí vznik kapilární elevace a deprese a uvede příklady z praxe řeší úlohy na teplotní objemovou roztažnost kapalin a změnu hustoty kapaliny s teplotou uvede příklady z praxe, kdy je třeba počítat s teplotní roztažností kapalin a kde se tohoto jevu využívá 	<p>Struktura a vlastnosti kapalin</p> <ul style="list-style-type: none"> povrchová vrstva kapaliny a její energie povrchová síla, povrchové napětí jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny, kapilární tlak, kapilarita teplotní objemová roztažnost kapalin 	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí jednotlivé změny skupenství z hlediska kinetické 	<p>Změny skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> tání a tuhnutí, skupenské a 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>teorie látek a použitím fázového diagramu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší děje změna skupenství, chemická změna a roz-pouštění látky ▪ interpretuje fyzikální význam měrného skupenského tepla ▪ sestaví a řeší kalorimetrickou rovnici zahrnující změnu skupenství ▪ určuje hodnoty z křivky syté vodní páry a umí je interpretovat (včetně trojného a kritického bodu) ▪ vysvětlí princip chladničky a tepelného čerpadla ▪ popíše, jak určit, zda pára je sytá nebo přehřátá ▪ vysvětlí princip tlakového hrnce ▪ rozumí veličinám, které popisují vodní páru v atmosféře 	<p>měrné skupenské teplo tání (tuhnutí)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sublimace a desublimace ▪ vypařování, var, kapalnění, skupenské a měrné skupenské teplo vypařování ▪ sytá a přehřátá pára, kritický stav látky ▪ kalorimetrická rovnice pro změnu skupenství ▪ chladicí stroj a tepelné čerpadlo ▪ vodní pára v atmosféře ▪ opakování a systematizace učiva z molekulové fyziky 	

Kvarta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vlastnosti elektricky nabitých látek ▪ chápe elektrické pole jako zprostředkovatele interakce ▪ řeší úlohy užitím Coulombova zákona ▪ popíše elektrické pole pomocí veličin E, U a ϕ, znázorní graficky a vypočítá jejich hodnoty ▪ zeledřizuje těleso elektrostatickou indukci a vysvětlí princip tohoto jevu ▪ předvídá chování vodičů a izolantů v elektrickém poli za různých podmínek ▪ řeší úlohy na výpočet kapacity deskového kondenzátoru a na jednoduchá zapojení s kondenzátory ▪ popíše základní druhy kondenzátorů ▪ vysvětlí funkci elektrostatické- 	<p>Elektřina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elektrický náboj a elektrické pole ▪ elektrický náboj, elektrostatické silové působení, ▪ Coulombův zákon ▪ elektrické pole, intenzita elektrického pole ▪ práce v elektrickém poli, elektrické napětí ▪ potenciální energie v elektrickém poli, elektrický potenciál ▪ elektrické pole nabitého tělesa ve vakuu, rozložení náboje na vodiči ▪ vodič a izolant v elektrickém poli, elektrostatická indukce ▪ kapacita vodiče, kondenzátor, energie kondenzátoru 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
ho filtru a funkci uzemnění		
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na vztah pro ustálený proud nakreslí schéma jednoduchého elektrického obvodu a zapojí obvod podle tohoto schématu změří napětí a proud elektrickém obvodu 	<p>Vznik elektrického proudu</p> <ul style="list-style-type: none"> elektrický proud jako děj a jako veličina elektrický zdroj napětí, přeměny energie v jednoduchém obvodu 	
<ul style="list-style-type: none"> využívá Ohmův zákon pro část obvodu i pro uzavřený obvod při řešení úloh a praktických problémů rozliší elektromotorické napětí (napětí na prázdko) od svorkového napětí vysvětlí pokles svorkového napětí zdroje při jeho zatížení řeší úlohy na vztah pro odpor, práci a výkon zapojí rezistory sériově a paralelně používá reostat a potenciometr k regulaci U, I dodržuje zásady pro práci v laboratoři vysvětlí zkrat a funkci pojistek 	<p>Elektrický proud v kovech</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohmův zákon pro část obvodu, elektrický odpor, rezistivita odpor kovu jako funkce teploty, supravodivost spojování rezistorů Ohmův zákon pro uzavřený obvod regulace proudu a napětí elektrická práce a elektrický výkon 	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jak liší elektrické vlastnosti kovů, polovodičů a izolantů objasní vznik hradlové vrstvy nakreslí schéma zapojení diody a provede zapojení objasní funkci polovodičové diody jako usměrňovače 	<p>Elektrický proud v polovodičích</p> <ul style="list-style-type: none"> pojem polovodiče, termistoru, fotorezistoru vlastní a příměsové polovodiče přechod PN, polovodičová dioda, diodový jev usměrňovač 	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi vedením proudu v kovech a kapalinách vysvětlí praktické použití elektrolyzy 	<p>Elektrický proud v kapalinách</p> <ul style="list-style-type: none"> elektrolyt, elektrolytická disociace, elektrolyza 	
<ul style="list-style-type: none"> popíše jednotlivé druhy výboje uvede příklady praktického použití výbojů v plynech uvede příklady použití vlastností elektronového svazku v praxi 	<p>Elektrický proud v plynech a ve vakuu</p> <ul style="list-style-type: none"> nesamostatný a samostatný výboj v plynu samostatný výboj v plynu za atmosférického tlaku 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<ul style="list-style-type: none"> opakování a systematizace učiva o stejnosměrném proudu 	
<ul style="list-style-type: none"> chápe magnetické pole jako zprostředkovatele interakce popíše, popř. nakreslí chování magnetky v magnetickém poli permanentního magnetu, vodiče s proudem a v magnetickém poli Země znázorní indukčními čarami magnetické pole permanentního magnetu, přímého vodiče s proudem a cívky s proudem určí směr a velikost magnetické síly působící na vodič s proudem a na částici s nábojem vypočítá magnetickou indukci v okolí přímého vodiče a uvnitř dlouhého solenoidu rozliší dia-, para- a feromagnetické látky 	<p>Stacionární magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> magnetické pole vodiče s proudem magnetická síla, magnetická indukce magnetické pole rovnoběžných vodičů s proudem magnetické pole cívky částice s nábojem v magnetickém poli magnetické vlastnosti látek, magnetické materiály v praxi 	<p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> magnetické pole Země a jeho využití k orientaci <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> významní evropští učenci - H. CH. Oersted, N. Tesla, H. A. Lorentz, Ch. Huygens, J. C. Maxwell, H. Hertz Evropané z českého prostředí (F. Křížík) <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> goniometrické funkce obecného úhlu práce grafy funkcí $u = u(t)$, $i = i(t)$, $p = p(t)$ a s fázorovými diagramy. <p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> možnost využití modelování kmitavého pohybu počítačem
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá magnetický indukční tok plochou cívky demonstruje vznik indukovaného napětí jednoduchými pomůckami vysvětlí podstatu jevu elektromagnetická indukce vysvětlí směr indukovaného proudu užitím Lenzova zákona řeší jednoduché úlohy užitím Faradayova zákona a vztahu pro indukčnost cívky uvede příklady využití elektromagnetické indukce graficky znázorní časový průběh proudu a celkového napětí v cívce při zapnutí a vypnutí proudu 	<p>Nestacionární magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> elektromagnetická indukce magnetický indukční tok Faradayův zákon elektromagnetické indukce indukovaný proud vlastní indukce, indukčnost přechodný jev, energie cívky s proudem 	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> účinky elektrického proudu na lidské tělo ucho <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> člověk a životní prostředí ochrana před elektromagnetickými vlnami
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady kmitavých pohybů z praxe popíše souvislost harmonického pohybu rovnoměrným pohybem bodu po kružnici řeší úlohy na vztah pro okamžité 	<p>Kmitání mechanického oscilátoru</p> <ul style="list-style-type: none"> kmitavý pohyb, harmonické kmitání veličiny popisující kmitavý pohyb 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>tu výhybku kmitavého pohybu bodu (tělesa)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí graf závislosti okamžité výhybky na čase a dovede v tomto grafu číst ▪ provede grafickou superpozici dvou složek harmonického kmitání téhož směru ▪ vysvětlí příčinu harmonického pohybu ▪ aplikuje zákon zachování mechanické energie na mechanický oscilátor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ složené kmitání, rázy ▪ dynamika kmitavého pohybu, síla pružnosti ▪ kyvadlo ▪ přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání ▪ nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vznik vlnění v pružném látkovém prostředí ▪ ilustruje na příkladech druhy vlnění ▪ využívá vztahu mezi λ, f a rychlosti vlnění při řešení konkrétních problémů včetně úloh z praxe ▪ řeší úlohy na použití rovnice postupné vlny ▪ vysvětlí jev interference dvou koherentních vlnění ▪ objasní vznik stojatého vlnění ▪ objasní na příkladu využití Huygensova principu ▪ řeší úlohy na Snellův zákon ▪ uvede a popíše příklady, kdy lze pozorovat interferenci a ohyb vlnění 	<p>Mechanické vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik a druhy mechanického vlnění, vlna, vlnová délka, frekvence, fázová rychlost ▪ rovnice postupného vlnění v řadě hmotných bodů ▪ interference vlnění ▪ odraz vlnění v řadě bodů, stojaté vlnění, chvění ▪ vlnění v izotropním prostředí, Huygensův princip ▪ odraz a lom vlnění, Snellův zákon ▪ ohyb mechanického vlnění 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší, kdy jde o zvuk, ultrazvuk, infrazvuk ▪ zná přibližně frekvenční intervaly ▪ řeší úlohy, ve kterých se vyskytuje veličina rychlost zvuku ▪ zná základní charakteristiky tónu, umí rozhodnout, který ze dvou tónů má větší výšku, předvede změnu výšky tónu struny ▪ vysvětlí vznik ozvěny ▪ uvede příklady využití ultrazvuku ▪ dovede se chránit před 	<p>Zvukové vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdroje, šíření a rychlost zvuku ▪ vlastnosti zvuku (výška, barva, hlasitost, akustická intenzita, pohlcování zvuku) ▪ ultrazvuk a infrazvuk ▪ opakování a systematizace učiva z mechanického kmitání a vlnění 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
nadměrným hlukem		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nakreslí grafy závislosti proudu a napětí na čase pro všechny jednoduché obvody střídavého proudu s R, L, C ▪ řeší jednoduché střídavé obvody pomocí názorového diagramu ▪ řeší jednoduché úlohy na výpočet impedance sériového obvodu R, L, C a na určení rezonanční frekvence ▪ rozlišuje okamžitou, maximální a efektivní hodnotu napětí a proudu ▪ řeší úlohy na výpočet střední hodnoty výkonu střídavého proudu a na výpočet práce z činného výkonu 	<p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik střídavého harmonického napětí a proudu, vztahy pro okamžité hodnoty napětí a proudu ▪ obvod střídavého proudu s rezistorem ▪ výkon střídavého proudu v obvodu s rezistorem ▪ obvod střídavého proudu s cívku, induktance ▪ obvod střídavého proudu s kondenzátorem, kapacitance ▪ složený obvod střídavého proudu (RLC v sérii), impedance ▪ fázorové diagramy ▪ výkon střídavého proudu v obvodu s impedancí ▪ efektivní hodnoty napětí a proudu 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše a objasní činnost alternátoru, dynamu, trojfázového generátoru, elektromotoru, transformátoru a jednotlivých typů elektráren ▪ nakreslí časový diagram fázorový diagram trojfázového napětí ▪ rozlišuje fázové a sdružené napětí, zná tyto hodnoty u spotřebitelské sítě ▪ uvede příklady elektromotorů v domácnosti, praxi ▪ uvede příklady transformace nahoru a dolů ▪ zdůvodní transformaci nahoru při dálkovém přenosu elektrické energie ▪ porovná jednotlivé typy elektráren podle účinnosti a vlivu na životní prostředí 	<p>Střídavý proud v energetice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ generátor střídavého napětí (alternátor), dynamo ▪ trojfázový generátor a trojfázová soustava ▪ střídavého napětí ▪ elektromotor ▪ transformátor ▪ přenos elektrické energie, elektrárny, spotřebitelská síť ▪ bezpečnost při práci s elektrickým proudem 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> popíše jevy v oscilačním obvodu LC zakreslí časový průběh kmitů napětí a proudu vypočítá vlastní frekvenci uveče způsob, jak dochází k přenosu energie v oscilačním obvodu napojeného na zdroj napětí znázorní elektromagnetickou vlnu na dvou vodičovém vedení nakreslí zářivý dipól na konci dvou vodičového vedení se stojatými kmity napětí a proudu elektrického a magnetického pole na dipólu popíše experimenty dokazující vlastnosti elektromagnetického vlnění předvídá na základě charakteristik elektromagnetického vlnění a prostředí, v němž se vlnění šíří, chování tohoto vlnění v daném prostředí 	Elektromagnetické kmitání a vlnění <ul style="list-style-type: none"> elektromagnetický oscilátor perioda kmitání elektromagnetického oscilátoru nucené kmitání elektromagnetického oscilátoru vznik elektromagnetického vlnění, elektromagnetická postupná a stojatá vlna elektromagnetický dipól vlastnosti elektromagnetického vlnění šíření elektromagnetického vlnění, radiolokace, přenos energie elektromagnetickým vlněním elektromagnetická interakce 	
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá rychlost světla v optickém prostředí nakreslí odražený a lomený paprsek aplikuje úplný odraz v praxi řeší úlohy na odraz a lom světla změří index lomu 	Optika <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy optiky světlo jako elektromagnetické vlnění, frekvence, vlnová délka, index lomu odraz a lom světla, úplný odraz disperze světla, rozklad světla hranolem, spektroskop 	Biologie <ul style="list-style-type: none"> oko Chemie <ul style="list-style-type: none"> spektrální analýza zákon zachování hmotnosti a energie při chemických dějích chemické prvky periodická soustava prvků, chemické vazby
<ul style="list-style-type: none"> stanoví podmínky pro zesílení a pro zeslabení světla pozná jevy způsobené interferencí světla vysvětlí vznik interferenčních maxim a minim popíše výsledek ohybu světla na mřížce v bílém a v monofrekvenčním světle rozliší spektrum vytvořené hranolem a mřížkou vysvětlí způsob polarizace světla a podstatu i použití 	Vlnová optika <ul style="list-style-type: none"> koherentní záření, interference světla, interferenční maxima a minima interference světla na tenké vrstvě ohyb světla na hraně a na štěrbině princip holografie ohyb světla na optické mřížce, mřížkové spektrum polarizace světla, použití jevu v praxi 	Dějepis <ul style="list-style-type: none"> významní evropské učenci – T. Young, I. Newton, A. Einstein M. Planck, L. de Broglie, E. Schrödinger N. Bohr, J. Frank, G. Hertz, W. Pauli, I. Joliot Curie, O. Hahn, F. Strassmann, L. Meitnerová, E. Fermi a další
<ul style="list-style-type: none"> rozliší skutečný a zdánlivý obraz při zobrazování 	Optické zobrazování <ul style="list-style-type: none"> zobrazování rovinným a 	Poznámka <ul style="list-style-type: none"> beseda o jaderné energii (ČEZ) exkurze do planetária nebo na hvězdárnu

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí obraz předmětu pomocí rovinného a kulového zrcadla a pomocí tenké čočky a uvede jeho vlastnosti ▪ řeší úlohy použitím zobrazovací rovnice pro kulové zrcadlo a pro tenkou čočku ▪ vypočítá měřítko optického zobrazení (příčné zvětšení) Z ▪ popíše oko jako optickou soustavu ▪ experimentálně určí ohniskovou vzdálenost čočky ▪ zná podstatu lupy, mikroskopu a dalekohledu ▪ zná podstatu vad oka a způsoby korekce těchto vad 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kulovým zrcadlem, zobrazovací rovnice kulového zrcadla ▪ zobrazování tenkými čočkami, zobrazovací rovnice tenké čočky ▪ oko, konvenční zraková vzdálenost ▪ subjektivní optické přístroje ▪ objektivní optické přístroje 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady praktického využití různých druhů elektromagnetického záření ▪ zná a dodržuje pravidla dostatečného osvětlení ▪ objasní rozdíl mezi zářivou a světelnou energií ▪ zná podstatu spektrální analýzy ▪ uvede příklady užití rentgenového záření 	<p>Elektromagnetické záření a jeho energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přehled elektromagnetického záření, spektra ▪ přenos energie zářením, fotometrické veličiny ▪ rentgenové záření a jeho praktické využití 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady platnosti principu relativity ▪ vysvětlí pojem relativnost současnosti ▪ vysvětlí pojmy dilatace času a kontrakce délek ▪ řeší úlohy na aplikaci vztahů pro hmotnost tělesa, hmotnostní úbytek, energii, změnu celkové energie a klidovou energii 	<p>Speciální teorie relativity</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní principy speciální teorie relativity ▪ relativnost současnosti, času, délky ▪ skládání rychlostí ve speciální teorii relativity ▪ základní pojmy relativistické dynamiky ▪ vztah mezi energií a hmotností 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá energii kvanta pomocí frekvence a konstanty h ▪ popíše vnější fotoelektrický jev a zná jeho základní vlastnosti ▪ řeší úlohy na Einsteinovu rovnici pro fotoefekt ▪ zná vlastnosti fotonu, určí jeho energii a hybnost 	<p>Základní poznatky kvantové fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kvantová hypotéza, Planckova konstanta h ▪ fotoelektrický jev (vnější, vnitřní), Einsteinova rovnice pro fotoefekt ▪ foton, vlnové vlastnost částic, 	

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy použitím de Broglieho vztahu objasní pojmy kvantování energie, stacionární stav, kvantové číslo, energetická hladina 	<ul style="list-style-type: none"> de Broglieho vztah kvantová mechanika 	
<ul style="list-style-type: none"> uvede vztahy mezi spektrálními zákonitostmi a stavbou atomu popíše kvantově mechanický model atomu zná význam kvantových čísel a jejich souvislost s fyzikálními veličinami popisujícími atom určí pomocí označení podslupek používaných v chemii počet elektronů v dané podslupce vysvětlí význam Pauliho principu objasní pojmy excitace, ionizace a disociace 	Atomová fyzika <ul style="list-style-type: none"> kvantování energie elektronů v atomu atom vodíku periodická soustava prvků (PSP), Pauliho vylučovací princip chemické vazby 	
<ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti jaderných sil řeší úlohy na vazbovou energii jader popíše princip činnosti jaderných reaktorů a elektráren porovná energie získané spalováním uhlí a štěpením uranu uvede typy radioaktivních přeměn a příklady praktického využití radioaktivity zná způsoby ochrany člověka před radioaktivním zářením uvede konkrétní příklady uplatnění jednotlivých typů interakcí v různých systémech 	Jaderná fyzika <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti atomových jader, vazbová energie jádra radioaktivita, záření alfa, beta a gama; neutronové záření zákon radioaktivních přeměn, poločas přeměny jaderné reakce, zákony zachování jaderné štěpení elementární částice 	
<ul style="list-style-type: none"> objasní s využitím poznanych fyzikálních zákonů pohybu těles a jejich vzájemného působení pohyby planet a dalších objektů sluneční soustavy 	Astrofyzika <ul style="list-style-type: none"> sluneční soustava základní údaje o hvězdách struktura a vývoj vesmíru 	

Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Hudební výchova* je součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura*, byl vytvořen ze vzdělávacího oboru *Hudební výchova* vymezeného v RVP ZV a *Hudebního oboru* RVP G.

Cílem předmětu je rozvíjet hudebnost každého žáka dle jeho osobních možností, podnítit potřebu setkávání s hudbou, podpořit schopnost estetického vnímání a vést tak k všestrannému rozvoji osobnosti jedince.

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z hlasové výchovy, rytmických a intonačních cvičení, praktického nácvičku zpěvu či hry na nástroj, sluchové analýzy vedoucí k orientaci v rytmicko-melodické struktuře skladby. Výuka hudebních dějin je pak zaměřena na vnímání souvislostí a přesahů mezi jednotlivými uměleckými obory (literatura – výtvarné umění – hudba).

Hodinová dotace pro všeobecné studium a studium s rozšířenou výukou německého jazyka činí od primy do kvarty (resp. sekundy) 6 týdenních hodin (podle učebního plánu pro jednotlivé ročníky: 1-1-2-2), pro studium zaměřené na estetickovýchovné předměty pak 2 týdenní hodiny (1-1-0-0). Výuka probíhá v učebně hudební výchovy, která je pro její potřeby vybavena klavírem, dataprojektorem, kvalitním ozvučením, zpěvníky, kytarami a různými rytmickými nástroji.

Kromě povinných hodin hudební výchovy mají žáci možnost věnovat se v rámci mimoškolní činnosti 2 hodiny týdně zpěvu v pěveckém sboru gymnázia *Repetice*, jehož členy jsou kromě žáků ze všech ročníků i vyučující a absolventi školy.

Součástí výuky je návštěva koncertů či hudebních výstav a muzeí, škola se tradičně účastní projektu České filharmonie *Čtyři kroky do nového světa*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka hudební výchovy vede k aktivnímu pěstování hudby, hlubšímu zájmu o obor, zdravému sebevědomí i odpovědnosti, přispívá k socializaci jedince ve skupině, nabízí prostor pro sebereflexi, tvůrčí činnost, vyjádření názorů, postojů a estetických soudů.

Žáci mají možnost prezentovat výsledky hudebních schopností na školních hudebně-výtvarných akcích (projektech) ve školní aule, při vernisážích (ve spolupráci s výtvarnou výchovou) či na vystoupeních na tradičních školních akcích (školní akademie, vánoční zpívání, koncerty sboru) a realizovat tak své vlastní nápady (např. vlastní doprovod na hudební nástroje, skladatelské pokusy...), které mohou individuálně konzultovat s učitelem. (1, 2, 3, 4)

Žáci jsou vedeni k práci s informacemi z různých zdrojů – vytvářejí prezentace v podobě samostatných referátů na vybrané hudební téma dle zadaných kritérií, učí se zorientovat v souvislostech a rozdílech světových kultur. Vytvářejí si vlastní názor/styl a obhajují jej, učí se respektovat názory odlišné. Výuka hudební výchovy vede ke vzájemné komunikaci a kooperativní práci na projektech, žáci se též učí spolupracovat s učiteli, naslouchat, jsou ve-

deni ke vnímání mimojazykového vyjadřování. Cílem výuky je celková kultivovanost jedinců i k aktivní zapojení se do dění ve škole i mimo ni. (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomí si osobní hudební schopnosti včetně schopnosti hudbu uvědoměle vnímat, ověří si znalosti, možnosti dalšího sebezdokonalování ▪ používá hlas jako nástroj ▪ vnímá a rozlišuje, z čeho se skládá hudba ▪ ovládá základní hudební terminologii ▪ je schopen jednoduché sluchové analýzy ▪ rozlišuje na základě zevrubné sluchové analýzy základní hudební nástroje orchestru ▪ ovládá principy programní hudby ▪ upevňuje si hudební terminologii v praxi ▪ poznává významné symboly češství ▪ ovládá základní rytmy, poslechem rozliší sudý a lichý takt ▪ ovládá jednoduchý rytmický doprovod na nástroj ▪ užívá kultivovaný hlasový projev při interpretaci jednohlasých skladeb ▪ poznává principy vícehlasého zpěvu ▪ rozlišuje základní stavební prvky hudby jednotlivých etap ▪ seznámí se s vývojem stupnic, notací, tónovým systémem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ test osobních hudebních schopností a znalostí ▪ hlasová hygiena ▪ příprava k uvědomělému poslechu hudby ▪ základní hudební pojmy ▪ vlastnosti tónu ▪ rozlišování hudby podle obsazení – vokální, instrumentální, symfonická, komorní... ▪ hudební nástroje v symfonickém orchestru a jiných tělesech (big band, rocková skupina...) ▪ B. Smetana <i>Má vlast</i> ▪ základní rytmy, taktovací schémata ▪ průřez vývojem vážné hudby poslechem i interpretací ▪ nejstarší hudební památky ▪ chorál ▪ středověk ▪ renesance ▪ baroko ▪ klasicismus ▪ romantismus 	<p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam soustředěného vnímání, schopnost soustředění ▪ národní symboly ▪ hudba jako meditace, nástroj psychohygieny <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hlasivky, rezonanční dutiny, dospívání – mutace <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ akustika (dynamika, výška tónu) ▪ Pythagorovy principy <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovo a sousloví, odborné názvy – termíny, přejatá slova ▪ národní obrození, české pověsti <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní vyjadřovací prostředky výtvarného umění ▪ památky jednotlivých období ▪ generace Národního divadla <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní charakteristika období, jejich časové upřesnění <p>Tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní krokové prvky tanců

Sekunda – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává kulturu jednotlivých oblastí prostřednictvím specifické hudby ▪ rozlišuje oblasti podle výrazných rytmických figur ▪ poznává typické hudební nástroje, exotické harmonie ▪ využívá hlavový i hrudní rejstřík při tvoření tónu ve zpěvu ▪ rozlišuje kultivovaný a nekultivovaný hlasový projev ▪ zvládá charakteristické rytmické prvky ▪ vytváří jednoduché variace na základě melodiky a rytmiky známých lidových motivů ▪ interpretuje skladby z historie č. hudby (např. Adam Michna, J. J. Ryba...) ▪ na základě sluchové analýzy rozlišuje skladby jednotlivých období ▪ zná výrazné osobnosti české hudby se stručnou charakteristikou tvorby ▪ zvládá zpěv i s jednoduchým doprovodem tvorby legend české pop music a jazzu ▪ zná významné české instrumentalisty, textaře, zpěváky, skladatele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ etnická hudba a world music: Afrika, Amerika, Evropa – Balkán, keltská hudba, klezmer, folklór, Středomoří, asijská hudba – Indie, Čína, Japonsko, Austrálie ▪ etnická hudba a pop, jazz, užití folklóru v klasické hudbě, poslech i interpretace ▪ B. Smetana <i>České tance</i>, A. Dvořák <i>Slovanské tance</i>, Leoš Janáček, B. Martinů ▪ česká hudba – vývoj české klasické hudby v příkladech ▪ středověká česká hudba ▪ renesance v české hudbě ▪ barokní česká hudba ▪ klasicismus v české hudbě ▪ osobnosti české pop music a jazzu 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientace na mapách světa <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojem etnika, tolerance apod. <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ specifika jednotlivých kultur ▪ vývoj českého výtvarného umění v příkladech ▪ moderní umění ▪ etnické inspirace ve výtvarném umění <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ báje a pověsti různých zemí ▪ rozbor písňových textů, zvukomalba, rytmická stavba verše, rýmu, textař = básník? <p>Cizí jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ možné překlady některých cizojazyčných textů <p>Tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ krokové variace ▪ základy tanečního vyjádření různých rytmů <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ časové rozdělení historických etap, jejich základní problematika <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ harmonie = matematika

Tercie – vš, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zopakuje si základní hudební vyjadřovací prostředky v teorii i praxi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hudba starověku a středověku ▪ hudba a její duchovní rozměr ▪ notace 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ období starověku a středověku ▪ specifika jednotlivých epoch

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sluchem rozpoznává základní hudební intervaly ▪ je schopen je zahrát či zazpívat ▪ rytmicky či melodicky doprovází jednodušší skladby z hudební historie ▪ osvojí si pojem populární hudba, charakterizuje její žánry, témata, je schopen srovnání s jinými kulturami ▪ zvládne základy harmonie ▪ chápe principy jednoduchého doprovodu podle akordových značek ▪ dokáže charakterizovat renesanční hudbu ▪ kultivovaně využívá hlasu při zpěvu jednoduchých vícehlasých skladeb ▪ rozeznává nepravidelnosti v rytmické stavbě skladeb ▪ zná základní prvky moderní populární hudby a jejich původ ▪ interpretuje spirituál, blues, identifikuje základní výrazové prostředky těchto žánrů ▪ je schopen kultivované interpretace vícehlasých skladeb, alespoň kánonů ▪ rozpozná sluchem charakteristickou hudbu barokní, klasicistní a romantickou ▪ seznámí se s problematikou operního zpěvu ▪ pochopí synkopický rytmus, specifika vyjadřování v jazzu, improvizaci, stavbu jazzových skladeb ▪ seznámí se s metodami rozšiřování hudby – působení rozhlasu, vliv filmu, komercializace hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ intervaly ▪ tradiční populární hudba – kramářské písně, opereta, městský folklór, porovnání situace v Čechách s jinými zeměmi ▪ základy jednoduchého doprovodu skladeb ▪ renesance ▪ vznik vícehlasu ▪ rytmická stavba skladby ▪ kořeny moderní populární hudby – spirituály, gospel, blues ▪ černošské rytmy ▪ melodika ▪ hudba světská a duchovní ▪ baroko – polyfonie, hudební formy ▪ vznik opery ▪ klasicismus – hudební formy, prokomponovanost ▪ romantismus – programní hudba, národní školy, rozvoj orchestru, vliv folklóru ▪ počátky jazzu – New Orleans, dixieland, Luis Armstrong ▪ 30. léta 20. století – swing ▪ zrod muzikálu a hudebního filmu ▪ 50. léta v popu – be bop, country, rock and roll ▪ 50. léta v socialistickém sektoru – masová píseň, ohlasy „západní“ hudby ▪ 60. léta ve světě i u nás – skupiny, folk, malé scény 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dějiny USA <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ texty daného období <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kultura starověku a středověku ▪ umění renesance ▪ móda, architektura, opera jako ukázka výtvarné kultury doby ▪ klasicismus ▪ umění socialistického sektoru ve srovnání s uměním západním <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ principy ovlivnění psychiky <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ specifika etnik, tolerance, psychika vykořeněného člověka ▪ techniky manipulace, působení na psychiku <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Afrika, USA <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přísná harmonická struktura skladeb <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ záznam zvuku ▪ projekce filmu ▪ vynálezy v optice

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v problematice hudby 20. století ▪ charakterizuje výrazné znaky jednotlivých směrů/škol, ▪ sluchově rozpozná neobvyklé prvky harmonické i melodické struktury ▪ seznámí se s analýzou moderní partitury, poznatky si upevňuje interpretací ▪ pozná problematiku programní hudby 20. století na základě interpretace známých skladeb této oblasti ▪ pomocí interpretace si ověřuje odlišnost hudby jednotlivých období ▪ poznává pojem hudba jako životní styl ▪ orientuje se v jednotlivých obdobích pomocí sluchové analýzy ▪ aktuálnost stylů dokumentuje na základě zevrubných znalostí hudebního vývoje osobností a skupin 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hudba 20. století ▪ impresionismus ▪ expresionismus ▪ dodekafonie ▪ 2. vídeňská škola ▪ pařížská šestka ▪ poválečná avantgarda ▪ průřez poválečnými směry v klasické hudbě ▪ Philip Glass – hudba a zvuk ▪ hudební akustika ▪ filmová hudba ▪ muzikál ▪ nonartificiální hudba ▪ 60. léta – Woodskock, hippies ▪ situace za železnou oponou-underground ▪ 60. a 70. léta v jazzu, fusion ▪ 70. léta ve světě – punk aj. ▪ 80. léta – disco, funk, syntezátory ▪ 90. léta – současné tendence 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hudba ve filmu, filmový klip <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ impresionismus, expresionismus, literární avantgardy <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hudební akustika, elektronická hudba, moderní technologie <p>Občanská výchova / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hudba odrazem společensko-politické situace ▪ manipulace davu, psychologická a filozofická problematika odcizení, vykořenění ▪ vliv hudby/hluku na člověka <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výtvarné prostředky filmu, muzikálu ▪ styl <p>Cizí jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hudební texty, prostředek generační výpovědi <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezníky uvedeného období

Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie zahrnuje vzdělávací obsah oboru *Chemie* ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* z RVP ZV a RVP G. Předmět *Chemie* integruje i část vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* z RVP ZV.

Obsah učiva je pro všechny větve stejný, zahrnuje základy obecné chemie, anorganické chemie, organické chemie a biochemie. Na počátku studia jsou žáci vedeni k vytváření základních představ o stavbě látek a jejich přeměnách, výskytu v přírodě a uplatnění v běžném životě. Žáci získávají základní dovednosti v laboratorní technice a jsou vedeni k respektování bezpečnostních pravidel, ochraně zdraví a k pozitivnímu vztahu k přírodě. Ve vyšších ročnících je kladen důraz na detailnější poznání struktury a vlastností látek, na objasnění zákonitostí chemických dějů v přírodě. Tyto vědomosti mohou žáci uplatnit nejen při dalším studiu na vysokých školách (chemicko-technologické fakulty, lékařské fakulty, farmacie, fakulty stavební, zemědělské...), ale i v každodenním životě, neboť výroby chemického průmyslu tvoří nedílnou součást našeho života.

Předmět *Chemie* se vyučuje ve všech ročnících všeobecné, německé a výtvarné větve kromě sexty v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Teoretická výuka probíhá v učebně chemie vybavené interaktivní tabulí, praktická cvičení se konají v moderní laboratoři chemie a jsou věnována tematickému okruhu *Práce s laboratorní technikou*. Žáci jsou děleni na skupiny. Laboratorní cvičení jsou rozvrhována po jedné hodině týdně ve všeobecné a výtvarné větvi od primy až do kvarty a v německé větvi od sekundy do tercie a jsou rovnoměrně rozdělena mezi přírodovědné předměty (chemii, fyziku a biologii).

Žákům s větším zájmem o obor *Chemie* je v rámci volitelných předmětů v kvintě a sextě nabízen seminář s hodinovou dotací 2 vyučovacích hodin týdně. Učivo volitelných předmětů je součástí požadavků k maturitní zkoušce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovací hodině je při výkladu používána správná odborná chemická terminologie a symbolika, tím jsou žáci vedeni k souvislému, správně strukturovanému, jazykově i odborně přesnému projevu, k vyjádření myšlenek ústní i písemnou formou. (1, 3)

Zadávání referátů vede žáky k samostatné práci s odbornou literaturou a internetem a k prohloubení jejich vědomostí v chemii. Prezentace výsledků práce žáků posiluje jejich sebevědomí a motivuje je k dalšímu vzdělávání. (1, 3)

Zařazováním problémových úloh do výuky jsou žáci vedeni k využívání správných zdrojů informací při hledání řešení a učí se používat logické postupy, učí se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. (2)

Při řešení výpočtových úloh jsou žáci vedeni k využívání svých vědomostí z matematiky a fyziky (úpravy výrazů, rovnic, správné používání fyzikální symboliky a jednotek) a dále k tomu, aby v závěru řešení reálně posoudili výsledek, k němuž dospěli. Tím se učí vyvarovat se hrubých omylů, jichž by se mohli dopustit svojí nepozorností. (2)

Při plnění zadaných úkolů jsou žáci vedeni k samostatnosti, je respektována individualita žáka, je uplatňován individuální přístup učitele jak k žákům mimořádně nadaným, tak i k žákům prospěchově slabým. (4)

V hodinách chemie je podporována řízená diskuse, a to zejména k učivu, které souvisí s aktuálními problémy společnosti (klady a zápory chemických látek a chemického průmyslu v dopadu na zdraví lidí a životní prostředí), žáci jsou cíleně vedeni k ekologickému myšlení a k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám. (5)

V rámci laboratorních cvičení jsou žáci neustále kontrolováni vyučujícím a opakovaně upozorňováni na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce v chemické laboratoři, na udržování čistoty a pořádku na pracovním místě, dále jsou vedeni k šetrnému zacházení se svěřenými laboratorními pomůckami, k dodržování laboratorního řádu, k samostatnému zvládnutí práce s laboratorní technikou, k dodržování zadaných laboratorních postupů a tím k získání potřebné manuální zručnosti nutné v běžném životě. Získávají též informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami, zejména s běžně prodávanými hořlavinami, žíraviny, zdraví škodlivými a jedovatými látkami. (6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> roziší fyzikální tělesa a látky uvede příklad chemického děje a čím se zabývá chemie roziší děj chemický a fyzikální vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) základní hodnoty a orientuje se v nich) 	<p>Úvod do studia chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezení pojmu chemie chemický děj vlastnosti látek: barva, skupenství, rozpustnost změny skupenství: tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace ap. hodnoty z tabulek: hustota, teplota tání, teplota varu 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> fyzikální děj fyzikální veličiny a jejich jednotky převody jednotek práce s matematicko-fyzikálními tabulkami
<ul style="list-style-type: none"> uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři posoudí nebezpečnost vybraných běžně dostupných látek poskytne a přivolá první pomoc při úrazu objasní v modelových situacích, jak se chovat při požáru a 	<p>Chemická laboratoř</p> <ul style="list-style-type: none"> zásady hygieny a bezpečnosti práce v chemické laboratoři první pomoc při úrazu v laboratoři: poleptání, popálení, pořezání poučení o chování při požáru nebo při haváriích spojených s únikem nebezpečných látek 	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> první pomoc

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>při haváriích spojených s únikem nebezpečných látek</p> <ul style="list-style-type: none"> ví, jak se správně zachází s chemikáliemi v domácnosti (čistící prostředky, léky, plasty a další) 		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší různorodé a stejnorodé směsi rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu použije správně pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, roztok (koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený) aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při použití v praxi vysvětlí princip jednotlivých metod oddělování složek směsi sestaví filtrační aparaturu a provede filtraci, krystalizaci, sublimaci popíše jednoduchou destilační aparaturu navrhne postup oddělení složek směsí v běžném životě uvede příklady chemických výrob založených na oddělování složek směsí zhodnotí význam vody a vzduchu pro život a uvede příklady jejich znečišťování popíše pojmy teplotní inverze a smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší navrhne, jak lze omezit znečišťování vody a vzduchu 	<p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> různorodé a stejnorodé směsi složky směsi roztoky a jejich složení rozpuštění pevných látek nasycený, zředěný, koncentrovaný roztok hmotnostní zlomek metody oddělování složek směsi: usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace voda (pitná, odpadní, čistota vody) vzduch (čistota ovzduší) 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky života vztah člověka k prostředím <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> úpravy výrazů rovnice vyjádření neznámé ze vzorce <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> koloběh vody v přírodě význam vody a vzduchu pro živé organismy
<ul style="list-style-type: none"> popíše složení atomu rozliší pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina používá značky a názvy vybraných chemických prvků vyhledá v tabulce názvy prvků ke známým protonovým číslům a zapíše správně ke značce 	<p>Částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> atom a jeho složení prvky jako základní chemické látky elektronový obal atomu elektronegativita ionty 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> jaderná fyzika

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> prvku protonové číslo rozlíší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny vysvětlí vznik molekuly a iontů 	<ul style="list-style-type: none"> chemická vazba molekuly, sloučeniny 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlíší v PSP periody a skupiny vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi určí počet valenčních elektronů u atomů známých prvků 	Periodická soustava prvků <ul style="list-style-type: none"> periodický zákon periodická soustava prvků (PSP) 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlíší kovy a nekovy rozpozná kovy a nekovy v PSP uveče příklady praktického využití vybraných kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) a slitin (mosaz, bronz, dural) 	Významné prvky <ul style="list-style-type: none"> kovy a nekovy – obecné vlastnosti umístění kovů a nekovů v PSP kovová vazba významné kovy korozce 	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí význam kyslíku a vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země určí oxidační čísla atomů prvků v oxidech zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů posoudí vliv vybraných oxidů na životní prostředí zapiše vzorce a názvy sulfidů a halogenidů uveče příklady praktického využití vybraných nekovů (H, halogenů, S, C, Si, P, N) 	Dvouprvkové sloučeniny <ul style="list-style-type: none"> kyslík, ozonová vrstva oxidační číslo názvosloví oxidů významné oxidy skleníkový efekt základy názvosloví anorganických sloučenin významné nekovy: H, halogeny, S, C, Si, P, N 	Enviromentální výchova <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> plynný obal Země
<ul style="list-style-type: none"> uveče zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce rozlíší výchozí látky a produkty chemické reakce v konkrétních příkladech přečte zápis chemické rovnice s využitím názvů chemických látek provádí základní chemické výpočty (hmotnosti atomů a mo- 	Chemické veličiny a výpočty <ul style="list-style-type: none"> zákon zachování hmotnosti chemická reakce jednoduchá chemická rovnice stechiometrický koeficient hmotnosti atomů a molekul látkové množství, molární hmotnost, molární objem, látková koncentrace 	Matematika <ul style="list-style-type: none"> úpravy výrazů rovnice vyjádření neznámé ze vzorce Fyzika <ul style="list-style-type: none"> fyzikální veličiny a jejich jednotky převody jednotek práce s matematicko-fyzikálními tabulkami

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>lekul, látkové množství, molární hmotnost a objem, látková koncentrace)</p> <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje chemické výpočty při řešení praktických problémů uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí význam jejich využití 		
<ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin ovládá bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při poleptání těmito látkami vysvětlí vznik kyselých dešťů a zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a zhodnotí výsledek měření rozlíší kyselost a zásaditost roztoku použitím indikátorů ví, jak se správně zachází s chemikáliemi v domácnosti (čistící prostředky, léky, plasty a další) 	<p>Kyseliny a zásady</p> <ul style="list-style-type: none"> kyseliny a jejich obecné vlastnosti rozdělení kyselin – bezkyslíkaté, kyslíkaté názvosloví kyselin strukturní vzorce kyselin některé významné kyseliny kyselé deště zásady obecné vlastnosti zásad názvosloví hydroxidů některé významné hydroxidy indikátory, pH 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> zapiše chemickou rovnici neutralizaci uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi zapiše vybrané soli (sírany, uhličitany, dusičnany, fosforečnany) vzorcem a naopak vysvětlí pojmy: tvrdá a měkká voda, malta, sádra, beton, keramika uvede příklady využití solí v praxi a zhodnotí jejich význam uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí 	<p>Soli</p> <ul style="list-style-type: none"> neutralizace soli názvosloví solí přehled důležitých solí hydrogensoli a krystalohydráty průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky) stavební pojiva, sklo, keramika 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí

Sekunda – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá z jednoduché chemické rovnice hmotnost a objem výchozí látky nebo produktu uplatňuje tyto výpočty při řešení praktických problémů 	Chemické výpočty <ul style="list-style-type: none"> výpočty – opakování známých veličin: látkové množství, molární hmotnost, molární objem, látková koncentrace, hmotnostní zlomek, hmotnostní procento, výpočty z chemických rovnic 	Matematika <ul style="list-style-type: none"> úpravy výrazů rovnice vyjádření neznámé ze vzorce
<ul style="list-style-type: none"> provede jednoduché redoxreakce v laboratoři vede příklady prakticky důležitých redoxreakcí a zhodnotí jejich význam v praxi 	Redoxní děje <ul style="list-style-type: none"> redoxní reakce redoxní vlastnosti prvků metody získávání kovů z rud elektrolýza a její význam v praxi, galvanické články korozí kovů 	Fyzika <ul style="list-style-type: none"> molekulová fyzika a termika elektrolýza kovy
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady paliv a popíše jejich vlastnosti zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových) na životní prostředí rozlíší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem zhodnotí význam jaderné energie uvede příklady prakticky důležitých exotermických a endotermických dějů 	Zdroje energie <ul style="list-style-type: none"> zdroje energie vyčerpitelné a nevyčerpitelné zdroje energie exotermické a endotermické reakce fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) průmyslové zpracování ropy průmyslově vyráběná paliva jaderná energie 	Enviromentální výchova <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> rozlíší anorganické a organické sloučeniny uvede vzorce nejjednodušších uhlovodíků, dále uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití zhodnotí vztah uhlovodíků a automobilismu 	Základy organické chemie, základní uhlovodíky <ul style="list-style-type: none"> základy organické chemie významné prvky v organických sloučeninách uhlovodíky: alkany a cykloalka- 	Enviromentální výchova <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> provede důkazové reakce přítomnosti uhlíku a vodíku v organické látce a dále důkaz násobné vazby 	<ul style="list-style-type: none"> ny, alkeny, alkyny, areny uhlovodíky a automobilizmus 	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy uhlovodík a derivát uhlovodíku provede důkaz přítomnosti halogenu v organické látce rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladu vzorců známých derivátů popíše vliv freonů na životní prostředí rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, kyseliny octové, formaldehydu a acetonu uvede jejich vlastnosti a příklady využití v praxi, zhodnotí jejich význam posoudí nebezpečnost požívání alkoholu a objasní jeho vliv na zdraví člověka uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí umí samostatně zpracovat krátký referát na zadané odborné téma 	<p>Deriváty uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> deriváty uhlovodíků halogenderiváty, freony kyslíkaté deriváty: alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery, esterifikace organická chemie v praxi (využití a význam) 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretace vztahu mediálních sdělení a reality stavba mediálních sdělení tvorba mediálního sdělení <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> nebezpečí požívání alkoholu alkohol jako droga
<ul style="list-style-type: none"> uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy zná zásady zdravé výživy 	<p>Základy biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> významné látky v živých organizmech sacharidy, fotosyntéza, dýchání tuky bílkoviny vitamíny jejich zdroje, vlastnosti a příklady funkcí těchto látek v lidském těle biokatalyzátory potraviny chemie ve společnosti proces chemizace, chemický průmysl v ČR chemická přeměna surovin v produkty 	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> koloběh prvků v přírodě biogenní prvky, přírodní látky význam fotosyntézy a buněčného dýchání

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se zhruba v základních rizicích souvisejících s chemickým průmyslem a životním prostředím ▪ doloží na příkladech význam chemických výrob pro hospodářství a pro člověka ▪ vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady z praxe ▪ zjistí, kde a jak dochází ke znečišťování životního prostředí a navrhne postup, jak tomu předcházet ▪ rozliší plasty od dalších látek ▪ uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití ▪ posoudí vliv používání plastů na životní prostředí ▪ rozliší přírodní a syntetická vlákna ▪ uvede výhody a nevýhody jejich používání ▪ uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ▪ zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů ▪ rozpozná označení toxických, výbušných a hořlavých látek (zná význam tříd nebezpečnosti) ▪ uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavými a výbušninami a posoudí jejich nebezpečnost (aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu) ▪ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ▪ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie spojené s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ biotechnologie, enzymy <p>Chemie ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ plasty a syntetická vlákna, recyklace ▪ otravné látky ▪ léčiva, pesticidy, detergenty ▪ rozdělení hořavin, hašení ▪ látky ohrožující zdraví (běžně prodávané látky, nebezpečné látky, nebezpečný průběh reakcí) ▪ drogy ▪ látky zdraví prospěšné ▪ chemie a životní prostředí 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ vztah člověka k prostředí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ látky ohrožující zdraví <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používání hnojiv v zemědělství ▪ minerální výživa rostlin

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>pečných látek</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklad volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, které se objevují při jejich konzumaci ▪ posoudí význam léčiv 		

Tercie – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá a používá odbornou terminologii ▪ umí odvodit vzorce anorganických sloučenin ▪ umí rozepsat stavbu atomového jádra i elektronového obalu u všech nepřechodných prvků ▪ využívá znalostí o chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně – chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	<p>Stavba atom, chemická vazba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba hmoty, hmotnost atomů a molekul, látkové množství ▪ složení a struktura atomu ▪ jádro atomu ▪ radioaktivita, základní pojmy ▪ struktura elektronového obalu, kvantová čísla, orbitaly, elektronová konfigurace ▪ PSP, periodický zákon, ▪ elektronegativita ▪ chemická vazba, vznik a typ ▪ chemických vazeb ▪ slabé vazebné interakce 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jaderná chemie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí ▪ provede jejich klasifikaci ▪ zhodnotí jejich využívání ▪ zapíše chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce ▪ upraví pomocí stechiometrických koeficientů i složitější chemickou rovnici a vypočítá z ní potřebné veličiny k reaktantu či produktu ▪ uplatňuje základní chemické výpočty při řešení praktických problémů 	<p>Chemické reakce a výpočty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chemické reakce a jejich klasifikace ▪ chemické rovnice a jejich úprava, základní výpočty z chemických rovnic ▪ hmotnostní zlomek 	<p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úpravy výrazů ▪ rovnice ▪ vyjádření neznámé ze vzorce
<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá odbornou terminologii z nižšího ročníku na téma roztoky a chemické výpočty ▪ vyjádří složení roztoků a jeho změny při použití směšovací rovnic a křížového pravidla 	<p>Roztoky a výpočty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ roztoky ▪ druhy, vznik a složení roztoků ▪ vyjadřování složení roztoků a jeho změny 	<p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úpravy výrazů ▪ rovnice ▪ vyjádření neznámé ze vzorce

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ odvodí vnitřní souvislosti mezi strukturou a chováním látek, typem reakcí a jejich průběhem ▪ odvodí základní vlastnosti vybraných nepřechodných prvků a jejich sloučenin z umístění v PSP ▪ odvodí a zdůvodní vazebné možnosti prvků téže skupiny a porovná je s prvky skupiny jiné ▪ poskytne informace o výskytu, vlastnostech, reaktivitě, sloučeninách a využití vybraných nepřechodných prvků, zhodnotí jejich význam v běžném životě a v lidském organizmu ▪ umí s pomocí literatury zpracovat určité téma z anorganické chemie na odborné úrovni s následnou prezentací 	<p>Anorganická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy anorganické chemie, mineralogie ▪ vodík, kyslík a jejich sloučeniny ▪ ozonová vrstva ▪ voda, její vlastnosti, význam, tvrdost a ochrana vod ▪ chemie prvků, jejich klasifikace ▪ nepřechodné prvky: vzácné plyny, halogeny, chalkogeny, pentely, tetrelly, triely, alkalické kovy, kovy alkalických zemin 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ vztah člověka k prostředí ▪ základní podmínky života <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ▪ stavba mediálních sdělení ▪ tvorba mediálního sdělení <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výskyt prvků v přírodě a jejich využití <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ voda, vzduch ▪ biogenní prvky

Kvarta – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozdělí prvky na přechodné a nepřechodné a porovná jejich vlastnosti z postavení v PSP ▪ popíše obecné vlastnosti přechodných kovů a rozčlení je do skupin ▪ uvede příklady praktického využití vybraných kovů a zhodnotí jejich význam ▪ popíše podrobně výrobu železa a jeho následné zpracování, význam a využití zhodnotí význam f-prvků v souvislosti s jadernou energetikou 	<p>Kovy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chemie přechodných prvků ▪ obecné vlastnosti kovů ▪ základy názvosloví ▪ koordinačních sloučenin ▪ vybrané přechodné kovy: železo, měď, zinek, chrom, nikl, rtuť ap. ▪ vnitřně přechodné kovy ▪ jaderná energetika 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kovy, nekovy, polokovy ▪ jaderná energie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí objasnit pojmy chemická reakce, chemická rovnice, zapíše chemickou rovnici a vyčíslí ji, určí typ chemické reakce ▪ objasní podstatu průběhu redoxní, acidobazické, koordinační a srážecí reakce ▪ uvede základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce ▪ vysvětlí pojmy aktivační energie a aktivovaný komplex ▪ vysvětlí působení katalyzátorů a katalyzátorových jedů a uvede příklady z praxe ▪ rozliší chemické děje podle tepelné bilance (exotermické a endotermické reakce) ▪ objasní pojmy reakční teplo a standardní reakční teplo, termochemická rovnice ▪ aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla reakce z termochemických rovnic ▪ vysvětlí pojem chemické rovnováhy v soustavě a její dynamický charakter ▪ posoudí vlivy na rovnovážné složení směsi a posoudí význam optimálního průběhu chemické reakce v průmyslu 	<p>Obecná chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zákonitosti přeměn výchozích látek na produkty (obecná chemie) ▪ základy termodynamiky a termochemie ▪ základy chemické kinetiky ▪ základy chemických rovnováh ▪ základy elektrochemie 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ entropie ▪ energie ▪ rychlost chemických reakcí ▪ elektrochemie

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ovládá pojem rovnovážná konstanta a dále pojmy: elektrolytická disociace, elektrolyt, protolytický děj, konjugovaný pár, disociační konstanta kyselin a zásad (porovná sílu kyselin a zásad podle hodnot této konstanty), amfoterní látka, autoprotolýza vody, iontový součin vody, pH vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad vysvětlí podstatu hydrolýzy solí používá správně pojmy oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo, oxidačně redukční děj porovná podle Beketovovy elektrochemické řady napětí schopnost prvků tvořit kationy ve vodném prostředí a schopnost prvků působit jako oxidační (redukční) činidlo odhadne směr průběhu reakce na základě znalosti redoxního potenciálu vysvětlí princip elektrolýzy a galvanického článku, zhodnotí jejich význam a na konkrétních příkladech vysvětlí jejich využití v praxi 		
<ul style="list-style-type: none"> odvodí ze znalostí o stavbě atomu postavení uhlíku v PSP (obrovský počet organických sloučenin) a zdůvodní jeho vaznost popíše typy vazeb v organických sloučeninách a vysvětlí vliv charakteru vazeb na vlastnosti látek rozliší základní typy vzorců organických sloučenin a objasní pojem izomerie 	Organické chemie <ul style="list-style-type: none"> organická chemie jako věda, její historie a význam vlastnosti atomu uhlíku, excitační, hybridizace typy vzorců organických sloučenin izomerie 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládne rozdělení organických sloučenin do základních skupin (uhlovodíky a jejich deriváty) rozliší základní uhlovodíky 	Organické sloučeniny <ul style="list-style-type: none"> klasifikace organických sloučenin a jejich surovinové zdroje základy názvosloví organických sloučenin (systema- 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky života vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>(alkany, alkeny, alkyny, areny) a popíše jejich zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> aplikuje pravidla organického názvosloví při popisu stavby a vlastností základních uhlovodíků využívá i triviální a dvousložkové názvosloví pro známé sloučeniny z praktického života 	<p>tické, dvousložkové, triviální)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> odvodí základní typy chemických reakcí organických sloučenin (adice, eliminace, substituce a přesmyk a dále reakce elektrofilní, nukleofilní, radikálové a reakce polymerační) aplikuje je na nejvýznamnější zástupce uhlovodíků a zhodnotí jejich význam a využití v praxi vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí (ropné havárie) a toxické působení arénů rozliší substituenty I. a II. třídy a objasní jejich vliv na reaktivitu uhlovodíku 	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> elementární organické reakce uhlovodíky nasycené, nenasyčené, aromatické substituenty I. a II. třídy indukční a mezomerii efekt 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí organické sloučeniny do základních skupin včetně nejvýznamnějších zástupců využívá základní názvoslovné principy u všech typů derivátů vysvětlí jejich chemické vlastnosti na základě objasnění charakteru funkční skupiny uvede prakticky významné reakce derivátů uhlovodíků a zaměří se na hodnocení jejich využívání v praxi umí odhadnout produkty běžných reakcí v závislosti na reakčních podmínkách popíše vlastnosti významných derivátů uhlovodíků a posoudí jejich vliv na člověka a životní prostředí objasní praktické použití heterocyklických sloučenin 	<p>Deriváty uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> deriváty uhlovodíků halogenderiváty kyslíkaté deriváty (alkoholy, fenoly, ethery, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny), substituční a funkční deriváty karboxylových kyselin organokovové sloučeniny sírné deriváty (trioly, sulfidy a sulfonové kyseliny) dusíkaté deriváty (aminy, nitrosloučeniny, azosloučeniny, diazoniové soli) organické deriváty kyseliny uhličitě heterocyklické sloučeniny (základní složení a struktura, význam, použití) 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> organické látky v živých soustavách <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretace vztahu mediálních sdělení a reality stavba mediálních sdělení tvorba mediálního sdělení

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> umí s pomocí literatury zpracovat určité téma z organické chemie na odborné úrovni s následnou prezentací 		

Kvinta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje alkaloidy a uvede jejich přírodní zdroje, rozdělení a fyziologické účinky na organismus člověka vysvětlí význam alkaloidů pro farmacii a lékařství zhodnotí projevy narkomanie současné společnosti zhodnotí význam léčiv 	Alkaloidy <ul style="list-style-type: none"> alkaloidy vlastnosti a farmakologické účinky alkaloidů opiové, tropanové, námelové a některé další alkaloidy 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> látky ohrožující zdraví nebezpečí drogové závislosti
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje terpeny zapiše isoprenovou jednotku uvede rozdělení terpenů podle počtu isoprenových jednotek zhodnotí význam vybraných zástupců v praxi charakterizuje steroidy a zapiše vzorec steranu uvede rozdělení steroidů, jejich zdroje a význam v praxi 	Izoprenoidy <ul style="list-style-type: none"> izoprenoidy a jejich rozdělení izopren terpeny a steroidy 	Biologie <ul style="list-style-type: none"> přírodní látky terpeny a steroidy
<ul style="list-style-type: none"> zapiše rovnicí vznik triacylglycerolů vysvětlí procesy žluknutí a oxidační polymerace tuků objasní proces ztužování tuků a alkalickou hydrolýzu tuků a zapiše rovnicemi zhodnotí význam tuků v potravě jejich vliv na zdraví člověka vysvětlí průmyslové využití tuků a vosků zná zásady zdravé výživy 	Lipidy <ul style="list-style-type: none"> chemické reakce acylglycerolů složené lipidy vosky 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky života Biologie <ul style="list-style-type: none"> význam lipidů v lidském těle
<ul style="list-style-type: none"> objasní vznik sacharidů v přírodě zapiše acyklické a cyklické vzorce vybraných monosacharidů 	Sacharidy <ul style="list-style-type: none"> sacharidy složení, vlastnosti, zdroje a rozdělení sacharidů souhrnné, acyklické a cyklické 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky života Biologie <ul style="list-style-type: none"> význam sacharidů v lidském

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí optickou a konfigurační izomerii monosacharidů zhodnotí redukční vlastnosti sacharidů uvede příklady významných disacharidů a polysacharidů a zapíše souhrnné rovnice jejich vzniku popíše biologický a průmyslový význam sacharidů zná zásady zdravé výživy 	<p>formy monosacharidů</p> <ul style="list-style-type: none"> optická izomerie důležité disacharidy a polysacharidy 	těle
<ul style="list-style-type: none"> ovládá chemické vzorce vybraných aminokyselin charakterizuje proteinogenní aminokyseliny a jejich prostorovou izomerii zapíše rovnicí vznik peptidické vazby a vysvětlí její důkaz dokáže popsat trojrozměrnou strukturu bílkovin a její stabilizující vazebné interakce vysvětlí nativní stav bílkovin a denaturace porovná jednoduché a složené bílkoviny a jejich funkce 	<p>Bílkoviny</p> <ul style="list-style-type: none"> bílkoviny složení a funkce bílkovin příklady, vzorce a vlastnosti aminokyselin izomerie vznik peptidů trojrozměrná struktura nativní stav a denaturace bílkovin 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky života <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> význam bílkovin v lidském těle
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí složení nukleosidu a nukleotidu definuje gen popíše strukturu DNA uvede typy RNA a vysvětlí jejich strukturu a funkci objasní proces replikace DNA s aplikací komplementarity bází popíše mechanismus transkripce vysvětlí mechanismus translace a proces proteosyntézy 	<p>Nukleové kyseliny</p> <ul style="list-style-type: none"> nukleové kyseliny a syntéza bílkovin informační molekuly, jejich stavba a význam molekulární základy dědičnosti replikace transkripce, translace genetický kód proteosyntéza 	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> nukleové kyseliny proteosyntéza
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí význam organické chemie v moderní společnosti, její zdroje, vliv na zdraví člověka a na životní prostředí ovládá pojmy termoplasty, reaktoplasty a elastomery charakterizuje a porovnává řetězové a stupňovité polyreak- 	<p>Organická chemie v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> organická chemie v praxi základní suroviny průmyslové organické chemie syntetické polymery polymerace, kopolymerace, polykondenzace a polyadice 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>ce, polymerace, kopolymerace, polykondenzace a polyadiace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapíše schéma vzniku vybraných plastů a syntetických vláken ▪ posoudí vliv plastů na životní prostředí ▪ uvede výhody a nevýhody syntetických vláken ▪ vysvětlí pojmy detergenty, tenzidy a mechanismus jejich účinku ▪ posoudí vliv detergentů na životní prostředí ▪ charakterizuje vybrané skupiny syntetických barviv a jejich uplatnění v praxi ▪ popíše hlavní skupiny léčiv a jejich účinky na lidský organismus a v tomto smyslu rozumí vztahu mediálních sdělení a reality (rozlišuje pojmy reklama – zpráva a také faktický obsah – fiktivní obsah) ▪ využívá znalostí o insekticidech a herbicidech k zhodnocení jejich vlivu na zdraví a dopad na životní prostředí ▪ ví, jak se správně zachází s chemikáliemi v domácnosti ▪ zhodnotí význam léčiv 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přehled důležitých plastů a syntetických vláken ▪ likvidace a recyklace plastů, třídění odpadů ▪ syntetické detergenty ▪ hydrofilní a hydrofobní části tenzidů ▪ mýdla, alkylsulfáty, arensulfonáty ▪ syntetická barviva a pigmenty ▪ léčiva a jejich rozdělení podle účinku ▪ pesticidy 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ látky ohrožující zdraví

Informatika a výpočetní technika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Informatika a výpočetní technika* (dále IVT) představuje v rámci vzdělání součást oboru *Informační a komunikační technologie*.

IVT klade důraz na schopnost efektivního využívání moderních technologií, na zodpovědnou a kritickou práci s informacemi. Žáci se v tomto předmětu učí samostatně a bezpečně pracovat převážně s běžně dostupným a vyžadovaným softwarem i hardwarem, dále se postupně učí základním principům, terminologii, v neposlední řadě i analýze a řešení problémů, algoritmizaci. Důležitým prvkem výuky je schopnost zodpovědně pracovat s množstvím informací, které nám současné technologie nabízí.

Na počátku studia jsou žáci vedeni především ke zvládnutí výpočetní techniky na základní úrovni (e-Skills členění počítačové gramotnosti) tak, aby se jim jejich vědomosti a dovednosti staly nástrojem, kterého využijí i v ostatních předmětech. Později se pozvolna přechází do střední úrovně a v některých oblastech i do úrovně pokročilé.

Při výuce jsou třídy rozděleny na dvě skupiny. Každý žák pracuje u jednoho počítače.

Výuka informatiky probíhá v primě, tercii a kvartě všeobecného studia, v primě, tercii a kvartě studia zaměřeného na výtvarnou výchovu a v primě, sekundě, tercii a kvartě studia s rozšířenou výukou německého jazyka. Předmět se vyučuje ve dvouhodinových blocích jednou týdně (v ročnících s jednohodinovou dotací probíhá výuka pouze v jednom pololetí). Od kvinty je dána žákům možnost v informatice pokračovat ve volitelných dvouhodinových seminářích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede studenty k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací, dále vede žáky k využívání moderních informačních a komunikačních technologií a k pochopení funkce výpočetní techniky vůbec. Podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů. Učí žáky složitější problémy analyzovat, dílčí problémy vyřešit a syntézou dílčích řešení dospět k řešení původního problému. Významnou měrou podporuje a rozvíjí algoritmické myšlení. Při skupinových pracích podporuje tvorbu pozitivních sociálních vztahů, ukazuje, že budování takových vztahů vede k rychlejší a kvalitnější práci a úspěšnému splnění úkolu. (1, 2, 4)

Učitel předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci, podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé, na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje studentům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu, učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou. Vyučovací předmět IVT spolupracuje s ostatními předměty na celkovém rozvoji občanských kompetencí tak, jak jsou obsaženy v RVP. (3, 5)

Učitel naučí žáky využívat základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie, ovládat bezpečnou práci s hardware a ostatními prvky výpočetní techniky. Vede žáky k respektování pravidel bezpečného zacházení se softwarem, k chránění dat před poškozením, ztrátou a zneužitím. (5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ví, jak se zachovávat bezpečnost v učebně IVT ▪ má přehled o vývoji výpočetní techniky ▪ je schopen rozpoznat základní hardwarové komponenty ▪ zná základní terminologii ▪ orientuje se na uživatelské úrovni ve zvoleném operačním systému ▪ je schopen prakticky využívat internet ▪ má přehled o výhodách a nebezpečí internetu ▪ ovládá na odpovídající úrovni vybraný typ internetového prohlížeče ▪ dokáže vytvářet a upravovat dokumenty, dodržuje základní pravidla pro jejich editaci ▪ ovládá práci s programem na tvorbu prezentace ▪ je schopen zpracovat a prezentovat na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě ▪ je schopen vytvářet jednoduché tabulky a používat v nich elementární vzorce 	<p>Úvod do informatiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poučení o bezpečnosti práce a pravidlech chování v učebně informatiky ▪ historie počítačů ▪ počítač a jeho části (hardware) ▪ základní pojmy (základní části počítače, bit, byte, zobrazení znaků a čísel) ▪ základní pojmy (soubor, adresář, struktura adresářů atd.) ▪ operační systém, základní obsluha, typy souborů, vyhledávání souborů, atd. <p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledávací stránky ▪ práce s prohlížeči ▪ základní způsoby vyhledávání informací ▪ elektronická pošta a její využití ▪ otázky bezpečnosti (viry, spam) <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pravidla pro psaní souvislých textů ▪ ukládání, otevírání a uzavírání souborů ▪ úpravy souborů formátování vkládání formátovacích znaků <p>Prezentace na počítači</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ukázka prezentace ▪ zásady pro zpracování prezentace ▪ práce s textem ▪ schémata, tabulky, grafy, obrázky ▪ vlastnosti snímků a vlastnosti objektů 	<p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmy věta, odstavce atd. <p>Všechny ostatní předměty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledávání a zpracovávání informací

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<ul style="list-style-type: none"> práce na vlastním projektu <p>Tabulkový procesor</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváření jednoduchých tabulek a sestavování elementárních vzorců 	

Sekunda – nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> zvládá i některé pokročilejší funkce zvoleného textového editoru má přehled o podmínkách, které by měla každá webová stránka splňovat je schopen sám vytvářet jednodušší stránky je schopen vytvářet tabulky a používat v nich vzorce 	<p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> vkládání objektů základní a pokročilé nástroje práce s tabulkami <p>Úprava obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy elementární úpravy obrázků <p>Tvorba webových stránek</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení s principem webu odkazy a jejich použití základní prvky webové stránky použití stylů základní pravidla pro vytváření webu přístupnost webu publikace webu tvorba vlastního projektu <p>Tabulkový procesor</p> <ul style="list-style-type: none"> základní princip tabulkového procesoru (hodnota, vzorec) typy hodnot (číslo, řetězec) jednoduché vzorce, druhy odkazů vytváření vzorců 	<p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> výrazy funkce základy statistiky a finanční matematiky <p>Všechny ostatní předměty</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentace informací

Tercie – vš, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> zvládá i některé pokročilejší funkce zvoleného textového editoru má přehled o podmínkách, které by měla každá webová stránka splňovat je schopen sám vytvářet jedno- 	<p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> vkládání objektů základní a pokročilé nástroje práce s tabulkami <p>Úprava obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy 	<p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> výrazy funkce základy statistiky a finanční matematiky <p>Všechny ostatní předměty</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>dušší stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen vytvářet tabulky a používat v nich vzorce orientuje se v kancelářských databázích dokáže navrhnout a sestavit jednoduchou databázi, včetně uživatelských prvků 	<ul style="list-style-type: none"> elementární úpravy obrázků <p>Tvorba webových stránek</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení s principem webu odkazy a jejich použití základní prvky webové stránky použití stylů základní pravidla pro vytváření webu přístupnost webu publikace webu tvorba vlastního projektu <p>Tabulkový procesor</p> <ul style="list-style-type: none"> základní princip tabulkového procesoru (hodnota, vzorec) typy hodnot (číslo, řetězec) jednoduché vzorce, druhy odkazů vytváření vzorců základní funkce a jejich využití složené funkce práce s daty (řazení, výběr, souhrny) <p>Databáze</p> <ul style="list-style-type: none"> typy položek a definice databázové věty dotazy 	<ul style="list-style-type: none"> prezentace informací

Tercie – nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> je schopen vytvářet tabulky a používat v nich vzorce orientuje se v kancelářských databázích dokáže navrhnout a sestavit jednoduchou databázi, včetně uživatelských prvků 	<p>Tabulkový procesor</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváření vzorců základní funkce a jejich využití složené funkce práce s daty (řazení, výběr, souhrny ap.) <p>Databáze</p> <ul style="list-style-type: none"> typy položek a definice databázové věty dotazy 	<p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> výrazy funkce základy statistiky a finanční matematiky

Kvarta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v kancelářských databázích ▪ dokáže navrhnout a sestavit jednoduchou databázi, včetně uživatelských prvků ▪ dovede aplikovat zásady algoritmizace při řešení konkrétních problémů ▪ uvědomuje si možnosti, které programování nabízí 	<p>Databáze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ formuláře ▪ sestavy ▪ propojování a indexování databázových tabulek <p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojem algoritmu ▪ zápis algoritmu ▪ proměnná ▪ základní příkazy ▪ lineární programy ▪ použití podmínky a cyklu ▪ složitost algoritmu ▪ procedury a funkce 	<p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výrazy ▪ funkce ▪ základy statistiky a finanční matematiky ▪ základní poznatky z matematiky ▪ posloupnosti (pouze intuitivně) ▪ řady (pouze intuitivně) ▪ pravděpodobnost (pouze intuitivně)

Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Matematika* pokrývá vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace*. Cílem je nejen poskytnout žákům vzdělání v souladu s požadavky RVP ZV a RVP G a připravit je na společnou část maturitní zkoušky, ale dát také možnost schopným, nadaným a zainteresovaným žákům získat kvalitní matematický základ pro další studium.

Na všeobecném studiu je matematika vyučována 24 týdenních hodin (podle učebního plánu pro jednotlivé ročníky 5-4-4-4-3-4), v obou zaměřených větvích je časová dotace 21 týdenních hodin (podle učebního plánu pro jednotlivé ročníky 4-4-3-3-3-4). Ve všech ročnících je jedna hodina týdně dělená na dvě skupiny – tato hodina slouží především k intenzivnímu procvičení probraného učiva.

Obsah učiva je pro všechny větve stejný. Na počátku studia klademe důraz na doplnění učiva ZŠ a sjednocení vstupní úrovně znalostí. Na zaměřených větvích je kvůli nižší hodinové dotaci menší prostor pro procvičení látky. Na všeobecné větvi naopak hodinová dotace umožňuje větší prohloubení učiva a procvičení náročnějších úloh nad rámec RVP. Obtížnost a hloubka učiva je aktuálně přizpůsobována s ohledem na schopnosti a pokročilost žáků.

Žáci se pravidelně zúčastňují matematických soutěží (*Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda* aj.) a korespondenčních seminářů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výukou matematiky významně rozvíjíme logické, abstraktní i analytické myšlení. Důležitý je také rozvoj geometrické představivosti. Matematika vytváří a popisuje modely reálných situací z oblasti fyziky, chemie, biologie, ekonomie aj. Je uplatňována ve všech oborech i v každodenním životě.

Při výuce matematiky respektujeme návaznosti jednotlivých tematických celků. Probíraná témata se cyklicky s postupně se zvyšujícími nároky opakují. Jejich pořadí respektuje přirozený vývoj žáka a zároveň zohledňuje využití matematiky v dalších předmětech. Žáky seznamujeme s různými postupy a učíme je rozpoznávat jejich efektivitu. Rozvíjíme v nich tvořivost, vytrvalost, schopnost řešit problémové úlohy, a to samostatně i ve skupinách. Zejména při rýsování budujeme v žácích pečlivost a preciznost. Podporujeme tvůrčí atmosféru, diskuzi o postupu i správnosti řešení, vytváření a ověřování hypotéz. Žáky vedeme k odhodlání prezentovat svůj názor a obhájit jej před ostatními, k autokorekci chyb a k sebekritickému a spravedlivému hodnocení. (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Žáci se učí přesnému matematickému vyjadřování, používání správné terminologie a symboliky stejně jako efektivnímu využívání matematických pomůcek (tabulky, kalkulátory, rýsovací potřeby, počítačové programy). Při řešení slovních úloh rozvíjí svou čtenářskou gramotnost. Zadáváním úloh spojených s běžným životem podněcujeme zájem žáků o matematiku a jejich samostatnou snahu o matematizaci reálných situací. (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
Číslo a proměnná <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oborech $\mathbb{N}$, $\mathbb{Z}$, $\mathbb{Q}$ a $\mathbb{R}$ chápe geometrický význam absolutní hodnoty čísla zaokrouhluje, provádí odhady s danou přesností, využívá kalkulátor pracuje s poměrem, řeší aplikační úlohy na procenta provádí početní operace s přirozenými mocninami a odmocninami, upravuje výrazy s celým záporným exponentem popisuje reálné situace pomocí proměnných, určí hodnotu výrazu provádí početní operace s mnohočleny, rozkládá mnohočlen na součin pomocí vzorců a vytýkání určí definiční obor jednoduchého lomeného výrazu, krátí a rozšiřuje lomený výraz pomocí ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a jejich soustavy a aplikuje je na reálné situace užívá rozklad mnohočlenu na součin k řešení anulovaných rovnic vyšších stupňů operuje s intervaly řeší lineární nerovnice 	Opakování a prohloubení učiva ZŠ <ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla, dělitelost celá, racionální a reálná čísla absolutní hodnota neznámá, jednoduché rovnice trojčlenka, poměr, procenta 	Fyzika, chemie <ul style="list-style-type: none"> získání matematického aparátu pro řešení fyzikálních a chemických úloh
	Mocniny a odmocniny <ul style="list-style-type: none"> druhá a třetí mocnina druhá a třetí odmocnina násobení, dělení a umocňování mocnin s přirozeným exponentem mocniny se záporným celým exponentem zápis čísel ve tvaru $a \cdot 10^n$ 	Fyzika <ul style="list-style-type: none"> převody jednotek
Geometrie v rovině <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, odhaduje a počítá jejich obsahy a obvody užívá Pythagorovu větu k řešení úloh o pravoúhlých trojúhelnících užívá k argumentaci věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků sestrojí obraz rovinného útvaru 	Výrazy 1 <ul style="list-style-type: none"> mnohočlen sčítání a odčítání mnohočlenů násobení mnohočlenu jedním členem, násobení mnohočlenů dělení mnohočlenu jedním členem druhá mocnina mnohočlenu rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání, užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ jednoduchý lomený výraz, jeho definiční obor, krácení a rozšiřování 	
	Lineární rovnice a nerovnice <ul style="list-style-type: none"> rovnost, rovnice, zkouška ekvivalentní úpravy a jejich užití při řešení lineárních rovnic vyjádření neznámé ze vzorce rovnice v součinném tvaru interval, průnik a sjednocení intervalů nerovnost, lineární nerovnice soustavy lineárních rovnic s jednou neznámou 	Fyzika, chemie <ul style="list-style-type: none"> získání matematického aparátu pro řešení fyzikálních a chemických úloh

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	
<p>v osově a středové souměrnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe goniometrické funkce jako poměry délek stran v pravouhlém trojúhelníku a užívá je k řešení geometrických úloh pomocí tabulek a kalkulačce určí hodnotu goniometrické funkce k danému úhlu (a naopak) chápe Thalétovu kružnici jako množinu bodů dané vlastnosti, užívá Thalétovu větu k argumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy, které lze řešit pomocí lineárních rovnic, speciálně úlohy o pohybu, o společné práci a o směsích soustavy dvou lineárních rovnic, metoda sčítací a dosazovací 	<p>Fyzika, Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> úlohy o pohybu, o směsích <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy s reálnými biologickými daty <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vztah člověka k životnímu prostředí ochrana přírody 	
	<p>Trojúhelník, čtyřúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> klasifikace trojúhelníků podle délek stran a velikostí vnitřních úhlů výška, těžnice, střední příčka trojúhelníku kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku 		
	<ul style="list-style-type: none"> Pýthagorova věta, obvod a obsah trojúhelníku klasifikace rovnoběžníků (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník), jejich základní vlastnosti, obvod a obsah, lichoběžník osová a středová souměrnost shodnost a podobnost geometrických útvarů, věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků goniometrické funkce ostrého úhlu 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> vektorové veličiny, skládání a rozklad sil <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> měřítko mapy 	
	<p>Kruh, kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> obvod a obsah kruhu, délka kružnice vzájemná poloha dvou kružnic Thalétova věta 	<p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> mandaly 	

Sekunda – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní tělesa, odhaduje a vypočítá jejich objem a povrch načrtne a sestrojí obrazy základních těles v rovině a jejich sítě sestrojí trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník a pravidelný mnohoúhelník ze zadaných prvků 	<p>Tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> krychle, kvádr, hranol, jehlan – vlastnosti, povrch, objem válec, kužel, koule – vlastnosti, povrch, objem 	<p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> modelování, kreslení prostorových objektů <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> základní tvary a zákonitosti jejich vzniku v živých systémech
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat znázorní zpracovaná data graficky určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti a znázorní jej graficky vyjádří funkční vztah tabulkou, předpisem, grafem orientuje se v základní nabídce bankovních produktů, posuzuje jejich výhodnost 	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, Ssu konstrukce čtyřúhelníků konstrukce pravidelných mnohoúhelníků množiny bodů dané vlastnosti 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> pěstování trpělivosti, pečlivosti, sebekázně <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> mozaiky, teselace <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> květy
<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> upravuje výrazy s proměnnými, rozkládá mnohočlen na součin určuje definiční obor výrazu, provádí operace s lomenými výrazy řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a využívá je k řešení slovních úloh upravuje výrazy s racionálním exponentem 	<p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> pravouhlá soustava souřadnic grafické znázornění přímé a nepřímé úměrnosti lineární funkce 	<p>Biologie, fyzika, chemie, občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> grafické znázornění vztahů mezi veličinami <p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> tabulkový procesor
	<p>Základy statistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> statistický soubor, znak, četnost znaku, aritmetický průměr, modus a medián diagramy 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> čtení diagramů <p>Biologie, dějepis, zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> příklady s reálnými soubory dat
	<p>Finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy finanční matematiky (dlužník, věřitel, spoření, úvěr, úrok, RPSN) jednoduché úrokování princip složeného úrokování 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv reklamy <p>Občanská výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> hospodaření
	<p>Výrazy 2</p> <ul style="list-style-type: none"> rozklad mnohočlenu na součin, rozklad trojčlenu x^2+bx+c užití vzorců $(a \pm b)^3$, $a^3 \pm b^3$ lomený výraz (sčítání, odčítání, násobení, dělení, usměrnění) lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, slovní úlohy výrazy s racionálním exponentem 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> úlohy o pohybu převody jednotek vyjadřování velkých a malých hodnot fyzikálních veličin <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> úlohy o směsích

Tercie – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Argumentace a ověřování</p> <ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky užívá logické spojky a kvantifikátory rozliší definici a větu, předpoklad a závěr věty zdůvodňuje svůj postup, vytváří a ověřuje hypotézy, vyvrací nepravdivá tvrzení <p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> operuje s intervaly chápe geometrický význam absolutní hodnoty provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy i algebraické výrazy s proměnnými a užívá tyto úpravy k efektivnímu řešení rovnic a nerovnic rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav <p>Geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> zná a správně používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti rovinných geometrických útvarů a na jejich základě tyto útvary třídí využívá náčrt při řešení rovinného problému aplikuje funkční vztahy (pravidla pro výpočet obvodu a obsahu, Eukleidovy věty, Pythagorova věta) <p>Závislosti a funkční vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> načrtne graf konstantní, lineární, kvadratické, lineární lomené a mocninné funkce a určí jejich vlastnosti využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic modeluje závislosti reálných 	<p>Základy logiky a teorie množin</p> <ul style="list-style-type: none"> číselné obory výrok, negace výroku složený výrok a jeho negace výroky s kvantifikátory výstavba matematiky – axiom, definice, věta, důkaz množiny, operace s množinami (průnik, sjednocení, rozdíl, doplněk) Vennovy diagramy, slovní úlohy <p>Rovnice a nerovnice 1</p> <ul style="list-style-type: none"> rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru lineární rovnice a nerovnice, rovnice s absolutní hodnotou kvadratická rovnice a nerovnice, Viètovy vztahy, rozklad kvadratického trojčlenu na součin bikvadratická rovnice, substituce na kvadratickou rovnici rovnice s neznámou v odmocněnci soustavy rovnic slovní úlohy <p>Planimetrie 1</p> <ul style="list-style-type: none"> základní rovinné útvary (bod, přímka, polorovina, úhel) mnohouhelník (speciálně trojúhelník, čtyřúhelník – klasifikace, vlastnosti) Pýthagorova věta Eukleidovy věty konstrukce úsečky iracionální délky kruh, kružnice a jejich části středový a obvodový úhel příslušný oblouku kružnice <p>Funkce 1</p> <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy (funkce, graf, definiční obor, obor hodnot funkce) a vlastnosti (funkce prostá, monotónní, sudá a li- 	<p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> vývoj logického myšlení <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> dozrávání mozkových struktur a časový sled vývoje myšlení <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> kalorimetrická rovnice, řešení elektrických obvodů <p>Biologie, fyzika, chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy s reálnými daty <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> zlatý řez <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> antická vzdělanost a kultura <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohmův zákon <p>Biologie, fyzika, chemie, základy</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
dějů pomocí známých funkcí	<p>chá, omezená)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konstantní a lineární funkce, funkce s absolutní hodnotou ▪ kvadratická funkce a její užití k řešení kvadratické nerovnice ▪ lineární lomená funkce, dělení mnohočlenů ▪ inverzní funkce ▪ mocninné funkce a k nim inverzní funkce, mocniny s racionálním exponentem 	<p>společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ funkce jako základní nástroj sledování závislosti veličin, grafické znázornění vztahů mezi veličinami <p>Výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojem funkce, práce s tabulkovými procesory ▪ programování

Kvarta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Závislost a funkční vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ načrtne grafy goniometrických, exponenciálních a logaritmických funkcí a určí jejich vlastnosti ▪ užívá poznatky o goniometrických, exponenciálních a logaritmických funkcích při řešení rovnic ▪ využívá vlastnosti goniometrických, exponenciálních a logaritmických funkcí k porovnávání číselných výrazů ▪ odhaduje výsledky numerických výpočtů, účelně využívá kalkulátor ▪ modeluje závislosti reálných dějů pomocí funkcí 	<p>Goniometrické funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oblouková míra, orientovaný úhel ▪ funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens – definice, hodnoty, vlastnosti, grafy ▪ vztahy mezi goniometrickými funkcemi ▪ goniometrické rovnice ▪ sinová a kosinová věta 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mechanické kmitání a vlnění
	<p>Funkce 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ exponenciální a logaritmická funkce, přirozený logaritmus ▪ logaritmus součinu, podílu a mocniny ▪ exponenciální a logaritmická rovnice 	<p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ měření pH ▪ poločas rozpadu radioaktivních látek <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ akustika
<p>Geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ v početních úlohách aplikuje trigonometrické vztahy ▪ řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti a pomocí shodných zobrazení nebo stejnolehlosti 	<p>Planimetrie 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konstrukční úlohy, množiny všech bodů dané vlastnosti ▪ shodná zobrazení a jejich užití (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení) ▪ podobnost, speciálně stejnolehlost 	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ symetrie a pravidelnost živých organismů <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti obrazců, souměrnosti, teselace, mozaiky

Kvinta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapíše bod a vektor pomocí souřadnic, operuje s vektory ▪ užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině ▪ řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v rovině ▪ z analytického vyjádření kuželosečky určí základní charakteristiky této kuželosečky, ze zadaných údajů zapíše analytické vyjádření kuželosečky ▪ analyticky řeší vzájemnou polohu přímky a kuželosečky <p>Geometrie v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zná a správně používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru ▪ určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů v prostoru, jejich vzdálenosti a odchylky ▪ znázorní prostorovou situaci v rovinném obrázku, ve volném rovnoběžném promítání zobrazí hranol a jehlan ▪ řeší stereometrické úlohy motivované praxí (povrchy a objemy těles) 	<p>Analytická geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pravoúhlá soustava souřadnic, souřadnice bodu, délka a střed úsečky ▪ vektor – souřadnice vektoru, délka vektoru, operace s vektory (sčítání, násobení reálným číslem, skalární součin), odchylka vektorů ▪ přímka – parametrické vyjádření přímky a jejich částí, obecná rovnice a směrnicový tvar rovnice přímky ▪ vzájemná poloha přímk, odchylka přímk, vzdálenost bodu od přímky ▪ kružnice – obecná rovnice a rovnice ve středovém tvaru, tečna v bodě a z bodu ▪ elipsa, hyperbola, parabola – definice, rovnice, charakteristiky, tečna v bodě kuželosečky ▪ soustava lineární a kvadratické rovnice, vzájemná poloha přímky a kuželosečky <p>Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzájemné polohy přímk a rovin v prostoru ▪ volné rovnoběžné promítání, náčrty těles ▪ řez tělesa rovinou, průnik přímky s tělesem, průsečnice rovin ▪ metrické úlohy v tělesech (odchylky a vzdálenosti) ▪ povrchy a objemy těles – hranol, (komolý) jehlan, válec, (komolý) kužel, koule a její části 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skalární a vektorové veličiny ▪ trajektorie těles <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oběžné dráhy planet
		<p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zobrazení prostorových objektů do roviny, průmět <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ planeta Země, přírodní sféry <p>Biologie, Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ viry, rhizaria ▪ krystalická struktura látek <p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úlohy s fyzikální tematikou

Sexta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Závislosti a funkční vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ formuluje a zdůvodňuje 	<p>Posloupnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ určení posloupnosti vzorcem 	<p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ půjčky a spoření

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>vlastnosti posloupností</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech, zejména úlohy z oblasti finanční matematiky 	<p>pro n-tý člen a rekurentně, vlastnosti posloupností</p> <ul style="list-style-type: none"> aritmetická, geometrická posloupnost a jejich užití, finanční matematika 	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> množení prokaryot
<p>Práce s daty, kombinatorika, pravděpodobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem, využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy <p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> efektivně upravuje výrazy s proměnnými včetně goniometrických výrazů a výrazů s logaritmy, určuje definiční obor výrazu efektivně užívá substituci k řešení rovnic a nerovnic graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení soustav rovnic 	<p>Kombinatorika</p> <ul style="list-style-type: none"> faktoriál, kombinační číslo a jeho vlastnosti, Pascalův trojúhelník kombinatorické pravidlo součinu a součtu permutace, variace, kombinace bez opakování <p>Pravděpodobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> náhodný jev a jeho pravděpodobnost, jev opačný sjednocení a průnik jevů, nezávislé jevy <p>Statistika</p> <ul style="list-style-type: none"> statistický soubor, četnost, relativní četnost, modus, medián, vážený průměr percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka <p>Rovnice a nerovnice 2</p> <ul style="list-style-type: none"> užití substituce při řešení rovnic a nerovnic, zejména goniometrických, exponenciálních a logaritmických rovnice s faktoriály a kombinačními čísly soustavy rovnic s více neznámými, soustavy kvadratických rovnic, řešení soustav metodou substituce rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou 	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> genetika zpracování biologických dat <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> tabulky, grafy, diagramy <p>Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> statistické zpracování dat, reklamní triky <p>Výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracování statistických dat pomocí vhodného software

Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Německý jazyk* je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Cílem je nejen dosáhnout v souladu s požadavky RVP ZV a RVP G požadované úrovně Společného evropského referenčního rámce jazykového vzdělávání, nýbrž dát i možnost schopným, nadaným a zainteresovaným žákům dosáhnout úrovně vyšší.

Německý jazyk je pro všeobecné studium a studium zaměřené na estetickovýchové předměty druhým cizím jazykem. Hodinová dotace činí 18 týdenních hodin (v primě až sextě mají žáci 3 hodiny týdně), výuka probíhá v dělených, z hlediska předchozích znalostí různorodých skupinách. Žáci jsou připravováni minimálně na jazykovou úroveň Společného evropského referenčního rámce jazykového vzdělávání B1, jenž odpovídá státní maturitě. Žáci se zájmem o jazyk dosahují úrovně B2, což je úroveň vypisované profilové maturitní zkoušky. V kvintě a sextě je nabízen konverzační seminář. V kvintě mají možnost přihlásit se k mezinárodní jazykové zkoušce *Deutsches Sprachdiplom der I. Stufe* (Německý jazykový diplom I. stupně).

Ve třídách s rozšířenou výukou německého jazyka je německý jazyk přirozeně vyučován jako první cizí jazyk. Hodinová dotace činí 5 vyučovacích hodin týdně v primě a sekundě, od tercie do sexty mají žáci navíc jeden předmět vyučovaný v německém jazyce. Ten má dvouhodinovou dotaci, takže počet vyučovacích hodin narůstá v těchto ročnících na 7 hodin týdně. Obsahová náplň tohoto předmětu závisí na aprobaci vyučujícího, jenž je v ideálním případě rodilým mluvčím, a podléhá schválení předsedou předmětové komise a vedení školy. Žáci tohoto zaměření jsou vedeni k jazykové úrovni C1, v sextě skládají mezinárodní jazykovou zkoušku *Deutsches Sprachdiplom der II. Stufe* (Německý jazykový diplom II. stupně).

Probíraný obsah odpovídá jednak požadavkům RVP ZV a RVP G, jednak vychází z dlouholetých zkušeností výuky cizích jazyků na škole. Konverzační a gramatická témata jednotlivých ročníků jsou pouze orientační. S ohledem na pokročilost a vyspělost žáků či aktuální události a materiály se jednotlivé okruhy flexibilně přesouvají.

Využíváme všech dostupných podnětů k organizaci komunikace žáků s rodilými mluvčími, případně jejich pobytu v cizojazyčném prostředí – výměnné pobyty, poznávací zájezdy, účast v národních i mezinárodních soutěžích, účast na mezinárodních seminářích apod. Například ve třídách s rozšířenou výukou německého jazyka se již v prvním ročníku žáci účastní úvodního seznamovacího a jazykového kurzu v SRN. Na přelomu druhého a třetího ročníku absolvují první výměnný pobyt. Druhý výměnný pobyt následuje v pátém ročníku, kdy zároveň žáci projdou přípravou na mezinárodní soutěž *Jugend debattiert international*, při níž si osvojují především dovednost věcné, přesvědčivé a korektní argumentace.

K významným mimoškolním aktivitám patří účast na různých zahraničních akcích (*Europahaus Marienberg*, *Europaschule Bielefeld*, různé příležitostné projekty a semináře)

i jazykových soutěžích (*Deutschwettbewerb* - organizováno odbornými poradci ze SRN, *Olympiáda v německém jazyce* - organizováno MŠMT ČR).

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka německého jazyka na našem gymnáziu odpovídá evropskému pojetí, tj. je zaměřena na rozvoj všech čtyř základních dovedností: porozumění slyšenému textu, porozumění čtenému textu, aktivní komunikace a písemný projev.

Vycházíme z předpokladu, že žák, jehož vlastní výsledky a příspěvky se dostanou do centra pozornosti, se stává partnerem učitele i spolužáků a díky této zkušenosti bude v budoucnu připraven přijímat podobné výzvy. Učitel probíraná témata cyklicky opakuje s postupně se zvyšujícími nároky, tj. progresivně rozvíjí jak slovní zásobu, ovládání gramatických jevů, tak i schopnost aktivní komunikace žáků. Velký důraz je kladen na čtenářskou gramotnost. (1, 3, 4)

Žáci jsou vedeni k samostatnému a systematickému plánování, k organizování svých studijních povinností a k volbě efektivních učebních strategií. V hodinách německého jazyka i v domácích úkolech z nich vyplývajících pracují samostatně s informacemi, s různými typy slovníků, s věcnými, odbornými i uměleckými texty, statistikami, tabulkami, grafy, médii. Učitel zadává problémové úkoly (např. formou projektů), vede žáky k hledání různých řešení a jejich porovnání. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích i v početnějších skupinách. Dané vstupy a témata interpretují, komentují, spolupodílí se na jejich výběru, tvoří prezentace, statistiky, referáty, dramatizace apod. Učitelé jim následně poskytují prostor k prezentování jejich práce, vzájemné diskusi, kultivované argumentaci i obhajování vlastních postojů a závěrů. (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Žáci se učí evaluaci a sebeevaluaci, jsou vedeni k tomu, aby uměli naslouchat druhým, neskákat do řeči, kultivovaně vznést námitku, přednést svůj názor. V cizojazyčném prostředí nebo v kontaktu s příslušníky jiných kultur jsou vedeni k tomu, aby se chovali na odpovídající úrovni, tolerantně, současně nepodléhali mediálnímu nebo jiným tlakům. Právě akce umožňující takové kontakty vedou žáky k utváření vlastních názorů na základě osobních zkušeností. Uvědomují si důležitost znalosti cizího jazyka a chápou, že jeho kvalitní ovládnutí jim umožňuje setkávání s jinou kulturou a tím i obohacení kultury vlastní. V rámci probíraných témat získávají informace z různých oblastí života v cizích zemích a učí se srovnávat s životem v České republice, umí ocenit hodnoty jiných kultur, aniž by ztratili vlastní národní sebevědomí. (4, 5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým sdělením, pokynům a otázkám proná- 	Obecná náplň <ul style="list-style-type: none"> seznámení se s jazykem, se základními výslovnostními pra- 	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> informace o prostředí, tradicích a zvycích německy mluvících

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>šeným pomalu a zřetelně, obzvláště s vizuální oporou, a reaguje na ně</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat rozumí základním informacím rozpozná téma diskuse <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyrozumí nejdůležitější informace z jednoduchých písemných zpráv a reprodukuje je rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat rozumí jednoduchým nápisům a orientačním pokynům rozumí krátkému jednoduchému textu, obzvláště s vizuální oporou, umí v něm vyhledat důležité informace v informačních textech porozumí informacím k tématům každodenního života v osobní sféře porozumí jednoduchému dopisu/mailu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ve formulářích umí vyplnit osobní údaje přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení na základě textové a vizuální předlohy píše slova a krátké věty umí napsat krátký jednoduchý text na probíraná témata stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže používat slova a slovní spojení, se kterými se ve výuce setkal ovládá výslovnostní pravidla 	<p>vidly, s německy mluvící jazykovou oblastí, motivace k osvojování si jazyka</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> seznamování se, pozdravy jazyky škola kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu) volný čas rodina povolání rodičů jídlo a pití, v restauraci realie německy mluvících zemí osobnosti <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> časování sloves v přítomném čase (včetně nepravidelných) používání určitého, neurčitého a nulového členu skloňování podstatných jmen v 1. a 4. pádě složená podstatná jména přídavná jména v pozici přísudku osobní zájmena v 1. a 4. pádě přivlastňovací zájmena v 1. pádě základní číslovky základní předložky zápor základní časové údaje věta oznamovací otázky doplňovací a zjišťovací výslovnost, větný a slovní přízvuk, intonace 	<p>zemí</p> <ul style="list-style-type: none"> způsoby trávení volného času v různých zemích jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> ideální škola – vztahy mezi učitelem a žáky ideální rodina – vztahy mezi členy rodiny <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> respektování jiných kultur <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> roční období <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> německy mluvící země <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina, škola, význam vzdělání <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> dokáže podat informace o sobě, své rodině, svých zájmech jednoduchým způsobem podá informace o probíraných tématech odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného či známého tématu krátce a jednoduchým způsobem dokáže popsat události a své aktivity 		

Prima – nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým sdělením, pokynům a otázkám pronášeným pomalu a zřetelně, obzvláště s vizuální podporou, a reaguje na ně rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat rozumí základním informacím rozpozná téma diskuse <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyrozumí nejdůležitější informace z písemných zpráv rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat rozumí jednoduchým nápisům a orientačním pokynům rozumí krátkému jednoduchému textu, obzvláště s vizuální oporou, umí v něm vyhledat důležité informace v informačních textech porozumí informacím k tématům každodenního života v osobní sféře porozumí jednoduchému dopisu/mailu 	<p>Obecná náplň</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení se s jazykem, se základními výslovnostními pravidly, s německy mluvící jazykovou oblastí, motivace k osvojování si jazyka <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> seznamování se, pozdravy škola zvířata barvy kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu) volný čas rodina jídlo obec, orientace ve městě světová velkoměsta dopravní prostředky cestování lidské tělo realie německy mluvících zemí <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> časování sloves v přítomném čase (včetně nepravidelných) slovesa s odlučitelnou předponou používání určitého, neurčitého a nulového členu skloňování podstatných jmen 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> informace o prostředí, tradicích a zvycích německy mluvících zemí způsoby trávení volného času v různých zemích jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> ideální škola – vztahy mezi učitelem a žáky ideální rodina – vztahy mezi členy rodiny <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> respektování jiných kultur <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> roční období, zvířata <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> německy mluvící země <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina, škola, volba povolání

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ve formulářích umí vyplnit osobní údaje přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení na základě textové a vizuální předlohy píše slova a krátké věty umí napsat krátký jednoduchý text na probíraná témata stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže používat slova a slovní spojení, se kterými se ve výuce setkal podat informace o sobě, své rodině, svých zájmech jednoduchým způsobem podá informace o probíraných tématech zapojí se do jednoduchých rozhovorů odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného či známého tématu krátce a jednoduchým způsobem dokáže popsat události a své aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> v 1. a 4. pádě složená podstatná jména množné číslo podstatných jmen přídavná jména v pozici přísudku zájmena osobní v 1., 3. a 4. pádě přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě základní a řadové číslovky předložky se 3. a 4. pádem zápor základní časové údaje věta oznamovací otázky doplňovací a zjišťovací perfektum pravidelných a vybraných nepravidelných sloves préteritum od <i>sein</i> a <i>haben</i> výslovnost, větný a slovní přízvuk, intonace 	<p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> úvodní seznamovací a jazykový kurz v SRN

Sekunda– vš, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým sdělením, pokynům a otázkám pronášeným pomalu a zřetelně a reaguje na ně rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat rozumí základním informacím 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> bydlení volný čas lidské tělo zdraví oblékání setkávání se město dopravní prostředky cestování realie německy mluvících zemí <p>Gramatika</p>	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> stravovací návyky v německé jazykové oblasti jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury formování pozitivních postojů rozvoj sociálních a kulturních dovedností <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, obzvláště s vizuální oporou, umí v něm vyhledat důležité informace ▪ v informačních textech porozumí informacím k tématům každodenního života ▪ v osobní sféře porozumí jednoduchému dopisu/mailu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ve formulářích umí vyplnit osobní údaje ▪ umí napsat krátký jednoduchý text na probíraná témata ▪ reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže používat slova a slovní spojení, se kterými se ve výuce setkal ▪ dokáže podat informace o sobě, své rodině, svých zájmech ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného či známého tématu ▪ krátce a jednoduchým způsobem dokáže popsat události a své aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nulový člen ▪ zápor ▪ zájmeno <i>man</i> ▪ zájmena osobní a přivlastňovací ve 4. pádě ▪ perfektum pravidelných a vybraných nepravidelných sloves ▪ préteritum od <i>sein</i> a <i>haben</i> ▪ modální slovesa ▪ rozkaz ▪ předložky se 3. a 4. pádem ▪ časové údaje s předložkami ▪ spojky <i>aber</i>, <i>deshalb</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budování hodnotových kritérií ▪ řešení problémů ▪ zodpovědnost vůči sobě ▪ schopnost zaujmout stanovisko k předávaným informacím ▪ obhajoba vlastních názorů ▪ výchova k toleranci ▪ rozvíjení kulturních hodnot ▪ spolupráce, soutěživost, sebe-regulace <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vliv našich požadavků na bydlení na životní prostředí <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ německy mluvící země ▪ život ve městě ▪ doprava ▪ cestování <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdraví <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny

Sekunda – nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí sdělením, pokynům a otázkám pronášeným pomalu a zřetelně a reaguje na ně ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat ▪ v krátkých poslechových tex- 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nakupování oblečení, kapesné ▪ popis a charakteristika osob ▪ počasí ▪ plánování dovolené ▪ dopravní prostředky ▪ záliby ▪ míry a váhy 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ informace o zvycích v německy mluvících zemích ▪ vzdělání a povolání v Německu ▪ pobyt v německy mluvící rodině ▪ informace o známých osobnostech z celého světa

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>tech týkajících se probíraných témat rozumí základním informacím</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ k porozumění textu využívá slovníky, případně multimédia ▪ vyrozumí nejdůležitější informace z písemných zpráv ▪ rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám, jež se týkají probíraných témat ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, obzvláště s vizuální oporou, umí v něm vyhledat důležité informace ▪ v informačních textech porozumí informacím k tématům každodenního života ▪ v osobní sféře porozumí jednoduchému dopisu/mailu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umí napsat krátký jednoduchý text na probíraná témata ▪ umí napsat a formulovat osobní dopis ▪ reaguje na článek ze školních novin či časopisu ▪ umí shrnout zjednodušený text ▪ vyplní osobní údaje do formuláře ▪ reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje a hovoří s učitelem o běžných problémech ze školního prostředí ▪ umí pohovořit na o probíraných tématech (vypráví o sobě, své rodině, přátelích, volnočasových aktivitách atd.) ▪ aktivně se zapojuje do rozhovoru ▪ tvoří vlastní dialogy na nejrůznější témata ▪ vystoupí s vlastní jednoduchou prezentací před třídou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v restauraci ▪ povolání ▪ srovnání života dnes a dříve ▪ nehody a nemoci ▪ můj idol ▪ oslavy a svátky ▪ sport ▪ film ▪ multimédia <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stupňování přídavných jmen ▪ srovnávání ▪ perfektum a préteritum ▪ zdvořilostní forma – konjunktiv II. ▪ vedlejší věty s <i>dass, weil, wenn, obwohl</i> ▪ předložky se 3. a 4. pádem ▪ věty s <i>trotzdem</i> ▪ neurčitá zájmena <i>jemand a niemand</i> ▪ zájmena <i>dieser, welcher, was für ein</i> ▪ skloňování přídavných jmen ▪ časové údaje ▪ konjunktiv II ▪ věty vztažné ▪ nepřímá otázka ▪ 2. pád podstatných jmen 	<p>(žijících i nežijících)</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ čestné a správné chování jednotlivce ▪ hrdina dneška i minulosti jako vzor <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ významné expedice ▪ objevitelé a vědci ▪ doprava ▪ zvyklosti nejrůznějších zemí ▪ počasí <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ život před 30 a 50 lety ▪ vybrané historické události <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výchova k finanční gramotnosti ▪ volba povolání, význam vzdělanosti ▪ správné chování <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdraví <p>Tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sport

Tercie – vš, vv		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí běžným frázím pochopí smysl jasných zpráv v mluveném textu rozliší hlavní a doplňující informace <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> v jednoduchém textu rozliší hlavní a doplňující informace orientuje se v běžných praktických materiálech (jízdni řád, jídelní lístek...) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> napíše jednoduchý text na známé téma napíše osobní dopis/mail napíše poznámky k různým tématům používá základní prostředky koherence <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá běžnou jednoduchou výměnu informací používá běžné fráze popíše jednoduše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> cestování počasí plány do budoucna mezilidské vztahy média příkazy a zákazy oblékání a styl prostředí školy <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> přivlastňovací zájmena 3. pád členů a přivlastňovacích zájmen perfektum běžných sloves vedlejší věty s <i>dass</i>, <i>weil</i>, <i>wenn</i> slovesa <i>dürfen</i> a <i>sollen</i> préteritum modálních sloves stupňování přídavných jmen zvrtná slovesa skloňování přídavných jmen v pozici přívlastku (po členech, přivlastňovacím i záporném zájmenu) číslovky řadové 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vhled do odlišného systému vzdělávání, do světa německojazyčných médií <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> formulace vlastních nálad, pocitů a citů; vnímání nálad, pocitů a citů druhého člověka uvažování o vlastní osobnosti a hodnotách (přátelství) formulování svého profesního směřování osvojení pravidel zdvořilé komunikace v cizím jazyce reflexe sociálních sítí jako nového neformálního způsobu komunikace věcné vstupování do diskuzí o sporných otázkách odůvodnění svého názoru formulování pravidel řešení konfliktů <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> vhled do zvyků, tradic a životního stylu našich evropských sousedů <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> německy mluvící země očima turistů, poznání tamních zvyků a tradic cestování <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> uvědomění domácích zvyků a tradic na pozadí těch odlišných mezilidské vztahy <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny

Tercie – nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> v mluveném textu rozliší hlavní a doplňující informace pochopí hlavní myšlenku ve spisovných projevech rodilých i nerodilých mluvčích sleduje děj filmů s jednoduchými dialogy <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů a pracuje s nimi na základě dosavadní slovní zásoby umí z kontextu odvodit význam neznámých slov v textu rozliší hlavní a doplňující informace, identifikuje jeho strukturu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše souvislý text na známé téma napiše dopis/mail popíše zážitky a zájmy vysvětlí svůj názor <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> s využitím všeobecné slovní zásoby spontánně reaguje v dané komunikační situaci a formuluje svůj názor je schopen bez větších obtíží komunikovat s rodilým mluvčím podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související, reprodukuje obsah děje 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> člověk a svět zvířat komunikace mezi různými sociálními skupinami emoce a pocity cíle a plány, přání, rady životní prostředí mezilidské vztahy ireální situace, prognózy zlo v nás a kolem nás, konflikt a násilí, otázka viny, základní lidská práva politické systémy v německy mluvících zemích sport zdraví a nemoci stravovací návyky budoucnost umění a kultura povolání <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> préteritum nepravidelných sloves předminulý čas konjunktiv II modální slovesa - perfektum, trpný rod s modálními slovesy budoucí čas základní vazby sloves tvoření přídavných jmen skloňování přídavných jmen bez členu příčestí v přívlaskových konstrukcích slabé skloňování podstatných jmen tázací a ukazovací a neurčitá zájmena předložky se 2. pádem vedlejší věty podmínkové, časové, vztažné, způsobové dvojčlenné spojovací výrazy 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj sociálních a kulturních dovedností informace o prostředí, tradicích a zvycích německy mluvících zemí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace poznávání a rozvoj vlastní osobnosti obhajoba vlastních názorů rodina, partnerství, vztahy mezi vrstevníky <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> respektování jiných kultur <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> zvířata, rostliny vliv člověka na životní prostředí, prognózy globálního rozvoje světa <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> německy mluvící země <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy, problematika lidských práv, otázka viny <p>Český jazyk a literatura</p> <p>srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny</p> <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> zdraví zvířata, rostliny <p>Tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sport <p>Hudební a Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> kultura

Kvarta – vš, vv		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> v mluveném textu rozliší hlavní a doplňující informace pochozí hlavní myšlenku ve spisovných projevech rodilých i nerodilých mluvčích sleduje děj filmů s jednoduchými dialogy pochozí záměr/postoj mluvčích <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů a pracuje s nimi na základě dosavadní slovní zásoby umí z kontextu odvodit význam neznámých slov v textu rozliší hlavní a doplňující informace, identifikuje jeho strukturu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše souvislý text na známé téma napiše dopis/mail popíše zážitky a zájmy vysvětlí svůj názor <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> s využitím všeobecné slovní zásoby spontánně reaguje v dané komunikační situaci a formuluje svůj názor je schopen bez větších obtíží komunikovat s rodilým mluvčím podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související reprodukuje obsah děje plnohodnotně se zapojuje do diskuze adekvátně vyjádří a své názory 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> sport a fitness výměnné pobyty zvyky a svátky Berlín životní prostředí cestování oslavy <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> modální slovesa v préteritu předložky se 3. i 4. pádem spojky nepřímá řeč místní předložky zápor tvoření slov (složeniny) slovesa se 3. i 4. pádem 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> informace o prostředí, tradicích a zvycích německy mluvících zemí způsoby trávení volného času v různých zemích jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> výměnné pobyty, cestování – sociální komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> výměnné pobyty <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> životní prostředí <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> Berlín cestování <p>Tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sport a fitness <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny

Kvarta – nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
Poslech s porozuměním	Tematické okruhy	Multikulturní výchova

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopí záměr/postoj mluvčích ▪ identifikuje různý styl a citové zabarvení jednotlivých mluvčích; ▪ rozumí hlavním myšlenkám mluvených textů; ▪ dokáže sledovat rozhlasové a televizní programy na aktuální témata. ▪ rozumí rozhovorům i textům v autentické podobě (televizi či rozhlasu) <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí delším textům i jednotlivým výpovědím ze života mladých ▪ rozumí originálním textům autorů píšících pro jejich adekvátní věk <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poradí si se situacemi, které mohou nastat při cestování do německy mluvící země ▪ zapojuje se do rozhovoru na témata, která jsou známá z každodenního života ▪ umí vyjádřit svá přání, naděje, cíle, vysvětlit své názory a plány ▪ zvládne převyprávět příběh (knihu, film) svými vlastními slovy a vylíčit své reakce <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umí napsat jednoduché texty na daná témata, píše osobní dopis, ale i reaguje na text ve školním časopise 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přeshraniční kontakty (po internetu i osobně) ▪ přátelství a láska ▪ móda ▪ sport ▪ vzdělání, porovnání německého a českého systému ▪ volba povolání ▪ rodina a sourozenci ▪ koníčky a volný čas ▪ prázdniny a cestování, plány <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2. pád podstatných a přídavných jmen ▪ zájmena <i>sich</i> a <i>einander</i> ▪ vazby sloves ▪ souvětí s <i>und, aber, denn, sondern, oder</i> ▪ zvrtná slovesa ▪ skloňování přídavných jmen a zpodstatněných přídavných jmen ▪ trpný rod v přítomném i minulém čase, i s modálními slovesy ▪ příčinné věty s <i>denn, weil, da, deshalb, darum, deswegen</i> ▪ věty účelové ▪ sloveso <i>werden</i> a jeho užití ▪ časové spojky ▪ konjunktiv II v přítomném i minulém čase ▪ nepřímé otázky ▪ místní předložky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výměna studentů - poznání jiné kultury osobně i dle textů ▪ školní systém v německy mluvících zemích a tradice v německé škole ▪ význam workshopu ▪ cestování po Německu ▪ volný čas německé mládeže, porovnání <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ život v partě ▪ láska a přátelství v osobním životě (problémy a jejich řešení) ▪ zdravý životní styl (pohyb i stravování) ▪ nebezpečí internetu <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ různé formy rodiny ▪ výchova k odpovědnosti ▪ správná výchova ▪ volba povolání a význam vzdělání <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ geografie Švýcarska a Německa <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ možnost mezinárodní jazykové zkoušky Německý jazykový diplom I. stupně

Kvinta – vš, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopí záměr/postoj mluvčích ▪ identifikuje různý styl a citové zabarvení jednotlivých mluvčích ▪ rozumí hlavním myšlenkám mluvených textů 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzory (biografie slavných osobností) ▪ životopis ▪ úvaha o kariéře ▪ plány do budoucna, přání 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výchova k toleranci vůči menšinovým skupinám <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přemýšlení o vlastní osobnosti

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> dokáže sledovat rozhlasové a televizní programy na aktuální témata <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů a pracuje s nimi na základě známé slovní zásoby dokáže pracovat i s náročnějšími texty rozumí bez problému popisům <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> napíše souvislý text na zadané téma a formuluje své stanovisko adekvátně vyjádří a obhájí své názory napíše popis <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> přednese krátký souvislý projev na zadané téma argumentuje s využitím všeobecné i specifické slovní zásoby plnohodnotně se zapojí do diskuze adekvátně vyjádří a obhájí své názory je schopen bez větších obtíží komunikovat s rodilým mluvčím přednese jednoduchý souvislý projev na zadané téma 	<ul style="list-style-type: none"> rodina (tradiční i nové modely soužití; rozdělení rolí) bydlení vize vzdálené budoucnosti stravování péče o zdraví společenská angažovanost hospodaření s penězi politika citový život, vztahy <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> předložkové vazby sloves dvojčlenné spojovací výrazy vztažné věty konjunktiv II 2. pád množného čísla podstatných jmen infinitiv s <i>zu</i> budoucí čas zájmenná příslovce účelové věty vazba <i>um...zu + Infinitiv</i> préteritum spojky časové <i>als, seit, bevor</i> slovesa s dvojitou vazbou 	<p>na základě vzorů</p> <ul style="list-style-type: none"> formulování osobních priorit v profesi i ve vztazích reflexe lyrických literárních textů tematizace vlastních názorů a postojů k různým společenským otázkám zapojení do diskuze, obhájení vlastního názoru, zdvořilé vyvrácení opačného názoru úvahy o možnosti osobního angažmá v některých společenských otázkách obecná orientace ve spektru politických stran <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> reflexe života uvnitř EU přemýšlení o problémech třetího světa <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> úvahy o civilizačních změnách a možnostech udržitelného rozvoje úvahy o vlivu stravování na zdraví člověka <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> posilování vědomí přináležitosti ke společnosti odpovědné zacházení s penězi i se zdravím mezilidské vztahy <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> zdraví <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny životopis <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> možnost mezinárodní jazykové zkoušky Německý jazykový diplom I. stupně

Kvinta – nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu, postihne hlavní informace porozumí i obsahově složitějším projevům, pokud odpovídají jeho stupni jazykových i odborných znalostí dokáže sledovat výměnu názorů bez problémů sleduje filmy v daném jazyce <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického písemného projevu, postihne hlavní informace osvojuje si různé techniky čtení a využívá různé druhy slovníků a encyklopedií vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů na méně běžné téma a pracuje s nimi porozumí i obsahově složitějším textům, pokud odpovídají jeho stupni jazyk. i odborných znalostí <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> své názory formuluje jasně a gramaticky správně napíše souvislý text na širokou škálu témat napíše pojednání a zprávu písemně obhájí/vyvrátí názor <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> bez problémů se plnohodnotně zapojí do diskuze a vede ji připraví si strukturovaný projev na zadané téma srozumitelně předá veškeré informace vyjádří a zdůvodní své názory vysvětlí problém a navrhne ře- 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> dnešní mládež konzum a vztah k penězům, reklama, kapesné, výdaje literatura, četba realita a svět filmu životní prostředí město a vesnice Berlín závislost mezilidské vztahy zevnějšek a charakter, ideál budoucnost <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování přídavných jmen příčestí I a příčestí II – užití v přísudku a v přívlastku zájmeno <i>es</i> ve větě zájmeno <i>man</i> významy modálních sloves trpný rod infinitiv s <i>zu</i> nepřímá řeč místní předložky vyjádření účelu a cíle (<i>ohne...zu / ohne dass / statt dass</i>) časové údaje zápor vyjádření podmínky – nominálně a větnou konstrukcí konjunktiv II vedlejší věta přípustková (<i>obwohl, auch wenn</i>) časové údaje přípustkové údaje příčinná vyjádření (<i>sodass, infolge, infolgedessen</i>) vztažné věty s <i>wer, wen, wem</i> 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> psychosociální aspekty multikulturní společnosti informace o prostředí, tradicích a zvycích německy mluvících zemí; formování pozitivních postojů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace poznávání a rozvoj vlastní osobnosti obhajoba vlastních názorů samostatnost při řešení problémů pozitivní životní styl výchova k toleranci prevence závislosti kulturní dědictví, schopnost vyhodnotit pozitivní kulturní hodnoty dětství – dospělost – modely chování, vztahy v rodině a mezi spolužáky partnerství, láska, pomoc postiženým <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> životní prostředí – globální problém, důležitost mezinárodní spolupráce vliv člověka na životní prostředí, prognózy globálního rozvoje světa <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> život ve městě německy mluvící země a jejich města <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> závislosti mezilidské vztahy vzory chování <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>šení</p> <ul style="list-style-type: none"> své názory formuluje jasně, gramaticky správně, spontánně a plynule 		<p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> výměnný pobyt mezinárodní debatní soutěž <i>Jugend debattiert international</i>

Sexta – vš, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu, postihne hlavní informace porozumí i obsahově složitějším projevům, pokud odpovídají jeho stupni jazykových i odborných znalostí bez problémů sleduje filmy v daném jazyce <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického písemného projevu, postihne hlavní informace osvojuje si různé techniky čtení a využívá různé druhy slovníků a encyklopedií vyhledá a shromáždí hlavní informace z různých textů na méně běžné téma a pracuje s nimi porozumí i obsahově složitějším textům, pokud odpovídají jeho stupni jazykových i odborných znalostí <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> své názory formuluje převážně jasně a gramaticky správně logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné téma sestaví souvislý text jako sled lineárních myšlenek vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska v při- 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> přírodní podmínky, životní prostředí osobnost člověka cestování sport technický pokrok německy mluvící země povolání, profesní orientace mezilidská komunikace dějinné události beletrie <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> nepřímá řeč skloňování přídavných jmen předložky s 2. pádem trpný rod vespolná zájmena předminulý čas 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> informace o prostředí, tradicích a zvycích německy mluvících zemí způsoby trávení volného času v různých zemích jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> výměnné pobyty, cestování – sociální komunikace, osobnost člověka - sport, četba mezilidská komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> výměnné pobyty německy mluvící země dějinné události <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> životní prostředí <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> příroda, počasí, podnebí cestování německy mluvící země <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> osobnost člověka komunikace volba povolání <p>Tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sport <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> historické mezníky česko-německé vztahy

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>měřeně dlouhém projevu na známé téma</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše souvislý text na širokou škálu témat ▪ napíše pojednání a zprávu <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska v přiměřeně dlouhém projevu na známé téma ▪ zapojí se s rodilými i nerodilými mluvčími do rozhovoru na známé téma ▪ s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ▪ plnohodnotně se zapojí do diskuze ▪ připraví si strukturovaný projev na zadané téma ▪ srozumitelně předá informace ▪ vyjádří a zdůvodní své názory ▪ vysvětlí problém a navrhne řešení 		<p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny ▪ německy píšící autoři ▪ stylově různorodé texty <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opakování jednotlivých konverzačních a gramatických témat k maturitní zkoušce

Sexta – nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bez problémů porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu, postihne hlavní informace ▪ shrne a zaznamená údaje z vyslechnutého autentického projevu ▪ bez problémů sleduje filmy či hry ve studovaném jazyce <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce ▪ rozumí článkům, zprávám, technickým návodům a jiným autentickým textům 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ soužití generací ▪ vzdělání a práce ▪ význam a proměny jazyka ▪ rodina a její proměny ▪ mládež a politika, EU ▪ fauna v dnešním světě ▪ genderové otázky ▪ umění a věda <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ textová syntax, slovosled ▪ přívlástek ve 2. pádě (případně s předložkou) ▪ nepřímá řeč ▪ infinitiv s zu 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ informace o prostředí, tradicích a zvycích německy mluvících zemí ▪ způsoby trávení volného času v různých zemích ▪ jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné kultury <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ sociální komunikace ▪ generační soužití ▪ vzdělání a práce ▪ genderové otázky ▪ význam umění a vědy

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ písemnou formou vyjádří a obhájí své myšlenky za použití vhodných výrazových prostředků ▪ logicky a jasně strukturuje formální a neformální projev – správně a stylisticky vhodně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě vyprávění, eseje apod. <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ústní formou vyjádří a obhájí své myšlenky za použití vhodných výrazových prostředků ▪ mluví plynule, foneticky a gramaticky správně, používá vhodnou slovní zásobu, idiomy, fráze ▪ rozliší a používá spisovný i hovorový jazyk ▪ bez problémů komunikuje s rodilými i nerodilými mluvčími 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ transformace textu ▪ negace výpovědi ▪ srovnávání ▪ nepřímé tázací věty ▪ trpný rod 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ respektování jiných kultur, mládež a politika ▪ mládež a politika, EU <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ fauna v dnešním světě <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EU <p>Zásady společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ soužití generací ▪ rodina a její proměny ▪ vzdělání a práce ▪ genderové otázky <p>Hudební a výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umění <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnávání jazykových systémů češtiny a němčiny ▪ jazyk a jeho systém <p>Pozn.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezinárodní jazyková zkouška <i>Německý jazykový diplom II. stupně</i> ▪ opakování jednotlivých konverzačních a gramatických témat k maturitní zkoušce

Občanská nauka – Základy společenských věd

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Občanská nauka / Základy společenských věd* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Je vyučován ve všech ročnících šestiletého učebního cyklu – v primě a sekundě jako *Občanská nauka*, po zbývajících čtyři roky jako *Základy společenských věd*. Hodinová dotace předmětu *Občanská nauka* činí 1 hodinu týdně (s výjimkou sekundy všeobecné větve, kde se jedná o 2 hodiny) a předmětu *Základy společenských věd* 2 hodiny týdně. Minimálně čtyřikrát v průběhu školního roku zorganizuje předmětová komise v primě ve spolupráci s vedením školy tříhodinový výukový blok k aktuálnímu tématu ŠVP.

Ze všech na škole vyučovaných předmětů se tento nejúžeji dotýká lidského sebepochopení. Člověk je jednak bytostí přírodní, závislou na procesech živé přírody, jednak společenskou, tedy vsazenou do kontextů vytvářených čistě sociálními aktivitami. Tato skutečnost určuje tematickou pestrost předmětu. V jeho rámci prochází student značně odlišnými světy – psychologii, sociologií, politologií, právem, ekonomii, dotkne se základů etiky, náboženství a filozofie. Spojovacím článkem všech vytyčených oblastí je základní důležitost pro sebepochopení lidské existence.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel motivuje studenty k cílevědomé a poctivé práci. Ukazuje jednotlivé tematické celky jako živé, stále se aktualizující procesy. Je otevřený a zdůrazňuje otevřenost jako základní moment mezilidských vztahů. Studenti provádějí ústní shrnutí, samostatně rozebírají prameny, ale učitel přesto zůstává garantem jejich cílové analýzy. V rámci psychologie i sociologie se využívají herní prvky a spontánní kreativita studentů. V nižších ročnících učitel přesně definuje problémy, které mají studenti zvládnout, a buduje jejich pojmový aparát. V ročnících vyšších usiluje o propojování větších tematických celků a pečuje o pochopení struktury předmětu. (1, 2, 6)

Pro školní práci, její organizaci, mezilidské vztahy jsou stanovena jasná pravidla, na jejichž tvorbě se studenti podílejí a chtějí je respektovat. Jsou vedeni k samostatnému a systematickému plánování a organizování svých studijních povinností, k volbě efektivních učebních strategií a využití času. (2, 3)

Učitel podněcuje studenty ke kritickému myšlení, klade důraz na problémové otázky, nebrání se diskusi o různých variantách řešení, sám však zastává jasné stanovisko. Úkoly jsou studentům formulovány tak, aby mohli při jejich řešení uplatnit také své vlastní zkušenosti a poznatky, učí se argumentovat a vyjádřit kultivovaně svůj názor. (1, 2, 3, 4, 5)

Učitel motivuje studenty k samostudiu a informuje o formách přístupu ke zdrojům informací (seznamy doporučené literatury ke každému tematickému celku, sociologické, politologické a filozofické časopisy, knihovní fondy odborných institucí, přednáškové cykly, internetové stránky). Výsledky své práce jsou studenti schopni aktivně – písemně i ústně – prezen-

tovat, mají zájem kultivovat svůj projev, učí se naslouchat ostatním, neskákat jim do řeči, vznést argumentovanou námitku, hájit své stanovisko, pochopit protiargument. Učitel pravidelně zařazuje referáty, zkoušení, mluvní cvičení, písemné i ústní shrnutí látky. (1, 2, 3, 4)

Učitel vede studenty k pochopení provázanosti sociálních, politických, hospodářských, kulturních i přírodních kontextů s každodenním životem jednotlivce. Učí studenty právnímu cítění, buduje vědomí nezastupitelnosti morálky pro existenci společnosti, vede studenty k tomu, že kladné hodnoty je třeba do života i světa ustavičně vnášet, že svobodný a sociálně vstřícný prostor není žádnou samozřejmostí. V diskusích studenti smysluplně formulují své pochopení rizikových sfér privátních i veřejných (sociální patologie, neonacismus, diktatury, fundamentalistické proudy), jsou vedeni k spoluodpovědnosti za studium a tím ke smyslu a významu činného postoje. Studenti navštěvují veřejné instituce, seznamují se s jejich fungováním a významem. (1, 4, 5)

Učitel svým hodnocením a kritickým rozbořením studijní práce vede studenty k odpovědnému a věcnému posuzování jejich možností a předpokladů, k poučené a adekvátní profilaci. Je nápomocen radou při hledání směrů profesní orientace, je bedlivě pozorný ke studentově individualitě, dispozicím a zájmům. (1, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, vv, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje psychické stavy, vlastnosti a procesy dokáže charakterizovat ▪ chápe Hippokratovo dělení temperamentu ▪ respektuje osobnostní odlišnosti jiných lidí, a to i poruchy vývoje či chování 	<p>Osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psychika člověka ▪ psychické jevy 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí významu cílů a plánování ▪ tvoří efektivní strategie učení, rozvíjí a aplikuje je ▪ je schopen aktivně naplánovat učení a školní práci ▪ efektivně hospodaří se svým časem ▪ dokáže najít vhodnou motivaci k práci a změnám ▪ rozpozná nevhodné chování k druhým ▪ osvojí si základy pravidel slušného chování 	<p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotový systém a motivace 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seberegulace ▪ organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ▪ sociální komunikace ▪ morálka všedního dne ▪ spolupráce a soutěž

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> dokáže korigovat své chování a jednání respektuje pravidla mezilidské komunikace rozvíjí svou osobnost na základě sebehodnocení obhájí svůj názor a postoj 		
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje životní etapy člověka, popíše rozdíly mezi nimi vyvodí vliv jednotlivých životních etap na osobnost jedince i společnosti respektuje specifické rysy jednotlivých etap dokáže jim přizpůsobit své chování a jednání zaměří se na etapy adolescence a puberty – shrne tělesné, rozumové a psychické proměny jedince v tomto období je schopen se adekvátně rozhodovat v náročnější situaci vysvětlí pojmy sexualita, zamilovanost, láska, pohlavní pud popíše rozdíly v prožívání sexuality – homosexualita, heterosexuality aj. 	Vývoj osobnosti v průběhu života <ul style="list-style-type: none"> psychické a sociální změny v jednotlivých fázích lidského vývoje 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<ul style="list-style-type: none"> pečuje o své tělesné a duševní zdraví rozpozná a zhodnotí nevhodné návyky a chování a navrhne řešení je schopen ospravedlnit své návyky a postoje rozpozná a zhodnotí zdravou výživu vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé druhy závislosti a zaujme k nim postoj zhodnotí vliv návykových látek na život jedince a společnosti 	Péče o tělesné a duševní zdraví <ul style="list-style-type: none"> zdravý postoj k životu a prevence patologického chování 	Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> účinky mediální produkce a médií média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> rozezná náročnou životní situaci a hledá vhodné řešení umí si říct o pomoc a od problému neutíká 	Náročné životní situace <ul style="list-style-type: none"> stres a jeho důsledky řešení náročných životních situací 	Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> účinky mediální produkce a médií média a mediální produkce

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí složitosti vztahů ▪ snaží se předcházet náročným životním situacím ▪ aktivně a smysluplně řeší konflikt ▪ volí vhodné formy argumentace 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ snaží se o objektivní posouzení situace v komunikaci s ostatními lidmi ▪ rozpozná a kritizuje stereotypy v posuzování lidí a diskutuje o nich ▪ ospravedlní nutnost boje proti předsudkům ▪ rozezná šikanu a v rámci svých možností s ní bojuje ▪ rozpozná sociálně patologické jednání ▪ toleruje hodnotové systémy ostatních, pokud nejsou patologické ▪ definuje pojmy rasismus, xenofobie, společnost, socializace ▪ chápe základní pravidla společenského chování - etiketa 	Člověk v sociálních vztazích <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace ▪ tolerance ▪ život ve společnosti 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ problematika vztahů organismů a prostředí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uspořádá životní hodnoty podle důležitosti, svůj pohled obhájí ▪ na základě argumentace druhých posoudí a případně i upraví svůj žebříček hodnot ▪ toleruje hodnotové systémy ostatních, pokud nejsou patologické ▪ definuje pojmy morálka a mravnost, dobro a zlo ▪ posoudí, co je dobré a zlé ▪ rozumně a uváženě nakládá se svobodou, vidí její klady i omezení 	Dobro a zlo <ul style="list-style-type: none"> ▪ mravnost a etika 	Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ seberegulace ▪ organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ▪ sociální komunikace ▪ morálka všedního dne ▪ spolupráce a soutěž
<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje pojem rodina, vymenuje členy širší rodiny, chápe příbuzenské vztahy ▪ analyzuje vztahy v rodině ▪ vyjádří vlastními slovy pojem socializace 	Rodina <ul style="list-style-type: none"> ▪ příbuzenské vztahy ▪ láska a soudržnost ▪ význam rodiny 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ seberegulace ▪ organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ▪ sociální komunikace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> obhájí svůj postoj k manželství, vysvětlí jeho význam, načrtne postavení muže, ženy a dítěte chápe důležitost volby vhodného partnera na základě svých životních postojů rozpozná problémy v rodině, navrhne jejich řešení 		<ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne
<ul style="list-style-type: none"> respektuje rozmanitost kulturních projevů, tradic a hodnot vysvětlí pojmy náboženství, tradice, morálka, kultura, filosofie popíše prostředky masové komunikace a jejich vliv na společnost porovná kulturní instituce a jejich vliv na lidskou osobnost 	Kulturní život <ul style="list-style-type: none"> rozmanitost kultur základy náboženských systémů 	Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> občanská společnost a škola Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> rozmanitost kulturních projevů, tradic a hodnot
<ul style="list-style-type: none"> chápe a obhájí smysl práce definuje základní pojmy trhu a obchodu (např. nabídka x poptávka, koupě, statek) chápe vztahy mezi nimi a popíše je, analyzuje jednoduché tržní situace vyjádří vlastními slovy pojem vlastnictví, rozpoznává a porovnává jeho různé formy, uvede příklady rozumí funkci peněz sestaví jednoduchý rozpočet efektivně hospodaří s vlastními prostředky, dokáže plánovat jejich využití vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí chápe význam daní 	Hospodaření <ul style="list-style-type: none"> efektivní hospodaření trh a obchod 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> žijeme v Evropě globální problémy a jejich důsledky

Sekunda – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> porovná právo a morálku vlastními slovy popíše základní složky právního systému vysvětlí pojmy právní řád, právní vztah, právní způsobi- 	Stát a právo <ul style="list-style-type: none"> složky právního systému principy demokracie 	Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v po-

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>lost</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše právní základy státu a jejich funkce vyjmenuje typy a formy státu, obhájí nebo vyvrátí jejich výhody načrtne principy demokracie zaujme postoj k demokratickému zřízení a jiným formám vlády 		<p>litickém životě</p> <ul style="list-style-type: none"> principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> chápe význam dodržování základních lidských práv a svobod uvede konkrétní příklady analyzuje životní situace s ohledem na lidská práva vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů vysvětlí pojmy volby, volební systémy a volební kampaň porovná politické strany definuje pojem politika 	<p>Občan v demokratické společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> volby politika a politické strany 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace morálka všedního dne spolupráce a soutěž <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základní problémy sociokulturních rozdílů <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastními slovy obsah Ústavy ČR rozlíší a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu na konkrétních příkladech vysvětlí činnost jednotlivých složek moci a pojmenuje je 	<p>ČR a její právní struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> Ústava ČR složky státní moci 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> popíše právní řád ČR a vyjmenuje jeho hlavní složky popíše systém českých soudů na příkladech vysvětlí význam práva v každodenním životě orientuje se v občanském zákoníku nastíní vhodné chování v sou- 	<p>Právní řád ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> právo a právní řád ČR systém českých soudů 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
vislosti s prevencí trestných činů		
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s jednotlivými právy a povinnostmi manželů a rodičů charakterizuje formy partnerství ukáže na příkladech formy pomoci státu rodinám chápe mravní a právní důsledky rozvodu, diskutuje o nich umí charakterizovat jednotlivé typy náhradní rodinné péče, zhodnotí jejich výhody a nedostatky popíše matriarchální a patriarchální formy rodiny popíše předpoklady pro výchovu dítěte, výchovné vzory 	Rodina z hlediska práva <ul style="list-style-type: none"> práva a povinnosti manželů život v rodině náhradní rodinná péče 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace morálka všedního dne Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> základní problémy sociokulturních rozdílů Český jazyk a literatura <ul style="list-style-type: none"> životopis
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí a posoudí své studijní předpoklady naplňuje svou budoucnost s ohledem na své schopnosti a dovednosti, svou volbu obhájí rozumí významu sebehodnocení, sebekázně a sebeznavání zhodnotí jejich výhody pro svůj život uvede pracovní oblasti – státní a soukromý sektor zhodnotí výhody a nevýhody jednotlivých typů profesí nalezne informace o nabídce zaměstnání ve svém okolí strukturuje odpověď na pracovní nabídku, vytvoří svůj životopis zformuluje žádost o zaměstnání ovládá pravidla komunikace se zaměstnavatelem 	Člověk v pracovním poměru <ul style="list-style-type: none"> jednotlivé typy profesí struktura životopisu a pracovní pohovor 	Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne spolupráce a soutěž
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje jednotlivé náležitosti pracovního vztahu a chápe vztahy mezi nimi rozumí pojmům pracovní 	Pracovní právo <ul style="list-style-type: none"> člověk v pracovněprávním vztahu práva a povinnosti zaměstnan- 	Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne spolupráce a soutěž Výchova demokratického občana

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>smlouva, výpověď, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatelem</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastními slovy vysvětlí pojem pracovní právo načrtne strukturu podpůrné sociální sítě – úřady práce, sociální podpora, podpora v nezaměstnanosti 	<p>ce a zaměstnavatele</p>	<p>na</p> <ul style="list-style-type: none"> občan, občanská společnost a stát
<ul style="list-style-type: none"> seznájí se se základními body evropského práva vybaví si podobnost a rozdílnost práva v EU a ČR popíše strukturu EU zaujme a obhájí svůj postoj k EU vyjmenuje a vlastními slovy popíše další mezinárodní organizace (OSN, NATO) 	<p>Mezinárodní integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> právo v Evropě EU 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> globalizační a rozvojové procesy globální problémy a jejich důsledky žijeme v Evropě <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základní problémy sociokulturních rozdílů <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> EU
<ul style="list-style-type: none"> chápe provázanost jednotlivých problémů současného světa a osobní odpovědnost každého jednotlivce za současný stav navrhne a obhájí možnosti dosažitelné pro jednotlivce vysvětlí, proč je třeba chránit životní prostředí, navrhne jak zhodnotí výhody a nevýhody humanitární pomoci 	<p>Globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> globální problémy a jejich řešení ochrana životního prostředí 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> globální problémy a jejich řešení ochrana životního prostředí

Tercie – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastními slovy, co je to psychologie a popíše předmět jejího zkoumání porozumí významu psychologie v každodenním životě a na konkrétních příkladech demonstuje její využití vymezí základní psychologické disciplíny 	<p>Co je to psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> předmět psychologie psychologie v každodenním životě 	<p>Osobnost a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj osobnosti

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje a charakterizuje některé aplikované disciplíny a uvede příklady 		
<ul style="list-style-type: none"> zařadí psychologii do systému věd stručně nastíní základní body historického vývoje psychologie načrtne základní rysy hlubinné psychologie, humanistické psychologie, behaviorismu, kognitivní psychologie atd. srovná základní rysy jednotlivých přístupů 	Psychologie v systému věd <ul style="list-style-type: none"> přístupy k porozumění lidské psychice 	Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj osobnosti
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní pojmy a porozumí jim, na příkladech je vysvětlí vysvětlí vliv biologických a sociálních determinantů na lidskou psychiku načrtne základní strukturu osobnosti člověka a vyvodí základní vztahy mezi jednotlivými body rozdělí jednotlivé psychické procesy, popíše jejich fungování a vliv na psychiku člověka diskutuje o vlivu emocí na lidskou psychiku a jednání člověka 	Obecná psychologie <ul style="list-style-type: none"> základní struktura osobnosti člověka determinanty lidské psychiky 	Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj osobnosti
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí psychické jevy na vlastnosti, procesy a stavy definuje pojem osobnost vysvětlí vztah mezi myšlením a řečí, uvede příklady vysvětlí význam motivace a tvořivosti, obhájí potřebu jejich soustavného posilování charakterizuje jednotlivé typy paměti a jejich vliv na učení a poznávání vysvětlí jednotlivé složky inteligence, popíše využití testů v praxi načrtne žebříček lidských potřeb (A. Maslow) a vysvětlí jejich podíl na lidském jednání 	Osobnost <ul style="list-style-type: none"> základní teorie osobnosti rozdělení psychických jevů – vlastnosti, procesy, stavy 	Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj osobnosti seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů sociální komunikace morálka všedního dne spolupráce a soutěž

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná základní typy temperamentů a osobností (Freud, Jung, Hippokrates, Eysenck, Kretschmer) ▪ chápe a obhájí vliv temperamentu na výkon, jednání s lidmi a řešení konfliktů ▪ rozumí pojmem schopnost, dovednost, nadání, talent, genialita, vlohy ▪ chápe rozdíly mezi postojem a názorem ▪ vyjmenuje rysy jednání a chování ▪ posoudí důležitost hodnot, postojů a zájmů pro vývoj osobnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje jednotlivá vývojová období s důrazem na lidskou psychiku ▪ analyzuje vzájemné vztahy mezi jednotlivými psychosociálními složkami osobnosti v daném období ▪ analyzuje vliv a reakce společnosti na jedince v určitém životním stádiu ▪ charakterizuje základní přístupy k vývojové psychologii (J. Piaget. E. Erikson) 	Vývojová psychologie <ul style="list-style-type: none"> ▪ vývoj lidské psychiky v průběhu jednotlivých životních období 	Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<ul style="list-style-type: none"> ▪ načrtne základní klasifikaci poruch osobnosti (podle MNK 10) ▪ vysvětlí co je to náročná životní situace a jaké mohou být její dopady ▪ popíše kognitivní poruchy ▪ analyzuje a charakterizuje poruchy příjmu potravy ▪ rozdělí mentální poruchy podle jejich hloubky ▪ vysvětlí rozdíly mezi psychózou a neurózou ▪ rozpozná znaky frustrace, deprivace a stresu; zná některé strategie, jak s nimi bojovat 	Psychopatologie <ul style="list-style-type: none"> ▪ duševní zdraví a nemoc ▪ neurózy a psychózy 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Biologie <ul style="list-style-type: none"> ▪ duševní zdraví a nemoc ▪ neurózy a psychózy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ shrne základní pravidla psychohygieny, diskutuje o nich 	Psychohygiena <ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o duši v běžném každo- 	Osobnost a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří vlastní relaxační strategie a obhájí jejich účinnost vysvětlí potřebu psychohygieny v běžném životě analyzuje konkrétní příklady životního stylu, zhodnotí je a svůj názor zdůvodní zaujme negativní postoj k náhražkám životního stylu (drogy, alkohol, hazard) a svůj postoj obhájí 	denním životě	<p>osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů sociální komunikace morálka všedního dne spolupráce a soutěž <p>Biologie, Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> drogy, alkohol a jejich vliv na život
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje typy komunikace, komunikační strategie uvědomuje si a obhájí vhodnost výběru správné komunikační strategie v konkrétních životních situacích vlastními slovy vyjádří pojmy asertivita a empatie, vysvětlí jejich použití v interpersonálních vztazích chápe vliv společnosti a sociálního prostředí na vývoj lidské psychiky 	<p>Sociální psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace a komunikační strategie vliv společnosti na lidskou psychiku 	<p>Osobnost a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka všedního dne spolupráce a soutěž <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základní problémy sociokulturních rozdílů <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> účinky mediální produkce a vliv médií

Kvarta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> provede vymezení předmětu v rámci společenských disciplin nastíní etapy sociologického výzkumu odliší kvantitativní a kvalitativní metody orientuje se v zakladatelských proudech sociologického myšlení odliší podoby současné sociologie 	<p>Vznik a vývoj sociologie</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik a vymezení předmětu sociologie Comte, Marx, Durkheim, Weber frankfurtská škola, kulturní antropologie, strukturalismus, funkcionalismus, strategická analýza 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> média a mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vrstvy vztahů jedince a společnosti formuluje hodnoty a normy a jejich vliv na lidské sociální jednání nastíní socializační činitele 	<p>Socializace</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální normy a hodnoty symboly a rituály sociální pozice, role a status sociální struktura, sociální skupina, členská skupina, refe- 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace morální orientace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve sféře sociální kontroly 	<p>rečnická skupina</p>	
<ul style="list-style-type: none"> nastíní problematiku ustavení lidských pospolitostí odliší tradiční a moderní typy společnosti orientuje se v možných trendech vývoje moderní společnosti vysvětlí faktory sociální změny orientuje se v problematice sociální stratifikace a mobility 	<p>Společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik lidské společnosti společnost klanová, kastovní, stavovská, třídní, imobilní, mobilní, uzavřená a otevřená společnost průmyslová, postindustriální, konzumní, informační změny ekonomické, technologické, demografické, ideologické, náboženské 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální spolupráce a soutěž <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> účinky mediální produkce, charakter a vliv médií
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje fenomén rodiny a jeho dějinné podoby vysvětlí funkci rodiny nastíní krizové faktory v moderních podobách rodiny 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina jako základní sociální jednotka rodina polygamní, polyandrická a monogamní, registrované partnerství rozvodovost, neúplná rodina 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální spolupráce a soutěž <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> účinky mediální produkce charakter a vliv médií
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí fenomén lidské pohlavnosti, odliší její přírodní a kulturně sociální výměr orientuje se ve významu a projevech lidské sexuality charakterizuje fenomén feminismu 	<p>Gender a sexualita</p> <ul style="list-style-type: none"> pohlaví jako přírodní fakt, odlišný podíl na reprodukci druhu heterosexualita, bisexualita, homosexualita, asexualita teorie genderových rozdílů, nerovnosti a útlaku 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální spolupráce a soutěž <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> účinky mediální produkce, charakter a vliv médií
<ul style="list-style-type: none"> odliší normální a patologické ve společnosti postihne spektrum vztahů mezi normou a deviací vysvětlí regulativní a kontrolní systémy ve společnosti 	<p>Normální a patologické</p> <ul style="list-style-type: none"> norma a deviace sociální patologie, kulturní podmíněnost patologických jevů, prospěšnost a škodlivost nestandardního chování právní a morální systémy a jejich regulativní funkce 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem práce vymezí status vyplývající z povolání, charakterizuje podoby profesních vztahů je schopen osvětlit význam vzdělání a vzdělávacích institucí, jejich vývoj a současné podoby 	<p>Práce, vzdělání, kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> člověk a tvorba prostředí podoby dělby práce a specializace nástin dějin vzdělávacích institucí, jejich současná struktura kultura a civilizace kultura vysoká, masová kultura, subkultura 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> písmo knihtisk

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<ul style="list-style-type: none"> písmo, knihtisk, horká a studená média, virtuální světy 	
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje kulturní projevy society a jejich variabilitu vymezí fenomén subkultury rozebere problematiku médií a masmédií a jejich společenského vlivu nastíní základní podoby lidské spirituality charakterizuje současná světová náboženství orientuje se ve fenoménu náboženského sektářství je schopen postihnout a vysvětlit jev náboženského fundamentalismu 	<p>Náboženství a spiritualita</p> <ul style="list-style-type: none"> animismus, šamanismus, polyteismus, henoteismus, monotheismus, ateismus judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus tvrdé a měkké sekty, moonismus, scientologismus, jehovisté výměr fundamentalismu jako sociálního jevu 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<ul style="list-style-type: none"> vymezí pojem moci a analyzuje podoby mocenských vztahů a druhy autorit chápe vývoj práva, právní systémy a druhy právních norem charakterizuje podoby, funkce a projevy státu odlišuje různé formy politického uspořádání vysvětlí pojmy národ, občanství a s porozuměním rozeznává znaky občanského chování 	<p>Moc a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> moc a autorita, autorita přirozená, charismatická, institucionální právo zvykové a institucionální náboženské, světské, personální, teritoriální vznik státních útvarů a jejich podoby monarchie, republika, oligarchie, demokracie, diktatura formy politických stran – konzervatismus, liberalismus, socialismus občanství a otevřená společnost 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> stát <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základní problémy sociokulturních rozdílů, psychické a sociální aspekty interkulturality <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> státní uspořádání

Kvinta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> vymezí pojmy právo a morálka rozumí významu právního řádu ve společnosti je schopen odlišit právní a neprávní normy zná základní fáze legislativního procesu České republiky 	<p>Základy teorie práva</p> <ul style="list-style-type: none"> počátky právního myšlení výměr daného pojmu zákonodárné procesy 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v systému práva charakterizuje základní prameny práva zná uspořádání právního řádu charakterizuje působnost právní normy 	Systém práva <ul style="list-style-type: none"> prameny právní normy právní síla předpisu nabývání účinnosti právních norem 	
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje kořeny a vývoj evropského a komunitárního práva postihne význam Evropského soudního dvora charakterizuje jejich vliv na vnitrostátní právo členských zemí EU zná hlavní orgány EU a jejich funkce 	Vývoj evropského práva a EU <ul style="list-style-type: none"> evropské a komunitární právo Evropský soudní dvůr základní orgány a struktura EU 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> EU a evropské instituce Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> EU a evropské instituce Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> EU a evropské instituce
<ul style="list-style-type: none"> odliší právo soukromé a veřejné rozumí podstatě fyzické a právnické osoby chápe způsoby vytváření právních vztahů, realizaci a aplikaci práva 	Právo v praxi <ul style="list-style-type: none"> právo soukromé a veřejné fyzická a právnická osoba proces praktické aplikace práva 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> právní systém a jeho vliv na jedince právní myšlení a citění
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v oblastech působnosti občanského práva rozliší jeho různé podoby je schopen rozlišit způsoby nabývání vlastnictví vymezí zásady dědického práva, zná kritéria platné závěti 	Občanské právo <ul style="list-style-type: none"> občanské právo právo věcné, závazkové, právo na ochranu osobnosti smlouvy a závazky vlastnictví a spoluvlastnictví dědictví, závěť 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí právní význam rodinných vztahů je schopen posoudit podmínky pro uzavření manželství dokáže vysvětlit fenomén náhradní rodičovské péče umí rozlišit základní práva a povinnosti v rodině orientuje se v proměnách podoby rodiny 	Rodinné právo <ul style="list-style-type: none"> rodina a manželství náhradní péče, osvojení, pěstounství, poručenství práva a povinnosti v rodině registrované partnerství 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> rodinné vztahy práva a povinnosti jako mravní komplementum
<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní typy pracovních poměrů 	Pracovní právo <ul style="list-style-type: none"> pracovní poměr 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> pozice jedince v pracovním

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje platnou pracovní smlouvu ▪ orientuje se v základních právech a povinnostech zaměstnance a zaměstnavatele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracovní smlouvy ▪ práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele ▪ rozvázání pracovního poměru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ světě ▪ právní myšlení a citění
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí podmínky trestní odpovědnosti ▪ uvede okolnosti vylučující trestnost ▪ rozliší různou závažnost trestných činů ▪ charakterizuje pojem viny z hlediska psychologického a právního ▪ vysvětlí fenomén trestu a jeho druhy ▪ orientuje se v zásadách a postupech trestního soudního řízení ▪ odliší občanské a trestní soudnictví ▪ popíše systém opravných prostředků 	Trestní právo <ul style="list-style-type: none"> ▪ trestní odpovědnost ▪ trestný čin a přešůpek ▪ vina jako právní fenomén ▪ trest a jeho druhy ▪ trestní soudní řízení ▪ opravné prostředky 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ právní systém a jeho vliv na jedince ▪ právní myšlení a citění
<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopen vymezit základní ekonomické pojmy ▪ objasní úlohu trhu v ekonomice ▪ vysvětlí motivy chování spotřebitele a výrobce ▪ rozliší různé typy nákladů ▪ uvede možné struktury trhu ▪ vysvětlí příčiny selhávání trhu a uvede řešení nabízená státem 	Tržní ekonomika <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekonomický subjekt, sektor, systém ▪ nabídka, poptávka a cena trhu ▪ výrobce a spotřebitel ▪ náklady fixní a variabilní, explicitní a implicitní, náklady obětované příležitosti ▪ selhání trhu a řešení krizového vývoje 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ jedinec v ekonomickém světě ▪ ekonomické myšlení a tržní gramotnost Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ zboží, nabídka a poptávka jako znakové systémy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná druhy obchodních společností ▪ rozliší jednotlivé formy podnikání ▪ orientuje se v problematice mezd ▪ charakterizuje podstatu, příčiny a důsledky nezaměstnanosti 	Zaměstnání <ul style="list-style-type: none"> ▪ obchodní společnost podle vzniku, vkladu, ručení a způsobu řízení ▪ mzda úkolová, časová, hrubá a čistá, reálná a nominální ▪ nezaměstnanost 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozice jedince v pracovním světě ▪ základní hospodářská gramotnost
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje formy peněz ▪ charakterizuje peníze jako zvláštní druh statku ▪ objasní funkci peněz ▪ vysvětlí bankovní systém Čes- 	Peníze <ul style="list-style-type: none"> ▪ peníze jako všeobecný směnný ekvivalent ▪ vývoj peněz v dějinách – kovy papírové peníze, cenné papíry, 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ jedinec v ekonomickém světě ▪ finanční gramotnost Mediální výchova

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>ké republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná různé typy produktů nabízených obchodními bankami ▪ vymezí podstatu inflace, její typy, příčiny a důsledky ▪ rozliší různé druhy cenných papírů 	<p>bezhotovostní platby, internetové peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Česká národní banka, komerční banky ▪ inflace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znaková a symbolická funkce peněz
<ul style="list-style-type: none"> ▪ postihne vztah obecné ekonomické teorie a hospodářské politiky ▪ posoudí vývoj makroekonomických ukazatelů a jejich vliv na životní úroveň obyvatelstva ▪ vysvětlí podstatu magického čtyřúhelníku ▪ uvede nástroje státu pro ekonomické řízení ▪ odhadne důsledky státních zásahů do ekonomiky pro jednotlivé skupiny obyvatel ▪ objasní systém daní, příjmové a výdajové položky státního rozpočtu 	<p>Úloha státu v tržní ekonomice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah teorie a praxe ▪ velikost a tempo růstu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti, saldo obchodní a platební bilance, vnější zadluženost ▪ magický čtyřúhelník ▪ daně a daňová politika 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jedinec v ekonomickém světě ▪ orientace v hospodářském chování a funkcích státu <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mediální prezentace ekonomické politiky státu
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede charakteristiku oboru, předmět a metody zkoumání ▪ rozliší členění ekonomických teorií na makro a mikroekonomii 	<p>Ekonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výměr vědeckého oboru 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ finanční gramotnost <p>Environmentální výchova terie udržitelného rozvoje</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí vznik EU ▪ objasní činnost orgánů EU s důrazem na hospodářskou politiku ▪ vymezí cíle, činnost a fungování OSN 	<p>ČR a světové organizace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ začlenění České republiky do světově významných organizací (OSN, EU) 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EU ▪ OSN <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ evropské normy ochrany přírody <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Česká republika ▪ EU ▪ OSN
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede konkrétní příklady globálních problémů současnosti 	<p>Planetární problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekologická krize, demografické 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvis-</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> posoudí jejich příčiny a možné důsledky 	<p>problémy, terorismus a fundamentalismus</p>	<p>lostech</p> <ul style="list-style-type: none"> globální problémy <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> globální problémy terie udržitelného rozvoje <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> mediální prezentace globálních krizí manipulace

Sexta – vš, vv, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v archaických modelech vysvětlení člověka a světa vysvětlí proces přechodu od mýtu k logu vysvětlí okolnosti zrodu filosofické otázky 	<p>Původ a vymezení filosofie</p> <ul style="list-style-type: none"> mýtus a logos filosofie a náboženství 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní kultivace formy sebeporozumění <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> formy sebeporozumění variabilita duchovních forem
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v rozdělení prvních filosofických škol vysvětlí antropologický obrat v řeckém klasickém myšlení rozumí otázce po smyslu lidské existence a dokáže ji vztáhnout k vlastnímu prožívání 	<p>Praesokratika</p> <ul style="list-style-type: none"> Milétská škola Elejská škola Pythagoras Herakleitos 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> variabilita duchovních forem formování subjektivity
<ul style="list-style-type: none"> chápe sokratovské pojetí ctnosti, eudaimonie a dobra 	<p>Sokrates a sofistika</p> <ul style="list-style-type: none"> sokratovská psyché arethé agathon eudaimonion 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> proměnlivost mravní struktury <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> hluboké mody sebeporozumění
<ul style="list-style-type: none"> objasní filosofický eros vysvětlí platonské pojetí duše a společnosti je schopen vyložit základní znaky nauky o idejích a platonské metafyziky rozumí struktuře metafyziky aristotelské orientuje se v aristotelském vidění prostoru a času srovná platonskou a aristotel- 	<p>Vrcholná řecká filosofie – Platon a Aristotelés</p> <ul style="list-style-type: none"> platonská psyché eros idea a psyché podstata a jev dynamis a energieá hylemorfismus výměr času ideální koncepce státu 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> kořeny evropského metafyzického a politického myšlení <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> formy sebeporozumění

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
skou koncepci státu		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem helénismu a kulturní synkreze orientuje se v základních myšlenkových proudech pozdní antiky 	<p>Stoicismus</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka a sebekázeň <p>Novoplatonismus a gnóze</p> <ul style="list-style-type: none"> duchovní koncepce vesmíru a lidství 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sebe porozumění <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> variabilita modelů světa a jeho smyslu
<ul style="list-style-type: none"> je schopen vymezit judaismus a vysvětlit původ křesťanství je schopen postihnout základní prvky křesťanského filosofického myšlení 	<p>Křesťanský novoplatonismus</p> <ul style="list-style-type: none"> Proklos Origenés a apokatastasis 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sebe porozumění
<ul style="list-style-type: none"> na základě vztahu Bůh-člověk dokáže formulovat křesťanské vidění duše, svobody, milosti a lásky 	<p>Aurélius Augustinus a patristika</p> <ul style="list-style-type: none"> výměr patristického myšlení individuální duše svoboda a milost 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sebe porozumění
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních podobách scholastiky 	<p>Tomáš Akvinský, sv. Bonaventura</p> <ul style="list-style-type: none"> nominalismus a realismus scholastické pojetí přírody důkazy Boží existence 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sebe porozumění
<ul style="list-style-type: none"> je schopen nastínit formy křesťanského mysticismu 	<p>Mistr Eckhart, Hildegarda z Bingen</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog duše s božstvem překročení subjektivity 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sebe porozumění
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojetí kosmu jako analogické zrcadlení makro a mikrodimenzí objasní renesanční kult člověka a tvorby nastíní počátky novověkého politického myšlení 	<p>Mikuláš Kusánský</p> <ul style="list-style-type: none"> učená nevědomost <p>Marsilio Ficino</p> <ul style="list-style-type: none"> renesanční novoplatonismus <p>Machiavelli</p> <ul style="list-style-type: none"> politika a morálka 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> politika a morálka <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> proměnlivost modelů světa a člověka
<ul style="list-style-type: none"> definuje karteziánský obrat, koncept vědomí a novou podobu materiálního světa odliší metafyziku participační a metafyziku poznání 	<p>René Descartes</p> <ul style="list-style-type: none"> cogito - koncept výslovného sebevědomí subjekt a objekt rozprostraněnost a duch 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sebe porozumění <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> počátky evropské exaktní vědy
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje lidskou zkušenost jako základní zdroj poznání 	<p>Britský empirismus – Locke, Hume</p> <ul style="list-style-type: none"> zkušenost jako základní obsah 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sebe porozumění

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> osvětlí převrat v pojetí legitimacy vládnoucí moci 	<ul style="list-style-type: none"> vědomí substance a kauzalita legitimita a její zdroje 	
<ul style="list-style-type: none"> objasní a zdůvodní určující úlohu rozumu v osvícenském pojetí světa vysvětlí Kantův kritický postoj ke konceptu čistého rozumu a s porozuměním vyloží Kantovo pojetí apriorních forem poznání a logiku iluze je schopen nastínit Kantovo vidění morálky a odlišit podmíněný a nepodmíněný imperativ 	Osvícenství a Immanuel Kant <ul style="list-style-type: none"> čistý rozum a pravdivost apriorní pojmy, apriorní formy názoru světa antinomie podmíněný a nepodmíněný imperativ sklon, povinnost a svědomí mravní paradox 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> sebeporozumění
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí německé romantické koncepce přírodního dění a jeho smyslu umí vyložit principy dialektiky nastíní vizi Hegelovy filosofie dějin 	Německá klasická filosofie- Schelling, Hegel <ul style="list-style-type: none"> lidské vědomí jako forma sebezvědomování přírody teze, antiteze a synteze dějiny a sebezvědomování světového ducha lest rozumu 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> sebeporozumění Enviromentální výchova <ul style="list-style-type: none"> filosofie živé přírody
<ul style="list-style-type: none"> nastíní prvky marxistického myšlení a vizi světové revoluce jako finální vyústění dějin člověka 	Karel Marx <ul style="list-style-type: none"> vykořisťovatelé a vykořisťování odcizení vlastnictví a svoboda revoluce jako lokomotiva dějin 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> sebeporozumění Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> socialismus a jeho názorové zdroje
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí apolinský a dionýský princip a nietzscheánské pojetí protikladu narýsuje základní znaky panské a otrocké morálky formuluje význam vůle k moci umí vyložit fenomén věčného návratu stejného rozumí postulátu života jako bazálního kritéria zdravé existence chápe princip elan vital 	Filosofie života – Nietzsche, Bergson <ul style="list-style-type: none"> věčný návrat stejného apolinství a dionýství nadčlověk a vůle k moci velbloud, lev a dítě poznání a tajemství svoboda elan vital dynamické a statické 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> sebeporozumění Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> návraty k antickým a pohanským zdrojům
<ul style="list-style-type: none"> odliší esenciální a existenciální antropologii porozumí otázce po smyslu bu- 	Kierkegaard a existenciální myšlení <ul style="list-style-type: none"> esence a existence 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> sebeporozumění Výchova k myšlení v evrop-

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>dování jáství a nazírá faktory, které ohrožují jeho integritu</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v existenciálním užití pojmu úzkosti ve vztahu k sebepoznání a poznání nastíní vývoj existencialismu ve 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> konečno, nekonečno, možnost a nutnost zoufalství jako znak radikálního sebeepochopení víra a čistota srdce etika a estetika - J.P.Sartre, Martin Heidegger vrženost a svoboda bytí a nicota odcizení svoboda, sebeúmysl a odpovědnost 	<p>ských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> existenciální otevřenost počátky plurality modelů porozumění
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí fenomenologický obrat a znaky fenomenologického vyšetřování zkušenosti orientuje se v základních znacích Patočkovy filosofie dějin 	<p>Fenomenologie – Husserl, Patočka</p> <ul style="list-style-type: none"> co je fenomén výzkum subjektivity retence a protence dějinná energie, dějinné moci a formy pravé a nepravé 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> dějinná proměnlivost lidských životních forem <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sebe porozumění
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje postmoderní decentrování výkladů světa a nástup významové polyfonie vymezí pojem dekonstrukce a umí jej adekvátně používat nastíní základní projevy gendrového myšlení 	<p>Postmodernismus</p> <ul style="list-style-type: none"> Foucault Derrida Lytard 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sebe porozumění <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> mnohovstevnost a pestrost světových kulturních forem <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> horká a studená média

Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Tělesná výchova* je zařazen ve vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Částí vyučovaných pohybových aktivit zasahuje do oblasti *Doplňující vzdělávací obory*. Cílem předmětu není pouze osvojení škály pohybových dovedností. Zásadní je zdůraznění významu pohybu a sportu v životě. Jeho preventivní a v mnohých případech také léčebný prvek a také socializační faktor.

Tělesná výchova je ve všech třech studijních oborech našeho gymnázia vyučována ve všech ročnících, vždy 2 vyučovací hodiny týdně. Celková dotace tedy činí 12 týdenních hodin v průběhu celého studia. Obsah učiva je ve všech 3 oborech shodný a je v souladu s RVP ZV a RVP G. V posledním ročníku mají chlapci v rámci výuky tělesné výchovy lední hokej. Podle zájmu studentů se otevírají *Sportovní hry* – nepovinný předmět rozšiřující škálu nabízených pohybových aktivit. Součástí výuky jsou sportovní kurzy. Na naší škole je to v tercii lyžařský a snowboardový kurz, v kvartě vodácký kurz a v kvintě sportovní kurz.

Výuka tělesné výchovy je doplňována účastí studentů na různých sportovních soutěžích, a to jak školních (sportovní dny), tak meziškolních - v rámci soutěžních programů pro školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka tělesné výchovy na našem gymnáziu využívá poznatky moderní pedagogiky a splňuje požadavky moderního způsobu výuky. Jsou rozvíjeny základní pohybové schopnosti a studenti se učí různorodé pohybové dovednosti. Vždy je kladen důraz na zdravotní aspekty a zejména věkovou přiměřenost. V hodinách studenti sami organizují některé aktivity, učí se zvládnout organizaci skupiny, podřízení se autoritě a ovládnutí vlastních emocí a projevů v případě nesouhlasu s rozhodnutím autority či v případě úspěchu i neúspěchu, zhodnocení vlastních schopností a možností a posouzení bezpečnosti vykonávané činnosti. (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Žáci jsou vedeni k získávání správných životních postojů, fair play, k uvědomění si významu pohybu v životě člověka a společnosti a k trvalému zařazení pohybových aktivit do vlastního života. (4, 5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ buduje si vědomí potřebnosti pohybu v životě člověka z hlediska zdravotního i sociálního – začlenění do skupiny a společný skupinový prožitek ▪ zjišťuje úroveň vlastních pohybových schopností a dovedností a pracuje na jejich rozvoji v jednotlivých oblastech učiva ▪ učí se správnou skladbu pohybové jednotky ▪ buduje si vlastní zásobu cviků pro rozcvičení, protažení, posilování či případnou rehabilitaci ▪ učí se schopnost komunikace a spolupráce ve skupině, organizaci skupiny, zvládnutí emocí a vypjatých situací ▪ buduje v sobě vědomí fair play, vzájemné úcty a pomoci 	<p>Úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zjištění úrovně pohybových schopností a dovedností jednotlivých žáků a jejich rozvíjení s ohledem na věk a individuální potřeby <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ běh na různé vzdálenosti na dráze i v terénu s důrazem na správnou techniku ▪ skoky – daleký a vysoký, určení odrazové nohy, vyměření rozeběhu, základy správné techniky ▪ hody – správné odhodové postavení a technika hodů, základní rozeběh <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obratnostní cvičení – překážkové dráhy, koordinační cvičení, strečing, kompenzační cviky, posilování vlastním tělem ▪ základní gymnastické cviky – kotouly, přemet stranou, stoj na hlavě a rukou ▪ seznámení s gymnastickým nářadím – hrazda, kruhy – vis, vzpor, komíhání ▪ šplh – technika na tyči i laně ▪ rytmická gymnastika <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní herní činnosti jednotlivce v jednotlivých sportovních hrách – basketbal, florbal, házená, fotbal, přehazovaná (volejbal) ▪ seznámení s pravidly jednotlivých her ▪ herní návyky – organizace hry, pohyb po hřišti ▪ drobné a netradiční hry – softball, freesbee, lacrosse, ringo, 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální komunikace ▪ poznávání a rozvoj ▪ vlastní osobnosti ▪ seberegulace ▪ spolupráce v týmu ▪ organizační dovednosti ▪ řešení problémů ▪ soutěž <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednotlivé činnosti jsou do výuky zařazovány podle momentální situace, zejména povětrnostních podmínek, obsazenosti sportovišť a podobně

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<p>ringett a jiné</p> <p>Ostatní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> plavání - technika plaveckých stylů prsa, kraul a znak, dýchání do vody, skoky do vody, vodní hrátky a soutěže bobování, sáňkování, hry na sněhu bruslení – zimní a inline 	

Sekunda– vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> posiluje vědomí potřebnosti pohybu v životě člověka z hlediska zdravotního i sociálního – začlenění do skupiny a společný skupinový prožitek posiluje pocit nedílnosti pohybu jako součásti zdravého životního stylu upevňuje si správnou skladbu pohybové jednotky rozšiřuje vlastní zásobu cviků pro rozcvičení, protažení, posilování či případnou rehabilitaci učí se a prohlubuje schopnost komunikace a spolupráce ve skupině, organizaci skupiny, zvládání emocí a vypjatých situací posiluje v sobě vědomí fair play, vzájemné úcty a pomoci 	<p>Obecně</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj jednotlivých pohybových schopností a dovedností s ohledem na věk a individuální potřeby žáků, sledování vývoje v čase <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> běh na různé vzdálenosti, fixování správné techniky, uvědomění si důležitosti rozvržení tempa s ohledem na vzdálenost skoky – daleký a vysoký, prohlubování správné techniky, seznámení s vývojem technik hody – koordinace rozeběhu a odhodu, víceokré rozeběhy vrhy – základní postavení, rozdíl hodu a vrhu <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> obratnostní cvičení – rozšiřování vlastní baterie protahovacích a posilovacích cviků přemet stranou, stoj na hlavě a rukou, navazování cviků do sestav základní techniky na nářadí ve visu a vzporu šplh – technika na tyči i laně rytmická gymnastika 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace poznávání a rozvoj vlastní osobnosti seberegulace spolupráce v týmu organizační dovednosti řešení problémů soutěž <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> jednotlivé činnosti jsou do výuky zařazovány podle momentální situace, zejména povětrnostních podmínek, obsazenosti sportovišť a podobně

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj herních činností jednotlivce v jednotlivých sportovních hrách – basketbal, florbal, házená, fotbal, přehazovaná (volejbal) herní návyky – základní obranné a útočné kombinace drobné a netradiční hry – softball, freesbee, lacrosse, ringo, ringett a jiné <p>Ostatní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> plavání – v teplém období, technika plaveckých stylů prsa, kraul a znak, dýchání do vody, skoky do vody, vodní hrátky a soutěže bobování, sáňkování, hry na sněhu bruslení – zimní a inline 	

Tercie – vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> posiluje vědomí potřebnosti pohybu v životě člověka z hlediska zdravotního i sociálního – začlenění do skupiny a společný skupinový prožitek posiluje pocit nedílnosti pohybu jako součásti zdravého životního stylu chápe vliv pohybu na zdraví člověka, správné držení těla, rovnoměrný rozvoj postavy a prevenci onemocnění pohybového aparátu upevňuje si správnou skladbu pohybové jednotky rozšiřuje vlastní zásobu cviků pro rozcvičení, protažení, posilování či případnou rehabilitaci seznamuje se se zdravotními hledisky pohybu dokáže poskytnout základní první pomoc, vyřešit krizovou situaci přivoláním odborné po- 	<p>Obecně</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj jednotlivých pohybových schopností a dovedností s ohledem na věk a individuální potřeby žáků, sledování vývoje v čase <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> běh na různé vzdálenosti, rozdíly v krátkých, středních a dlouhých bězích, správná technika, rozvržení tempa skoky – daleký a vysoký, zlepšování správné techniky i výkonnosti hody – zlepšování koordinace rozeběhu a odhodu, zlepšování techniky i vlastního výkonu vrhy – vrh koulí <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> obratnostní cvičení – rozšiřování vlastní baterie protahovacích a posilovacích cvi- 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace poznávání a rozvoj vlastní osobnosti seberegulace spolupráce v týmu organizační dovednosti řešení problémů soutěž <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> první pomoc <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> jednotlivé činnosti jsou do výuky zařazovány podle momentální situace, zejména povětrnostních podmínek, obsazenosti sportovišť a podobně

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>moci – IZS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá základní techniky sjíždění a běhu na lyžích, případně snowboardu, zná zásady bezpečného pohybu v zimním horském prostředí ▪ prohlubuje schopnost komunikace a spolupráce ve skupině, organizaci skupiny ▪ zvládá emoce ve vypjatých situacích ▪ je mu vlastní jednání fair play, vzájemná úcta a pomoc 	<p>ků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přemet stranou, stoj na hlavě a rukou, navazování cviků do sestav ▪ techniky na náradí ve visu a vzporu, výmyk, toče - vzad, jízdo vpřed ▪ přeskoky – přes kozu, bednu ▪ rytmická gymnastika, cvičení s hudbou – aerobik, jóga a další formy fitness cvičení <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj herních činností jednotlivce v jednotlivých sportovních hrách – basketbal, florbal, házená, fotbal, volejbal (beach-volejbal) ▪ herní návyky – základní obranné a útočné kombinace, osobní a zónová obrana ▪ drobné a netradiční hry – softball, freesbee, lacrosse, ringo, ringett a jiné <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kurz první pomoci všeobecné a se zaměřením na zimní prostředí a sporty <p>Zimní kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ v rozsahu jednoho týdne je zimní kurz s výukou sjezdového a běžeckého lyžování a snowboardingu <p>Ostatní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ plavání – v teplém období, technika plaveckých stylů prsa, kraul a znak, dýchání do vody, skoky do vody, vodní hrátky a soutěže ▪ bobování, sáňkování, hry na sněhu ▪ bruslení – zimní a inline 	

Kvarta – vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ posiluje vědomí potřebnosti pohybu v životě člověka z hlediska zdravotního i sociálního – začlenění do skupiny a společný skupinový prožitek ▪ posiluje pocit nedílnosti pohybu jako součásti životního stylu ▪ zná a uplatňuje správnou skladbu pohybové a tréninkové jednotky ▪ rozšiřuje si vlastní zásobu cviků pro rozcvičení, protažení, posilování či případnou rehabilitaci ▪ učí se zhodnotit přiměřenost a vhodnost konkrétní pohybové činnosti pro svoji věkovou kategorii ▪ zná základní ovládání lodě na řece, bezpečnost při sjíždění řeky, vyhodnocení a eliminace možných nebezpečí ▪ má správné návyky při táboření v přírodě s ohledem na ochranu životního prostředí ▪ posiluje v sobě vědomí fair play, vzájemné úcty a pomoci ▪ zvládá organizaci skupiny 	<p>Obecně</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj jednotlivých pohybových schopností a dovedností s ohledem na věk a s ním spojený rozvoj postavy, sledování vývoje v čase <p>▪ Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ běh na různé vzdálenosti, rozdíly v krátkých, středních a dlouhých bězích, správná technika, rozvržení tempa ▪ skoky – daleký a vysoký, zlepšování správné techniky i výkonnosti ▪ hody – zlepšování koordinace rozeběhu a odhodu, zlepšování techniky i vlastního výkonu ▪ vrhy – vrh koulí ▪ ukázky tréninkových jednotek různého zaměření – rychlost, vytrvalost, síla <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obratnostní cvičení – rozšiřování vlastní baterie protahovacích a posilovacích cviků ▪ přemety, stoje, skoky, navazování cviků do sestav ▪ prvky na nářadí – hrazdě, kružích, bradlech ▪ přeskoky přes kozu, bednu, koně ▪ rytmická gymnastika, aerobik a různé formy fitness ▪ využití gymnastických cvičení k posilování a rozvoji správného držení těla, zdravotní, diagnostické, kompenzační a rehabilitační cviky <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj herních činností jednotlivce v jednotlivých sportovních hrách – basketbal, florbal, házená, fotbal, volejbal, rugby ▪ prohlubování herních návyků – 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální komunikace ▪ poznávání a rozvoj ▪ vlastní osobnosti ▪ seberegulace ▪ spolupráce v týmu ▪ organizační dovednosti ▪ řešení problémů ▪ soutěž <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ správné návyky při pobytu v přírodě s ohledem na životní prostředí <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednotlivé činnosti jsou do výuky zařazovány podle momentální situace, zejména povětrnostních podmínek, obsazenosti sportovišť a podobně

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<p>obránné a útočné kombinace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ drobné a netradiční hry – soft-ball, freesbee, lacrosse, ringo, ringett a jiné <p>Vodácký kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pětidenní vodácký kurz zaměřený na zvládnutí základních technik plutí na kanoi, případně raftu ▪ základní tábornické dovednosti – nocování ve stanu, příprava a úklid tábořiště, vaření v přírodě <p>Ostatní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ plavání – v teplém období, technika plaveckých stylů prsa, kraul a znak, dýchání do vody, skoky do vody, vodní hrátky a soutěže ▪ využití návštěv sportovních zařízení v okolí školy – bowling, fitcentra, squash, badminton a podobně ▪ bruslení – zimní a inline 	

Kvinta – vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe pohyb jako nedílnou součást vlastního života ▪ zná základní pravidla sportovních her ▪ ovládá herní činnosti jednotlivce a základní herní systémy a kombinace ▪ dovede posoudit a vybrat vhodnou pohybovou aktivitu s ohledem na očekávaný zdravotní efekt (posilování, protažení, vytrvalost) ▪ má dostatečně rozsáhlou zásobu cviků pro rozcvičení, protažení, posilování či případnou rehabilitaci ▪ učí se organizovat pro skupinu sportovní aktivitu (zápas, 	<p>Obecně</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj jednotlivých pohybových schopností a dovedností s ohledem na věk, rozvoj postavy a individuální potřeby žáků, sledování vývoje v čase <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ běhy, štafetové běhy, skoky, hody, vrhy – prohlubování správných technik, zvyšování vlastní fyzické výkonnosti <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obratnostní cvičení – rozšiřování vlastní baterie protahovacích a posilovacích cviků 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální komunikace ▪ poznávání a rozvoj ▪ vlastní osobnosti ▪ seberegulace ▪ spolupráce v týmu ▪ organizační dovednosti ▪ řešení problémů ▪ soutěž <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lední hokej je vždy v jedné ze tříd, která doplňuje chlapce ze sexty ▪ jednotlivé činnosti jsou do výuky zařazovány podle momentální situace, zejména po-

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
turnaj, výlet a podobně)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přemety, stoje, skoky, navazování cviků do sestav ▪ prvky na nářadí – hrazdě, kružících, bradlech ▪ rytmická gymnastika, aerobik a různé formy fitness ▪ využití gymnastických cvičení k posilování a rozvoji správného držení těla, zdravotní, diagnostické, kompenzační a rehabilitační cviky <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj herních činností jednotlivce v jednotlivých sportovních hrách – basketbal, florbal, házená, fotbal, volejbal, rugby, lední hokej ▪ prohlubování herních návyků – obranné a útočné kombinace, vyhodnocování a řešení herních situací ▪ drobné a netradiční hry – softball, freesbee, lacrosse, ringo, ringett, discgolf a jiné <p>Lední hokej</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chlapci mají od října do dubna výuku ledního hokeje ▪ technika bruslení, herní činnosti jednotlivce, organizace hry a základní herní systémy ▪ hokejová pravidla <p>Sportovní kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sportovní kurz navazující na školní TV, intenzivně rozvíjející nabyté dovednosti zejména ve sportovních hrách ▪ cyklistika – zvládnutí jízdy na kole ve skupině v terénu i silničním provozu ▪ přespolní a orientační běh <p>Ostatní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ plavání – zlepšování techniky i plavecké výkonnosti, vodní hrátky a soutěže ▪ využití návštěv sportovních zařízení v okolí školy – bowling, fitcentra, squash, badminton a 	větrnostních podmínek, obsazenosti sportovišť a podobně

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	podobně <ul style="list-style-type: none"> ▪ bruslení – zimní a inline 	

Sexta – vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe pohyb jako nedílnou součást vlastního života ▪ dovede posoudit a vybrat vhodnou pohybovou aktivitu s ohledem na očekávaný zdravotní efekt (posilování, protažení, vytrvalost) ▪ má dostatečně rozsáhlou zásobu cviků pro rozcvičení, protažení, posilování či případnou rehabilitaci ▪ dokáže pro skupinu zorganizovat sportovní aktivitu (zápas, turnaj, výlet a podobně) ▪ je mu vlastní ovládání svých emocí, jednání fair play, vzájemná pomoc 	<p>Obecně</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj jednotlivých pohybových schopností a dovedností s ohledem na věk a individuální potřeby žáků, sledování vývoje v čase <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ běh na různé vzdálenosti, schopnost rozvržení tempa s ohledem na vzdálenost ▪ technické disciplíny – prohlubování správné techniky, zlepšování vlastní výkonnosti <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spojování a tvorba vlastních cvičebních sestav – prostrná, hrazda, cvičení s hradbou ▪ různé formy fitness (aerobic, flexibary, joga a podobně) ▪ gymnastická cvičení jako prvek formování postavy a správného držení těla <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvyšování úrovně herních činností jednotlivce a herních návyků a systémů v jednotlivých sportovních hrách – basketbal, florbal, házená, fotbal, volejbal, beachvolejbal, rugby, softball ▪ drobné a netradiční hry – freebee, lacrosse, ringo, ringett, discgolf a jiné <p>Lední hokej</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chlapci mají od října do dubna výuku ledního hokeje ▪ technika bruslení, herní činnosti jednotlivce, organizace hry a základní herní systémy 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální komunikace ▪ poznávání a rozvoj ▪ vlastní osobnosti ▪ seberegulace ▪ spolupráce v týmu ▪ organizační dovednosti ▪ řešení problémů ▪ soutěž <p>Poznámka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednotlivé činnosti jsou do výuky zařazovány podle momentální situace, zejména povětrnostních podmínek, obsazenosti sportovišť a podobně

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hokejová pravidla <p>Ostatní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ plavání – v teplém období, zlepšování vlastní plavecké výkonnosti, základy záchrany tonoucího ▪ využití návštěv sportovních zařízení v okolí školy – bowling, fitcentra, squash, badmindton a podobně ▪ bruslení – dívky	

Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází z oboru *Výtvarná výchova* oblasti *Umění a kultura* RVP ZV a RVP G. Výtvarná výchova tvoří společně s vyučovacím předmětem *Hudební výchova* celek oblasti *Umění a kultura*.

Výtvarná výchova v primách a sekundách nevýtvarných tříd se soustřeďuje na aktivity směřující k rozvoji smyslového vnímání a zapojování všech smyslů do tvůrčího procesu. Při tvorbě a vnímání produktů vizuální kultury podporuje snahy o zprostředkování subjektivních vjemů, prožitků a postojů. Student je veden k osvojení si schopností posuzovat a chápat vizuální kulturu v širších souvislostech, obhajovat svou vlastní práci, chápat a respektovat práci jiných. V terciích a kvartách se výuka soustřeďuje na chápání umění jako pole experimentální praxe a na význam komunikace v uměleckém procesu, kde student vystupuje jako autor, příjemce a interpret. Student si osvojuje nezbytné informace vedoucí k porozumění aktuální obrazové komunikaci.

V nevýtvarných třídách je výtvarná výchova zařazena v primě a sekundě, kde jí je poskytnuta jednododinová dotace. V tercii a kvartě si žáci volí jeden ze dvou předmětů oblasti *Umění a kultura* (*Hudební výchova* a *Výtvarná výchova*) jako povinný a je dotován dvěma hodinami týdně. Třída je dělena na skupiny. Výuka probíhá ve specializovaných učebnách. Součástí výuky jsou návštěvy výstav a stálých expozic. Jednou až dvakrát ročně pořádáme hudebně-výtvarné akce.

Ve výtvarné větvi vedeme studenta systematicky ke schopnosti vizuálního osvojování si skutečnosti, a to především rozšiřováním osobních kreativních schopností a teoretických poznatků o vizuálně obrazných prostředcích a dějinách vizuální kultury s důrazem na umění od poloviny 19. století. Student je veden ke schopnosti výtvarně zprostředkovat své názory a postoje a volit k tomu vhodné prostředky s vědomím vztahů a souvislostí. Během tvorby je kladen důraz na schopnost komunikace ve všech úrovních tvůrčího procesu, na schopnost sebereflexe, sebehodnocení a sebe prezentace. Do výuky postupně zavádíme aktivity směřující ke kreativnímu využívání nových médií, digitálního obrazu a práci s ním.

Ve výtvarné větvi je předmět výtvarná výchova v primě dotován dvěma hodinami, v sekundě třemi hodinami týdně. Čtyřhodinová dotace je poskytnuta v tercii, kvartě, kvintě a v sextě. Třída je dělena na skupiny a výuka probíhá ve specializovaných učebnách. V posledních dvou ročnících studia žáci mají možnost v systému volitelných předmětů se hlouběji připravovat na zvolené pomaturitní studium. V kvintě je zařazen vícedenní krajinářský kurz.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka je realizována především prostřednictvím tvůrčích činností. Žák je veden k poznávání a porozumění umění formou reflexe a vlastní tvorby, sledováním umění na pozadí historických, společenských a technologických změn. Žáky vedeme k chápání souvislostí

dějin výtvarné kultury s důrazem na 20. století, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům návštěvami výstav, galerií, významných uměleckých památek, filmů, pořadů o umění a besed s výtvarnými umělci. Pořádáme jednodenní i vícedenní exkurze do zahraničí. (1, 3, 4, 5)

Výtvarnou tvorbu směřujeme k vyjadřování na úrovni smyslové, subjektivní a sociální. Výtvarnými činnostmi žáky vedeme k ochotě experimentovat, objevovat nové přístupy a kontexty. Zadávanými úkoly je vedeme k využívání různých technik, materiálů, k využívání nových médií, k zodpovědnému a bezpečnému zacházení s nástroji a pomůckami při umělecké činnosti. (2, 3, 4, 5, 6)

Žáci jsou vedeni k pochopení umění jako specifického způsobu poznávání a prožívání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. Rozvíjíme práci v týmu zařazováním skupinového vyučování, vedeme žáky ke spolupráci s druhými, k respektování názoru druhého a jeho práci, k prezentaci a sebehodnocení vlastní tvorby formou diskuzí, obhajobou seminárních prací, samostatných projektů a práce závěrečné, vytvářením vlastního portfolia prací, pořádáním výstav studentských prací. Žáky aktivně zapojujeme do školních akcí. Pořádáme hudebně výtvarné akce, při kterých požadujeme aktivní účast žáků, spolupracujeme se školním pěveckým sborem. (3, 4, 5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, nj		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> na své úrovni využívá širokou škálu vizuálně obrazných prostředků chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných prostředků využívá kresbu k zachycení vlastních představ i reality využívá širokou škálu kresbných prostředků 	<p>Osvojování vizuálně obrazných prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba, prostorová tvorba, grafika fotografie, digitální obraz možnosti pohyblivého obrazu realita a vlastní imaginace 	<p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s digitálním obrazem <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> využívá experimentu a principu náhody ve vlastní tvorbě 	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojení těla a pohybu do procesu tvorby rozvíjení pozorovacích schopností a vnímání vizuálních vjemů experimentální využívání vizuálně obrazných prostředků 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> chápe vliv masové kultury na výtvarném umění a své poznatky je schopen využít ve vlastní tvorbě 	<p>Popkultura</p> <ul style="list-style-type: none"> komiks - příběh reinterpretace příběhu 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> mediální produkce, vliv médií, účinky mediální produkce <p>Dějepis</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
		<ul style="list-style-type: none"> 50. a 60. léta 20. století
<ul style="list-style-type: none"> dokáže využít veřejný prostor pro svá sdělení posuzuje, porovnává a vytváří produkty urbánní vizuální kultury 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> stopy člověka v krajině a ve městě - street art 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> vztah člověka k životnímu prostředí
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních, propojuje verbální a obrazovou složku navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj seznamuje se se základní terminologií 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> interpretace postoje popis práce s uměleckým dílem 	Osobnostní a sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba, mluvený projev
<ul style="list-style-type: none"> ve spolupráci s ostatními připraví hudební produkci na scéně za použití široké škály vizuálně obrazných prostředků 	Hudebně-výtvarné projekty	Hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> dějiny moderní hudby Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> zpracování záznamu zvuku a digitálního obrazu Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace

Prima – vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> na své úrovni využívá širokou škálu vizuálně obrazných prostředků chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných prostředků využívá kresbu k zachycení vlastních představ i reality využívá širokou škálu kresebných prostředků 	Osvojování vizuálně obrazných prostředků <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba, prostorová tvorba fotografie, digitální obraz možnosti pohyblivého obrazu realita a abstrakce 	Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> práce s digitálním obrazem Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> využívá experimentu a principu náhody ve vlastní tvorbě 	Rozvoj smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> zapojení těla a pohybu do procesu tvorby experimentální využívání vizuálně obrazných prostředků 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> chápe vliv masové kultury na výtvarné umění a své poznatky je schopen využít ve vlastní tvorbě 	Práce s médii <ul style="list-style-type: none"> komiks popart stopy člověka v krajině a ve městě - street art 	Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> mediální produkce, vliv médií, účinky mediální produkce Hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> dějiny moderní hudby Dějepis <ul style="list-style-type: none"> 50. a 60. léta 20. století
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních, propojuje verbální a obrazovou složku navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj seznamuje se se základní terminologií 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> interpretace postoje popis výstavy práce s uměleckým dílem 	Osobnostní a sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba, mluvený projev
<ul style="list-style-type: none"> ve spolupráci s ostatními připraví hudební produkci na scéně za použití široké škály vizuálně obrazných prostředků 	Hudebně-výtvarné projekty	Hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> dějiny moderní hudby Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> zpracování záznamu zvuku a digitálního obrazu Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace

Sekunda – vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> na své úrovni využívá širokou škálu vizuálně obrazných prostředků chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných prostředků využívá kresbu k zachycení vlastních představ i reality využívá kresbu využívá širokou škálu kresebných prostředků 	Osvojování vizuálně obrazných prostředků <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba, prostorová tvorba, grafika fotografie, nová média možnosti pohyblivého obrazu skica, variace, studie, originalita 	Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> v práci zohledňuje své pochopení relativity realistického zobrazování svobodně experimentuje s různými 	Rozvoj smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> relativita barevného vidění, skvrna, fotografie, čas, okamžik - impresionismus 	Fyzika <ul style="list-style-type: none"> optika Základy společenských věd <ul style="list-style-type: none"> psychologie vnímání

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> nými technikami malby chápe proměny funkce barvy v různých obdobích výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> barva, plocha, linie - fauvismus výraz a psychologie barvy - expresionismus 	
<ul style="list-style-type: none"> porozumí proměnám zobrazování v dějinách umění, porovnává s vlastní zkušeností 	Celistvost a rozklad tvaru <ul style="list-style-type: none"> vícepohledovost - kubismus 	
<ul style="list-style-type: none"> chápe důvody vzniku abstraktního umění je schopen využívat principy zjednodušování a abstrahování 	Abstrakce <ul style="list-style-type: none"> postupy a východiska 	
<ul style="list-style-type: none"> dokáže využít veřejný prostor pro svá sdělení posuzuje, porovnává a vytváří produkty urbánní vizuální kultury 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> stopy člověka v krajině a ve městě - street art 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> vztah člověka k životnímu prostředí
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních, propojuje verbální a obrazovou složku navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj seznamuje se se základní terminologií 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> interpretace postoje popis kontext výstavy práce s uměleckým dílem 	Osobnostní a sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba, mluvený projev dialog
<ul style="list-style-type: none"> ve spolupráci s ostatními připraví hudební produkci na scéně za použití široké škály vizuálně obrazných prostředků 	Hudebně-výtvarné projekty	Hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> dějiny moderní hudby Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> zpracování záznamu zvuku a digitálního obrazu Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace

Sekunda – vš, nj

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> na své úrovni využívá širokou škálu vizuálně obrazných prostředků chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných 	Osvojování vizuálně obrazných prostředků <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba, prostorová tvorba tvorba, grafika 	Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá kresbu k zachycení vlastních představ 	<ul style="list-style-type: none"> možnosti pohyblivého obrazu fotografie, nová média realita – stylizace – abstrakce 	<p>osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> v práci zohledňuje své pochopení relativity realistického zobrazování svobodně experimentuje s různými technikami malby chápe proměny funkce barvy v různých obdobích výtvarného umění 	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> relativita barevného vidění, skvrna, fotografie, čas, okamžik - impresionismus barva, plocha, linie - fauvismus výraz a psychologie barvy - expresionismus 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> optika <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> psychologie vnímání
<ul style="list-style-type: none"> porozumí proměnám zobrazování v dějinách umění, porovnává s vlastní zkušeností 	<p>Celistvost a rozklad tvaru</p> <ul style="list-style-type: none"> vícepohledovost - kubismus 	
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních, propojuje verbální a obrazovou složku navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj seznamuje se se základní terminologií 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretace postoje popis kontext výstavy práce s uměleckým dílem prezentace vlastní práce 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba, projev dialog
<ul style="list-style-type: none"> ve spolupráci s ostatními připraví hudební produkci na scéně za použití široké škály vizuálně obrazných prostředků 	<p>Hudebně-výtvarné projekty</p>	<p>Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> dějiny moderní hudby <p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracování záznamu zvuku a digitálního obrazu <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace

Tercie – vš, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> na své úrovni využívá širokou škálu vizuálně obrazných prostředků chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných prostředků využívá znalostí aktuálních 	<p>Osvojování vizuálně obrazných prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba, prostorová tvorba, grafika fotografie, nová média možnosti pohyblivého obrazu 	<p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ skica, variace, studie, originalita 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ se orientuje v dějinách výtvarného umění ▪ rozeznává základní zlomové události a je schopen je dávat do souvislostí 	Dějiny umění <ul style="list-style-type: none"> ▪ gotika a obraz ▪ příběh a obraz ▪ symbolika barev ▪ vznik a uplatnění symbolu s přesahy do moderny 	Dějepis <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika období Český jazyk, hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ nejstarší památky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ je samostatně schopen ve své tvorbě využívat znalostí konstrukce prostoru a perspektivy 	Zobrazení prostoru <ul style="list-style-type: none"> ▪ renesance ▪ perspektiva 	Matematika <ul style="list-style-type: none"> ▪ perspektiva, zlatý řez
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná proměny vizuálně obrazných prostředků a jejich využívání v jednotlivých žánrech umění v různých obdobích 	Světlo a dynamika obrazu <ul style="list-style-type: none"> ▪ baroko ▪ předmět ve výtvarném umění holandské zátiší – od předmětu k instalaci ▪ krajina ve výtvarném umění od obrazu k landartu 	Dějepis <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika období Český jazyk, Hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřovací prostředky daného období
<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních, propojuje verbální a obrazovou složku ▪ je schopen zaujmout kritický postoj a verbalizovat své dojmy a pocity ▪ navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretace ▪ postoje ▪ popis ▪ kontext ▪ výstavy ▪ práce s uměleckým dílem 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> ▪ terminologie ▪ schopnost správných formulací

Tercie – vv

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti ▪ rozpozná vliv osobní zkušenosti na tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření 	Problematika vzniku díla <ul style="list-style-type: none"> ▪ inspirace a její proměna ve vlastním pojetí uměleckého díla 	Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> ▪ terminologie ▪ schopnost formulací Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na své úrovni využívá širokou 	Osvojování vizuálně obrazných	Informatika a výpočetní technika

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>škálu vizuálně obrazných prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných prostředků ▪ využívá kresbu k zachycení vlastních představ ▪ využívá kresbu k zachycení reality ▪ využívá kresbu využívá širokou škálu kresebných prostředků 	<p>prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kresba, malba, prostorová tvorba tvorba, grafika ▪ fotografie, nová média ▪ pohyblivý obraz ▪ skica – variace, studie, kombinace, originalita 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracování digitálního obrazu <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapojuje hru a náhodu a podvědomí do vlastní tvorby 	<p>Vyjadřování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ princip náhody ▪ nonsens ▪ asambláž ▪ koláž ▪ dadaismus ▪ tvůrčí potenciál podvědomí, sen ▪ automatický záznam obrazu - surrealismus 	<p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ moderní básnické směry <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psychologie vnímání, podvědomí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v dějinách výtvarného umění, rozeznává základní zlomové události a je schopen je dávat do souvislostí 	<p>Dějiny umění</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ gotika – Mistr Vyšebrodského oltáře ▪ příběh, alegorie ▪ symbolika barev ▪ vznik a uplatnění symbolu s přesahy do moderny (symbolismus, surrealismus) 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika období <p>Český jazyk, hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nejstarší památky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ je samostatně schopen ve své tvorbě využívat znalostí konstrukce prostoru a perspektivy 	<p>Zobrazení prostoru a člověka renesance</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leonardo da Vinci ▪ Michelangelo ▪ studium perspektivy ▪ studium anatomie 	<p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ perspektiva, zlatý řez
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná proměny vizuálně obrazných prostředku a jejich využívání v jednotlivých žánrech umění v různých obdobích 	<p>Baroko</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kresba – Rembrandt ▪ kontrast, dynamika, světlo stín ▪ Carravagio ▪ předmět ve výtvarném umění holandské zátiší – od předmětu k instalaci ▪ krajina ve výtvarném umění od obrazu k landartu 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika období <p>Český jazyk, Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřovací prostředky daného období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj 	Práce s dílem <ul style="list-style-type: none"> parafráze variace apropriace 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> respektování jiných kultur
<ul style="list-style-type: none"> svou tvorbu využívá jako prostor pro komunikaci s širým sociálním prostředím 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> dílo ve veřejném prostoru práce s omezenými vizuálně obraznými prostředky 	
<ul style="list-style-type: none"> chápe vliv médií a masové kultury ve výtvarném umění a své poznatky je schopen využít ve vlastní tvorbě 	Popkultura <ul style="list-style-type: none"> komiks popart Warhol 	Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> mediální produkce vliv médií účinky mediální produkce Hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> dějiny moderní hudby Dějepis <ul style="list-style-type: none"> 50. a 60. léta 20. století
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních, propojuje verbální a obrazovou složku navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> interpretace postoje popis kontext výstavy práce s uměleckým dílem 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> terminologie schopnost formulací mluvený projev

Kvarta – vš, nj

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> na své úrovni využívá širokou škálu vizuálně obrazných prostředků chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných prostředků využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	Osvojování vizuálně obrazných prostředků <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba, prostorová tvorba tvorba, grafika pohyblivý obraz nová média, fotografie 	Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> chápe umění v kontextu své doby a jeho sociokulturních souvislostech 	Průřez výtvarnými problémy v dějinách výtvarného umění	Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> mediální produkce

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> dokáže volit vyjadřovací prostředky s ohledem na téma a zaměření své práce 	<ul style="list-style-type: none"> zátiší, krajina, člověk a jeho zobrazení analýza obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> vliv médií účinky mediální produkce <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> od středověku do současnosti
<ul style="list-style-type: none"> na pozadí svých vědomostí prezentuje a dává do souvislostí problematiku současného umění chápe vliv médií a masové kultury ve výtvarném umění a své poznatky je schopen využít ve vlastní tvorbě 	<p>Popkultura</p> <ul style="list-style-type: none"> pop-art umění 60. let akční umění u nás a ve světě televize, nová media současné umění – zrušení hranice umění a neumění, citace a postmodernismus, gender v umění 	<p>Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> současná hudba <p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> 50. a 60. léta 20. století <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> média a mediální produkce <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> problematika minoritních skupin
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních, propojuje verbální a obrazovou složku navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretace postoje popis kontext výstavy práce s uměleckým dílem 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> terminologie schopnost formulací mluvený projev

Kvarta – vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> na své úrovni využívá širokou škálu vizuálně obrazných prostředků chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných prostředků využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<p>Osvojování vizuálně obrazných prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba, prostorová tvorba tvorba, grafika fotografie, nová média pohyblivý obraz skicy – variace, studie, realita, kombinace, originalita 	<p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> stavba těla - kostra, svalstvo
<ul style="list-style-type: none"> svobodně pracuje s různými technikami malby 	<p>Techniky malby</p> <ul style="list-style-type: none"> podmalby valér lazura 	<p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> složení a vlastnosti barev
<ul style="list-style-type: none"> cíleně propojuje obraz s textem 	<p>Ilustrace</p>	<p>Český jazyk</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ autorská kniha ▪ práce podle konceptu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znalost vybraného díla
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje kontexty ve výtvarném umění, porovnává se svými znalostmi a využívá je ve své práci 	Výtvarné projekty <ul style="list-style-type: none"> ▪ průřezy výtvarnými problémy zátiší, člověk, prostředí, architektura 	Dějepis <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika období
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na pozadí svých vědomostí prezentuje a dává do souvislostí problematiku současného umění 	Experimentování s hraničními projevy výtvarného umění <ul style="list-style-type: none"> ▪ postmodernismus ▪ popkultura ▪ nová média 	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ problematika minoritních skupin Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ mediální produkce ▪ vliv médií ▪ účinky mediální produkce Hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ soudobá hudba Dějepis <ul style="list-style-type: none"> ▪ moderní dějiny
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří si digitální prezentaci vlastní tvorby 	Prezentace <ul style="list-style-type: none"> ▪ koncept ▪ obhajoba 	Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracování digitálního obrazu
<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních, propojuje verbální a obrazovou složku ▪ navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretace ▪ postoje ▪ popis ▪ kontext ▪ výstavy ▪ práce s uměleckým dílem 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> ▪ terminologie ▪ schopnost formulací ▪ mluvený projev Dějepis <ul style="list-style-type: none"> ▪ moderní dějiny

Kvinta – vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na své úrovni využívá širokou škálu vizuálně obrazných prostředků ▪ chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných prostředků ▪ využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a tech- 	Osvojování vizuálně obrazných prostředků <ul style="list-style-type: none"> ▪ kresba, malba, prostorová tvorba tvorba, grafika ▪ fotografie, nová média ▪ skicy – variace, studie, realita, kombinace, originalita 	Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracování digitálního obrazu Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ▪ oficiální komunikace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
nických možností zvoleného média pro vyjádření své představy		Biologie <ul style="list-style-type: none"> stavba těla - kostra, svalstvo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří si digitální prezentaci vlastní tvorby 	Prezentace <ul style="list-style-type: none"> koncept obhajoba výběr vhodných produktů 	Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu
<ul style="list-style-type: none"> ve vlastní tvorbě nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky grafických technik seznamuje se s výraznými osobnostmi grafické scény 	Grafické techniky	Chemie <ul style="list-style-type: none"> rozpuštědla
<ul style="list-style-type: none"> pro tvorbu využívá neobvyklé postupy a zapojuje do ní dosud získané zkušenosti a znalosti, pracuje končepčně 	Grafický design <ul style="list-style-type: none"> tvorba písma PF 	Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v dějinách výtvarného umění rozeznává základní zlomové události a je schopen je dávat do souvislostí 	Výtvarné umění <ul style="list-style-type: none"> systematické znalosti výtvarného umění od pravěku do současnosti 	Dějepis <ul style="list-style-type: none"> časové rozdělení historických etap, jejich základní problematika
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává odlišnosti zobrazení reality v jednotlivých fázích výtvarného umění, porovnává a své znalosti využívá ve své práci 	Krajina <ul style="list-style-type: none"> gotika baroko romantismus impresionismus expresionismus surrealismus land art 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> krajinná ekologie
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních propojuje verbální a obrazovou složku navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> interpretace postoje popis kontext výstavy práce s uměleckým dílem 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> terminologie schopnost formulací, mluvený projev
<ul style="list-style-type: none"> v praxi si ověří své schopnosti při využívání celé škály vizuálně obrazných prostředků 	Krajinářský kurz	Tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> pochodová cvičení
<ul style="list-style-type: none"> zohledňuje informační sdělnost 	Seminární práce	Český jazyk

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>obrazového i textového materiálu, přehlednost a estetickou kvalitu</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své znalosti písma a grafického designu ve své práci 		<ul style="list-style-type: none"> stylistika, gramatika tvorba odborné práce
<ul style="list-style-type: none"> samostatně si vymezuje problémy k řešení vyhledává potřebné informace a pracuje s nimi vytváří na své úrovni originální výtvarné zpracování problému a prezentuje ho 	Ročníková práce	

Sexta – vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> na své úrovni využívá širokou škálu vizuálně obrazných prostředků chápe možnosti a specifika využívání vizuálně obrazných prostředků využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<p>Osvojování vizuálně obrazných prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba, prostorová tvorba tvorba, grafika fotografie, nová média skicy – variace, studi, realita, kombinace, originalita 	<p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> v praxi využívá své znalosti kompozice, základů typografie, fotografie využívá elementárních znalostí předtiskové úpravy 	<p>Propagační materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> plakát pozvánka kompozice, rytmizování plochy, typografie 	<p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu <p>Český jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> plakát, pozvánka
<ul style="list-style-type: none"> průběžně na pozadí svých vědomostí prezentuje a dává do souvislostí problematiku současného umění 	<p>Kapitoly ze současného umění</p> <ul style="list-style-type: none"> problémy současného umění a architektury 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> moderní dějiny <p>Občanská nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> problematika menšin problémy současnosti
<ul style="list-style-type: none"> při vytváření prezentace vlastní tvorby zohledňuje informační sdělnost, přehlednost pro příjemce prezentace na své práci objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných 	<p>Porfólio</p> <ul style="list-style-type: none"> autor příjemce interpret - portfolio 	<p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti sociální komunikace

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
vyjádření		
<ul style="list-style-type: none"> pro tvorbu využívá neobvyklé postupy a zapojuje do ní dosud získané zkušenosti a znalosti, pracuje koncepčně si samostatně vymezuje problémy k řešení vyhledává potřebné informace a pracuje s nimi vytváří na své úrovni originální výtvarné zpracování problému a prezentuje jej 	Pololetní práce	Informatika a výpočetní technika <ul style="list-style-type: none"> zpracování digitálního obrazu
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí produkty vlastní práce i práce ostatních propojuje verbální a obrazovou složku navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> interpretace postoje popis kontext výstavy práce s uměleckým dílem 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Český jazyk <ul style="list-style-type: none"> terminologie schopnost formulací, mluvený projev Dějepis <ul style="list-style-type: none"> moderní dějiny
<ul style="list-style-type: none"> navštěvuje výstavy aktuálního výtvarného umění a reaguje na ně vlastní tvorbou, zaujímá k nim vlastní postoj 	Práce s dílem <ul style="list-style-type: none"> prezentace výklady 	
<ul style="list-style-type: none"> samostatně si vymezuje problémy k řešení, vyhledává potřebné informace a pracuje s nimi, vytváří na své úrovni originální výtvarné zpracování problému a prezentuje ho 	Ročníková práce	

Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Zeměpis* je zařazen do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Některými tématy přesahuje také do oblastí *Člověk a společnost* a *Člověk a svět práce*. Cílem je nejen získání příslušných vědomostí, ale také nalezení a pochopení vazeb mezi jednotlivými dílčími geografickými obory a ostatními obory lidské činnosti, zaujímání správných životních postojů a stanovisek ve vztahu k dnešní společnosti ap. Je kladen důraz na praktické uplatnění znalostí v běžném životě. Dává také možnost schopným, nadaným a zainteresovaným žákům získat kvalitní geografický základ pro další studium na vysokých školách.

Zeměpis je ve všech třech směrech vzdělávání našeho gymnázia vyučován v prvních pěti ročnících (prima–kvinta), vždy 2 hodiny týdně. Obsah učiva je pro všechny studijní obory shodný a odpovídá požadavkům RVP ZV a RVP G. V sextě mají studenti možnost volby zeměpisného semináře s dotací 2 hodiny týdně. Tento seminář prohlubuje základní znalosti a zaměřuje se na témata potřebná k maturitě a k případnému následnému studiu geografie na VŠ.

K výuce zeměpisu patří také mimoškolní aktivity. Jedná se zejména o geografické projekty a exkurze různého zaměření, výukové pořady a programy (*Planeta Země 3000*, *Svět kolem nás*).

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka zeměpisu na našem gymnáziu využívá poznatky moderní pedagogiky a splňuje požadavky moderního způsobu výuky. Jsou rozvíjeny základní a zásadní dovednosti jako čtenářská gramotnost – porozumění textu a vyhodnocení důležitých informací, čtení mapových děl, vyhodnocování statistických informačních zdrojů (tabulky, grafy), dále pak tvorba vlastních materiálů (referáty, prezentace, projekty) a jejich veřejná prezentace před třídním kolektivem. (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, schopnosti zorganizovat svůj čas a práci, a to jak samostatně, tak ve skupinách. Při jejich prezentaci a následné diskusi je prostor pro osvojování věcné argumentace, obhajobu vlastních názorů, závěrů a polemiku. Tyto aktivity dále umožňují kultivaci vlastního projevu a následné sebehodnocení. (2, 3, 4, 5, 6)

Vzdělávací obsah

Prima – vš, nj, vv		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si dlouhou dobu zájmu společnosti o poznání a 	Úvod do geografie <ul style="list-style-type: none"> historie a rozdělení geografie, 	Dějepis <ul style="list-style-type: none"> dějiny lidstva

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<p>pochopení geografických dějů a zákonitostí spojených se Zemí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná šíři geografických věd a disciplín 	<p>provázanost s ostatními vědními obory</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cestovatelé <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpisné souřadnice – úhly ▪ měřítko mapy – podobnost
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná postavení Země ve vesmíru a vlastnosti Země ▪ chápe základní pohyby Země a jejich vliv na život na Zemi ▪ orientuje se na mapách i pomocí map v terénu ▪ používá základní geografickou a kartografickou terminologii ▪ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost, podmíněnost a propojenost ▪ dokáže objasnit jejich působení na život člověka a lidskou společnost 	<p>Fyzická geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ postavení Země ve vesmíru, pohyby a tvar Země ▪ kartografie ▪ přírodní sféry Země (litosféra, atmosféra, hydrosféra – světový oceán, kontinentální vodstvo, pedosféra, biosféra) ▪ přírodní zóny Země (tropické a subtropické oblasti, mírný pás, polární oblasti) 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ astronomie ▪ děje v jednotlivých sférách <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ geologie – stavba Země ▪ biogeografie – pedosféra, biosféra (vegetační pásma) ▪ fauna a flóra <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chemické složení jednotlivých přírodních sfér <p>Informatika a výpočetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ digitalizace map, tvorba map <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ čtení grafů, diagramů, tabulek, práce s internetem <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana krajiny ▪ ekologické problémy jednotlivých přírodních zón

Sekunda– vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ▪ analyzuje rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života ▪ vymezí jádrové a periferní oblasti ▪ zhodnotí obecné geografické znaky sídel a současné tendence ve vývoji osídlení 	<p>Socioekonomická geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obyvatelstvo (vývoj, struktura a územní pohyb populace) ▪ osídlení (sídla, struktura měst, jádra a periferie) ▪ politická geografie ▪ geografie zemědělství (typy zemědělství, rostlinná a živočišná produkce) ▪ geografie průmyslu (těžební, energetický a zpracovatelský průmysl) ▪ geografie služeb (mezinárodní obchod, cestovní ruch) 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vývoj osídlení, migrace, struktura obyvatelstva – lidské rasy, náboženství ▪ kolonizace <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ genetika – lidské rasy, původ člověka ▪ původ a rozšíření rostlin a živočichů (zemědělství) <p>Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nerostné suroviny a jejich zpracování

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
	<ul style="list-style-type: none"> světová integrace 	<p>Fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> energetika – výroba elektřiny <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> politický zeměpis (formy vlády, druhy států ap.) mezinárodní organizace <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> vývoj jazyka a písma, jazykové rodiny <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdílnost a jedinečnost lidských ras a národů (rasismus) jazyk a písmo jako dorozumívací prostředky náboženská rozdílnost – tradice, rituály, zvyky <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> globalizace mezinárodní obchod evropská a světová integrační seskupení <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> stát, formy a způsoby vlády <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana krajiny (národní parky, přírodní rezervace, chráněné krajinné oblasti, ...) ekologické problémy

Tercie – vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou polohu 	<p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> přírodní podmínky, obyvatelstvo, historický vývoj islámská Afrika 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> historický vývoj regionů objevné výpravy do polárních oblastí

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ státy Sahelu ▪ státy Guinejského zálivu a povodí Konga ▪ východní Afrika ▪ jižní Afrika <p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní podmínky Severní a Jižní Ameriky ▪ historie osídlení ▪ USA a Kanada ▪ Mexiko a státy Střední Ameriky ▪ Brazílie ▪ Argentina ▪ karibské státy ▪ laplatské státy ▪ andské státy <p>Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Austrálie a Nový Zéland ▪ Oceánie (Melanésie, Mikronésie, Polynésie) <p>Polární oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Arktida ▪ Antarktida 	<p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ politické systémy ▪ problémy dnešního světa (terorismus, rasové, národnostní a náboženské problémy) <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní prostředí (fauna, flóra) <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezinárodní vztahy mezi jednotlivými makroregiony ▪ mezinárodní obchod <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana krajiny (národní parky, přírodní rezervace, chráněné krajinné oblasti ap.) ▪ ekologické problémy

Kvarta – vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou polohu ▪ lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná ▪ orientuje se na mapě Evropy ▪ zná geologickou minulost Evropy ▪ zhodnotí zapojení evropských zemí do jednotlivých evropských a světových integračních seskupení 	<p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní podmínky ▪ obyvatelstvo ▪ východní Asie ▪ jihovýchodní Asie ▪ jižní Asie ▪ jihozápadní Asie ▪ SNS (Rusko, střední Asie, Zaskavkazsko) <p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní podmínky ▪ obyvatelstvo ▪ politický a hospodářský vývoj 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ historický vývoj regionů <p>Český jazyk a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ evropské jazykové skupiny <p>Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ politické systémy ▪ problémy dnešního světa (terorismus, rasové, národnostní a náboženské problémy) <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní prostředí (fauna, flóra) ▪ geologická stavba (prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrthory) <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
		<p>lostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezinárodní vztahy mezi jednotlivými regiony ▪ mezinárodní obchod ▪ integrační seskupení <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana krajiny (národní parky, přírodní rezervace, chráněné krajinné oblasti, ...) ▪ ekologické problémy

Kvinta – vš, nj, vv

Očekávané výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se mapách jednotlivých evropských regionů (přírodní i společenské jevy) ▪ vymezí jednotlivé regiony Evropy podle jejich společné charakteristiky ▪ zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry evropských regionů ▪ dokáže porovnat výhody a nevýhody jednotlivých oblastí Evropy ▪ lokalizuje a hodnotí hlavní rozvojová jádra a periferie evropských regionů 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ severní Evropa ▪ západní Evropa ▪ jižní Evropa ▪ východní Evropa ▪ střední Evropa 	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ historický vývoj regionů <p>Občanská nauka / Základy společenských věd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ politické systémy ▪ problémy dnešního světa (terorismus, rasové, národnostní a náboženské problémy) <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní prostředí (fauna, flóra) ▪ geologická stavba (pahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí polohu České republiky v rámci Evropy ▪ charakterizuje přírodní poměry (povrch – geologický vývoj, vodstvo, podnebí) a surovinové zdroje České republiky ▪ lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky ▪ vymezí na mapě místní regiony v rámci České republiky 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní podmínky ▪ obyvatelstvo a osídlení ▪ hospodářství ▪ regiony ▪ ochrana krajiny 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezinárodní vztahy mezi jednotlivými makroregiony ▪ mezinárodní obchod <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana krajiny (národní parky, přírodní rezervace, chráněné krajinné oblasti ap.) ▪ ekologické problémy

HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Hodnocení žáků ve škole

Gymnázium Na Pražačce využívá klasifikační stupnici 1–5. Kritéria stanovení známek jsou dána Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, která jsou pravidelně vyhodnocována, případně aktualizována.

Kromě toho vyhodnocují své postupy při klasifikaci předmětové komise, a to např. pomocí zadávání ročníkových testů, společnými korekturami žákovských prací, sjednocením kritérií klasifikace, stanovením priorit hodnocení apod.

V rámci předmětu usilujeme o jednotný postup. Výsledná známka je stanovena na základě různých dílčích hodnocení – vědomostní testy a zkoušení, prezentace samostatné práce žáků či jejich projektových produktů, úroveň trénovaných klíčových kompetencí, míra aktivní spolupráce při přípravě a realizaci výuky, úroveň pravidelné přípravy na vyučování, schopnost zvládat větší tematické celky apod.

Základní zásadou je transparentnost klasifikace.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů jsou nedílnou součástí tohoto dokumentu. Jejich aktuální znění je k dispozici na webových stránkách školy.¹⁵

Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je dána vyhláškou č. 15/2005 Sb., §8, odst. 2 (Výroční zpráva ředitele školy). Jejím cílem je jednak informovat veřejnost a nadřízené orgány, jednak trvale zkvalitňovat a modernizovat práci školy. Plnění jednotlivých dílčích cílů je zjišťováno dotazníkovou formou nejméně 1× za 3 roky mezi studenty, jejich rodiči/zákonnými zástupci a zaměstnanci školy.

Oblasti autoevaluace:

- (1) vzdělávání žáků,
- (2) vyučovací a školní klima,
- (3) personální práce, řízení školy.

Oblast vzdělávání žáků

Cíl rozvoje: Kvalitní, efektivní, pestrá, tvůrčí výuka, která motivuje žáky a vede je ke kvalitní práci a dobrým výsledkům.

Dílčí cíle	Nástroje vyhodnocení	Časový plán
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívání široké škály vyučovacích metod 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hospitační činnost (vedení školy, předsedové předmětových komisí, kolegové) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně

¹⁵ <http://www.gymnazium-prazacka.cz/dokumenty/skolni-rad>

Dílčí cíle	Nástroje vyhodnocení	Časový plán
	<ul style="list-style-type: none"> výměna zkušeností v rámci předmětové komise a mezi jednotlivými předmětovými komisemi dotazník 	
<ul style="list-style-type: none"> práce s audiovizuální technikou 	<ul style="list-style-type: none"> hospitační činnost (vedení školy, předsedové předmětových komisí, kolegové) výměna zkušeností v rámci předmětové komise a mezi jednotlivými předmětovými komisemi dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> průběžně
<ul style="list-style-type: none"> podpora samostatné práce žáků v hodinách 	<ul style="list-style-type: none"> hospitační činnost (vedení školy, předsedové předmětových komisí, kolegové) dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> průběžně
<ul style="list-style-type: none"> motivace žáků pomocí různých kurzů, exkurzí, besed apod. 	<ul style="list-style-type: none"> hospitační činnost (vedení školy, předsedové předmětových komisí, kolegové) výměna zkušeností v rámci předmětové komise a mezi jednotlivými předmětovými komisemi dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> bezprostředně po akci
<ul style="list-style-type: none"> efektivní rozšiřování mezipředmětové spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> projekty dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> průběžně – projektové dny – prezentace projektů
<ul style="list-style-type: none"> úspěšnost žáků v soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> prezentace výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> průběžně
<ul style="list-style-type: none"> výsledky u mat. zkoušek 	<ul style="list-style-type: none"> statistika vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> 1× ročně – maturitní ročník
<ul style="list-style-type: none"> úspěšnost absolventů 	<ul style="list-style-type: none"> statistika vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> 1× ročně

Vyučovací a školní klima

Cíl rozvoje: Vytváření vstřícných a přátelských vztahů mezi učiteli, žáky, učiteli a žáky, školou a rodiči, prostředí informovanosti a důvěry.

Dílčí cíle	Nástroje vyhodnocení	Časový plán
<ul style="list-style-type: none"> spoluúčast žáků na tvorbě klimatu školy 	<ul style="list-style-type: none"> setkávání vedení školy s mluvčími tříd práce třídních učitelů informování pedagogického sboru 	<ul style="list-style-type: none"> 1× za čtvrtletí při pedagog. radách, průběžně při pedagog. radách, průběžně

Dílčí cíle	Nástroje vyhodnocení	Časový plán
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně organizované akce žáků (Halloween, akademie apod.), zprávy o akcích ▪ dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bezprostředně po akci
<ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupráce s rodiči 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zprávy z třídních schůzek ▪ konzultace s učiteli ▪ zprávy Klubu rodičů ▪ zprávy Rady školy ▪ dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2× ročně ▪ průběžně po dohodě
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyšší úroveň interpersonálních vztahů, prohloubení spolupráce učitelů (teambuilding) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výjezdní zasedání pedagogického sboru – protokol z jednání ▪ odezva mezi učiteli ▪ dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1× ročně ▪ bezprostředně po akci
<ul style="list-style-type: none"> ▪ podpora školy žákům – seznávací kurzy s odborníky na zážitkovou pedagogiku, besedy s psychologem, studijní a profesní poradenství 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zprávy třídních učitelů ▪ odezva mezi žáky ▪ zpráva výchovné poradkyně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně ▪ 1× ročně

Personální práce, řízení školy

Cíl rozvoje: vytváření dobré pracovní atmosféry, zabezpečení vysoké úrovně výuky vytvářením kvalitního zázemí a motivací učitelů (vytvořením interního kariérního řádu).

Dílčí cíle	Nástroje vyhodnocení	Časový plán
<ul style="list-style-type: none"> ▪ odborný růst učitelů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ účast na dalším vzdělávání ▪ hodnocení úrovně kurzů učiteli ▪ tuteurská činnost v rámci předmětové komise ▪ funkce supervizního pedagoga ▪ dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně
<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvůrčí aktivita učitelů v rámci školy ▪ autorství odborných článků a publikací ▪ mezioborové vzdělávání ▪ setkání předmětových komisí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhovory vedení školy s učiteli ▪ prezentace činnosti v rámci školy i mimo ni ▪ zpráva předsedy předmětové komise ▪ dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně ▪ 1x za čtvrtletí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zlepšování podmínek pro výuku – vybavování odbornými publikacemi, audiovizuální tech- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ informace ekonomky školy ▪ zpráva předsedy předmětové komise 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně ▪ 1x za čtvrtletí

Dílčí cíle	Nástroje vyhodnocení	Časový plán
nikou apod.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dotazník 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ úspěšná propagace školy, získávání uchazečů o studium 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhodnocení webových stránek školy ▪ dny otevřených dveří ▪ prezentace školy v médiích ▪ pořádání přípravných kurzů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně ▪ příležitostně ▪ každoročně